

51. møde

Tirsdag den 14. juni 2005 kl. 10.00

Dagsorden

1) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.
(Vedrørende de grønlandske mandater).

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 138:
Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Godkendelse af affaldsgrundlag ved nye affaldsforbrændingsanlæg og udvidelser af eksisterende affaldsforbrændingsanlæg).
Af miljøministeren (Connie Hedegaard).
(Fremsat 31/3 2005. Første behandling 26/4 2005. Betænkning 25/5 2005. Anden behandling 9/6 2005).

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 163:
Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.
Af integrationsministeren (Rikke Hvilshøj).
(Fremsat 27/4 2005. Første behandling 18/5 2005. Betænkning 2/6 2005. Anden behandling 9/6 2005).

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 8:
Forslag til lov om kloning og genmodificering af dyr m.v.
Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 23/2 2005. Første behandling 3/3 2005. Betænkning 2/6 2005. Anden behandling 9/6 2005).

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 127:
Forslag til lov om voldgift.
Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 16/3 2005. Første behandling 6/4 2005. Betænkning 26/5 2005. Anden behandling 7/6 2005).

6) Tredje behandling af lovforslag nr. L 132:
Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love. (Sagsomkostninger, retshjælp og fri proces).
Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 30/3 2005. Første behandling 13/4 2005. Betænkning 26/5 2005. Anden behandling 7/6 2005).

7) Tredje behandling af lovforslag nr. L 133:
Forslag til lov om ændring af våbenloven. (Våbenformidling m.v.).
Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 30/3 2005. Første behandling 13/4 2005. Betænkning 26/5 2005. Anden behandling 7/6 2005).

8) Tredje behandling af lovforslag nr. L 153:
Forslag til lov om ændring af færdselsloven og pasloven. (Knallerter, køre- og hviletid og nedsettelse af gebyret for børnepas m.v.).
Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 13/4 2005. Første behandling 27/4 2005. Betænkning 4/6 2005. Anden behandling 7/6 2005).

9) Tredje behandling af lovforslag nr. L 160:
Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Forbedring af voldtægtssofres retsstilling m.v. og beskikkelse af bistandsadvokat for pårørende til afdøde i straffesager mod politipersonale).
Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 27/4 2005. Første behandling 11/5 2005. Betænkning 2/6 2005. Anden behandling 9/6 2005).

10) Tredje behandling af lovforslag nr. L 161:
Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Skærpelse af straffen for uagtsomt manddrab og uagtsom betydelig legemsbeskadigelse i forbindelse med særlig hensynsløs kørsel).
Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 27/4 2005. Første behandling 11/5 2005. Betænkning 2/6 2005. Anden behandling 9/6 2005).

11) Tredje behandling af lovforslag nr. L 131:
Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Ophævelse af straffelovens blasfemibestemmelse).
Af Jesper Langballe (DF) m.fl.
(Fremsat 18/3 2005. Første behandling 19/5 2005. Betænkning 2/6 2005. Anden behandling 9/6 2005).

12) Tredje behandling af lovforslag nr. L 28:

Forslag til lov om ændring af lov om forældremyndighed og samvær, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love. (Udmøntning af kommunalreformen på det familieretlige område).

Af familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed).

(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 18/3 2005. Betænkning 26/5 2005. Anden behandling 7/6 2005).

13) Tredje behandling af lovforslag nr. L 27:

Forslag til navnelov.

Af familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed).

(Fremsat 23/2 2005. Første behandling 10/3 2005. Betænkning 4/5 2005. Anden behandling 10/5 2005. Tillægsbetænkning 9/6 2005. Ændringsforslag nr. 2 og 3 af 13/6 2005 uden for tillægsbetænkningen af familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed)).

14) Tredje behandling af lovforslag nr. L 58:

Forslag til lov om ændring af beredskabsloven. (Konsekvensrettelser i forbindelse med kommunalreformen).

Af forsvarsministeren (Søren Gade).

(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 30/3 2005. Betænkning 26/5 2005. Anden behandling 7/6 2005).

15) Tredje behandling af lovforslag nr. L 100:

Forslag til lov om Dagbladsnævnet.

Af statsministeren (Anders Fogh Rasmussen).

(Fremsat 23/2 2005. Første behandling 21/4 2005. Betænkning 2/6 2005. Anden behandling 9/6 2005).

16) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 38:

Forslag om folketingsbeslutning om integrationsfamilier.

Af Anne-Marie Meldgaard (S) m.fl.

(Fremsat 30/3 2005. Første behandling 12/5 2005. Betænkning 7/6 2005).

17) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 35:

Forslag til folketingsbeslutning om styrkelse af beskæftigelsen blandt etniske minoriteter.

Af Anne-Marie Meldgaard (S) og Elsebeth Gerner Nielsen (RV) m.fl.

(Fremsat 30/3 2005. Første behandling 12/5 2005. Betænkning 7/6 2005).

18) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 83:

Forslag til folketingsbeslutning om udkast til rammeafgørelse om skærpelse af de strafferetlige rammer med henblik på håndhævelse af lovgivningen til bekæmpelse af forurening fra skibe.

Af justitsministeren (Lene Espersen).

(Fremsat 27/4 2005. Første behandling 11/5 2005. Betænkning 2/6 2005).

19) Anden behandling af lovforslag nr. L 168:

Forslag til lov om Grønlands landsstyres indgåelse af folkeretlige aftaler.

Af statsministeren (Anders Fogh Rasmussen).

(Fremsat 4/5 2005. Første behandling 18/5 2005. Betænkning 10/6 2005).

20) Anden behandling af lovforslag nr. L 171:

Forslag til lov om Færøernes landsstyres indgåelse af folkeretlige aftaler.

Af statsministeren (Anders Fogh Rasmussen).

(Fremsat 17/5 2005. Første behandling 18/5 2005. Betænkning 9/6 2005).

21) Anden behandling af lovforslag nr. L 169:

Forslag til lov om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder.

Af statsministeren (Anders Fogh Rasmussen).

(Fremsat 11/5 2005. Første behandling 18/5 2005. Betænkning 9/6 2005).

22) Anden behandling af lovforslag nr. L 170:

Forslag til lov om visse personalemæssige spørgsmål i forbindelse med de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder.

Af finansministeren (Thor Pedersen).

(Fremsat 11/5 2005. Første behandling 18/5 2005. Betænkning 9/6 2005).

23) Anden behandling af lovforslag nr. L 158:

Forslag til lov om detailsalg fra butikker m.v. Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).
(Fremsat 20/4 2005. Første behandling 10/5 2005. Betænkning 31/5 2005. Tilføjelse til betænkning 9/6 2005).

24) Anden behandling af lovforslag nr. L 173:

Forslag til lov om ændring af lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber. (Salg af private andelsboligforeningsejendomme). Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).
(Fremsat 1/6 2005. Første behandling 3/6 2005. Betænkning 10/6 2005).

25) Anden behandling af lovforslag nr. L 157:

Forslag til lov om indhentelse af børneattest i forbindelse med ansættelse af personale m.v. Af kulturministeren (Brian Mikkelsen).
(Fremsat 13/4 2005. Første behandling 3/5 2005. Betænkning 9/6 2005).

26) Anden behandling af lovforslag nr. L 162:

Forslag til lov om ændring af tinglysningsloven, konkursloven og andre love. (Virksomhedspant). Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 27/4 2005. Første behandling 11/5 2005. Betænkning 9/6 2005).

27) Anden behandling af lovforslag nr. L 86:

Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet, lov om vandløb, lov om sommerhuse og camping m.v. og forskellige andre love. (Udmøntning af kommunalreformen i en række love på natur- og miljøområdet). Af miljøministeren (Connie Hedegaard).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 31/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

28) Anden behandling af lovforslag nr. L 87:

Forslag til lov om ændring af lov om miljø og genteknologi. (Konsekvensrettelser som følge af kommunalreformen). Af miljøministeren (Connie Hedegaard).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 31/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

29) Anden behandling af lovforslag nr. L 88:

Forslag til lov om ændring af lov om råstoffer. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår råstofplanlægning og -indvinding på land). Af miljøministeren (Connie Hedegaard).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 31/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

30) Anden behandling af lovforslag nr. L 89:

Forslag til lov om ændring af lov om naturbeskyttelse. (Udmøntning af kommunalreformen). Af miljøministeren (Connie Hedegaard).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 31/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

31) Anden behandling af lovforslag nr. L 90:

Forslag til lov om ændring af lov om forurennet jord. (Udmøntning af kommunalreformen). Af miljøministeren (Connie Hedegaard).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 31/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

32) Anden behandling af lovforslag nr. L 91:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår organiseringen af myndigheder m.v.). Af miljøministeren (Connie Hedegaard).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 31/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

33) Anden behandling af lovforslag nr. L 92:

Forslag til lov om ændring af lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven) og lov om vandforsyning m.v. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår organisering af myndighederne m.v.). Af miljøministeren (Connie Hedegaard).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 31/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

34) Anden behandling af lovforslag nr. L 93:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Udmøntning af kommunalreformen). Af miljøministeren (Connie Hedegaard).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 31/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

35) Anden behandling af lovforslag nr. L 106:

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår det almenne gymnasium, hf, social- og sundhedsuddannelser og andre ungdomsuddannelser samt voksenuddannelsescentre (VUC)).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 29/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

36) Anden behandling af lovforslag nr. L 107:

Forslag til lov om ændring af lov om Centre for Videregående Uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., lov om mellemlange videregående uddannelser, lov om centre for undervisningsmidler m.v. og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår sygepleje- og radiograf-skolerne og centre for undervisningsmidler samt tekniske konsekvensændringer).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 29/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

37) Anden behandling af lovforslag nr. L 108:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår specialundervisning, forberedende voksenundervisning, ordblindeundervisning m.v.)

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 29/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

38) Anden behandling af lovforslag nr. L 109:

Forslag til lov om ændring af lov om produktionskoler, lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (folkeoplysningsloven) og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område. (Konsekvensændringer som følge af kommunalreformen).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 29/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

39) Anden behandling af lovforslag nr. L 141:

Forslag til lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer.

Af videnskabsministeren (Helge Sander).
(Fremsat 31/3 2005. Første behandling 3/5 2005. Betænkning 1/6 2005).

40) Anden behandling af lovforslag nr. L 164:

Forslag til lov om ændring af lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet. (Maksimalt bindingsperioder ved udbud af teleterminaludstyr, ophævelse af regler om småforbrugerabonnement og ændring af regler vedrørende frit operatørvalg).

Af videnskabsministeren (Helge Sander).
(Fremsat 27/4 2005. Første behandling 10/5 2005. Betænkning 1/6 2005).

41) Anden behandling af lovforslag nr. L 165:

Forslag til lov om internetdomæner, der særligt tildeles Danmark.

Af videnskabsministeren (Helge Sander).
(Fremsat 27/4 2005. Første behandling 10/5 2005. Betænkning 1/6 2005).

42) Fortsættelse af anden behandling af lovforslag nr. L 136:

Forslag til lov om fremme af energibesparelser i bygninger.

Af transport- og energiministeren (Flemming Hansen).
(Fremsat 30/3 2005. Første behandling 12/4 2005. Betænkning 4/5 2005. Første del af anden behandling 19/5 2005. Tilføjelse til betænkning 9/6 2005).

43) Anden behandling af lovforslag nr. L 142:
Forslag til lov om ændring af lov om registreret partnerskab. (Ligestilling mellem registrerede partnerskaber og heteroseksuelle ægteskaber med hensyn til fremmedadoption af danske og udenlandske børn).
Af Kamal Qureshi (SF) m.fl.
(Fremsat 5/4 2005. Første behandling 27/5 2005. Betænkning 9/6 2005).

44) Første behandling af lovforslag nr. L 174:
Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion. (Præmiering af ekstra praktikpladser og udbetaling af ydelser til elever i erhvervsuddannelse plus).
Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 10/6 2005).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Indstilling fra Udvalget for Valgs Prøvelse. (Vedrørende de grønlandske mandater).

Indstillingen sattes til forhandling.

Formanden:

Jeg giver ordet til formanden for udvalget, hr. Allan Niebuhr.

Forhandling

Allan Niebuhr (KF):
I forbindelse med den almindelige godkendelse af valget efter folketingsvalget den 8. februar 2005, som fandt sted den 23. februar 2005, godkendte Tinget også hr. Lars-Emil Johansen og hr. Kuupik Kleist som valgt i Grønland.

I overensstemmelse med forretningsordenens § 1, stk. 6, fandt denne godkendelse sted på grundlag af en af Rigsombudsmanden i Grønland modtaget foreløbig opgørelse af valgene, og herefter skal Tinget, når det endeligt opgjorte valgmateriale foreligger, træffe en endelig afgørelse om, hvorvidt godkendelsen kan opretholdes.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har den 27. maj 2005 fremsendt den af Rigsombudsmanden i Grønland udarbejdede endelige valgbo-

og denne valgbo- og er i overensstemmelse med forretningsordenen sendt til Udvalget til Valgs Prøvelse, der har behandlet den på et møde.

Den endelige opgørelse af valget viser ligesom den foreløbige opgørelse, at hr. Lars-Emil Johansen, Siumut, og hr. Kuupik Kleist, Inuit Ataqatigiit, er valgt som medlemmer af Folketinget for Grønland. Der er i den endelige opgørelse foretaget enkelte ændringer i forhold til den foreløbige opgørelse. Ændringerne er dog uden betydning for valget af hr. Lars-Emil Johansen og hr. Kuupik Kleist.

Der er endvidere ikke modtaget yderligere klager over selve valget eller over de foretagne opgørelser og beregninger, ligesom der heller ikke for udvalget er rejst tvivl om de udpegedes valgbarhed.

Herefter skal jeg på udvalgets vegne afgive følgende indstilling:

Den godkendelse, der blev foretaget på baggrund af Rigsombudsmanden i Grønlands opgørelse af 9. februar 2005, opretholdes.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 114 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 138: Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Godkendelse af affaldsgrundlag ved nye affaldsforbrændingsanlæg og udvidelser af eksisterende affaldsforbrændingsanlæg).

Af miljøministeren (Connie Hedegaard).
(Fremsat 31/3 2005. Første behandling 26/4 2005. Betænkning 25/5 2005. Anden behandling 9/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

4448

Tirsdag den 14. juni 2005 (L 163)

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 116 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 163:**Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.**

Af integrationsministeren (Rikke Hvilshøj).
(Fremsat 27/4 2005. Første behandling 18/5 2005. Betænkning 2/6 2005. Anden behandling 9/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Kl. 10.05

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 100 stemmer (V, S, KF, RV, SF og EL) mod 17 (DF).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

**4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 8:
Forslag til lov om kloning og genmodificering af dyr m.v.**

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 23/2 2005. Første behandling 3/3 2005. Betænkning 2/6 2005. Anden behandling 9/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Per Clausen (EL):**

Når Enhedslisten stemmer imod det her forslag, er det ikke, fordi vi ikke godt ved, at der allerede bliver gennemført forskning, som gør, at det er muligt at gøre brug af så vel genmanipulation som kloning, men det er, fordi vi grundlæggende er imod at anvende det, og det er vi også, når det gælder dyr. Vi er enige med dem, som i den debat, der er gået forud, har påpeget, at man her kommer ind på en glidebane, og vi mener også, at det er farligt at bevæge sig længere ud på den her glidebane, for det er svært at se, hvad konsekvenserne på længere sigt bliver.

Der er nogle, der i debatten har sagt, at det er hertil og ikke længere. Der vil vi bare sige fra Enhedslistens side, at de fleste politiske erfaringer med sådan et udsagn i EU- og andre sammenhænge viser, at hertil og ikke længere sjældent holder ret lang tid.

Der er også nogle, der har sagt, at det her foregår i andre lande, og at vi er nødt til at være med. Ikke mindst har forskere fremført, at de er nødt til at være med og have muligheden for at deltage i den internationale forskning. Hertil er der at sige, at Danmark faktisk ingen muligheder har for at være de bedste i verden til alting, og det erkendes da også indimellem fra videnskabsministerens side. Så der kan altså være tale om, at man skal foretage en prioritering.

Hvorfor skulle vi lige præcis sige, at det er vigtigt at være med her, når vi nu synes, at det af etiske og andre grunde er en rigtig dårlig idé? Så det argument synes jeg altså ikke holder.

Vi så hellere, at man så på alle de mange muligheder, vi har i Danmark, hvis vi går en anden vej, på samme måde som det i Danmark skabte helt nye muligheder, da vi afviste atomkraften. Dengang var der også mange, der mente, at det ville stille Danmark meget ringe, men rent faktisk åbnede det for nogle muligheder for at kunne finde nogle helt nye veje. Vi kunne forske i vindmøller og andet, som har medført et eksporteventyr i Danmark, og der er jo også masser af områder, der trænger sig på.

Så er der også nogle, der har været inde på argumentet om, at vi er nødt til at følge med den nye teknologi, og at vi, hvis vi hver gang der kom en ny teknologi bare afviste den, fordi den gav negative konsekvenser, aldrig kom videre. Man kan vel grundlæggende sige, at det ikke har været problemet i det danske samfund, at vi har været kritiske over for ny teknologi. Som of-

(557)

Tirsdag den 14. juni 2005 (L 127)

4449

test har vi taget den til os uden kritik. Og dengang vi afviste det med atomkraft, førte det jo faktisk til positive resultater.

Der er også stor forskel på, hvilke typer af ny teknologi vi taler om. F.eks. er der hele den etiske debat om, hvad det egentlig er, vi går ind og ændrer på, og hvad vores opfattelse af dyr og mennesker og hele samfundet er. Er dyrene, når alt kommer til alt, kun til for menneskets skyld, eller har de også en selvstændig rolle?

Der synes jeg, at der, hvis man ser på de høringsvar, som er kommet fra dyreværnsorganisationerne, og deres udtalelser, er tale om megen negativitet og tale om meget kritik, mens alle de, der skal tjene penge, erhvervslivet osv., er meget positive.

Så er der spørgsmålet om, hvor meget der kan videregives til kommende generationer, og hvor galt det kan gå. Hele problemstillingen kender vi jo fra planteområdet med spredningen af planter, og der er faktisk forskel på konsekvenserne af genmodificerede planter og spredningen af dem og så konsekvenserne af biler, som undertiden inddrages i diskussionen som noget, der ikke var kommet, hvis vi havde afvist det.

Under alle omstændigheder synes vi altså, at vi skal afvise det her forslag, og at man i stedet skal satse på de muligheder, man har for at udvikle nye teknikker, der kan hjælpe os i fødevarereproduktionen og medicinproduktionen. Der skal man satse på en udvikling, som er i overensstemmelse og balance med naturen, i stedet for at satse på at gå videre ad den helt åbenlyst forkerte vej.

Derfor vil vi altså stemme nej til det her forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 88 stemmer (V, S, KF og RV) mod 28 (DF, SF og EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 127: Forslag til lov om voldgift.

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 16/3 2005. Første behandling 6/4 2005. Betænkning 26/5 2005. Anden behandling 7/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 114 stemmer.

Kl. 10.10

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Tredje behandling af lovforslag nr. L 132: Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love. (Sagsomkostninger, retshjælp og fri proces).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 30/3 2005. Første behandling 13/4 2005. Betænkning 26/5 2005. Anden behandling 7/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 113 stemmer.

4450

Tirsdag den 14. juni 2005 (L 133)

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Tredje behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om ændring af våbenloven. (Våbenformidling m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 30/3 2005. Første behandling 13/4 2005. Betænkning 26/5 2005. Anden behandling 7/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 116 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 114 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Tredje behandling af lovforslag nr. L 160:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Forbedring af voldtægtsfres retsstilling m.v. og beskikkelse af bistandsadvokat for pårørende til afdøde i straffesager mod politipersonale).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 27/4 2005. Første behandling 11/5 2005. Betænkning 2/6 2005. Anden behandling 9/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 114 stemmer (V, S, DF, KF, RV, SF og EL) mod (ved en fejlafstemning) 1 (SF).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Tredje behandling af lovforslag nr. L 153:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven og pasloven. (Knallerter, køre- og hviletid og ned sættelse af gebyret for børnepas m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 13/4 2005. Første behandling 27/4 2005. Betænkning 4/6 2005. Anden behandling 7/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Tirsdag den 14. juni 2005 (L 161)

4451

Den næste sag på dagsordenen var:

**10) Tredje behandling af lovforslag nr. L 161:
Forslag til lov om ændring af straffeloven.
(Skærpelse af straffen for uagtsomt manddrab
og uagtsom betydelig legemsbeskadigelse i
forbindelse med særlig hensynsløs kørsel).**

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 27/4 2005. Første behandling 11/5
2005. Betænkning 2/6 2005. Anden behandling
9/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 95 stemmer (V, S, DF
og KF); 20 (RV, SF og EL) stemte hverken for el-
ler imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministe-
ren.

Den næste sag på dagsordenen var:

**11) Tredje behandling af lovforslag nr. L 131:
Forslag til lov om ændring af straffeloven.
(Ophævelse af straffelovens blasfemibestem-
melse).**

Af Jesper Langballe (DF) m.fl.
(Fremsat 18/3 2005. Første behandling 19/5
2005. Betænkning 2/6 2005. Anden behandling
9/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget forkastedes, idet 16 (DF) stemte for,
97 (V, S, KF, RV, SF og EL) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

**12) Tredje behandling af lovforslag nr. L 28:
Forslag til lov om ændring af lov om forældre-
myndighed og samvær, lov om ægteskabs ind-
gåelse og opløsning og forskellige andre love.
(Udmøntning af kommunalreformen på det fa-
milieretlige område).**

Af familie- og forbrugerministeren (Lars Bar-
foed).

(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 18/3
2005. Betænkning 26/5 2005. Anden behandling
7/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 109 stemmer (V, S,
DF, KF, RV og SF); 3 (EL) stemte hverken for el-
ler imod.

Kl. 10.15

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministe-
ren.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Tredje behandling af lovforslag nr. L 27: Forslag til navnelov.

Af familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed).

(Fremsat 23/2 2005. Første behandling 10/3 2005. Betænkning 4/5 2005. Anden behandling 10/5 2005. Tillægsbetænkning 9/6 2005. Ændringsforslag nr. 2 og 3 af 13/6 2005 uden for tillægsbetænkningen af familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed)).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet 2 ændringsforslag af familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed).

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Martin Henriksen (DF):

Det er til familieministeren: Vi i Dansk Folkeparti har undret os meget over, hvordan man fra start af har argumenteret med, at dette navnelovforslag var fint, som det var i dets oprindelige form.

Hvad er så begrundelsen for, at man kommer med de her ændringsforslag?

Man ønsker at tage navneloven op til revision efter 2 år, men hvis man mener, at navnelovforslaget i sin helhed er så godt, er der vel i realiteten ingen idé i eller ingen grund til at udtrykke den bekymring, som regeringen har udtrykt senere hen i forløbet.

Med hensyn til det næste ændringsforslag: Hvad er grunden til, at man ønsker at hæve grænsen til 2.000? Regeringen har jo fra start af holdt meget bombastisk fast i, at en grænse på 1.000 var tilstrækkelig for at tilgodese sjældne danske navne. Så vi forstår ikke, at man her i slutspurten lige pludselig forhøjede det til 2.000. I Dansk Folkeparti har vi ønsket det forhøjet til 3.000.

Vi vil godt have en forklaring, for der har været nogle modstridende argumenter her.

Formanden:

Tak til hr. Martin Henriksen. Så er det fru Charlotte Fischer som ordfører.

Charlotte Fischer (RV):

Det er utroligt, at jeg skal være enig med Dansk Folkepartis ordfører i den her sag, for vi repræsenterer godt nok diametrale modsætninger, også hvad angår navneloven.

Vi står også lidt undrende over for, hvorfor man pludselig her i ellefte time hæver grænsen fra 1.000 til 2.000, når det gælder antallet af beskyttede navne. Det handler jo sådan set om, at det her er et af de mest velforberedte lovforslag, vi har haft, og der har hele vejen igennem været enighed om, at det, der lå, sådan set var vældig fornuftigt. Vi er alle sammen enige om det undtagen Dansk Folkeparti.

På os virker det blot mærkeligt, at man pludselig vælger at hæve grænsen, så jeg hører også meget gerne et svar.

Formanden:

Tak til fru Charlotte Fischer, og så er det familie- og forbrugerministeren.

Familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed):

Først vil jeg gerne takke for den grundige behandling, dette lovforslag har fået i udvalget. Jeg synes, der er stillet mange gode spørgsmål, og der er da egentlig også givet mange gode svar. Jeg må også konstatere, at det jo er et forslag, der har været undervejs i 2½ år. Der er næppe mange lovforslag, der er blevet så grundigt behandlet inden vedtagelsen som det her.

Men der er jo kommet mange henvendelser, også fra bekymrede borgere. Jeg kan godt undre mig over, at hr. Martin Henriksen kritiserer regeringen for at lytte til borgerne, for det er jo det, vi gør. I lyset af de bekymringer, der er, og i lyset af, at mange har frygtet, at forslaget skulle få vidtgående og utilsigtede konsekvenser, har vi fundet det rigtigt, som det er tilfældet i så mange andre love, at indsætte en revisionsklausul. Det forpligter os jo til i de par år, der skal gå, inden loven skal revideres, efter at den er trådt i kraft, at følge udviklingen ganske nøje.

Jeg tror netop, at det kan virke betryggende på mange, at vi vil følge udviklingen ganske nøje og se, hvad det er for nogle navneskift, der finder sted, hvor mange der finder sted osv., således at vi efter et par år kan vurdere, om der er grundlag for at justere den lov, vi nu vedtager, eller om den egentlig har fungeret efter hensigten.

Det undrer mig, at lige præcis hr. Martin Henriksen kritiserer os for at lytte til borgerne og indsætte sådan en revisionsklausul.

På samme måde gælder det grænsen på de 1.000, som vi hæver til 2.000. Det er jo også udtryk for, at vi under processen har lyttet til borgerne. Altså, hvis ikke vi har de her processer, hvor vi skal lytte til borgerne og sige, at når så mange er bekymrede over, at 1.000 er så lavt et antal, som de finder det er, så vil vi da gerne i lyset af det hæve det til 2.000.

Der er jo ikke nogen regler eller regnestykker, man kan følge, hvorefter man så kan lande på et præcist antal, der så er *det* rigtige antal. Vi valgte i første omgang at følge Navnelovudvalgets indstilling om 1.000, men i lyset af de mange, som er bekymrede for, om grænsen er for lavt sat, har vi jo altså valgt at imødekomme den bekymring ved at hæve grænsen til 2.000. Også det synes jeg Dansk Folkeparti skulle være glade for og ikke kritisere regeringen for.

Kl. 10.20

Til fru Charlotte Fischer vil jeg sige, at det jo er en diskussion, man kan tage, om det er rigtigt, at grænsen skal være 1.000 eller 2.000. Det er som sagt udtryk for, at vi i regeringen gerne har villet lytte til borgernes bekymring, at vi foreslår den hævet til 2.000, men man kan argumentere for begge tal. Vi til gerne være på den sikre side, og derfor har vi valgt at foreslå den sat op til 2.000.

(Kort bemærkning).

Charlotte Fischer (RV):

Jeg føler blot trang til at slå fast her, at der måske i virkeligheden er tale om, i vores øjne i hvert fald, en overreaktion, for kendsgerningen er jo, at med 1.000-personers-grænsen er der faktisk tale om, at ud af 160.000 navne i det her land er det 315 navne, der bliver frigivet, og som herefter frit kan tages.

Altså, jeg synes, at på den baggrund er der tale om en overreaktion, og jeg tror faktisk, at en stor del af befolkningen slet ikke er klar over, at det drejer sig om så få navne, og når det handler om at lytte til borgerne, så har jeg måske nok den opfattelse, at det her ikke er en bred folkelig protest. Det er bestemte grupper i samfundet, der ønsker at ændre det her forslag, der ligger, som er gennemgribende fornuftigt.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jamen i Dansk Folkeparti kritiserer vi ikke regeringen for at lytte, men vi kritiserer regeringen for at lytte for lidt og for sent.

Det med revisionsbestemmelsen er jo altså håbløst, for man kan jo ikke kaste navne op i luften og så efter 2 år kigge på, om der er folk, der har taget navne, som man ikke mener de burde have taget. Man kan ikke gå ind og fratage folk deres i mellemtiden erhvervede navn. Det er jo håbløst.

Jeg synes, det er ærgerligt, at ændringsforslaget ikke har været behandlet i udvalget. Derfor vil jeg foreslå, at sagen bliver taget tilbage til udvalget.

Formanden:

Der er nu af hr. Martin Henriksen stillet forslag om at standse lovforslagets behandling og henviser det til fornyet udvalgsbehandling. Jeg skal åbne for en debat på korte bemærkninger om dette forslag.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg må nok sige, at jeg synes, det er noget utroligt hykleri af ministeren nu at fremstille det, som om Dansk Folkepartis ordfører skulle være utilfreds med, at ministeren lytter til bekymrede borgere.

Sagen er jo den, at ministeren har nægtet at lytte til bekymringer. Udgangspunktet var, at Dansk Folkeparti krævede, at antallet af beskyttede navne blev hævet til 3.000 og ...

Formanden:

Det, forhandlingen drejer sig om, er jo, om forslaget skal sendes tilbage til udvalget, og det er efter reglerne for korte bemærkninger.

Jesper Langballe (DF):

Ja, ja. Godt!

Jeg brugte for lang tid. Hvis jeg lige må slutte det her af, så vil jeg sige, at det er soleklart, at den sag bør gå tilbage til udvalget og behandles. Ministerens bekymringer på borgernes vegne er kommet alt for sent, og det gælder også det sidste ændringsforslag. Det er fuldstændig urimeligt, at sådan en sag skal tromles igennem på trods af et folkeligt oprør.

4454

Tirsdag den 14. juni 2005 (L 58)

(Kort bemærkning).

Søren Pind (V):

Jeg skal blot sige, at Venstre ikke har nogen indvendinger mod, at sagen tilbagesendes til udvalget.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Vi har også den grundopfattelse, at hvis der er medlemmer af Folketinget, der ønsker fornyet behandling af en sag, inden den endeligt vedtages, så skal man være imødekommende, og det er vi også her.

Kl. 10.25

Jeg vil bare sige til Dansk Folkeparti, at da vi et par gange i forbindelse med nogle skatteforslag, som var meget vigtige for velfærden, og som drejede sig om milliarder af skattekroner, der fossede ud af statskassen – vi ved ikke hvor mange – ønskede at få dem tilbage til fornyet udvalgsbehandling, så andre forslag kunne stilles, stemte Dansk Folkeparti altså desværre ikke for.

(Kort bemærkning).

Charlotte Fischer (RV):

Nu er vi jo heller ikke sådan, at vi vil forhindre en grundig proces, og hvis nogen virkelig ønsker, at det skal gå videre, så plejer vi normalt ikke at sætte os imod, men jeg må indrømme, at jeg har meget svært ved at se, hvad det er, der skal ske ved en fornyet udvalgsbehandling. Vi har haft masser af deputationer, stillet spørgsmål osv., så hvad er det helt konkret, der skal foregå under den videre udvalgsbehandling, som vi ikke allerede ved? Det ændrer jo ingenting, det er bare at trække tingene ud. Så jeg kunne sådan set godt tænke mig at høre, hvad der konkret skal foregå.

Vi vil stemme hverken for eller imod det her.

Hermed sluttede forhandlingen om forslaget om standsning af lovforslagets behandling og henvisning til fornyet udvalgsbehandling.

Afstemning

Forslaget om, at behandlingen af lovforslaget standses, og at det henvises til fornyet udvalgsbehandling, vedtoges med 103 stemmer (V, S, DF, KF, SF og EL) mod (ved en fejlfafstemning) 1 (RV); 6 (RV) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslagets videre behandling stilles herefter i bero, og det går til fornyet behandling i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Tredje behandling af lovforslag nr. L 58: Forslag til lov om ændring af beredskabsloven. (Konsekvensrettelser i forbindelse med kommunalreformen).

Af forsvarsministeren (Søren Gade).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 30/3 2005. Betænkning 26/5 2005. Anden behandling 7/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 107 stemmer (V, S, DF, KF, RV og SF); 3 (EL) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Tredje behandling af lovforslag nr. L 100: Forslag til lov om Dagbladsnævnet.

Af statsministeren (Anders Fogh Rasmussen).
(Fremsat 23/2 2005. Første behandling 21/4 2005. Betænkning 2/6 2005. Anden behandling 9/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Pia Gjellerup (S):**

Dette er på mange måder et udmærket forslag, og jeg skal kvittere for, at det under udvalgsbehandlingen også er kommet dertil, at statsministeren har givet et tilsagn om at ville overveje mulighederne for at undersøge, om man kunne samle en række af de forskellige vurderinger, der er af forskellige udgivelser inden for forskellige lovgivninger, sådan at vi ikke vurderer, om man har dagblade eller dagbladslignende udgivelser, forskelligt fra område til område, moms, portostøtte og nu her i sammenhæng med det, der er afløseren for Dagspressens Finansieringsinstitut.

Jeg vil gerne kvittere for, at det tilsagn er blevet givet, og at det arbejde også er blevet indlagt i et udvalg, der i forvejen arbejder med noget af den samme problematik, især knyttet til portostøtten.

Imidlertid er der et emne, som med ændringsforslag blev forsøgt repareret under andenbehandlingen, og når jeg siger forsøgt, så er det, fordi et flertal i salen afviste ændringsforslag fra bl.a. Socialdemokratiet. Det var ændringsforslag, der dels gik på at udvide nævnet med et enkelt medlem for at få en lidt bredere dækning af de udgivelsestyper, som rent faktisk bliver behandlet i nævnet, dels forberede det til den mulige fremtidige bredere opgave, dels sikre – og det var så et andet element af ændringsforslagene – at der bliver varetaget ligestillingsmæssige hensyn i udpegningen af medlemmer til det nævn, som nu bliver etableret.

Kl. 10.30

Det er faktisk ærgerligt, at når vi på et tidspunkt som nu vedtager nogle ændringer, fornyelser, af organiseringen af et af de elementer, som handler om, hvordan vores demokrati, nemlig den del af det, der er dagspressen og lignende udgivelser, udvikler sig, så ikke tager nogen relevante ligestillingsmæssige hensyn.

Derfor håber jeg, at vi i dag kan få et tilsagn om, at det også er en ambition, som statsministeren deler, at Dagbladsnævnet kommer til at have en mere ligelig repræsentation af de to køn, end der ellers typisk vil være lagt op til, når vi har indstillinger en for en for en fra forskellige dele af dansk både videnskabsliv og erhvervsliv, og jeg håber, at vi kan få et tilsagn om, at statsministeren i hvert fald vil medvirke til en bestræbelse på en ligelig sammensætning af nævnet.

Formanden:

Tak til fru Pia Gjellerup. Så er det hr. Jens Rohde som ordfører.

Jens Rohde (V):

Jeg skal blot sige, at når vi har valgt ikke at stemme for de to ændringsforslag, der er stillet af oppositionen, bl.a. af Socialdemokraterne, så handler det jo netop om, at det her forslag netop tager udgangspunkt i, at vi skulle prøve at have minimeret, skal vi sige, interessegrupperne i Dagbladsnævnet for de eksisterende blade og udgivelser, fordi kritikken af Dagspressens Finansieringsinstitut jo netop er gået på, at i en lang række tilfælde har man siddet og vogtet over sine egne interesser, hvorfor det har været meget vanskeligt at få bredt støtten ud til andre end dem, der sad der i forvejen.

Det er baggrunden for det, vi har sagt, for vi har været inde i meget grundige overvejelser om, hvorvidt dansk fagpresse, magasinpresse og ugepresse, disse interesseorganisationer, også skulle være repræsenteret. Men vi har sagt, at det må være mest rimeligt, at vi har et nævn, som består af flest muligt mennesker, der ikke har egeninteresser i udgivelserne, og derfor skal vi ikke fylde nævnet op med en lang række interesseorganisationer, som i forvejen sidder der. Derfor har vi valgt, at der skal være udpeget en fra danske dagblade, i og med at det her jo handler om dagbladslignende publikationer.

Med hensyn til det forslag, som er kommet om at indføre en kvote for, hvor mange kvinder der skal være der, så er det jo en velkendt sag, at vi i Venstre ikke mener, at kvoter er for mennesker, men at kvoter er for fisk.

Formanden:

Tak til hr. Jens Rohde. Så er det fru Pia Gjellerup for en kort bemærkning til ordføreren.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg var nær kommet til at sige, at jeg havde en bemærkning til hr. Jens Kvote, men det hedder jo hr. Jens Rohde, for han må da have fået kvote på hjernen.

Der er ikke tale om at lægge op til en kvote og slet ikke for kvinder. Der er tale om, at man lægger op til en repræsentation, hvor man foreslår en af hvert køn de steder, som man indstiller fra, sådan at der kan blive en ligelig repræsentation af de to køn. Det er vist en særegen oversættelse at kalde det for en kvote, og sådan som hr. Jens

4456

Tirsdag den 14. juni 2005 (B 38)

Rohde kom til at sige det, vælger jeg at anse det for at være en fortalelse: ligefrem en kvote for kvinder. Det var måske ikke en fortalelse. Man kan jo måske sige, at hvad hjertet er fuldt af osv., men det vil jeg så lade ligge.

Jeg kunne have respekt for det andet synspunkt med, at man ikke skal fylde et dagbladsnævn op med interessenter. Men jeg synes, at det klinger lidt hult, når hovedinteressenten, som har været den, der overhovedet har siddet på den absolutte majoritet af de uddelinger, der er givet hidtil, lige netop er den interessent, der sidder der, mens de interessenter, som meget sjældent har fået adgang til økonomi, nu er afskåret fra at følge med i, hvad der foregår. Så jeg synes ikke, at argumentet holder.

Formanden:

Så er det ordføreren for at svare. Nej. Så er det statsministeren.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg skal blot sige til fru Pia Gjellerup, at jeg deler da bestemt det ønske og det synspunkt, at der ved udpegningen af repræsentanter til forskellige bestyrelser, råd, nævn, hvor det måtte være, tilstræbes en ligelig repræsentation af de to køn og konkret der, hvor det mangler, en så stærk repræsentation som overhovedet muligt af kvinder.

Kl. 10.35

Jeg vil også føje til, at jeg ikke har til hensigt at lægge formelle restriktioner på de organisationer og andre, der skal indstille og udpege, men jeg lader da gerne det budskab gå videre, som fru Pia Gjellerup her har ønsket at markere, for jeg tror, vi har det fælles synspunkt, at det vil være godt her som andre steder, at der er så ligelig en repræsentation af begge køn som overhovedet muligt. Men egentlig formelle restriktioner og regler har jeg ikke til hensigt at gennemføre.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 112 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

**16) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 38:
Forslag om folketingsbeslutning om integrationsfamilier.**

Af Anne-Marie Meldgaard (S) m.fl.
(Fremsat 30/3 2005. Første behandling 12/5 2005. Betænkning 7/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 37 (S, SF og EL) stemte for, 66 (V, DF og KF) imod; 9 (RV) stemte hverken for eller imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

**17) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 35:
Forslag til folketingsbeslutning om styrkelse af beskæftigelsen blandt etniske minoriteter.**

Af Anne-Marie Meldgaard (S) og Elsebeth Gerner Nielsen (RV) m.fl.
(Fremsat 30/3 2005. Første behandling 12/5 2005. Betænkning 7/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

(558)

Tirsdag den 14. juni 2005 (B 83)

4457

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 48 (S, RV, SF og EL) stemte for, 66 (V, DF og KF) imod.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 83:

Forslag til folketingsbeslutning om udkast til rammeafgørelse om skærpelse af de strafferetlige rammer med henblik på håndhævelse af lovgivningen til bekæmpelse af forurening fra skibe.

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 27/4 2005. Første behandling 11/5 2005. Betænkning 2/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 109 stemmer (V, S, DF, KF, RV og SF) mod 3 (EL).

Formanden:

Justitsministeren vil få meddelelse om denne beslutning.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Anden behandling af lovforslag nr. L 168: Forslag til lov om Grønlands landsstyres indgåelse af folkeretlige aftaler.

Af statsministeren (Anders Fogh Rasmussen).
(Fremsat 4/5 2005. Første behandling 18/5 2005. Betænkning 10/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Afstemning**Formanden:**

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Anden behandling af lovforslag nr. L 171: Forslag til lov om Færøernes landsstyres indgåelse af folkeretlige aftaler.

Af statsministeren (Anders Fogh Rasmussen).
(Fremsat 17/5 2005. Første behandling 18/5 2005. Betænkning 9/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Høgni Hoydal (TF):**

Med al fare for at irritere mine kære kolleger vil jeg gerne drøfte det her forslag lidt videre, selv om jeg erkender, at det kan være svært at få nogen ændring i Folketingets holdning til det.

Efter udvalgsbehandlingen af forslaget til lov om folkeretlige aftaler står det mere klart for mig end nogen sinde, at Folketinget er i færd med at vedtage en ordning, der hører en gammel kolonipolitik til. Ganske enkelt bruges den samme model, som man har brugt i forbindelse med hjemmestyreordningerne med de selvstændighedsbestræbelser, der har været på Færøerne og måske også nu i Grønland, til at inddæmme disse kræfter til nu at lave en ordning, hvor der egentlig ikke er noget nyt, men hvor man kalder det et nyt navn.

Kl. 10.40

Af de svar, som er kommet, specielt fra statsministeren, som jo skal administrere denne lov, hvis den vedtages, tror jeg, det må stå soleklart,

også for alle de partier, som har sagt, at de ville stemme for forslaget, at der egentlig også er tale om et tilbageskridt i forhold til den praksis, der hidtil har udviklet sig for Færøernes landsstyre og Færøernes rolle på den internationale scene.

For bare at tage det mest konkrete eksempel har man ved hævdunden praksis f.eks. stiftet den organisation, der hedder NAMCO, altså et alternativ til IWC, Den Internationale Hvalfangstkommission. Denne organisation NAMCO blev stiftet af Færøerne, Grønland, Island og Norge, og Færøerne og Grønland er selvstændige medlemmer og selvstændige medstiftere.

Ifølge det nye forslag, der ligger på bordet, vil det ikke være muligt fremover. Ifølge det forslag, som ligger, er det jo sådan, at Færøerne og Grønland kan være medlemmer på vegne af Danmark i organisationer, hvis Danmark ikke er medlem i forvejen, og har man fælles interesser, så skal man være medlem i fællesskab, det vil sige, at så skal Grønland og Færøerne være medlem i fællesskab. Så her er der tale om et direkte tilbageskridt.

Det synes jeg er synd, og jeg har nævnt så ofte før, at jeg synes, det er synd, at i år 2005 er man i dag i færd med at repetere de samme holdninger, som blev fremlagt her i Folketinget og i Landstinget for 100, 200 år siden.

At Færøerne ikke er et folkeretligt subjekt er jo noget vrøvl. Selvfølgelig er færingerne et folk, der bør kunne agere på den internationale scene.

I dette lovforslag siges det omvendte: at vi kun kan agere på Danmarks vegne og kun, hvis det ikke strider mod Danmarks interesser, og hvis Grønland og Færøerne har en fællesinteresse, så skal man være enige.

Så det er altså klassisk del og hersk-politik og en klassisk inddæmningspolitik af de færøske selvstændighedsbestræbelser, som nu ligger på bordet.

Jeg kan også nævne de ting, som Færøerne har ønsket de seneste, lad os sige 20 år: selvstændigt medlemskab af Nordisk Råd, af NASCO, af alle de organisationer, som beskæftiger sig med ting, der er vigtige for færøsk erhvervsliv, for færøsk kultur, for færøsk politik. Intet af det vil være muligt med det foreliggende lovforslag.

Så jeg kan ikke andet end en gang til appellere til Folketinget om at forkaste dette lovforslag og i stedet indlede virkelige forhandlinger med Færøerne om en folkeretlig aftale, der giver Færøerne mulighed for at vælge deres egen vej i glo-

baliseringen, så man kan undgå de konstante konflikter, som vi vil komme ind i, også med dette her lovforslag, hvor det, når færøske og danske interesser går imod hinanden, selvfølgelig da er de danske, der vinder, det er helt naturligt, mens de færøske desværre ikke vil få et ben til jorden i internationale forhandlinger.

Da man for 150 år siden diskuterede Færøernes stilling i riget, var det jo Folketingets mening, at man godt nok kunne lade en meget vid provinsiel selvstændighed være mulig, men man ville ikke tillade opløsning af det danske riges udvikling hen imod en tilstand, hvor man også har selvstændige subjekter, altså Færøerne og Grønland i det her tilfælde. Det er præcis det samme, man siger nu i år 2005, og det synes jeg virkelig er en meget, meget uheldig udvikling for de store udfordringer, som Færøerne står over for, og som ikke mindst Danmark står over for.

Jeg skal under næste indslag vende tilbage til problemet i forhold til EU, men jeg vil appellere til, at Folketinget forkaster forslaget, eller at forslaget i hvert fald går tilbage til udvalgsbehandling.

Formanden:

Tak til hr. Høgni Hoydal. Så er det fru Pia Gjellerup som ordfører.

Pia Gjellerup (S):

Jeg skal ikke genoptage den meget principielle debat, som blev ført under førstebehandlingen, og som muligvis også kan ventes til tredjebehandling. Jeg skal blot for den gode ordens skyld sige, at jeg synes, at hr. Høgni Hoydal gør sig skyldig i at vurdere det, der er et skridt, som et onde, selv om det går i den retning, hr. Høgni Hoydal måtte ønske. Her synes det, som om det bedste bliver det godes fjende. Men det kan vi jo genoptage.

Kl. 10.45

Det, der er mit ærinde her på talerstolen, er faktisk at bede om, at dette forslag og de to næste forslag, der er til anden behandling, som også vedrører Færøerne og Grønland, kommer tilbage til Det Politisk-Økonomiske Udvalg, dels i respekt for, at vi har et samråd senere i dag med statsministeren, dels fordi vi har nogle problemer med nogle bemærkninger til et af de kommende lovforslag, sådan at vi har mulighed for at korrigere vores holdning til dem og præcisere holdningen til dem.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hr. Høgni Hoydal genoptager sin meget principielle diskussion om Færøernes forfatningsretlige stilling. Der er ikke så meget nyt i det, hr. Høgni Hoydal her fører frem.

Jeg vil blot ganske kort fastslå, at det ikke er korrekt, når hr. Høgni Hoydal fremstiller det, som om dette lovforslag er et tilbageskridt for Færøerne. Det forholder sig modsat. Forslaget er et resultat af forhandlinger mellem regeringen og Færøernes landsstyre, og det indebærer, at der bliver etableret en generel fuldmagtsordning for Færøernes landsstyre til på rigets vegne at forhandle og indgå en række folkeretlige aftaler inden for sagsområder, som er overtaget af de færøske myndigheder.

Det betyder altså, at landsstyret ikke skal indhente en konkret fuldmagt i hvert enkelt tilfælde, hvor der måtte være ønske om selvstændigt at varetage interesser på udenrigsområdet. Det er på den måde, den nye ordning adskiller sig fra den nugældende praksis.

Så nævnte hr. Høgni Hoydal den fiskeriorganisation, der hedder NASCO, og at, sådan forstod jeg hr. Høgni Hoydal, Færøerne efter hr. Høgni Hoydals opfattelse allerede i dag optræder selvstændigt i NASCO, og at den ordning bliver forringet med fuldmagtsordningen.

Det er ikke korrekt, at Færøerne optræder med selvstændigt medlemskab, hvor Danmark er dækket af EU's medlemskab. Når Færøerne og i øvrigt også Grønland optræder i disse fiskeriorganisationer, er det netop i forening og på rigets vegne.

Så nævnte hr. Høgni Hoydal også den organisation, der hedder NAMCO, som bygger på en aftale mellem Norge, Island, Færøerne og Grønland om et samarbejde om havpattedyr. Det følger af de statsretlige bemærkninger i lovforslagets almindelige bemærkninger, punkt 2.2, at Færøerne og Grønland ikke kan indgå folkeretlige aftaler på egne vegne.

Af fuldmagtslovforslaget fremgår endvidere, at Færøerne og Grønland må handle i forening ved forhandling og indgåelse af folkeretlige aftaler, der vedrører både Færøerne og Grønland. Det er tidligere meddelt landsstyret, at vi af disse grunde ikke ser NAMCO som et brugbart fortilfælde. Såfremt et ønske om færøsk og grønlandsk deltagelse i internationale organisationer opstår, går vi fremover ud fra, at fremgangsmåden i fuldmagtsloven bliver fulgt.

Men i det hele må jeg altså sige, at dette er et skridt fremad. Det kan godt være, det ikke er det

store skridt fremad, som hr. Høgni Hoydal ønsker, men det er et skridt fremad, og derfor burde hr. Høgni Hoydal i virkeligheden være tilfreds med forslaget.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Jeg vil bare korrigere. Det er muligt, at jeg har udtrykt mig forkert, men det, jeg har nævnt, er den organisation, der hedder NAMCO, og det er en organisation, der beskæftiger sig med de levende pattedyr i Nordatlanten og en bæredygtig udnyttelse af dem. Her er Færøerne og Grønland selvstændige medlemmer og selvstændige medunderskrivere af stiftelsestraktaten.

Det er det eksempel, jeg nævner som det mest konkrete eksempel på, at der ikke er tale om nogen nyskabelse eller udvidelse. Der er faktisk tale om et tilbageskridt. For med den nye lov og med de svar, som statsministeren har afgivet i forbindelse med dette lovforslag, vil det ikke være muligt fremover for Færøerne og Grønland at være to selvstændige parter i en organisation som NAMCO. Det vil jeg gerne spørge om statsministeren kan bekræfte. Jeg har slet ikke talt om NASCO og alle de der andre forkortelser – vi kan tage mange eksempler – men NAMCO er altså et meget konkret eksempel på, at der i virkeligheden er tale om et tilbageskridt snarere end noget fremskridt.

Kl. 10.50

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg omtalte faktisk NAMCO, og NAMCO er ikke et brugbart fortilfælde. Det er regeringens opfattelse, at indgåelsen af NAMCO-aftalen, hvor Færøerne og Grønland deltager i aftalen på egne vegne, var en fejl, og det er tidligere meddelt landsstyret. Derfor er NAMCO ikke et brugbart fortilfælde.

Som jeg sagde: Såfremt et ønske om færøsk og grønlandsk deltagelse i internationale organisationer opstår, går vi fremover ud fra, at fremgangsmåden i fuldmagtsloven bliver fulgt. Hele diskussionen her handler jo om, om man er inden for eller man ikke er inden for rigsfællesskabet. Det er selvfølgelig klart, at man kan have en vældig lang diskussion om det, men så længe vi har rigsfællesskabet, er det altså således, at det er den danske regering, som har det overordnede ansvar for udenrigspolitikken. Sådan er det nu engang.

Men som jeg har sagt så utrolig mange gange, er det vores opfattelse, at det er Færøerne selv og det færøske folk selv, der bestemmer sin fremtid, og der vil vi lytte til, hvad der kommer fra færøsk side. Her er der altså med Færøernes landsstyre indgået en aftale om denne lovgivning, og derfor gennemfører vi den.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Tak for svaret. Så fik vi altså bekræftet, at det, at Færøerne og Grønland selv indgik aftalen om NAMCO, var en fejl. Det vil sige, at man der altså er gået ud over det, som efter Statsministeriets opfattelse er rigets grænser. Jeg synes, det er utrolig betænkeligt, at netop den praksis, vi har udøvet, pludselig skal indsnævres og inddæmnes i en ny lovgivning, og det er præcis det, jeg har sagt om denne lovgivning.

Det her er en lovgivning, der sætter andre rammer, og som på mange måder er en indsnævring, i hvert fald en cementering af noget, og lovforslaget har aldrig været forelagt det færøske folk. Så kan statsministeren tale om selvbestemmelsesret, og at vi gør det, som det færøske folk beder om.

Jeg vil da sige til statsministeren, at hvis vi går hjem og spørger det færøske folk i dag, om det vil være selvstændigt medlem af NAMCO og Nordisk Råd, får vi et svar, der hundrede procent er ja. Så bruger man igen det juridiske argument med, at det ikke kan lade sig gøre. Men med NAMCO har vi det konkrete eksempel på, at det *kan* lade sig gøre. Det er sket, det er gået fint, og der er ingen problemer med det.

Med den nye lovgivning cementerer man altså denne her meget, meget gammeldags statsretlige grundlovsopfattelse og bruger de her juridiske argumenter til at undgå politiske nyudviklinger. Det synes jeg er beklageligt.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hr. Høgni Hoydal har absolut ikke ret. Der sker ikke nogen inddæmning, der sker ikke noget tilbageskridt. Efter den gældende regel er der ikke mulighed for at optræde selvstændigt. Sådan er reglerne. Men med den nye lovgivning, bliver der altså en generel fuldmagtsordning, og det er et fremskridt.

For så vidt angår Nordisk Råd, ved hr. Høgni Hoydal udmærket, at jeg er meget tilhænger af at komme så langt, som vi overhovedet kan, i retning af, at Færøerne og Grønland kan optræ-

de de facto som selvstændige medlemmer af Nordisk Ministerråd. Hr. Høgni Hoydal ved også godt, at den traktat, som det nordiske samarbejde hviler på, er en mellemstatslig aftale indgået mellem fem selvstændige nordiske lande.

Derfor er det ikke så ligetil, men fra dansk side er vi altså indstillet på gennem et politisk protokollat eller på anden vis at opnå en ordening, der rent faktisk vil stille Færøerne og Grønland, som om Færøerne og Grønland var direkte og selvstændige medlemmer af Nordisk Ministerråd.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Det Politisk-Økonomiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

21) Anden behandling af lovforslag nr. L 169: Forslag til lov om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder.

Af statsministeren (Anders Fogh Rasmussen). (Fremsat 11/5 2005. Første behandling 18/5 2005. Betænkning 9/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Line Barfod (EL):

Først vil jeg gerne tilslutte mig fru Pia Gjellerups anmodning om, at forslaget kommer tilbage til udvalget mellem anden og tredje behandling. En væsentlig grund til det er, at der i dette lovforslag er opregnet nogle områder, som man ikke mener kan overdrages til det færøske hjemmestyre. Et af punkterne er statsforfatningen, og

der er så i bemærkningerne beskrevet, hvad man mener er en del af statsforfatningen.

Kl. 10.55

De bemærkninger har betydning for, hvad vi kan gøre fremover med hensyn til at overgive områder til Færøerne, ligesom de også har betydning for det arbejde, der i øjeblikket foregår i Selvstyrekommisionen i Grønland om, hvad vi i fremtiden kan overdrage til Grønland.

På den høring, som vi havde i Det Politisk-Økonomiske Udvalg om de her spørgsmål, blev det klart tilkendegivet af de to eksperter Henrik Zahle og Ole Espersen, at de mente, at det var en hel nyskabelse, når der i bemærkningerne til dette lovforslag pludselig står, at sproget skulle være en del af statsforfatningen.

Sprog er ikke nævnt i grundloven. Sprog har ikke tidligere i noget af den litteratur, der har været om lovforslag, eller i forfatningsretlig litteratur været nævnt som en del af statsforfatningen. Derfor er det meget mærkeligt, at det pludselig her optræder som en fortolkning af ordet statsforfatningen.

Det er jo indlysende, hvis det skal forstås sådan, at Færøerne eller for den sags skyld Grønland ikke kan overtage reglerne for retskrivning, eller hvor kommaet skal sættes eller andet af den slags; det er klart, det ligger i Danmark. Men det er svært at forstå det umiddelbart som en fortolkning af ordet statsforfatningen. Det følger mere af – hvad skal man sige – rent praktiske hensyn.

Derfor vil jeg gerne høre, om statsministeren vil uddybe lidt nærmere, hvordan Statsministeriet forstår det danske sprog i forhold til de bemærkninger, der ligger her som en del af statsforfatningen. Så må vi jo have det op i udvalget, så vi eventuelt kan lave en tillægsbetænkning om, hvordan Folketinget fortolker ordet statsforfatningen, herunder i forhold til sproget og anvendelsen af sproget.

Formanden:

Tak til fru Line Barfod. Så er det hr. Høgni Hoydal som ordfører.

Høgni Hoydal (TF):

Jeg vil først takke medlemmerne af Det Politisk-Økonomiske Udvalg, formanden og sekretærerne for det arbejde, der er lavet i forbindelse med udvalgsbehandlingen, og jeg vil da også gerne takke statsministeren for de svar, han har afgivet i forbindelse med udvalgsbehandlingen.

Når jeg taler med kolleger om de to sager, vi har behandlet her, og også når jeg møder folk på gaden, er der mange, der spørger, hvad der egentlig er galt: Er det ikke en lidt skinger måde at behandle det her lovforslag på, og er der nu ikke tale om et fremskridt osv. osv.?

Jeg må sige, at udvalgsbehandlingen og ikke mindst de svar, som statsministeren har afgivet, har gjort mig endnu mere overbevist om, at vi er i færd med at lave en ny hjemmestyreordning under et nyt navn, og det vil sige, at vi sminker den gældende virkelighed på en ny måde og dermed udskyder vigtige beslutninger for det færøske samfund i mange år fremover.

Det synes jeg er trist, og jeg synes, det er trist, at vi hele tiden ender i de juridiske spidsfindigheder og de juridiske slagsmål, som de her diskussioner ofte ender med. Jeg tror, statsministeren kaldte det for teoretiske øvelser under førstebehandlingen. Det synes jeg er fint nok. Lad os hellere tale om politik. Lad os glemme den juridiske slåen hinanden i hovedet med begreber og statsforfatning, og lad os snakke om den politiske udvikling i det her såkaldte rigsfællesskab.

Selv om jeg skal tage forbehold for, at det ikke altid falder i god jord, når man bruger de her begreber i Folketingssalen og i Danmark, må jeg sige og skal jeg rose statsministeren for, at det er en meget genial måde, synes jeg, at føre moderne kolonipolitik på.

Jeg synes, det er en meget human og en meget åben måde at føre en politik på, hvor man altså forsøger at holde sammen på det danske rige i en verden, hvor helt nye samarbejdsformer opstår. Det må jeg indrømme. Det, jeg savner noget, er, at man også fra dansk side indrømmer, at det er det, der egentlig er meningen, at man selvfølgelig fra Statsministeriets side ønsker at holde sammen på det her rige, samtidig med at Danmark er i færd med at gå ind i EU med alt, hvad dertil hører osv. osv. Jeg synes, det er en genial ordning set fra det synspunkt.

Jeg synes også, det er legitimt at sige, at man gerne vil holde sammen på det her rige. Men det, jeg bliver træt af og meget, meget, kan man næsten sige, vrissen over, er denne her indpakning i florumvundne begreber og floskler med, at vi bare gør det, som det færøske folk ønsker, og at vi ikke har nogen speciel interesse her.

Kl. 11.00

Det er jo simpelt hen ikke rigtigt. Selvfølgelig har Danmark også interesse i den ordning, der nu forelægges, og denne ordning, som nogle har sagt skal vare i mange, mange år, har altså ikke

på nogen måde været genstand for en demokratisk behandling på Færøerne.

Vi har ikke spurgt det færøske folk om disse ordninger; vi har ikke spurgt det færøske folk, om de er enige, når man i det her lovforslag siger, at der er vigtige områder, som det færøske folk ikke har selvbestemmelsesret over: statsforfatning, udenrigspolitik, sikkerhedspolitik og sprogpolitik, som der nu også nævnes, som pludselig er kommet med ind under behandlingen.

Det er jo en meget, meget principiel afgørelse, at man i 2005 repeterer en gammelkolonialistisk holdning om, at der findes ét rige, og at der er visse ting, som de her små provinser ikke kan overtage.

Skulle man lave sådan en ordning, burde det jo have været genstand for en folkelig debat, og der burde have været mulighed for, at det færøske folk kunne udtale sig. Det bliver fremført igen og igen, at det her er sket i enighed med repræsentanterne for det færøske folk. Men det er jo en sandhed med modifikationer, for der er ingen tvivl om, at det færøske landsstyre i forhandlinger med den danske regering gerne ville have haft en ordning, hvor det også kunne overtage udenrigspolitikken, sikkerhedspolitikken osv. osv., og jeg er sikker på, at hvis man ville spørge det færøske folk, så var der ingen, der ville give afkald på at have fuld selvbestemmelse på disse meget, meget vigtige områder for et samfunds og et lands udvikling.

Når jeg siger det her med den geniale kolonipolitik, som måske er et stærkt ord at bruge, og der ligger ikke noget andet i det, end at det er en måde at opretholde en vis magt over Færøerne og Grønland på, vil jeg også sige, at jeg synes, den er genial på andre måder. For den ordning, der her lægges op til, er jo en ordning, hvor man siger: Lad dog færingerne selv overtage nogle områder og betale selv.

Danmark giver jo ikke noget fra sig. Det eneste, der sker her med den her overtagelseslov, er, at vi kommer til at betale for nogle ting, som Danmark før har betalt for – det er jo fint nok – og at vi kommer til at administrere nogle ting, som Danmark før har administreret, vel at mærke hvis vi overtager noget, mens alle de ting, som er på, hvad jeg har kaldt creditsiden, alle de ting, der skal til for at udvikle et samfund, stadig væk er på danske hænder.

Det svarer til at have en virksomhed, der skal agere på et åbent marked, hvor man godt nok internt i virksomheden kan have en vis selvbe-

stemmelse, men hvor man ikke har adgang til at lave aftaler med andre firmaer, til at lave handelsaftaler frit osv. osv. Så vi har altså en ordning, hvor Færøerne overtager hele debetsiden, men hvor der sættes klare grænser for, at man ikke kan overtage creditsiden. Det vil alt andet lige efter min mening føre til en cementering af en gammel ordning, som vi altså ikke har brug for i år 2005.

Jeg har også nævnt før, at det er en historisk gentagelse af det, vi har set før. Som jeg nævnte, debatterede man for 150 år siden det samme spørgsmål i Folketinget, og her var der flere danske politikere, der advarede imod den her ordning, hvor man altså prøvede at inddæmme Færøerne under den danske grundlov snarere end at lade Færøerne ligesom Island få sin egen selvstændige udvikling.

Jeg synes, det er trist, at også partier som, hører jeg nu, SF er med på, at man i 2005 vedtager en lov, hvor man direkte skriver, at det færøske folk ikke har selvbestemmelsesret på, lad os sige sikkerhedspolitikken, hvor statsministeren svarer i udvalgsbehandlingen, at dersom Danmark går i krig igen mod et andet land og det færøske Lagting stemmer enstemmigt imod, forbeholder man sig ret til fra dansk side at overhøre dette, fordi det er noget, der ligger under statsforfatningen, eller hvad man nu kalder det. Det er da ikke demokratisk. Vi står allerede i den situation i dag, at det færøske Lagting har været imod Irakkrigen og er draget med ind i den alligevel.

Statsministeren siger også i sit svar til udvalget, at hvis det på de andre områder, statsforfatning og udenrigspolitik, kommer til et punkt, hvor det færøske Lagting er imod, at en dansk lov sættes i kraft for Færøerne på disse områder, så vil man alligevel forbeholde sig ret til at sætte den i kraft, på trods af at der kan være et enigt færøsk Lagting imod det. Det er jo gammelt kolonipolitik, der ikke burde høre hjemme i år 2005, og som det undrer mig at også et parti som SF kan stemme for i år 2005.

Kl. 11.05

Jeg ved godt, at det tager for lang tid at komme ind på det alternativ, som burde være vores genstand for debatten her i dag. Men jeg kan sige helt kort, at det, vi har brug for, er en folkeretlig forbindelse mellem Færøerne og Danmark, en folkeretlig aftale, hvor Færøerne og Danmark kan lave deres egne aftaler ude i verden, hvor vi ikke skal være en hindring for, at Danmark kan føre sin, lad os sige hvalfangstspo-

litik eller sikkerhedspolitik, men hvor vi kan vælge en egen vej ud i globaliseringen.

Det er præcis det, som hele selvstændighedsdebatten handler om. Den handler ikke om gamle konflikter eller konflikter mellem folkene. Den handler simpelt hen om, hvordan Færøerne kan udvikle sig på den bedste måde i den nye globaliserede verden, og derfor er det ekstra trist at opleve denne repetition af gamle teorier om, at Danmark er et folkeretssubjekt, og at Færøerne og Grønland ikke kan agere selvstændigt. De burde for længst, for længst være begravet. Man kaldte for 150 år siden her på Christiansborg denne holdning for den døde enhedsmagt. Man prøver at opretholde en død enhed, der ikke kan fungere, og hvor man altså med juridiske grundlovsargumenter prøver at inddæmme vigtige udviklingsmuligheder for to folk, som har stor respekt for det danske folkestyre, som har stor respekt for den danske grundlov, men som aldrig har vedtaget denne grundlov som sin egen, og som ønsker at vedtage sin egen grundlov.

Jeg synes igen, det er ekstra trist, at givet, at vi har stor respekt for den danske grundlov, som det danske folkestyres grundlæggende dokument, så oplever vi gang på gang også i udvalgsbehandlingen og svarene, som gives, at den selv samme grundlov, der ifølge dansk forståelse er grundlaget for det danske demokrati og det danske folks frihed, bruges til at begrænse og sætte juridiske forhindringer op for det færøske folks frihed til at udvikle sig frit i verden.

Det synes jeg er den politiske del af sagen. Fuldstændig uagtet alle juridiske spidsfindigheder er jeg grundlæggende uenig i den politiske idé, der ligger bag de to lovforslag, vi har behandlet, for de er alt andet lige et forsøg på at inddæmme nogle strømninger.

Jeg vil slutte med at spørge statsministeren, om der, når vi diskuterer Færøerne-Danmark-forholdene, ikke også ligger et strategidokument i Statsministeriet, der fortæller, hvordan Danmark skal forholde sig over for færøske selvstændighedsbestrebelsers. Hvad er Danmark interesse eller Statsministeriets interesse i den udvikling, der er? Og kan statsministeren bekræfte, at der selvfølgelig også ligger en idé, et dokument om, hvordan man skal forholde sig til de her bestrebelsers og gerne inddæmme dem under det danske rige?

Anfinn Kallsberg (FF):

Jeg må sige, at jeg er lidt ked af at føre færøsk indenrigspolitik herved i Folketinget i dag, for det her forslag har absolut været til debat i det politiske liv på Færøerne i mange år. Jeg sagde under førstebehandlingen, at den faktisk begyndte så langt tilbage som i november måned 2000.

Det er næsten 5 år siden, man begyndte på denne her plan om en overtagelseslov, sådan at hele selvstændighedsprocessen ikke skulle være en sag imellem Færøerne og Danmark, men en sag hjemme på Færøerne. Hr. Høgni Hoydal var med som vicelagmand på det tidspunkt og i en lang periode hen ad vejen.

Jeg er meget glad for dette her forslag, som vi her har til anden behandling i dag, for med vedtagelsen af dette forslag bliver det visselig på Færøerne, slagsmålet skal stå i fremtiden.

Det har i debatten her været fremlagt, at man ved at vedtage dette lovforslag fratager sig retten til nogle vitale områder såsom statsforfatning osv., men det er ikke det, der står i forslaget. Hvad er det egentlig, der står? Der står jo, at denne lov omfatter ikke disse her områder.

Det vil sige, at med dette forslag kan Færøerne efter forhandling med den danske regering, når de selv vil og er rede til det, har lavet den færøske lovgivning og har fået den økonomiske platform, overtage sag for sag helt dertil, at det kun er det ydre skel, som er tilbage.

Kl. 11.10

Derudover har alle partier her i Folketingssalen og statsministeren sagt, at den dag, den færøske befolkning tager beslutningen om at ændre disse forhold om de ydre skel i rigsfællesskabet og derved også overtage sin egen forfatning, udenrigs- og sikkerhedsområdet og alle de områder, som er tilknyttet suveræniteten, er man villig herfra til at medvirke til det færøske ønske.

Hvad mere har vi i dag mandat til, må jeg spørge hr. Høgni Hoydal, for det er den færøske befolkning og det færøsk valgte organ, Lagtinget, som skal tage den beslutning. Det skal selvfølgelig ikke vedtages i Folketinget og derefter sættes i værk på Færøerne. Det ville være den forkerte vej at gå.

Så jeg vil sige, at med vedtagelsen af lovforslag nr. L 169 og L 170, som hører sammen, har vi flyttet hele selvstyreplassen hjem til Færøerne, og det er også dér, den hører hjemme. Så jeg kan absolut anbefale forslaget.

Jeg har givet et betækningsbidrag til dette her lovforslag for at vise, at man mellem Færøer-

ne og Danmark er blevet enige om at acceptere hinandens grundholdning til baggrunden for dette her forslag. Der er ikke uenighed om lovforslaget. Der er heller ikke uenighed mellem Færøerne og Danmark om bemærkningerne til de enkelte paragraffer i lovforslaget. Men selve fundamentet for forståelsen er meget forskellig mellem Færøerne og Danmark, og det har jeg så i et betænkingsbidrag prøvet at redegøre for.

Jeg kan varmt anbefale at vedtage dette lovforslag.

Formanden:

Tak til hr. Anfinn Kallsberg. Ønsker flere at udtale sig? Statsministeren.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Fru Line Barfod stillede spørgsmål vedrørende forståelsen af spørgsmålet om overtagelse af sagsområdet statsforfatningen, og jeg forstod på fru Line Barfod, at det i særlig grad var spørgsmålet vedrørende anvendelse af sproget dansk.

Det er korrekt, at det efter regeringens opfattelse hører til spørgsmålet om statsforfatningen. Anvendelsen af sproget dansk kan efter vores opfattelse ikke overlades de færøske myndigheder inden for rammerne af den her lovgivning. Nu nævnte fru Line Barfod selv, at det er en selvfølge, at sådan noget som reguleringen af det danske sprog, herunder dansk retskrivning, naturligvis ikke kan overlades de færøske myndigheder.

Men der er faktisk en anden grund, som er den tungvejende grund, nemlig at det efter regeringens opfattelse ikke kan være sådan, at borgerne i visse dele af riget bliver afskåret fra at anvende sproget dansk i offentlige forhold. Det kan således f.eks. ikke være sådan, at det ikke er muligt at henvende sig på dansk til en eneste offentlig myndighed på Færøerne, blot for nu at nævne en praktisk omstændighed, som nødvendiggør, at det, i hvert fald så længe vi har den ordening, vi har inden for rigsfællesskabet, efter vores opfattelse ikke er muligt at lægge den regulering over til de færøske myndigheder.

Den lovgivning, vi står med her, er historisk. Det er en milepæl i forholdet mellem Færøerne og Danmark, den største nyordning af forholdet siden hjemmestyreløven. Selve tanken med lovforslaget er meget enkel. Den er, at Færøerne herefter kan overtage de sagsområder, som Færøerne ønsker, på færøsk anmodning og inden for rammerne af rigsfællesskabet.

Jeg er meget enig med hr. Anfinn Kallsbergs fremstilling af lovforslaget, sigtet med det og filosofien bagved, nemlig at det med denne lovgivning nu bliver et færøsk anliggende, i hvilken takt og i hvilket omfang man ønsker at overtage sager. Så er det jo rigtigt, som også hr. Anfinn Kallsberg udtrykker det, at når der så er et vist antal sager, der i henhold til denne lovgivning ikke kan overdrages, er det udtryk for, at loven, som den ligger her, ikke omfatter et vist antal områder.

Der har hr. Anfinn Kallsberg også fuldstændig ret i at henvise til, at et meget bredt flertal her i Folketinget har sagt, at skulle der fra færøsk side komme et ønske om på et senere tidspunkt at gå videre end det, der ligger i denne lovgivning, så er der et flertal her i Folketinget, der er parat til at følge et sådant færøsk ønske. Det er kendsgerningen, at det med denne lovgivning nu lægges over til at være et færøsk ansvar, i hvilket omfang og i hvilken takt man ønsker at overtage opgaven.

Derfor må jeg selvfølgelig også fuldstændig afvise hr. Høgni Hoydals påstand om, at den her lovgivning skulle være udtryk for en genial moderne kolonipolitik. Det er der overhovedet ikke tale om. Jeg kan også afvise hr. Høgni Hoydals påstand om, at der i Statsministeriet skulle ligge et strategidokument om, hvordan man holder sammen på det danske rige.

Jeg skal sige hr. Høgni Hoydal en ting, og det er: Jeg har ikke noget ønske om at holde sammen på noget, som nogle andre ikke måtte have noget ønske om at være med i. Det vil jeg gerne sige til hr. Høgni Hoydal. Færøerne kan få det, nøjagtig som Færøerne gerne vil have det. Ønsker Færøerne ikke at være en del af rigsfællesskabet, er det bare at sige til, og så kan Færøerne få sin selvstændighed. Det er jo det, et stort flertal her i Folketinget har sagt den ene gang efter den anden.

Men det må hr. Høgni Hoydal så tale med det færøske folk om først, og det, der er hr. Høgni Hoydals problem, er jo, at det har hr. Høgni Hoydal ikke opslutning til på Færøerne, for indværende i hvert fald, og så fører hr. Høgni Hoydal, sådan som hr. Anfinn Kallsberg sagde det, færøsk indenrigspolitik ind i det danske Folketing. Det er også i orden, det er her, vi skal have den principielle debat om dette lovforslag, så ingen kritik af det. Men det er bare en konstatering af, at hr. Høgni Hoydal er i gang med skyggeboksning, en kamp mod fjender, der ikke eksisterer, for der er ikke nogen, der vil modsæt-

te sig et færøsk ønske, hvis et sådant skulle komme, om at gå videre end det, der ligger i den lovgivning her.

Den anden bemærkning til hr. Høgni Hoydal er, at jeg også må afvise hr. Høgni Hoydals kritik af, at det færøske folk ikke skulle være blevet spurgt.

Jeg vil sige to ting om det: Regeringen har til punkt og prikke fulgt de regler, der er i hjemmestyrelsen om at høre det færøske hjemmestyre. Det er sket fuldstændig efter reglerne.

Hvis hr. Høgni Hoydal har et ønske om en videregående proces på Færøerne, er det igen et spørgsmål, som hr. Høgni Hoydal må tage op på Færøerne og i det færøske Lagting og der få tilslutning til en anden procedure end den, der er anvendt.

Jeg må melde hus forbi, for så vidt angår regeringen. Vi har fuldstændig fulgt reglerne, og vi har fået tilslutning fra det færøske hjemmestyre til at fremsætte dette lovforslag, som i øvrigt er kommet til veje efter en overenskomst, en aftale, mellem det færøske landsstyre og den danske regering.

Endelig en yderligere bemærkning til hr. Høgni Hoydal. Hr. Høgni Hoydal siger, at det her handler om, hvordan vi bedst kan ruste Færøerne til at klare globaliseringens udfordringer. Det synes jeg da er et godt og et relevant spørgsmål at stille, og det synes jeg netop er en vigtig sag at diskutere på Færøerne.

Hr. Høgni Hoydal siger så, at det er mærkeligt at komme med sådan en lovgivning her i en tid, hvor man søger nye internationale samarbejdsformer.

Jeg vil gerne sige til hr. Høgni Hoydal: Når den danske regering og når et meget bredt flertal her i Folketinget fremsætter sådan et lovforslag og støtter sådan et lovforslag, er det jo ud fra, skal vi sige, en opfattelse af en historisk forpligtelse over for Færøerne.

Kl. 11.20

Man kunne også kalde det en solidaritets- og samhørighedsfølelse, hvor vi fra dansk side siger, at vi er parat til at løfte vores ansvar over for Færøerne – og i øvrigt også over for Grønland – så længe man fra færøsk side har et ønske om det. At vi lytter til, hvad der bliver sagt fra færøsk side, er sådan set det eneste, der bærer det her. Vi har et ønske om at udvikle og modernisere det solidariske fællesskab, som rigsfællesskabet er.

Når hr. Høgni Hoydal taler om nye internationale samarbejdsformer, vil jeg sige, at jeg

egentlig synes, det er tankevækkende, at udviklingen i det hele taget i verden jo dog går i retning af mere og mere internationalt samarbejde. Jeg forstår, at hr. Høgni Hoydal altså ønsker, måske ikke at afbryde samarbejdet med Danmark, men i hvert fald at svække og slække forbindelserne.

Det er hr. Høgni Hoydals ret at have den opfattelse, og vi har den grundholdning, at det færøske folk bestemmer sin egen skæbne og sin egen fremtid. Færøerne kan få det, som de vil have det, men så længe det færøske folk ønsker at være en del af rigsfællesskabet, er vi også parat til fra dansk side at påtage os vores forpligtelse, som vi opfatter som en historisk forpligtelse og en solidaritet med Færøerne og i øvrigt også med Grønland. Det er de grundtanker, der ligger bag den her lovgivning.

Jeg vil gerne sige til hr. Høgni Hoydal, at jeg rent principielt går ind for princippet om folkenes selvbestemmelsesret, og det er derfor, jeg gang på gang fremhæver, at det er det færøske folk selv, der bestemmer sin skæbne og sin fremtid.

Her tager vi et meget, meget betydningsfuldt skridt fremad i retning af, at det er det færøske folk, der selv bestemmer, i hvilket omfang og i hvilken takt man ønsker at overtage sagsområder i fremtiden.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Statsministeren gav udtryk for, at det er vigtigt, at danske statsborgere på Færøerne kan henvende sig til offentlige myndigheder på Færøerne og bruge sproget dansk. Det er jeg sådan set fuldstændig enig i, ligesom jeg mener, at det er vigtigt, at færing i Danmark kan henvende sig på færøsk, eller at grønlændere i Danmark kan henvende sig på grønlandsk, ligesom vi har aftaler med de andre nordiske lande om, at man kan bruge sit eget sprog.

Jeg mener bare ikke, at det har noget med grundloven at gøre, og det er det, debatten står om, fordi man har valgt at bruge ordet statsforfatning og fortolke ordet statsforfatningen, som om det siger noget om udbredelsen af det danske sprog på Færøerne. Det er her, jeg mener, at vi er nødt til under det fortsatte udvalgsarbejde at få præciseret, at vi ikke er enige i den fuldstændige nyfortolkning, som Statsministeriet har lavet af ordet statsforfatning.

De to eksperter, vi havde, har ikke kunnet påvise, at man nogen sinde tidligere har fortolket sproget som en del af det, der står i grundloven.

Formanden:

Vil statsministeren svare? Nej. Så er det hr. Niels Helveg Petersen for en kort bemærkning til statsministeren.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg har bedt om ordet for at sige, at det for det første er med stor glæde, Det Radikale Venstre medvirker til at gennemføre dette lovforslag, som jeg synes er et rigtig godt lovforslag, som man er blevet enig om mellem Danmark og Færøerne.

Dernæst vil jeg gøre den samme bemærkning som fru Line Barfod, at det i Selvstyrekommissionen i Grønland er fremkommet, bl.a. ved et indlæg fra professor Henrik Zahle, at han problematiserer den opfattelse af sproget og statsforfatningsrettens sammenhæng, som der er blevet givet udtryk for her. Jeg må sige til statsministeren, at i Selvstyrekommissionen fortsætter denne debat, og næste gang på grundlag af et skriftligt indlæg fra professor Henrik Zahle. Så dette spørgsmål om den rette forståelse af grundloven er ikke færdiggjort med behandlingen her i dag.

Det er derimod ikke en strid om, hvorvidt en grønlandsksproget grønlander skal kunne henvende sig til myndighederne i Danmark på sit sprog. Selvfølgelig skal vedkommende kunne det. Det er heller ikke et spørgsmål om, at en dansker ikke skal kunne henvende sig til grønlandske myndigheder på sit eget sprog. Det er ikke det, der sådan set er striden, men det er sammenhængen mellem det danske sprog og statsforfatningsretten, som er til debat.

Formanden:

Så går vi til anden runde.

Kl. 11.25

Høgni Hoydal (TF):

Vi får de samme gentagelser om forholdene mellem Færøerne og Danmark, og som statsministeren ved, er jeg dybt uenig i den udlægning af forholdene. Det er den ene ting.

Det, som jeg har sagt, som jeg synes er det mest ufrugtbare ved diskussionen, er det her florumvundne med, at man gør, som færingerne selv vil osv. Det er jo simpelt hen ikke rigtigt. Ret

beset har vi i dag på Færøerne et flertal i det færøske Lagting, der ønsker fuld selvstændighed. Jeg repræsenterer selv det største parti på Færøerne, som ønsker fuld selvstændighed. Hvis man spurgte det færøske folk, ville det garanteret også ønske fuld selvstændighed.

Da vi sidst var hernede i Danmark for at få det igangsat, var det ikke noget med, at man lod færingerne bestemme selv. Der var det jo både med pisk og gulerod, at man sagde: I skal hellere blive i det danske rigsfællesskab. Så det der med, at det er et frit valg, vil jeg gerne på det skarpeste tilbagevise.

Statsministeren siger også ærligt, og det er jeg glad for, at han ønsker, at Færøerne bliver i dette såkaldte rigsfællesskab, og lægger det ud, som om de færøske selvstændighedsbestræbelser er et ønske om at slække eller svække forbindelser. Det er også en misforståelse. Vi vil gerne have stærke forbindelser til Danmark. Det eneste, vi ønsker, er, at det er på et ligeværdigt grundlag og ikke under den ordning, som her gentages, med, at det er den danske regering, der skal sige, hvilket sprog der skal være gældende på Færøerne.

Det er jo en ældgammel tankegang, for selvfølgelig er færøske myndigheder da klart i stand til at gøre det selv og har ikke noget ønske om at vende sig imod dansk sprog eller noget andet. Så det er igen udtryk for en holdning, hvor det jo ikke er rigtigt, at man har fuld respekt for det færøske folks selvbestemmelsesret.

Hvis det var rigtigt, at man byggede det her forhold på folkeretten, på folkenes selvbestemmelsesret, ville den rigtige ordning, som vi appellerer til kommer, være, at Færøerne og Danmark satte sig ned og lavede en folkeretlig aftale om vejen til Færøernes selvstændighed, og hvordan man overgår til det, og at den aftale blev lagt ud til folkeafstemning i Færøerne. Det var den gamle koalition på Færøernes plan. Men den gik jo ikke, fordi der ikke blev enighed om nogen praktiske spørgsmål, ikke mindst de økonomiske og andre ting i sammenhængen.

Nu siger man så, at nu lytter man til det færøske folk, for nu vil det have noget, som i virkeligheden er det samme som det, statsministeren åbenbart ønsker, nemlig en slags moderniseret rigsfællesskab.

Jeg spørger igen: Hvad nyt er der egentlig i den her lovgivning? Den grønlandske hjemmestyreløvs fra 1979 siger, at Grønland efter forhandling kan overtage alting, som ikke berører rigsenheden. Det er præcis det samme, der står i

denne lovgivning. Her er det måske bare mere udspecificeret. Hvad nyt er der i denne lov i forhold til det, Island havde i 1871? Næsten intet, næsten intet.

Hvad nyt er der i forhold til hjemmestyreløven? Ja, som hr. Kallsberg sagde: Nu kan Færøerne skændes om nogle praktiske ting, om, hvorvidt de skal overtage noget politi her eller noget familieret der. Men vi kommer jo ikke videre på det folkeretlige plan. Vi kommer ikke videre i vores udvikling i verden.

Så jeg synes stadig væk, det er udtryk for en meget genial inddæmningspolitik, som jeg gerne vil kvittere for. Jeg synes ikke, der er noget mærkeligt i, at man har den politik. Jeg synes bare, man skulle indrømme det åbent.

Så siger statsministeren, at man har fulgt hjemmestyrelovens regler til punkt og prikke. Det er jeg enig i, men hvis det her virkelig er en nyordning af historiske dimensioner, sådan som statsministeren siger, som virkelig ændrer noget, burde dette selvfølgelig også være genstand for oplysning og folkelig debat på Færøerne.

Jeg kan forsikre hele Folketinget om, at hvis det færøske folk blev spurgt om det her med det danske sprogs overhøjhed på Færøerne, at vi ikke kan være medlem af NAMCO, at vi ikke har nogen indflydelse på sikkerhedspolitikken, at Danmark kan drage os i krig, når det vil, at Danmark sætter lovgivning i kraft for Færøerne på f.eks. det udenrigspolitiske område, uden at Det Færøske Lagting er enig, ville der være hundrede procent modstand.

Med hensyn til det her med folkenes selvbestemmelsesret er jeg også sikker på, og det viser alle undersøgelser, at lavede vi en folkeretlig aftale mellem Færøerne og Danmark, som sagde, at vi nu laver et frit fællesskab, en free association, mellem to selvstændige parter, hvor vi laver nogle overgangsordninger for, hvordan tingene overgår til Færøerne, og der var enighed om det fra dansk og færøsk side, ville der garanteret også være mindst 90 pct. af det færøske folk, der ville sige ja. Selv de, der nu har vedtaget denne lovgivning, ville også være glade for, at man kom videre. Men argumentet på Færøerne har været, at man ikke kunne komme videre med den danske regering, at dér gik grænsen. Man kunne ikke komme videre på det folkeretlige område, man måtte acceptere det, der lå på bordet.

Kl. 11.30

Så jeg vil gerne frabede mig, at man bruger folkenes selvbestemmelsesret som argument i denne sammenhæng. Det her er en forhandling, der er foregået mellem det færøske landsstyre og den danske regering, som jeg finder helt horribel på mange måder. Men at det har noget med folkenes selvbestemmelsesret at gøre, det vil jeg altså gerne frabede mig.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Det Politisk-Økonomiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

22) Anden behandling af lovforslag nr. L 170: Forslag til lov om visse personalemæssige spørgsmål i forbindelse med de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder. Af finansministeren (Thor Pedersen). (Fremsat 11/5 2005. Første behandling 18/5 2005. Betænkning 9/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Det Politisk-Økonomiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

23) Anden behandling af lovforslag nr. L 158: Forslag til lov om detailsalg fra butikker m.v. Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen). (Fremsat 20/4 2005. Første behandling 10/5 2005. Betænkning 31/5 2005. Tilføjelse til betænkning 9/6 2005).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Formanden:

Det fremgår af tilføjelsen til betænkningen, at ændringsforslag nr. 1 i betænkningen er taget tilbage af forslagsstillerne, men optaget af hr. Frank Aaen (EL).

Forhandling

Frank Aaen (EL):

Lukkeloven drejer sig jo i høj grad om mulighederne for de små butikker, for butiksstrukturen i landområderne og for personalet, og der er ingen tvivl om, at det forslag til lukkelov, der er fremsat, i høj grad er til skade både for små butikker, for butikkerne i landområderne og for personalet.

Der var så et flertal i Erhvervsudvalget, som mente, at man dog skulle prøve at mindske skadevirkningen for små specialbutikker i butikscentre, fordi små specialbutikker i butikscentre i mange tilfælde er tvunget til at holde åbent lige så lang tid som hele butikscenteret. Det kan selvfølgelig for en lille specialbutik være meget omkostningsfyldt at skulle udvide åbningstiden væsentligt, f.eks. til at gælde flere søndage. Der var flertal i Erhvervsudvalget for en begrænsning af skadevirkningen for de små specialbutikker ved fra næste sommer at undtage dem fra at skulle følge udvidede åbningstider.

Så bliver regeringen bedt om teknisk bistand til udvalget for at kunne lave et ændringsforslag, der beskytter de små specialbutikker, og det tekniske bidrag kommer med en bemærkning om, at regeringen ikke kan støtte det. Det er også fint nok.

Det mærkværdige og det højst besynderlige, som vil medføre en klage til Folketingets formand, er, at regeringen i den tekniske bistand til udvalget samtidig skriver sin argumentation imod forslaget ind i bemærkningerne til ændringsforslaget. Det er ganske barokt, at man hjælper Folketinget med at lave et ændringsforslag, som argumenterer imod sig selv. Det er en særskilt situation.

Det andet, jeg vil sige, er, at den argumentation, man så bruger, nemlig at hvis man friholder de små specialbutikker i butikscentre fra at holde åbent lige så lang tid som centeret, så mener man, at det er en overtrædelse af grundlovens § 73, at det skulle være en ekspropriation af privat ejendomsret. Derfor pressede man et flertal i Erhvervsudvalget til at undlade at stemme for ændringsforslaget, og derfor er det blevet trukket, som vi lige har hørt formanden redegøre for.

Mig bekendt er der ikke forelagt Erhvervsudvalget nogen dokumentation for, at det her skulle være en overtrædelse af grundlovens § 73, som kunne udløse en erstatningspligt. Man kan i øvrigt sige og hvad så, hvis vi skulle betale nogle håndører til nogle centre for at beskytte nogle specialbutikker i centrene. Det var ikke noget problem for os.

Men det er slet ikke dokumenteret over for udvalget, at det er tilfældet, og derfor må vi have sagen tilbage i udvalget, så vi kan få belyst, hvorfor regeringen mener, at når der kommer en mulighed for udvidet åbningstid i et center, så skulle det være erstatningspådragende, at vi friholder nogle butikker for at følge den udvidede åbningstid. Det er helt ufatteligt.

Modsat er det åbenbart ikke erstatningspådragende, når vi med det her lovforslag, som regeringen ønsker gennemført, tvinger små butikker til at holde åbent i længere tid, end de havde forudsat, da de underskrev kontrakten med det pågældende center. Hvordan kan det være, at den nogenlunde samme situation, nemlig at man får ændret lidt på sine åbningstider, er erstatningspådragende efter regeringens opfattelse, men ikke efter vores, når det gælder centeret, altså de store, der har pengene, mens en påtvunget udvidelse af åbningstiden for små specialbutikker åbenbart ikke er erstatningspådragende?

Kl. 11.35

Det er det sædvanlige, at når de store kommer og råber lidt op, så følger regeringen det bare. Her kommer de med en efter min opfattelse helt utilstødelig trussel mod Folketinget om, at hvis vi vedtager noget sådant, så er det en over-

trædelse af grundlovens § 73, mens man hvad angår de små butikker er fuldstændig ligeglad med konsekvenserne af den lovgivning, man vedtager.

Der kommer altså derfor en formel klage til Folketingets formand over den måde, regeringen her har ydet bistand til Folketinget på. Det er én sag.

Den anden sag er, at vi må have det her tilbage i udvalget, så vi kan få belyst, hvad det er for en vild påstand, at det ændringsforslag, der er til behandling, skulle være en overtrædelse af grundlovens § 73.

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen. Så er det hr. Jens Hald Madsen som ordfører.

Jens Hald Madsen (V):

Allerførst vil jeg sige, at da Dansk Folkeparti kom med sit ændringsforslag, havde regeringens partier stor sympati for det. Vi havde sympati for, at man skulle have mulighed for at genforhandle den lejekontrakt, som man f.eks. har med et center. Det ligger jo sådan set også allerede i oplægget fra regeringens side, at man kan genforhandle i 2010, men her var altså lavet en yderligere mulighed fra Dansk Folkepartis side.

Det, det handler om, er altså ikke politik, må jeg sige til hr. Frank Aaen. Det handler om ganske almindelig jura, og jeg mener faktisk, at regeringen har gjort sit arbejde fuldstændig korrekt ved at gøre opmærksom på, at der er et juridisk problem i det her. Der er jo nemlig det problem, at man skal varetage begge parter interesser i den indgåede aftale, som en kontrakt, f.eks. en centerkontrakt, er. Der kan man altså ikke bare uden videre lave noget med tilbagevirkende kraft, for så er det ligesom en ekspropriation, og det vil sige, at så får vi et erstatningsansvar.

Så siger hr. Frank Aaen nå, ja, de par håndører. Jeg tror altså ikke, at der er tale om håndører, hvis det er sådan, at alle bliver i stand til med tilbagevirkende kraft at ophæve kontrakter, som man på legal vis ikke kan ophæve, og dermed får ret til at kræve en erstatning. Det er alt for problematisk, og derfor er regeringspartierne også glade for, at Dansk Folkeparti trak det ændringsforslag tilbage, fordi det ikke var juridisk holdbart.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Nu siger hr. Jens Hald Madsen, at det her er jura og ikke politik. Må vi lige være her! Hvordan var det nu med Bilka i Horsens? Var det jura, eller var det politik? Ja, det var vist politik, ikke?

Men tilbage til den her sag. Hvordan kan det være erstatningspådragende i noget væsentligt omfang eller overhovedet, at man siger til en lille butik ude i City Syd, nej City 2 – City Syd er oppe i Aalborg, men vi tager City 2 for københavnerne – at den godt må holde lukket om søndagen, uanset hvad der står i dens kontrakt? Det forstår jeg ikke.

Hvis det er tilfældet, hvorfor er det så ikke erstatningspådragende at sige til specialbutikken i City 2: Du skal i henhold til den nye lov holde åbent om søndagen, hvis centeret beslutter det? Så må det jo også gælde den anden vej.

Det er jo fuldstændig uafklaret, og jeg mener, at det er helt ude i hampen, det er bare noget, man har fundet på, fordi regeringen er blevet trynet af Dansk Supermarked, eller hvem ved jeg, og derfor må vi have det tilbage i udvalget, og så må regeringen dokumentere, hvorfor det her skulle være en overtrædelse af grundlovens § 73.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jamen det her er jo ikke så svært. Vi behøver jo ikke at gøre det til en Bilkasag eller noget andet.

Det, det handler om, er, at når man har indgået en kontrakt, så er der en beskyttelse for begge parter, og, hvis hr. Frank Aaen vil lytte, så er det jo sådan, at begge parter bliver beskyttet. Jeg går også ud fra, at med hensyn til udvidelse af åbningstiden i et center er det vel også sådan ifølge aftalen, at begge parter vist skal spørges. Det har de vel et retsmæssigt krav på.

Det, der vel bare er at sige her, er, at man ikke kan lave lovgivning med tilbagevirkende kraft og på den måde ophæve en kontrakt, der er indgået frivilligt mellem de to parter. Derfor synes jeg, at det er godt og glædeligt, og det er jeg glad for, at regeringen har givet juridisk bistand.

Jeg vil så endelig sige, at hvis Enhedslisten ønsker, at det skal gå tilbage til udvalget, så kan vi kun tilslutte os det. Så lad os gøre det.

4470

Tirsdag den 14. juni 2005 (L 158)

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg fik ikke noget andet svar på, hvorfor det er ansvarspådragende i det ene tilfælde og ikke i det andet tilfælde, end at når det er de store butikker og dem, der ejer centrene, der har et krav, så følger regeringen det straks og uden videre palaver. Når det er små butikker, der har et problem, så kører man bare hen over dem. Det er ikke noget problem.

Nu får vi det tilbage i udvalget, og så vil jeg egentlig talt foreslå, at vi bliver nødt til at afbryde forhandlingen. Når nu regeringen har anerkendt, at vi skal have det tilbage i udvalget og have kigget nærmere på det, så kan vi jo ikke stemme om ændringsforslaget, før det er belyst. Jeg tror, hr. Jens Hald Madsen er fuldstændig enig i, at man jo ikke kan stemme på et ufuldstændigt grundlag, så derfor må vi have afbrudt andenbehandlingen og have det tilbage i udvalget.

Formanden:

Der er nu af hr. Frank Aaen stillet forslag om at standse lovforslagets behandling og henvise det til fornyet udvalgsbehandling. Jeg skal åbne for en debat på korte bemærkninger om dette forslag.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Udgangspunktet har jo været, at Dansk Folkeparti samt regeringspartierne har trukket det ændringsforslag på grund af den rådgivning, man har fået fra regeringen, nemlig at det ikke er juridisk holdbart. Det vil sige, vi har fået tilstrækkelig information. Derfor er der overhovedet ikke nogen grund til at ændre på det her.

Hvis Enhedslisten har en opfattelse af, at det er juridisk holdbart, så fred være med det. Men det, der er ved det, er, at Dansk Folkeparti stillede et ændringsforslag, hvortil man fik juridisk bistand, og de sagde fra Justitsministeriets side, at det ikke var juridisk gangbart. Derfor trak Dansk Folkeparti ændringsforslaget, hvilket blev støttet af Venstre og De Konservative, og længere er den ikke.

Formanden:

Så er det hr. Frank Aaen for en kort bemærkning om procedurespørgsmål.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det eneste, Folketinget har fået oversendt i den sag, er en bemærkning fra ministeren om, at det formentlig kan udløse et erstatningskrav efter grundlovens § 73, og ikke andet. Ikke ét dokument.

Nu er det jo så heldigt, at vi har både justitsministeren og den fungerende erhvervsminister til stede, og derfor kan vi jo bare bede ministrene om at fremlægge den juridiske dokumentation, som jeg går ud fra er mere end én sætning, for, at det er, som der bliver sagt af Venstres ordfører her fra Folketingets talerstol. Så skal jeg gerne bøje mig. Men hvis ikke det kan ske, så må vi have det tilbage i udvalget, ellers er Folketinget ikke ordentligt oplyst.

Hermed sluttede forhandlingen om forslaget om standsning af lovforslagets behandling og henvisning til fornyet udvalgsbehandling.

Afstemning

Forslaget om, at behandlingen af lovforslaget standses, og at det henvises til fornyet udvalgsbehandling, forkastedes, idet 49 (S, RV, SF og EL) stemte for, 69 (V, DF og KF) imod.

Formanden:

Vi genoptager herefter forhandlingen om lovforslaget.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 10 stemte for, 107 mod.

Ændringsforslag nr. 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Op-hold*). Det er vedtaget.

Kl. 11.45

Den næste sag på dagsordenen var:

24) Anden behandling af lovforslag nr. L 173: Forslag til lov om ændring af lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber. (Salg af private andelsboligforeningsejendomme).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).
(Fremsat 1/6 2005. Første behandling 3/6 2005. Betænkning 10/6 2005).

Der var stillet 7 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling**Holger K. Nielsen (SF):**

Jeg tror, der er almindelig enighed om, at det er fornuftigt, at der bliver grebet ind over for den voldsomme spekulation, der er på andelsboligområdet, hvor der er gruopvækkende eksempler på, at der er scoret store kapitalgevinster ved at likvidere foreningen og så måske gennem stråmænd sælge den videre til en ny forening eventuelt i samme form.

Der foregår spekulation på boligmarkedet og også på det her boligmarked, og der er enighed om, det viste førstebehandling også, at det er fornuftigt, at der sker et indgreb. Det, der så er problemet, som det også har vist sig under udvalgsbehandlingen, er, at det forslag, som regeringen har fremsat, kun griber ind i en del af problemstillingen. Der er noget, som stadig væk ikke bliver løst, og det gælder de tilfælde, hvor man sælger til en investor med henblik på, at han eller hun skal omdanne ejendommen til al-

mindelige lejeboliger. Der er der altså også nogle spekulationsmuligheder, som folk kan udnytte, og det tager det her ikke højde for.

Det er jo derfor, at der på et tidligt tidspunkt har været interesse for at få gennemført et maksimalprissystem, et prisloft over, hvor meget man kan sælge en ejendom til. Bl.a. Dansk Folkeparti var ude med et sådant forslag, og under udvalgsbehandlingen har vi også fornemmet en stor interesse fra regeringen i at fremme en sådan idé.

Det, der så har været problemstillingen, er, at regeringen hævder, at det er grundlovsstridigt, at det er i modstrid med grundlovens § 73, og det er det, som en del af diskussionen har gået på. Jeg må altså tilstå, at da jeg første gang hørte, at sådan et maksimalprissystem skulle være grundlovsstridigt, studsede jeg noget, og efter de besvarelser, vi har fået siden hen, er min undren ikke blevet mindre, selv om jeg skal medgive, at der er kommet et meget grundigt notat, som jeg hentede ude i min boks for ca. en halv time siden. Det er meget utilfredsstillende, at man skal hente notaterne så sent, men o.k.

Jeg må sige, at de svar, der er kommet, ikke overbeviser mig. Man bliver ved med fra Justitsministeriet at sige, at der må være tale om et konkret skøn. Javel, javel, sådan er det jo altid, men det har været meget svært at få nogle præcise angivelser af, hvad der ligger i de konkrete skøn, der skal være tale om.

Det er sådan i sidste ende, som jeg har forstået det sidste ret lange notat, som vi lige har fået i hånden før behandlingen her, at der vil være tale om meget store økonomiske tab for dem, som det her vil gå ud over. Det vil sige, at en andelsbolig, der bliver pålagt et prisloft, vil gå glip af en meget stor økonomisk gevinst – af betragtelig størrelse står der – og derfor er det i modstrid med grundlovens § 73. Det er jo mildt sagt en skønssag at bruge det som argumentation, og dertil kommer, at man jo kan sige, at det er en tilståelsessag, i hvert fald i forhold til, hvad det er for et problem, vi har med at gøre her.

Det, man i virkeligheden siger, er, at grundloven beskytter de her ejeres ret til at få den maksimale profit, når de sælger deres ejendom. Under alle omstændigheder er der efter min vurdering tale om en ret tynd argumentation, fordi enhver lovgivning på boligområdet i en vis forstand vil gå ind og begrænse mulighederne for at få et økonomisk overskud på den ene eller den anden måde.

Kl. 11.50

Hvorfor lige det her prisloft på den her måde så overskrider den grænse, som der tilsyneladende er et eller andet sted, bliver der overhovedet ikke argumenteret for i de svar, vi har fået fra regeringen. Hvis man accepterer denne her argumentation, så er man altså ude i nogle fortolkninger af § 73 i grundloven, som for mig at se vil kunne få ganske, ganske væsentlige konsekvenser. Derfor er det jo mindst talt ikke særlig tilfredsstillende, at vi står med en uafklarethed med hensyn til, hvorvidt et maksimalprissystem er grundlovsstridigt eller ej, i en situation, hvor der faktisk tegner til at være et flertal for at acceptere det ændringsforslag, hvis det kan holdes inden for grundloven.

Det er utilfredsstillende, at vi er uafklarede, og derfor vil vi fra SF's side altså bede om, at vi ligesom ved det foregående lovforslag får stoppet andenbehandlingen, får det tilbage til udvalget, før vi færdiggør andenbehandlingen, og hvis der ikke er flertal for det, at vi under alle omstændigheder tager det her tilbage mellem anden- og tredjebehandlingen. Der er stadig væk en lang, lang række ting, der skal afklares her.

Som sagt er vi overordnet set tilhængere af, at der bliver grebet ind på det her område. Vi mener, at der kan findes en bedre måde at gøre det på end den, regeringen foreslår, og vi mener faktisk, at de mennesker, der ikke ønsker, at deres bolig skal være spekulationsobjekt, som ønsker at fastholde andelsboligen som et billigt alternativ til det boligmarked, hvor priserne i øjeblikket eksploderer, skal have en sikkerhed for, at det også vil kunne være tilfældet fremover.

Formanden:

Der er nu af hr. Holger K. Nielsen stillet forslag om, at behandlingen af lovforslaget standses, og at det henvises til fornyet udvalgsbehandling.

Jeg skal give medlemmerne lejlighed til at udtale sig om dette forslag efter reglerne om korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Inge-Lene Ebdrup (V):

Nu er debatten jo udelukkende om det at afbryde andenbehandlingen, så derfor vil jeg vende tilbage senere med mine bemærkninger til det, som hr. Holger K. Nielsen sagde, for jeg må i hvert fald for Venstres vedkommende give klart udtryk for, at uanset hvad kan vi ikke støtte ændringsforslag om maksimalpriser.

Hvad angår at stoppe andenbehandlingen, synes jeg også, at vi skal afvise det. Det mener jeg ikke der er noget grundlag for. Men at trække forslaget tilbage til udvalget mellem anden- og tredjebehandlingen, så vi kan få afklaret de her ting, få stillet nogle flere spørgsmål og få nogle flere svar, kan vi principielt ikke have noget imod.

Det er Venstres mening.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Det er klart, at vi skal have det tilbage mellem anden og tredje behandling. Der er stillet nogle ændringsforslag her. Holdningen til de ændringsforslag, sådan som jeg har forstået det på i hvert fald Dansk Folkeparti og sådan set også på regeringen gennem de udsagn, der er kommet i Boligudvalget, er afhængig af, om ændringsforslagene er grundlovsstridige eller ej.

Er de ikke grundlovsstridige, har jeg forstået, at Dansk Folkeparti vil støtte de her ændringsforslag, det er i hvert fald, hvad der er tilkendegivet i medierne og også op til det her lovforslag, og jeg har også forstået, at der så faktisk vil være flertal for at støtte ændringsforslagene.

Derfor er det da uhyre vigtigt, at vi, før andenbehandlingen er færdiggjort, får afklaret spørgsmålet om, hvorvidt de er grundlovsstridige eller ej.

(Kort bemærkning).

Anita Knakkegaard (DF):

Dansk Folkeparti kan ikke støtte, at det går tilbage til udvalget på nuværende tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

I Enhedslisten er vi fuldstændig enige i det, hr. Holger K. Nielsen sagde før, og vi mener også, at det er så vigtigt, at vi bør afbryde forhandlingen og få det tilbage til udvalget.

Jeg vil sige med det samme, nu hvor jeg har hørt regeringspartierne og Dansk Folkeparti, at det er en meget uheldig skik, der har bredt sig. Altså forleden dag var det et spørgsmål om afklaring af de skattemæssige konsekvenser for milliardbeløb, der skulle tilbage i udvalget, før vi stemte om det. Det stemte man ned.

Kl. 11.55

I dag ved Folketinget i virkeligheden ikke, hvad det har stemt om. Lige for et sekund siden stemte man imod en afklaring af et grundlovs-spørgsmål i forbindelse med lukkeloven. Det

(560)

Tirsdag den 14. juni 2005 (L 173)

4473

blev bare stemt ned; det var der ingen grund til, så det stemte man bare ned. Nu lægges der op til her, at vi bare stemmer uden at give mulighed for, at grundlovsspørgsmålet også her bliver belyst.

Jeg synes, det er en meget, meget betænkelig og beklagelig politik, regeringen og dens støtteparti, Dansk Folkeparti, fører på de her områder.

Formanden:

Hr. Rasmus Prehn for en kort bemærkning til procedurespørgsmålet.

(Kort bemærkning).

Rasmus Prehn (S):

På Socialdemokraternes vegne vil jeg gerne sige, at vi også bakker op om, at vi trækker forslaget tilbage. Det er mest rimeligt, når der er usikkerhed om, hvorvidt det er grundlovsstridigt, så vi får det klarlagt, sådan at vi kan få behandlet ændringsforslaget på de rigtige betingelser. Det er altså ikke rimeligt, at man skal stemme om et ændringsforslag, hvor der argumenteres med, at det er grundlovsstridigt, når Justitsministeriet ikke kan dokumentere det tilstrækkeligt.

Jeg har også forstået det sådan, at der er flere partier, som har tilkendegivet, at de faktisk ville støtte de her forslag om maksimalpriser, hvis det var sådan, at de ikke var grundlovsstridige.

Formanden:

Fru Charlotte Fischer for en kort bemærkning til proceduren.

(Kort bemærkning).

Charlotte Fischer (RV):

Vi vil heller ikke modsætte os det, hvis der er medlemmer, der ønsker at føre det her tilbage til udvalget mellem anden- og tredjebehandlingen. Men for os er det nok vigtigt at få sagt, at den usikkerhed, der er om, hvorvidt det her er ekspropriation i grundlovens forstand, faktisk ikke er afgørende for, hvordan vi ser på sagen.

Vi er under alle omstændigheder imod det her maksimalprissystem. Når vi er det, så handler det jo om at forstå, at lægger man en maksimalpris ind, så betyder det, at der er nogle, der kan købe en ejendom til en maksimalpris, der er under markedsniveau, og når det er sådan, så kan vi faktisk ende i en situation, hvor det bliver penge under bordet, der vil afgøre, hvem der kan løbe af sted med en ejendom, der er billigere, end markedet siger, og det synes jeg er et problem.

Formanden:

Hr. Jakob Axel Nielsen for en kort bemærkning til procedurespørgsmålet.

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Regeringens forslag indeholder intet om maksimalpriser. Grunden til, at den her debat om grundloven kommer ind i billedet, er, at der er stillet et ændringsforslag, som i virkeligheden rækker langt ud over det, der kunne dannes enighed om. Efter min opfattelse bør vi se bort fra ændringsforslaget, og derved kommer vi også uden om den her grundlovsdiskussion.

Hvad angår selve grundlovsdiskussionen, hvis man skal gå realistisk til forslaget om maksimalpriser, så har vi i udvalget drøftet, at intet er sikkert, når der er tale om grundloven, men Justitsministeriet har i forskellige afskygninger fået spørgsmålene om grundlovmæssigheden i maksimalpriser to gange og er hver gang kommet frem til den konklusion, at det vil være grundlovsstridigt.

Derfor vil min konklusion være, at vi ikke kan medvirke til at tilbagekalde forslaget inden andenbehandlingen, men at det er o.k. at drøfte det i udvalget mellem anden- og tredjebehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen om forslaget om standsning af lovforslagets behandling og henvisning til fornyet udvalgsbehandling.

Formanden:

Jeg skal her udsætte mødet. Afstemningen venter, til vi genoptager mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.00

Mødet genoptaget kl. 13.00

Første næstformand (Svend Auken):

Må jeg minde om, at umiddelbart før vi afbrød mødet, havde vi en forhandling, der nu er sluttet, om, at den sag, der i øjeblikket er til behandling, umiddelbart skulle sendes tilbage til udvalget og andenbehandlingen dermed afbrydes. Denne forhandling er nu slut, og vi går til afstemning om dette forslag.

Afstemning

Forslaget om, at behandlingen af lovforslaget standses, og at det henvises til fornyet udvalgsbehandling, forkastedes, idet 43 (S, RV, SF og EL) stemte for, 65 (V, DF og KF) imod.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi genoptager forhandlingen om lovforslaget.

Jakob Axel Nielsen (KF):

Det er om hr. Holger K. Niensens hovedindlæg. Der har jeg selvfølgelig med glæde noteret mig, at der er enighed om, at selve lovens hovedformål er godt.

Så er det også en kommentar til, at hr. Holger K. Nielsen mener, at vi kun griber ind over for halvdelen af problemet, om jeg så må sige, nemlig hvor man sælger fra andelsboligforening til andelsboligforening, men ikke griber ind over for, at man sælger fra andelsboligforening til en privat investor.

Det er korrekt, at det gør vi formelt set ikke, men realiteten er efter min opfattelse, at der ikke er nogen interesse fra den private investors side i at købe ejendommen, og jeg skal nok vende tilbage til argumentationen. Netop derfor er forslaget om maksimalpriser ikke relevant.

Når der ikke er nogen interesse fra investors side, så er det, fordi andelsbolighaverne, når andelsboligforeningen er likvideret, bliver lejere, og de bliver jo lejere på grundlag af det omkostningsbestemte niveau, altså ifølge boligreguleringsloven. Det er ikke attraktivt for investoren at overtage lejerne på det grundlag, fordi han ikke kan få forrentning af sin ejendom.

Derfor vil investoren ikke have nogen synderlig interesse i at købe ejendommen, fordi han ikke kan få forrentning, som jeg siger. Det, der er interessant for investor, er at få en tom ejendom, men spekulationsinteressen for de her mennesker, andelsboligejere/-lejere, hvad vi skal kalde dem, i at skulle sælge med en stor fortjeneste, hvis de samtidig også skal opgive deres bolig, vil ikke være realistisk.

Med forslaget forhindrer vi andelsboligforening tilbage til andelsboligforening. De pågældende mennesker kan blive i deres ejendom, og derfor er der en spekulationsinteresse. I den del af salgsmulighederne i forbindelse med likvidation, som vi ikke griber ind over for, er der ikke nogen interesse fra investors side, fordi han ikke kan få forrentning af ejendommen, og der vil ikke være den her spekulation fra sælgernes si-

de, fordi de så skal af med deres ejendom, og derved er det jo en noget større overvejelse.

(Kort bemærkning).

Rasmus Prehn (S):

Jeg vil stille den konservative ordfører et spørgsmål. Den konservative ordfører giver udtryk for, at det forholder sig sådan, at der ikke vil pågå den her form for spekulation, efter at det her lovforslag er trådt i kraft. Hvis det så alligevel viser sig, at der pågår den spekulation, som vi jo fra socialdemokratisk side og fra SF's side har sagt der vil pågå, er man så fra konservativ side interesseret at gribe ind med forskellige midler?

Kl. 13.05

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

I Venstre og i Det Konservative Folkeparti er vi altid villige til at gribe ind over for spekulation. Men lad nu være med at tro, at ethvert salg til en privat investor i så fald også vil være spekulation. Hvis den private investor køber en sådan ejendom, og hvis han så i øvrigt skal få en god forretning ud af det, så bliver han jo nødt til at modernisere ejendommen.

Der er det helt soleklart, at hvis en ejendom skal moderniseres, hvori nogle af de gamle andelsboligejere er til stede som lejere, så kræver det en aftale. En aftale er gensidig. Det kan udlejer, investoren, hvad vi skal kalde ham, ikke gøre ensidigt. Det vil sige, at hvis ejendommen bliver moderniseret, og han derved vrister sig fri af det omkostningsbestemte niveau og over i det lejedes værdi, så er det, fordi der foreligger en aftale, og så må man også formode, at lejeren har et ønske om at få det nye badeværelse, eller hvad det nu er, der sker.

Det andet, jeg vil sige, er, at hvis han får en tom ejendom, så skal han jo også modernisere den for at få mere forrentning af den, og så får vi en fornyelse af vores boligmasse. Så det er ikke sikkert, at det nødvendigvis er spekulation, at der sker en forbedring af ejendommene.

(Kort bemærkning).

Rasmus Prehn (S):

Jeg har noteret mig den konservative ordførers argumentation. Jeg synes sådan set, det var en gentagelse af førsteindlægget.

Sagen er den, at der jo er meget, der tyder på, at der vil ske en række ændringer, sådan at man vil renovere efter § 5, stk. 2, hvorved priserne vil stige. Vi har jo set en voldsom stigning på det

private udlejningsmarked, hvor de her ejendomme er blevet solgt for en stadig højere pris. Vi er altså fra socialdemokratisk side bange for, at de her priser vil fortsætte med at stige, også selv om man griber ind.

Jeg er ikke sikker på, at den argumentation, som den konservative ordfører lægger til grund, holder, og derfor vil jeg gerne høre, om man er parat til at gribe ind med tiltag. Jeg vil også gerne høre ministeren, om ministeren er interesseret i at gribe ind med tiltag for at dæmme op for det her.

Vi fik jo det indtryk på det samråd, vi holdt i torsdags, at ministeren var interesseret i at gribe ind med tiltag, og hvis det viste sig, at maksimalprissystemet ikke var i strid med grundloven, så gav ministeren udtryk for, at også regeringen ville stille med et sådant forslag.

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Jeg må konstatere, at den socialdemokratiske ordfører ser spøgelse ved højlys dag, for det er sådan, at hvis lejerer sidder i ejendommen, så kan der ikke ske nogen renovering af ejendommen uden hans accept. Det kan derimod ske *med* hans accept, og så er der også sket en forbedring af boligmassen. Sådan har det været i mange, mange, mange år. Ejendommen er omfattet af det omkostningsbestemte niveau, indtil der sker en forbedring, og så længe der sidder en af de gamle andelsboligejere i ejendommen, kan det ikke ske uden hans accept. Så jeg ser ikke problemet, må jeg sige til hr. Rasmus Prehn.

Det er da o.k., at huslejen stiger i pris med lejerens accept, mod at han får nyt køkken, nyt badeværelse, eller hvad det nu kan være. Sådan har lejeloven været siden 1939, da vi fik den midlertidige boligreguleringslov.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Altså, vi har nogle helt forskellige tilgange til det her. Vi mener fra SF's side, at det er meget vigtigt, at man fastholder en andelsboligsektor, som ikke er en del af den almindelige boligspekulation, er en del af den meget uheldige udvikling, som man har oplevet på det øvrige boligmarked gennem mange år.

Kl. 13.10

Når vi går ind med vores argumentation, så skyldes det primært, at vi ønsker at forsvare den andelsboligsektor, vi har i øjeblikket. Derfor forstår jeg altså ikke, at hr. Jakob Axel Nielsen og

de borgerlige nu løber fra det, som de tidligere har givet udtryk for, hvor de har sagt, at det godt kunne være en god idé at se på et maksimalprissystem, hvis det er i overensstemmelse med grundloven. Dansk Folkeparti har også sagt det ganske, ganske tydeligt.

Det tyder på, at det ikke er helt så enkelt endda, som hr. Jakob Axel Nielsen giver udtryk for, hvor han siger, at det her ikke vil kunne lade sig gøre, det er umuligt. Nej! Der er jo stor interesse fra private spekulanter side for at gå ind på hele det her marked. Det er det, vi vil have sat en stopper for, og det gør man altså bedst ved det maksimale prissystem.

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Jeg kan sige til hr. Holger K. Nielsen, at også i regeringen er vi meget optaget af at fastholde andelsboligtanken og andelsboliger som en billig boligform til studerende, ældre, ja, hvem der i øvrigt måtte købe et andelsboligbevis. Det er jo netop derfor, vi har fremsat det her lovforslag, som forhindrer den mulighed, at det er gratis at sælge og stadig væk at blive boende, nemlig ved at stifte en ny andelsbolig. Det er jo der, det er gratis, for lejerne mister ikke noget, de mister ikke deres ejendom.

Derfor bliver jeg nødt til at sige igen, at der, hvor det *ikke* er gratis, hvor man virkelig skal tænke sig om, inden man går ud og laver en forretning, der giver penge, er der, hvor man også skal fraflytte sin ejendom. Det vil i øvrigt være helt urealistisk at tro, at alle ejendommens beboere på en gang ville fraflytte, og det er jo det, investoren kræver for at få en ejendom, der er interessant rent investeringsmæssigt. Det forhindrer vi ikke, men vi forhindrer, at man kan fraflytte gratis, nemlig fra andelsbolig til andelsbolig, mens der jo er en realitet i den anden flytning.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Altså, jeg skal ikke afvise, at den konservative ordfører har et større kendskab til, hvordan sådan nogle investorer tænker. Det skal jeg ikke udelukke, men alligevel vil jeg sige, at det da er meget tænkeligt, og mig bekendt er der også eksempler på det, at man overtager en ejendom, og så regner man med, håber på, at de resterende, som ikke er flyttet, kommer til at flytte, ja, måske tvinger man dem næsten til det, for at man kan få den gevinst, man skal have. Så der er jo stadig væk spekulationsmuligheder her.

Det, som er det afgørende for os, er, at vi ønsker at kunne fastholde en del af boligmassen som andelsboliger, boliger, som er gode, sunde, fornuftige og til en fornuftig pris, som der ikke kan spekuleres i, sådan som der bliver på det øvrige boligmarked.

Den konservative ordfører må jo indrømme, at hvis man ser på ejerboligmarkedet, er priserne kommet op på et niveau, hvor det næsten er umuligt for unge familier at komme ind i en ejerbolig, fordi der er scoret så store kapitalgevinster af dem, der bor der i øjeblikket. Det er virkelig et af de største skel, vi oplever i det danske samfund. Derfor er det så vigtigt at kunne fastholde andelsboligmassen.

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Hr. Holger K. Nielsen nævner, at jeg muligvis har større kendskab til investors tankegang. Det skal jeg lade være usagt. Det er ikke det, det handler om her. Min argumentation i den her sag hviler ikke på, hvordan investor tænker, den hviler på et kendskab til lejeretten.

Derfor er det også fuldstændig ligegyldigt i den situation, at en andelsboligforening er blevet likvideret og solgt til en investor, om vi taler andelsbolig eller ej. Nej, så taler vi traditionel lejeret, det omkostningsbestemte og det lejedes værdisystem, altså skiftet fra boligreguleringsloven og over til lejelovens system. Det er en problemstilling, som har været aktuel i Folketinget siden 1939.

Der kan jeg fortælle hr. Holger K. Nielsen, at der er det sådan i lejeretten, at lejereren sidder på det omkostningsbestemte lejeniveau, som er lavt, medmindre han aftaler med sin udlejer at få et nyt badeværelse eller et nyt køkken og så kommer over i det lejedes værdi, eller det sker ved, at ejendommen er tom. Det har intet med andelsboliger at gøre.

Det, vi taler om her, er fra boligreguleringsloven, som også er en lejelov, og derfor har det ikke noget at gøre med mit kendskab til, hvordan en investor tænker.

Kl. 13.15

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Anita Knakkegaard som ordfører.

Anita Knakkegaard (DF):

Der har været en del polemik om, at Dansk Folkeparti nok ville stemme for det med maksimalpriserne, men vi ved jo alle sammen, at hvis vi

tager spørgsmål 6, fremgår det også, at ændringsforslaget, som jo er stillet af Socialdemokraterne, Enhedslisten og SF, er taget derfra. Og der står rent ud som svar på spørgsmålet:

»Spørgsmålet om indførelse af en bestemmelse om, at maksimalpriserne gælder ved et samlet salg af hele andelsboligforeningens ejendom, har på grund af bestemmelsernes indgribende karakter været forelagt for Justitsministeriet, som har meddelt, at en sådan bestemmelse rejser alvorlig tvivl i forhold til grundlovens § 73 om beskyttelse af ejendomsretten.«

Derfor kan vi i Dansk Folkeparti selvfølgelig ikke stemme for. Vi vil gerne beholde vores andelsboliger til en rimelig pris, men vi kan jo ikke gå ind og krænke grundloven. Det har vi på ingen måde lyst til.

Jeg vil endvidere også gøre opmærksom på et forhold med hensyn til den dato, man har sat, den 1. september: Man kan jo ikke nå at få en valuarvurdering inden den 1. september 2005. Det ville være totalt umuligt, der er sommerferie, og andelsforeningen skal indkalde andelshaverne til møde om, hvorvidt man vil have en valuarvurdering. Det kan simpelt hen ikke lade sig gøre.

Så jeg synes, man burde have ventet og stemt for det her, som lukker de væsentligste huller, og så have sagt: Vi vil egentlig gerne have en ekspertvurdering, for hullet skal lukkes inden sommerferien.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

O.k., hvis der er tale om datoen den 1. september, så lad os snakke om det, det skal ikke skille os ad i hvert fald.

Med hensyn til grundloven er problemet, at vi i allerhøjeste grad mener, at Justitsministeriet er på meget tynd is, hvad denne her sag angår. Det er ikke nogen overbevisende argumentation, der kommer fra Justitsministeriet, og der er altså grund til at få det undersøgt nærmere, også af nogle eksperter uden for det her hus.

I øvrigt bekræfter det mig i, at Folketinget bør have et lovnævn. Det er fuldstændig uacceptabelt, at den her slags vigtige ting skal bestemmes af et notat fra Justitsministeriet, som det først lykkedes at få frem, en halv time før vi startede andenbehandlingen her. Vi har kørt på sniksnak og papegøjesvar i næsten en uge fra Justitsministeriet. Så får vi endelig et notat til sidst her, og det notat er i allerhøjeste grad problematisk.

I øvrigt vil jeg sige, at i betragtning af, at formanden har tilladt, at man behandler det her ændringsforslag, så må formanden have vurderet, at det ikke er grundlovsstridigt, for det ville være ulovligt, hvis Folketinget behandlede grundlovsstridige ændringsforslag. Der er ingen, der har gjort gældende over for formanden, at det her var grundlovsstridigt, så derfor har vi selvfølgelig ret til at stemme for det ændringsforslag, også i henhold til, hvad Folketinget har lov til.

Jeg mener i allerhøjeste grad, at det er helt, helt ude i hampen, hvad det er, man forsøger her fra regeringens side. Man bruger Justitsministeriet som middel til at få en politik gennemført, som man selv ønsker.

Første næstformand (Svend Auken):

På den givne foranledning skal jeg gøre opmærksom på, at formanden normalt ikke tager stilling til spørgsmål om grundlovsmedholdelighed af forslag, før disse forelægges her. I dette tilfælde er der ingen, der er kommet til formanden og har forelagt dette spørgsmål.

I øvrigt er opfattelsen den, at formanden skal forhindre, at der bliver behandlet grundlovsstridige forslag i Folketinget. Her er praksis, at det skal være indlysende grundlovsstridige eller klare grundlovsstridige forslag, før formanden, som i øvrigt plejer at inddrage Udvalget for Forretningsorden, afviser et forslag med denne begrundelse.

Som jeg nævnte før, har dette spørgsmål om grundlovsstridighed ikke været forelagt formanden, og derfor er der i overensstemmelse med praksis ikke skredet ind over for det pågældende forslag. Derfor er min indstilling, som tingene i dag foreligger, at vi fortsætter behandlingen af det konkrete forslag.

Det er nu ordføreren, der svarer.

Kl. 13.20

(Kort bemærkning).

Anita Knakkegaard (DF):

Jeg vil lige sige til hr. Holger K. Nielsen, at vi ikke vil stemme for noget, der eventuelt kan være grundlovsstridigt. Det har vi ingen interesse i, og vi kan derfor ikke stemme for det ændringsforslag, der foreligger.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg forstår godt, at Dansk Folkeparti har et problem her, for man har jo sagt til pressen, man har

sagt til offentligheden, at man er villig til at gennemføre et maksimalprissystem. Det fremgik endda i Jyllands-Posten for en god uges tid siden, at det var Dansk Folkepartis eget forslag, at man forberedte et forslag om maksimalpriser, men da man så havde fundet ud af, at det var grundlovsstridigt, ville man ikke alligevel.

Så er det bare, vi siger, at der i allerhøjeste grad er begrundet tvivl om, hvorvidt det er grundlovsstridigt. Der er i allerhøjeste grad begrundet tvivl. Læser man Justitsministeriets store notat fra i dag, ser man, at det er særdeles uklart på de punkter. Særdeles uklart. Vi trænger altså til at få en langt, langt mere præcis redegørelse for, hvordan det her forholder sig i forhold til grundloven.

Derfor må jeg sige, at det måske er forventeligt, at Dansk Folkeparti af politiske grunde ikke vil være med til det her. Men det har altså intet at gøre med grundloven, når Dansk Folkeparti nu løber fra det, de har sagt tidligere.

(Kort bemærkning).

Anita Knakkegaard (DF):

Vi har som mange andre stillet nogle spørgsmål, og det her var et af dem. At det så bliver opfattet, som om vi også skulle stille et ændringsforslag, er en helt anden side af sagen.

Vi har bl.a. også spurgt, hvad det vil koste for andelsbolighaverne, hvis vi gennemførte det her med maksimalpriser, og vi har fået at vide, at det vil koste enorme beløb. Så alene af den grund kan vi jo ikke bare sige ja. En ting er, at man stiller spørgsmål, og at man ønsker og gerne så, at der var maksimalpriser, men en anden ting er en klar vurdering af, hvor grænsen går. For os er grænsen måske her. Men vi har altså lov til at stille spørgsmålet, nøjagtig ligesom hr. Holger K. Nielsen har lov til at stille sine spørgsmål.

Vi kan som tidligere sagt stadig væk ikke stemme for det ændringsforslag, der foreligger.

(Kort bemærkning).

Rasmus Prehn (S):

Dansk Folkepartis ordfører nærmest antyder, at vi fra socialdemokratisk side, fra SF's side og fra Enhedslistens side, som holder fast i det her ændringsforslag, skulle være imod selve forslaget. Det har vi sådan set ikke givet udtryk for. Vi har hele tiden sagt, at vi synes, det var et skridt i den rigtige retning. Vi har sagt, at vi gerne vil være med til at lukke de her huller, som er der med hensyn til spekulation på andelsboligområdet.

Det har vi sagt i førstebehandlingen. Det har vi sagt i udvalgsarbejdet. Så jeg forstår ikke, hvorfor Dansk Folkepartis ordfører lige pludselig får det indtryk, at vi skulle være imod det her forslag.

Vi vil meget gerne leve op til de intentioner, som også fremgår klart af ministerens pressemeddelelse, hvor der bliver lagt op til, at der fuldstændig skal bremses for spekulation. Vi har faktisk tænkt os at yde en service over for Dansk Folkeparti, som jo meget klart og tydeligt var på banen både i udvalgsarbejdet, i Jyllands-Posten og på TV 2 med at understrege, at det, som ministeren havde lagt frem, ikke var tilstrækkeligt. Dansk Folkeparti er faktisk citeret i Jyllands-Posten for at sige, at der er en hel ladeport, der bliver åbnet med det her forslag, fordi det ikke er tilstrækkeligt.

Vi har så villet yde en service over for Dansk Folkeparti, imødekomme Dansk Folkeparti og være med til at sikre, at der ikke sker mere spekulation på det her område. Så jeg kunne godt tænke mig at høre: Nu hvor der så er usikkerhed om, hvorvidt det her er grundlovsstridigt, hvad er det så for nogle nye argumenter, der er kommet, for at Dansk Folkeparti ikke vil støtte det her forslag, som de i første omgang gik ind for?

(Kort bemærkning).

Anita Knakkegaard (DF):

Jeg vil sige til hr. Rasmus Prehn, at det da er væsentligt, hvis det her er grundlovsstridigt. Vi har også ønsket at bevare de andelsboliger, som vi har, men vi har sandelig da ikke lyst til at gå ud og direkte ekspropriere på den her måde. Det kan vi simpelt hen ikke. Derfor synes jeg, at det rimelige er, og sådan går jeg da ud fra det er, at Socialdemokraterne, SF og andre også stemmer for lovforslaget, som det foreligger.

Så hvorfor det hastværk med at stille et ændringsforslag midt i det hele, hvor man ikke engang ved, om det er lovligt? Efter al sandsynlighed strider det imod grundloven.

Kl. 13.25

Hvorfor kunne man ikke lige så godt have sagt, at vi lukker det hul, vi kan lukke nu, og så undersøger vi det bagefter og får en ekspert til at udtale sig? Man har simpelt hen haft så travlt, at det næsten kunne være løgn.

(Kort bemærkning).

Rasmus Prehn (S):

Dansk Folkepartis argumentation om, at vi fra forslagsstillernes side skulle have haft travlt og

prøvet at haste noget igennem, synes jeg er lidt malplaceret, al den stund lovforslaget er fremsat meget, meget sent i den her folketingsssamling som en hastesag.

Vi har villet være sikre på, at vi ikke lavede lovsjusk, at vi ikke fortalte offentligheden, at vi lukkede for alle huller, og så gjorde det modsatte. På foranledning af Dansk Folkeparti, som rejste nogle meget relevante spørgsmål – det anerkender jeg – prøvede vi at få spurgt ind til det her og stille ændringsforslag for at få det undersøgt tilstrækkeligt.

Vi har ikke villet haste noget igennem, vi har villet leve op til de samme gode intentioner, som Dansk Folkeparti har, om at sikre, at der ikke foregår spekulation på andelsboligområdet og at der også fremover er billige andelsboliger til folk.

Første næstformand (Svend Auken):

Ministeren har ikke ønsket at tage ordet. Så går vi til anden ordførerrunde. Den første, der har bedt om ordet i anden runde, er hr. Holger K. Nielsen.

Holger K. Nielsen (SF):

Lige til fru Anita Knakkegaard: Man skal altså ikke tro på alt det, man hører. Især når Justitsministeriet siger noget, skal man ikke tro på, at alt det, de siger derovre, faktisk også er rigtigt. Man skal ligesom bruge sin egen sunde, kritiske dømmekraft i forhold til det her.

Og det er altså uhyre tvivlsomt, at et sådant prisloft vil være grundlovsstridigt. Mig bekendt er der utallige eksempler på, at man har lavet den form for lovgivning, måske også på andre områder, hvad ved jeg, men at det skulle være grundlovsstridigt at gå ind og begrænse, hvor høj en pris kan være, var for mig meget, meget overraskende. Jeg synes i og for sig også, at de svar, vi har fået, er så tynde i kanten, at der er grundlag for, at vi kan diskutere det videre.

Derfor er jeg da også glad for Dansk Folkepartis holdning, sådan som vi opfatter den, men nu vil jeg godt høre, om jeg har opfattet det rigtigt: Er det sådan, at Dansk Folkeparti er indstillet på, at man, selv om det her ikke bliver gennemført, får lavet en uvildig vurdering af, hvorvidt det er grundlovsstridigt at få et maksimalt prissystem, og er Dansk Folkeparti på det grundlag villig til at revurdere hele denne her problemstilling?

Når det bliver sagt, at det er os, der har hastværk, må jeg sige, at jeg synes, det er en utidig

bemærkning. Sandheden er, at SF stillede et forslag om en avancebeskatning, som var til første behandling i april måned. Vores forslag var ikke grundlovsstridigt, det var skattestopstridigt, og derfor ville regeringen ikke være med til det. Der var ikke flertal for det. Men der gjorde vi opmærksom på problemet.

Regeringen var imod, fordi det var imod skattestoppet, og fordi den ikke mente, at det var et stort problem i det hele taget. Det indrømmer den så nu at det er og kommer i sidste øjeblik med det her forslag. Godt nok. Bedre sent end aldrig, men det er da rimeligt, at når vi nu er nogle, der kan se, at det kan gøres på en bedre måde, så gør vi opmærksom på det og beder om en ordentlig behandling af det. Det her Folketing har mange gange behandlet kompliceret lovgivning i allerallersidste øjeblik. Det har man gjort mange gange, og alle, der har været medlem af Folketinget gennem mange år, kan bekræfte, at det har været tilfældet. Det er ikke altid optimalt, men man har gjort det, og selvfølgelig kunne man også godt, hvis man ville, få en ordentlig behandling af hele grundlovsspørgsmålet og spørgsmålet om en maksimal pris på det her. Hvis man ville.

Jeg håber på, at vi mellem anden og tredje behandling, hvor vi selvfølgelig skal have lovforslaget tilbage, kan komme lidt dybere ind i det. Hvis det ikke kan lade sig gøre, håber jeg, at vi under alle omstændigheder kan få et tilsagn om, at vi til efteråret, når vi ser på udviklingen, da kan dels følge udviklingen, dels få en uvildig undersøgelse af det her, virkelig få det analyseret og så på det grundlag eventuelt tage sagen op igen.

Kl. 13.30

Første næstformand (Svend Auken):

Der er tre, der har korte bemærkninger nu. Den første er fru Inge-Lene Ebdrup, efter hende er det fru Charlotte Fischer og så fru Anita Knakkegaard.

(Kort bemærkning).

Inge-Lene Ebdrup (V):

Jeg vil gerne først slå helt fast, at for Venstres vedkommende er vi imod maksimalpriser af to årsager: for det første af politiske årsager – dem kan vi komme tilbage til senere, men vi vil simpelt hen ikke indføre maksimalpriser. For det andet er vi meget, meget skeptiske over for grundlovsspørgsmålet.

Jeg står her med et svar fra Justitsministeriet, hvor der står, at man kan rejse alvorlig tvivl i forhold til grundlovens § 73.

Så vil jeg gerne spørge hr. Holger K. Nielsen: Når nu udlægningen ud fra det, hr. Holger K. Nielsen siger, er, at det er tyndt i kanten, er SF slet ikke bekymret for, når man her i løbet af 2 dage vil have afklaret et spørgsmål, hvor Justitsministeriet siger, at der er alvorlig tvivl om, hvorvidt det er grundlovsstridigt, at haste det igennem i løbet af 2 dage i et lovforslag, hvor det i øvrigt ikke hører hjemme – et lovforslag, som kan have sit egen forløb, have sit eget liv – og hvor det er helt ekstraordinært? Jeg synes, det er hastværk og lastværk.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg kan forstå, at det er nu det politiske, der spiller hovedrollen for Venstre, og det er legitimt nok. O.k., så er vi kommet så langt, at det ikke længere er det juridiske, der er hovedargumentet for Venstre, det er det politiske.

Så spørger fru Ebdrup, hvorfor vi i sidste øjeblik kommer med det her. Sandheden er jo, at allerede efter førstebehandlingen blev det her spørgsmål stillet, og vi fik nogle helt, helt overfladiske papegøjesvar fra Justitsministeriet, hvor man bare skrev, at det måtte bero på en konkret vurdering – ja, det må det altså rent faktisk! – hvor det var umuligt at få nogen som helst kvalificeret bedømmelse, før vi fik notatet i dag, som er betydelig mere grundigt, men som i hvert fald trænger til en eller anden kritisk gennemgang, før vi tager det for gode varer. Så derfor er der altså grundlag for, at vi ser nærmere på det her, efter at dette lovforslag er vedtaget.

(Kort bemærkning).

Inge-Lene Ebdrup (V):

Så vil jeg gerne spørge hr. Holger K. Nielsen: I givet fald den udvalgsbehandling, vi nu skal have her mellem anden- og tredjebehandlingen af det her forslag, fastholder, at der i svaret fra Justitsministeriet bliver fastholdt, at der kan rejses alvorlig tvivl i forhold til grundlovens § 73, er SF så stadig væk indstillet på at gennemtvinge det ændringsforslag, man har stillet til L 173?

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Det er jo det, vi skal have diskuteret. Det, vi skal finde ud af, er, om man med føje kan hævde, at der er alvorlig tvivl i forhold til grundloven, om

det er med føje eller det er – efter vores mening – ubeføjet, man gør det. Det skal vi se nærmere på og se om vi kan nå.

Derfor kan jeg ikke sige, hvordan vi vil reagere med hensyn til, hvordan vi yderligere vil gå frem med det her ændringsforslag, men jeg er da glad for, at vi nu får en bekræftelse af, at vi kan tage det her spørgsmål op igen mellem anden- og tredjebehandlingen, og at det er relevant at få det taget op. Det er jeg sådan set meget tilfreds med at Venstres ordfører siger.

Men stadig væk vil jeg også godt have en melding fra både Dansk Folkeparti og regeringspartierne om, hvorvidt man er villig til under alle omstændigheder at se på det her spørgsmål, efter at lovforslaget er vedtaget, ligegyldigt, hvordan det nu ender ved den endelige vedtagelse, se på hele maksimalprissystemet, på hele udviklingen på andelsboligområdet i relation til det og også på grundlovsspørgsmålet i den sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Anita Knakkegaard (DF):

Det er til hr. Holger K. Nielsen.

Jeg vil da sige, at vi netop gjorde opmærksom på, at der var huller, og det bliver vi så på en kedelig måde taget til indtægt for.

Jeg synes også, det er rart, at ministeren i sine svar på nogle af spørgsmålene godtgør, at det bliver fulgt tæt, hvad der nu sker. Det har ministeren lovet, og det kan vi jo bare kræve bliver gjort.

Med hensyn til ellers at se på tingene mener jeg at vi bør gøre det i udvalget.

Kl. 13.35

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi videre, der er to ordførere. Den første er hr. Rasmus Prehn. Vi er nu i anden runde, og det vil sige, at man har 5 minutter som ordfører.

Rasmus Prehn (S):

Jeg vil benytte lejligheden til at samle op på nogle af de ting, som der har været i debatten.

Jeg vil gerne understrege, at vi fra socialdemokratisk side stadig mener, at der er en lang række positive intentioner i det lovforslag, der er blevet fremsat, L 173. Vi er meget enige i det, som ministeren har lagt frem i pressemeddelelsen, om, at man skal standse den spekulation, der er.

Der er ingen tvivl om, at det her lovforslag vil lukke huller, hvor det er, at andelsboligforenin-

ger opløser sig selv, hvorefter der så sælges videre til nye andelsboligforeninger. Det er et skridt i den rigtige retning, ingen tvivl om det.

Det spørgsmål, som også den konservative ordfører har været inde på i flere omgange, er så, hvorvidt der kan ske spekulation, i den forstand at man som andelsboligforening ophæver sig selv, likviderer sig selv, og sælger videre til en privat udlejer. Der vil jeg da give den konservative ordfører ret i, at det er de nye lejeres eget ansvar at sige ja til en renovering, jævnfør § 5, stk. 2, i boligreguleringsloven. Men det, der sker, er jo, at konsekvensen under alle omstændigheder kan være, at de her lejligheder bliver solgt.

Det kan godt være, at der så er en lejer, der har valgt det her af egen fri vilje, men hvis konsekvensen er, at der er flere og flere andelsboligforeninger, der bliver opløst og likvideret, får vi altså flere og flere dyrere lejelejligheder i byerne, hvorefter det bliver sværere for folk at få sig en bolig. Og det synes vi er problematisk.

Angrebet på andelsboliger vil fortsætte, for hvis man som andelsbolighaver kan se, at man måske kan få 500.000 kr. eller 1 mio. kr. i hånden, tror jeg også, man er interesseret i at fraflytte sin bolig og flytte hen i noget andet eller at bo til leje under nogle nye forudsætninger til en dyr leje. Men konsekvensen bliver, at prisniveauet samlet set stiger, og det er det, vi er bekymrede for. For vi synes fra socialdemokratisk side, i hvert fald når vi tænker på København og på Århus og andre storbyer, at det er for dyrt at få en bolig og bo med sin familie. Derfor er vi bekymrede, derfor vil vi gerne lukke alle de huller, der er.

Derfor var vi sådan set positivt overrasket over, at Dansk Folkeparti kom konstruktivt på banen med spørgsmål osv. Vi troede, vi kunne tage Dansk Folkeparti på ordet og imødekomme deres ændringsforslag. Nu kan vi så forstå, at Dansk Folkeparti har lavet en kovending, og det er vi oprigtig skuffede og ærgerlige over.

(Kort bemærkning).

Inge-Lene Ebdrup (V):

Jeg vil gerne spørge den socialdemokratiske ordfører om to ting. For det første: Når vi nu ser på de svar, der er givet af Justitsministeriet vedrørende vurderingerne af grundlovens § 73, nemlig at der kan rejses alvorlig tvivl om, om det er grundlovsstridigt at indføre maksimalpriser, hvilke forventninger har Socialdemokraterne så til den udvalgsbehandling, vi nu skal have over de næste 2 dage, før det her forslag går til tredje behandling? Forventer man, at man kan få

(561)

Tirsdag den 14. juni 2005 (L 173)

4481

en juridisk afklaring, som kan gøre, at Socialdemokraterne med sikkerhed kan sige, at det her ikke er grundlovsstridigt og man derfor støtter sit eget ændringsforslag?

Den anden ting, jeg vil spørge om, er: Er der noget, der i princippet er i vejen for, at det her lovforslag kører sit eget forløb? Vil hr. Rasmus Prehn modsætte sig, at det her lovforslag bliver kørt igennem, uden at vi får afklaret det andet spørgsmål, eller mener han, at det her rent faktisk også er noget, som man bør gøre, uanset hvordan afklaringen i forhold til grundlovens § 73 falder ud?

(Kort bemærkning).

Rasmus Prehn (S):

Det er en lidt underlig oplevelse som socialdemokratisk ordfører at høre spørgsmålet fra Venstres ordfører, som engagerer sig meget i grundlovsspørgsmål. Jeg har jo forstået det sådan, at Venstre ligegyldigt hvad er imod det her ændringsforslag af politiske årsager, fordi Venstre mener, at der skal være mulighed for at hente en profit ind, når man sælger en andelsbolig. Derfor underer det engagement, som Venstres ordfører lægger i det med grundloven, mig lidt.

Men jeg vil gerne sige, at det er et svært spørgsmål for Justitsministeriet. Nu har de haft lejlighed til i en uge op til det her at få klarlagt noget, og jeg kan da godt se, at 2 dage mere måske er en meget kort frist til at komme spadestikket dybere. Men det giver trods alt muligheden for, at man kan få spurgt ind til flere ting. Derfor synes jeg, det er kærkomment at få muligheden for de her ting.

Kl. 13.40

Viser det sig, for at svare på Venstres spørgsmål, at man holder fast i, at det er grundlovsstridigt, forestiller jeg mig ikke, at vi holder fast i det her forslag. Så forestiller jeg mig faktisk, som vi har antydnet i flere omgange, at vi stemmer for lovforslaget, som det foreligger, fordi det er et skridt i den rigtige retning.

Vi ville bare gerne have, at lovforslaget matchede den pressemeddelelse, som ministeriet havde sendt ud, hvor man sagde, at man ville lukke alle huller. Det var faktisk det, vi gerne ville. Vi ville gerne leve op til den intention, som ministeren har.

Vi håber så, at ministeren vil leve op til sine egne ord og følge op på det her, hvis det viser sig, at der fortsætter med at være spekulation på det her område, og jeg vil sådan set også gerne på et tidspunkt have ministerens svar på det her.

(Kort bemærkning).

Inge-Lene Ebdrup (V):

Jeg vil starte med at give hr. Rasmus Prehn et løfte, nemlig at jeg ved tredje behandling vil gå på talerstolen og fortælle alt om de gode ting, der er i det her lovforslag, men nu vil jeg så koncentrere mine ord om det, andenbehandlingen er til for, nemlig ændringsforslagene. Det er også derfor, jeg har koncentreret mig meget om de ændringsforslag, der er stillet, som netop rejser tvivl i forhold til grundlovens § 73.

Jeg kan forstå på hr. Rasmus Prehn – og så må hr. Rasmus Prehn rette mig, hvis det ikke er rigtigt – at Socialdemokraterne ikke vil stemme for deres eget ændringsforslag, i givet fald vi ikke kommer videre i den udvalgsbehandling, der nu skal være over de næste 2 dage. Altså hvis svarene fra Justitsministeriet stadig væk er, at der kan rejses alvorlig tvivl om, om maksimalpriser er i strid med grundlovens § 73, så vil Socialdemokraterne ikke stemme for deres eget ændringsforslag. Har jeg forstået det korrekt?

(Kort bemærkning).

Rasmus Prehn (S):

Det er klart, at når vi netop vælger at tage forslaget tilbage til udvalgsbehandling, er det jo også for at få betænkningstid, få lejlighed til at sparre med forskellige sparringspartnere vedrørende de her ting. Så at stå her fra Folketingets talerstol og give en endelig tilbagemelding på, hvordan vi vil forholde os til det her, synes jeg måske er at gå for vidt. Men jeg har svært ved at forestille mig, at vi skulle gå ind og stemme for et ændringsforslag, som alt tyder på er grundlovsstridigt. Det virker for mig fuldstændigt forkert. Så det må være svaret i denne her sammenhæng.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Charlotte Fischer som ordfører.

Charlotte Fischer (RV):

Vi har i Det Radikale Venstre sådan set meget tilovers for det overordnede mål, som forslagsstillerne har, nemlig at bevare andelsboligen som et godt tilbud til borgerne i det her land. Så langt så godt. Men det piller ikke ved, at vi efter nærmere eftertanke synes, hvor sympatisk forslaget end kan forekomme for at sikre det her gode mål, at det er dybt problematisk.

Om al den her snak om grundlovsstridighed osv. vil jeg sige, at jeg godt forstår hr. Holger K. Nielsen, når han ikke er tilfreds med Justitsministeriets svar. Jeg synes heller ikke, at de er spe-

cielt gode til at argumentere for deres sag. Hvorfor er det ikke grundlovsstridigt med et maksimalprissystem, som vi har i dag for den enkelte andelshaver, hvis det så skulle være det for den samlede andelsforening? Så jeg forstår godt den debat.

Det piller bare ikke ved, at forslaget i sin natur er dybt problematisk. Prøv engang at tænke over det. Hvis vi sætter et maksloft ind, betyder det, at andelsforeninger kan sælges til en maksimumspris. Hvad vil det betyde? Ja, jeg vil formode, at køberne vil stille sig i kø, hvis man lige pludselig kan købe en ejendom til en særdeles fordelagtig pris under markedsprisen.

Hvad vil man så gøre, hvem skal have ejendommen? Vi har ikke noget system til at håndtere det. Er det den, der kommer først til mølle, der skal have ejendommen og løbe med det gode køb, eller skal vi til at opføre en eller anden form for system, der skal gøre, at vi kan vælge, hvem der skal have den her ejendom til en fordelagtig pris? Det er det ene: Det er uhåndterligt.

Det næste er så, at der bliver talt meget om at lukke huller, men hvad lægger det op til? Det lægger jo op til spekulation og nye huller, nemlig penge under bordet. For hvad vil være mere oplagt, end at de, der rigtig gerne vil have fat i den her ejendom, der bliver sat under markedsprisen, så giver nogle penge under bordet for at få den her ejendom?

Kl. 13.45

Vi har lige lukket eller i hvert fald prøvet at lukke huller i systemet, når det gjaldt penge under bordet i andelssektoren. Det har vi vedtaget her i Folketinget. Jeg synes sådan set bare, at vi åbner for nogle nye, og jeg tror ikke, at det her i sidste ende lever op til intentionen om, at man nu stopper spekulationen i hele sektoren.

For os er det her meget svære marked vigtigt. Vi er jo enige i, at andelsboligen også skal overleve på længere sigt. For os har det været vigtigt at få ind, at vi meget tættere følger det her område. Vi har fået et løfte fra ministeren om, at han vender tilbage og giver udvalget en status, efter at loven har virket i 1 år.

Det betyder, at vi kan få noget mere viden om, hvordan det her virker. Har vi faktisk et problem på hele andelsboligområdet med ejendomme, der bliver solgt? Jeg mener, at hvis det rent faktisk viser sig at være et problem, må vi tage det op til den tid.

(Kort bemærkning).

Inge-Lene Ebdrup (V):

Jeg er meget enig med den radikale ordfører i de betragtninger, der er kommet her fra talerstolen.

Når vi nu hører forslagsstillerne til det her ændringsforslag sige, at problemet er den store profit, som man som andelshaver scorer, når man får lov at sælge sin andel til markedspris, når man likviderer foreningen, vil jeg gerne spørge, om fru Charlotte Fischer er enig med mig i, at hvis man nu tænkte sig sådan rent teoretisk, at man kunne indføre de her maksimalpriser, så ville andelshaverne i de likviderede foreninger få en lavere pris for deres bolig, mens den investor, der købte, ville få en meget, meget billig udlejningsejendom, og i det øjeblik han så solgte ejendommen videre, ville han score en profit af ikke uvæsentlig størrelse, fordi han har købt den alt for billigt i forhold til markedsprisen og så vil kunne sælge den videre til markedsprisen.

Profitten, som er det onde i hvert fald for Socialdemokraterne, SF og Enhedslisten, kan vi ikke på nogen måde likvidere. Den vil være der. Det er bare et spørgsmål om, hvem den tilfalder, og et spørgsmål om, hvorvidt man nu vil indføre noget, der formentlig er grundlovsstridigt.

(Kort bemærkning).

Charlotte Fischer (RV):

Jeg kan godt bekræfte, at der selvfølgelig vil være tale om, at der er andelshavere, der vil kunne tjene penge på det her. Men det ene, jeg vil sige, er jo, at vi også har fået bekræftet i svarerne, at vi ikke kan ophæve andelsforeningers ret til at likvidere sig selv. Det ville altså være en umulighed. Der kan være tilfælde, hvor andelsforeninger går konkurs, og så nytter det altså ikke noget, at de ikke kan opløse sig selv.

Det andet, jeg vil sige, er, at hele den her debat i virkeligheden hører hjemme i en meget overordnet debat om vores boligområde, for det handler jo om, at dele af vores boligmarked er frit, andre dele er reguleret, og det her viser jo meget fint, hvordan de ting støder sammen. Så jeg vil sige, at det her hører hjemme i en stor og meget spændende boligpolitisk debat.

(Kort bemærkning).

Rasmus Prehn (S):

Det Radikale Venstres ordfører har ret i, at der stadig væk vil være nogle enkelte, men ualmindelig få situationer, hvor der vil være et incitament til eller en mulighed for at sælge de her an-

delsboligejendomme. Sagen er jo den, at når den store profit er fjernet i forbindelse med salg af en andelsboligejendom, så vil incitamentet til at sælge være langt, langt mindre.

Det er kun i de tilfælde, som den radikale ordfører er inde på, hvor man i en andelsboligforening ikke kan blive enige og har lyst til at opløse sig selv eller bliver insolvent, at det kan komme på tale, at man vil sælge en sådan ejendom. Men det er meget, meget få tilfælde.

Hele ideen i at stille det her forslag er jo netop, at man skal minimere incitamentet til at sælge, så vi kan bevare andelsboliger i stedet for at få dem fjernet.

Så vil jeg spørge den radikale ordfører, om ikke det er rigtigt, at det system med maksimalpris gør sig gældende i øjeblikket, hvis man er andelshaver og ønsker at sælge til en ny andelshaver. Forestiller den radikale ordfører sig så, at man skal forbyde den her maksimalpris og gøre markedet frit, når en andelshaver sælger til en ny?

Kl. 13.50

(Kort bemærkning).

Charlotte Fischer (RV):

Lad mig tage det sidste først. Jeg har sådan set ikke nogen intentioner om her og nu at gøre op med maksimalprissystemet. Det har vi, men det er jo også en kendsgerning i dag, at maksimalprissystemet netop er anderledes på den måde, at det er fulgt op af et meget nøje ventelistesystem, der skal håndtere, hvem der så skal have det her andelsbevis, når det ikke bliver solgt til markedsprisen. Det er jo lige præcis det, der er forskellen, når man sælger en samlet andelsforening. Der har vi ikke noget system til at håndtere det.

Så kan det godt være, som hr. Rasmus Prehn siger, at det er få tilfælde. Men jeg synes, at hele tankegangen om at springe ud med en lovgivning og satse på, at ingen bliver omfattet af den, er noget risikofyldt, og selv hvis der er tale om få tilfælde, så skal den socialdemokratiske ordfører jo komme frem med et system, der ligesom kan løse, hvem det er, vi giver ejendommen under markedsprisen. Hvordan i alverden skal vi håndtere det? Det skal vi jo i hvert fald have fundet en løsning på.

(Kort bemærkning).

Rasmus Prehn (S):

Jeg vil da gerne følge op med et spørgsmål til den radikale ordfører, om den radikale ordfører

forestiller sig, at man kan have penge under bordet i så store handler, som der vil være tale om. Når man handler en hel ejendom, så sælger man til meget store millionbeløb. Forestiller den radikale ordfører sig ikke, at det vil være nærmest umuligt at lave en handel under bordet? Hvis vi har situationen med en andelshaver, der sælger sit andelsbevis til en ny andelshaver, så kan der være et skab i hjørnet, der lige pludselig bliver solgt til en større værdi, og på den måde får man penge under bordet. Men hvordan forestiller den radikale ordfører sig, at man skal håndtere penge under bordet ved salg af en hel ejendom, uden at det bliver opdaget?

(Kort bemærkning).

Charlotte Fischer (RV):

Jeg vil kun sige til den socialdemokratiske ordfører, at vi ved en ting, og det er, at kreativiteten blomstrer, når man sætter markedsmekanismen ud af kraft. Det tror jeg også den vil gøre i det her tilfælde.

Jeg kan bare konstatere, at jeg stadig ikke har hørt et konkret forslag til, hvordan man vil løse den situation, at der faktisk står en række købere, der vil overtage en ejendom til en lavere pris end markedsniveauet. Hvordan vil man løse det? Hvem er det, der skal have den store gevinst? Det synes jeg faktisk er et ret vigtigt punkt her.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Holger K. Nielsen for en kort bemærkning, og så nærmer vi os tidspunktet for en afstemning.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg synes i og for sig, at den her situation illustrerer meget godt, hvori forskellen mellem Det Radikale Venstre og SF i hvert fald ligger. Mens Det Radikale Venstre jo primært er optaget af, hvordan markedsøkonomien kan komme til at fungere også i andelsboligsektoren, så er vi optaget af at kunne have en del af boligsektoren, der ikke er omfattet af den markedsøkonomi, der skaber spekulation, der får boligpriserne til at eksplodere, som vi har set i de sidste år.

Hele hensigten er, at vi giver et mindre incitament til, at andelsboligerne skal ud af andelsboligsektoren og ind på ejerboligområdet og blive spekulationsobjekter. Det er jo det, som er hele pointen i det her. Jeg forstår simpelt hen ikke, at Det Radikale Venstre i den grad er underlagt

den spekulationsøkonomi, som kommer ind her, at man er villig til at acceptere de præmisser, som giver mere spekulation.

Med hensyn til sorte penge havde hr. Rasmus Prehn en udmærket betragtning. Der er jo ikke tale om, at det er to personer, der handler med et eller andet. Der er tale om store momsregistrerede virksomheder. Jeg ved godt, at kreativiteten er stor, og man har set mange steder, bl.a. i Farum, hvordan man gør sådan nogle ting, men det er alligevel overdrevet, hvordan man på det niveau kan få mange store sorte penge ind.

(Kort bemærkning).

Charlotte Fischer (RV):

Som sagt har jeg da meget tilovers for hensigten.

Vi kan jo vende tingene om nu, hvor vi taler om, hvem man tilgodeser i det her, og taler om markedsmekanisme, for sagen er jo, at med hr. Holger K. Nielsens forslag kan man jo også sige det på den måde, at så er der altså nogle, der skal købe nogle ejendomme rigtig billigt; de kan rigtig score en profit her, for de gør en fantastisk god forretning. De køber en ejendom til en pris, der ligger langt under markedsprisen, og sikke heldige de er.

Vi har stadig ikke fået et svar på, hvem der så er de heldige vindere, og hvordan man finder frem til dem. Det har jeg stadig ikke fået svar på. Det er da utroligt.

Kl. 13.55

Lissa Mathiasen (S):

Jeg har siddet og lyttet til debatten her, og det er gentagne gange blevet efterlyst, om man fra regeringens side er indstillet på at gribe ind, hvis det viser sig, at det her indgreb rent faktisk ikke virker, hvis vi kommer til at se, at der fortsat vil ske et meget stort frasalg af andelsboliger. Jeg undrer mig egentlig over, at vi ikke i dag kan få et svar fra ministeren på, om man så fra regeringens side er indstillet på at gribe ind.

Det er jo det, der sådan set er hele ideen, og det har også været udtrykt i bemærkningerne til forslaget og i pressemeddelelser, at det er det, regeringen vil. Så kan vi ikke få en minister til at svare her i dag? Det synes jeg ville være rimeligt.

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen, fg.):

Som jeg også har svaret på samrådet i udvalget i sidste uge, er regeringen selvfølgelig til hver en tid villig til at se på et eventuelt indgreb, hvis

det viser sig, at der stadig væk opstår nogle huller, efter at vi har foretaget det her indgreb.

Vi kan ikke se, at der er nogen huller, når vi har foretaget det her indgreb og det forhåbentlig er vedtaget i denne her uge. Hvis der viser sig stadig væk at være nogle huller, nogle problemer, så vil vi selvfølgelig se på det og også gribe ind over for det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 41 stemte for, 72 imod.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes, idet 41 stemte for, 72 imod.

Ændringsforslag nr. 4 forkastedes, idet 41 stemte for, 74 imod.

Ændringsforslag nr. 5 forkastedes, idet 41 stemte for, 72 imod.

Ændringsforslag nr. 6 og 7 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

25) Anden behandling af lovforslag nr. L 157: Forslag til lov om indhentelse af børneattest i forbindelse med ansættelse af personale m.v.

Af kulturministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsat 13/4 2005. Første behandling 3/5 2005. Betænkning 9/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Leif Mikkelsen (V):

Vi har i dag en frivillig ordning med hensyn til muligheden for at indhente børneattester, så man kan få afklaret, om nogle pædofildømte forsøger at få adgang til at arbejde med børn og unge under 15 år. Alene ad frivillighedens vej er der altså i de senere år indhentet et stigende antal attester, og det har afsløret 26, som forsøgte at få adgang til at arbejde med børn og unge under 15 år.

Hvis nogen af disse positive attester har forhindret bare ét seksuelt overgreb på et barn, så er det hele ulejligheden værd. Det er derfor godt, at vi nu er nået til at andenbehandle det lovforslag, der ligger, og som involverer en række ministerier.

Kl. 14.00

Det er en genfremsettelse, og det er en rammelov, hvor hvert enkelt ministerium skal lave sine bekendtgørelser. Det er nu sket, sådan at vi har afklaring af de spørgsmål, der tidligere er stillet om persondataloven, om opbevaring af attester og om videregivelse.

Vi har fået en meget klar afgrænsning, hvor hovedorganisationerne inden for idræt, spejdere osv. spiller en helt anderledes aktiv rolle i at håndtere disse meget følsomme oplysninger, når der er en positiv attest, sådan at man får meget klar vejledning i, hvordan man skal behandle, hvordan man skal håndtere, opbevare og videregive.

Det er meget afklaret, at når man skal behandle det i sin bestyrelse, så må man selvfølgelig gerne det for at tage stilling til, at den attest betyder, at man ikke ønsker at foretage den ansættelse, men hvis f.eks. forældrekredsen skal have det at vide, skal der gives samtykke fra den, det drejer sig om.

Der indhentes i øvrigt ingen attester, uden at vedkommende har givet et tilsagn om, altså samtykke til, at den må indhentes.

Så jeg synes, det er et godt motto, der ligger for det her lovforslag, at ét overgreb på et barn er ét for meget. Jeg tror bare, vi bør tænke til vejs ende, hvordan vi ville have det, hvis det var vore egne børn eller børnebørn, det her gik ud over. Så tror jeg, man ville stå i en sindstilstand af afmagt, og derfor mener jeg ikke, at der kan gøres for meget.

Derfor er det godt, at der tegner sig et bredt flertal i Folketinget for at vedtage det her. Jeg siger et bredt flertal, selv om vi åbenbart ikke kommer ud i alle hjørner, men det må de, der ikke har ønsket at tage et medansvar for den her lovgivning, jo stå til ansvar for. Jeg synes, det er et godt lovforslag, vi her får vedtaget, inden ugen er gået.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

Der er jo ingen i dette Folketing, der ikke ønsker at bekæmpe overgreb mod børn. Men grunden til, at nogle af os har valgt at stemme imod lovforslaget, er, at vi ikke i et retssamfund, fordi vi vil bekæmpe én slags overgreb, ønsker at risikere at begå nogle overgreb mod nogle andre.

Dette lovforslag indeholder den mest vidtgående bemyndigelsesbestemmelse, jeg nogen sinde har set. Det er en bemyndigelse til, at regeringen kan lade en hvilken som helst minister udstede en bekendtgørelse, som overhovedet ikke er defineret. Så det er ikke engang defineret, hvilken minister der får lov til at udstede bekendtgørelser, og heller ikke, hvad indholdet skal være i de bekendtgørelser, som man lader x antal ministre udstede.

Dette vedrører retssikkerheden for alle de mennesker, som i kraft af denne lov og de bekendtgørelser, der måtte blive udstedt, bliver pålagt, at de skal indhente børneattester, som kan straffes, hvis ikke de sørger for at gøre det, og som derudover kan risikere at blive straffet, hvis ikke de omgås børneattesterne på den måde, de skal i henhold til forvaltningslov, straffelov, databeskyttelseslov osv.

Derfor er vi dybt bekymrede over retssikkerheden for alle de mange mennesker, som kan risikere straf med det her lovforslag. Vi synes simpelt hen ikke, det lever op til de retssikkerhedsgarantier og de krav, vi normalt stiller om lovkvalitet. Det er derfor, vi går imod forslaget, absolut ikke, fordi vi ikke ønsker at bekæmpe overgreb mod børn. Naturligvis ønsker vi at bekæmpe overgreb mod børn, men ikke ved at underminere retssikkerheden for en lang række andre mennesker i det danske samfund, som gør en god indsats for samfundet.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Pia Gjellerup som ordfører.

Pia Gjellerup (S):

Jeg var en smule forundret over Venstres ordførers entydige lovprisning af lovforslaget og samtidig den hån, som også blev udtalt over for de medlemmer af Folketinget, der stemmer imod. Vi har fra Socialdemokratiets side arbejdet meget grundigt med forslaget, ikke alene med hensyn til spørgsmål, vi har også haft drøftelser med ministeren. Det har været en vanskelig beslutning, men vi er kommet til den beslutning at stemme for forslaget.

Jeg vil gerne medgive fru Line Barfod, at der er en række punkter, hvor der er nogle betænkeligheder. Jeg synes ikke, at der var alle de betænkeligheder, som fru Line Barfod opregnede. Men der er betænkeligheder med hensyn til at sikre håndteringen af attesterne og også en række betænkeligheder med hensyn til, hvem der kan unddrage sig at blive omfattet af forpligtelsen til at indhente børneattester. Deri er der en række betænkeligheder, som vi i øvrigt har redegjort nærmere for i vores betækningsbidrag.

Kl. 14.05

Men det har for Socialdemokratiet været afgørende, at der er en række yderligere klarheder, der, ud over at forslaget og bekendtgørelserne er kommet på bordet, er kommet frem også i forbindelse med besvarelserne, som gør, at vi er i den situation, at vi trods nogle vanskeligheder, trods nogle problemer faktisk kan støtte forslaget.

Men jeg synes, at det må ske for enhver, der stemmer i denne sal, med en bevidsthed om, at det her faktisk er et lovforslag, der ikke er særlig smukt. Det er et lovforslag, som forsøger at gøre noget, som man har haft meget vanskeligt ved at anvise andre veje til, og det er derfor, at dette forslag efter vores mening kan gå igennem.

Hvor svært det er, vises jo også af, at de medlemmer, der vælger at stemme imod, faktisk ikke har kunnet stille nogen ændringsforslag eller for den sags skyld givet en anvisning på, hvilke andre veje man kunne finde på at gå. Det har illustreret meget godt, hvordan også Socialdemokratiets vanskeligheder har været i forbindelse med forslaget, og det er en af baggrundene for, at vi er landet på at kunne stemme for forslaget, når vi når frem til tredje behandling.

Men dette være sagt for ikke at skulle tælle Socialdemokratiet med i den, synes jeg, jublende optimisme i hr. Leif Mikkelsens indlæg, som kunne efterlade sådan en fornemmelse af, at nu er alt godt. Det giver en falsk tryghed, både med hensyn til hvad vi har nået eller ikke nået med

forslagets vedtagelse, og med hensyn til hvilke problemstillinger vi under alle omstændigheder, både hvad angår børnene, og hvad angår hvordan man håndterer hele det her, nu sætter i gang.

Det efterlader nogle problemstillinger, som man bestemt skal være opmærksom på, og da hjælper det ikke, at vi har stået og sagt: Ih, hvor er det nu vældig godt, at der er nogle, der tager ansvaret her. Nej, der er et langt videregående ansvar, det dækker jubelen desværre over, og derfor vil Socialdemokratiet ikke deltage i jubelen.

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Jeg havde egentlig ikke tænkt mig at sige noget særligt om denne sag. Fru Line Barfod har allerede redegjort for de synspunkter, som deles af Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten, og det synes jeg sådan set fru Line Barfod gjorde på fortrinlig vis. Jeg synes bare, der er et andet betækningsbidrag, der er givet i forbindelse med det her lovforslag, som også fortjener en vis opmærksomhed, når vi nu skal behandle sagen her i Folketinget.

Hr. Leif Mikkelsen priste lovforslaget som Venstres ordfører, og derfor synes jeg, at jeg godt som radikal ordfører vil have lov til at prise det betækningsbidrag, der er givet af fru Birthe Rønn Hornbech og hr. Karsten Nonbo. Der står bl.a.:

»Mindretallet finder desuden, at lovforslaget slet ikke lever op til reglerne om god lov kvalitet. Der er tale om et lovforslag, der nærmest udelukkende består af myndighedsbestemmelser. Derved er lovgivningsmagten flyttet fra Folketinget til en række ministre. Det helt elementære krav om, at borgeren i loven skal kunne læse om sine pligter og kende sanktionerne for en overtrædelse, er ikke opfyldt. Det står slet ikke i lovtæksten klart, hvilke pligter loven omhandler, og hvilke sanktioner der kan blive tale om, hvis pligterne ikke opfyldes. Det står ikke klart, hvem lovforslaget vedrører ...«.

Tydligere og klarere kan det faktisk ikke formuleres. Det Radikale Venstre kan fuldt ud tilslutte sig bemærkningerne fra fru Birthe Rønn Hornbech og hr. Karsten Nonbo.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Det bør vel siges, at disse attester sikkert ikke er nogen vandtæt garanti for, at der ikke sker seksuelle overgreb på børn i fremtiden. Derfor er vi

også mange, der har fremført, at det her hviler på to ben, både disse attester og så den lange række af bestyrelser, der har ansvaret for dagligdagen i vort foreningsarbejde, skoler osv. Opmærksomheden på adfærd står stadig væk højt på dagsordenen og skal virkelig bearbejdes.

Det Radikale Venstre, som tidligere i lange perioder har haft ansvaret for kulturlivet i Danmark og dermed også for foreningslivet, enten i Kulturministeriet eller Undervisningsministeriet, og dermed tager et væsentligt ansvar på sig, står nu her og siger nej uden at anvise noget svar på noget som helst. Det vil sige, at man altså fremtidigt vil tillade, at pædofile har den adgang, de nu har, til at beskæftige sig med børn og unge under 15 år uden at gøre forsøget på at forhindre det. Er det Det Radikale Venstres svar på det her?

Kl. 14.10

Jeg har ikke hørt noget, ingen ændringsforslag, der var bedre, bare et nej, nej.

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Jeg var da glad for, at hr. Leif Mikkelsen i slutningen af sit indlæg også forholdt sig til den tale, jeg holdt som ordfører. Men jeg synes, at hr. Leif Mikkelsen skulle have læst det betækningsbidrag, der er givet af Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten i forbindelse med lovforslaget, hvor der faktisk anvises flere forslag.

Nu er det ikke, fordi jeg havde regnet med, at jeg skulle bruge hele eftermiddagen på at læse højt af diverse betækningsbidrag, men for hr. Leif Mikkelsens skyld vil jeg også godt have lov til at læse lidt op fra det betækningsbidrag, der er givet fra Det Radikale Venstre, SF og Enhedslistens side:

»Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten mener, at vi skal gøre en stor indsats for at forhindre overgreb på børn. Det helt afgørende er, at vi får forebygget, at overgrebene finder sted. Forebyggelse skal ske på mange måder. Det handler om at prøve at sikre behandlingen af dem, der selv har været ude for overgreb, for vi ved, at mange af dem, der begår overgrebene, selv tidligere har været udsat for overgreb. Det handler om at have personale nok. Det handler om, at personalet også er uddannet i, hvordan man har den ekstra opmærksomhed på, om der er noget galt med hensyn til, hvordan nogle af børnene opfører sig, og hvordan man så tackler at få det afklaret ...«.

Jeg synes faktisk, at vi har givet nogle anvisninger, vil jeg sige til hr. Leif Mikkelsen.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Problemet er jo, at de kolde fakta viser, at den her udvikling fortsætter. Jeg går ikke ud fra, det er forbigået den radikale ordførers opmærksomhed, at der er udstedt en lang række attester siden 2001, og at der er et betydeligt antal positive attester i samme periode.

Det vil sige, at det endda er ad frivillighedens vej, de er indhentet. Det er et antal attester, der ligger under halvdelen af, hvad man forventer, når nu der bliver lovgivet om det.

Det har altså afdækket, at der er pædofildømte, der forsøger at få adgang til at arbejde med børn og unge via foreningsarbejdet, spejdere og idræt, hvilket vi da har et vist kendskab til. Derfor undrer det mig meget, at svaret er pæne ord, men ikke noget initiativ, ikke noget bud på, hvordan vi i fremtiden forhindrer, at de får adgang til vore børn og unge.

Jeg synes, de fleste skulle give det en tanke, hvordan man selv ville reagere, hvis det ramte nogen af ens egne nærmeste. Det er noget af det mest modbydelige, der overhovedet kan foregå, og derfor mener jeg ikke, man kan gøre nok for at forhindre det. Ord gør det i hvert fald ikke, viser tallene.

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Vi er alle sammen modstandere af pædofili. Det er noget af det mest frygtelige, der kan foregå. Det er der ingen tvivl om, og det ved hr. Leif Mikkelsen sikkert også ganske udmærket.

Det, der er mest bemærkelsesværdigt i hr. Leif Mikkelsens mange indlæg i denne sag i dag, er, at Venstres ordfører overhovedet ikke forholder sig til, at der langt ind i Venstres folketingsgruppe er et mindretal, der er dybt bekymret over, at borgerne ikke kan få mulighed for at få at vide, hvem de her regler handler om, hvem de vedrører.

Det synes jeg er utroligt at Venstres ordfører ikke forholder sig til. Er lovsjusk en ny mærkesag for Venstre? Er det det, vi hører fra hr. Leif Mikkelsen? Jeg synes, at den tone, der bliver anlagt fra hr. Leif Mikkelsen, fordi vi påpeger, at lovforslaget ganske enkelt ikke hænger sammen, er ganske uforståelig.

Hvis det i øvrigt var sådan, at Det Radikale Venstre, hver gang VK-regeringen kom med et

dårligt forslag, skulle komme med et godt, så skulle vi altså have mere opfindsomhed, end 17 mandater kan præstere.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

26) Anden behandling af lovforslag nr. L 162: Forslag til lov om ændring af tinglysningsloven, konkursloven og andre love. (Virksomhedspant).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 27/4 2005. Første behandling 11/5 2005. Betænkning 9/6 2005).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen. Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Karen Hækkerup (S):

I september 2003 bad Justitsministeriet et udvalg komme med et svar på, hvordan en model for virksomhedspant kunne udformes. Den opgave har udvalget løst, og der ligger et udvalgsarbejde, som er det, vi har taget afsæt i, når vi har behandlet det her lovforslag.

Kl. 14.15

Men problemet er, at man aldrig spurgte: Har vi brug for virksomhedspant? Kan det være en hjælp at have virksomhedspant? Man stillede i stedet for spørgsmålet: Hvordan skal virksomhedspant udformes? Det er derfor, at det svar, man har fået, er, at det kan udformes korrekt sådan og sådan, men det løser bare ikke problemet med, at virksomhedspant i bund og grund ikke er nogen særlig fornuftig idé.

Socialdemokraterne ønsker ikke at medvirke til lovsjusk, og vi har, da der var sidste behandling af den her sag i udvalget, bedt om, at man ventede med at afgive betænkning, fordi ministeren havde stillet et ændringsforslag. Derfor skal vi have samråd i sagen i morgen, og vi var ikke klar til at afgive betænkning, før vi havde fået udbygget de kommentarer, som var til det.

Hvis jeg må prøve at nævne nogle af de kommentarer, som hele den virkelige verden har givet det her lovforslag via de mange deputationer og skriftlige høringssvar, vi har fået, vil jeg nævne: Det er studentikost, det er langt fra den virkelige verden, det er skrivebordsarbejde, det er Hafniamodellen, der nu får frit spil, det er slaffenland for spekulanter osv. osv. Igen og igen lyder det, at det er bankerne, der på bekostning af de små og mellemstore virksomheder vil profitere på det her.

Vi synes ikke, virksomhedspant er svaret på, hvordan man skal hjælpe nyetablerede, små eller mellemstore virksomheder. Det ændringsforslag, der er kommet fra justitsministeren, tager godt nok højde for nogle af de kritikpunkter, der har været, men det løser langt fra selve essensen og problemet ved at indføre virksomhedspant.

Handels-, Transport- og Serviceerhvervene har taget kontakt til os og sagt, at hvis vi gennemfører virksomhedspant, vil nogle af deres erhvervsdrivende medlemmer få umuliggjort deres forretning. Derfor har vi indkaldt til samråd. Vi ønsker altså, at man trækker i bremsen, og, selv om Folketingets sommerferie nærmer sig, får tænkt sig om en ekstra gang med hensyn til, om vi virkelig har brug for virksomhedspant.

Vi mener, at det vil være bankerne, der med det her forslag vil stå tilbage med det bredeste smil på læberne. Det vil slet ikke være de små, de nyetablerede eller de mellemstore virksomheder, der får noget som helst ud af det. Vi har bedt om at kunne give redegørelse i dag ved andenbehandlingen, fordi vi ikke vil være med til sådan noget sjusk.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Jeg vil sige, at det er meget, meget hårde ord fra fru Karen Hækkerup. Der foreligger et ændringsforslag til det her lovforslag, og allerede fra førstebehandlingen af var min og Dansk Folkepartis holdning, at vi gerne så en bedre stilling for de simple kreditorer. Det mener jeg rent faktisk vi har opnået. Så jeg har ikke nogen betænkeligheder ved at godkende det her forslag og

give virksomhederne det her værktøj til at tilvejebringe fornøden kapital.

Ligeledes er der også indbygget en evalueringsperiode i forslaget, og det mener jeg også er en god sikkerhed for, at vi kan sige: Lad os få det her skudt i gang. Men samtidig siger vi også, at vi godt vil kigge på det igen på et senere tidspunkt for at se, om det nu har haft den effekt, som er tilsigtet, eller om det skulle have nogle negative effekter. Jeg synes, vi har vendt mange ting, vi har lyttet til høringssvar osv., og jeg synes overvejende, erhvervslivet har taget godt imod det her.

Første næstformand (Svend Auken):

Ønsker ordføreren at svare? Så er det fru Elisabeth Arnold som ordfører.

Elisabeth Arnold (RV):

Af betænkningen til lovforslaget om virksomhedspant fremgår det, at Det Radikale Venstre også ønsker at redegøre ved andenbehandlingen, og derfor vil jeg gerne på Det Radikale Venstres vegne sige, at vi ikke kan støtte det her lovforslag.

Der har været meget kritik af det undervejs. Vi har modtaget mange deputationer, som har fremhævet, at det her lovforslag eller den her lov, hvis den bliver vedtaget, vil være yderst skadelig og meget hæmmende for iværksættervirksomheder og små nystartede virksomheder, og at den formentlig ikke vil få nogen gavnlige effekter overhovedet. Det synes vi er meget beklageligt, og vi synes derfor ikke, at der er nogen som helst grund til at gennemføre den her lovgivning, hvis den tvært imod hensigten faktisk vil få skadelige virkninger for erhvervslivet.

Der er så i sidste øjeblik kommet et par ændringsforslag, som vi dårligt kan gennemskue rækkevidden af, netop fordi de blev givet på et meget sent tidspunkt, nemlig samtidig med at vi afgiver betænkning. Derfor har Det Radikale Venstre ikke kunnet skrive noget betænkningssbidrag, men vi afventer selvfølgelig det samråd, der skal være i morgen, og så vil vi skrive i vores tillægsbetænkningssbidrag, hvordan vores endelige stillingtagen den bliver. Men på nuværende tidspunkt må vi sige, at vi vil stemme nej til lovforslaget.

Kl. 14.20

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-4 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

27) Anden behandling af lovforslag nr. L 86: Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet, lov om vandløb, lov om sommerhuse og camping m.v. og forskellige andre love. (Udmøntning af kommunalreformen i en række love på natur- og miljøområdet).

Af miljøministeren (Connie Hedegaard). (Fremsat 24/2 2005. Første behandling 31/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

Der var stillet 36 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling

Birgitte Josefsen (V):

Jeg vil gerne her ved andenbehandlingen på vegne af Venstre sige, at vi er glade for, at det er lykkedes at indgå en bred aftale om den her samlelov. Ved at lægge opgaveløsningen hos de nye store og stærkere kommuner gennemføres der en forenklet arbejdsfordeling, som vi i Venstre er overbevist om vil skabe et stort lokalt engagement og ansvar i forbindelse med den fremtidige opgaveløsning og samtidig sikre, at overordnede nationale og internationale interesser på natur- og miljøområdet stadig vil være i fokus.

Kommunalreformen har, som vi ved, ikke været hundrede procent Socialdemokratiets og De Radikales mærkesag. Derfor vil vi gerne rose de to partier for, at det er lykkedes at indgå en aftale på det her område netop i forbindelse med samleloven på miljøområdet. Vi ser frem til, at de mange områder, der nu er sammenfattet i den her lov, vil kunne håndteres af de to myndigheder, som i hovedtræk skal forvalte loven, når den er blevet vedtaget.

Det var så det, vi ønskede at tilkendegive fra Venstres side, og vi siger tak for, at vi kunne indgå en bred aftale på det her område.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Torben Hansen som ordfører.

Torben Hansen (S):

Jeg kan forstå på Venstres ordfører, at Venstres ordfører er meget tilfreds med, at der er et bredt forlig om det her lovforslag, som er samleloven.

Det er jeg sådan set også, men man skal lige være opmærksom på, at det er et bredt forlig om en meget, meget smal del af det samlede miljøområde, der ligger i hele strukturreformen. Det er rent faktisk sådan, at der er otte lovforslag, og dette her var det *eneste* sted – der er så enkelt, der er lidt for sig selv – hvor regeringen var til at rokke, hvor de var parat til noget som helst.

Det er bestemt ikke optimalt, men vi er gået ind i den her behandling, for at alle de skader, som den her strukturreform vil medføre på miljøet, kunne formindskes. Alt, hvad vi overhovedet kunne reparere på det, har vi forsøgt at reparere. Det er det, vi har gjort med hensyn til lige præcis L 86, som udgør ganske få procent af det samlede lovkompleks, hvor vi har en fælles aftale.

Men jeg synes, at Venstres ordfører burde bekræfte, at L 86, som udgør de ganske få procent, også var det eneste sted, hvor regeringen overhovedet var parat til at flytte sig. På resten af lovforslagene kom der absolut ingenting.

Så inden man stiller sig op og siger, at man er meget glad for den meget brede aftale, synes jeg, at det for fuldstændighedens skyld skal med, at det er en bred aftale om en meget lille og meget, meget smal del af den samlede strukturreform.

(Kort bemærkning).

Birgitte Josefsen (V):

Nu er det jo L 86, vi behandler lige nu, og det er det, jeg forholder mig til. Derfor vil jeg udtrykke

min glæde over, at der er blevet en enighed lige nøjagtig på det lovområde.

Kl. 14.25

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Steen Gade som ordfører.

Steen Gade (SF):

Jeg er enig med Socialdemokratiets ordfører i at glæde sig behersket over, at der er nogle få indremmelser i det her forslag, som vil kunne reparere på det forslag, der var fremsat, når det gælder klappning, og når det gælder en statslig godkendelsesordning for vandløbsregulativer for amtsvandløbene.

Men når det er sagt, vil jeg ikke undlade at sige, at det helt utvivlsomt havde været bedre, at f.eks. regionerne overtog vandløbsansvaret for de store vandløb, f.eks. Gudenåen, i stedet for den reparation, som SF også medvirker til.

Det, der egentlig kaldte mig herop, var, at det åbenbart ikke helt var kommet til Venstres ordførers kendskab, at SF også var med i den her aftale. Så det er bare, så Venstres ordfører er klar over, at det både er Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og SF, der stemmer for lovforslaget.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Jørn Dohrmann som ordfører.

Jørn Dohrmann (DF):

Fra Dansk Folkepartis side kan vi også sige, at vi også er utrolig glade for, at det viser, at man kan få et bredt samarbejde i Folketinget, og at det også viser, at man er parat til ligesom at fremtidssikre den lovgivning, vi skal have på det her område, for at vi kan få en god kommunalreform i fremtiden her.

Det er jo sådan, at kommunerne i dag har mange af de her opgaver, som skal varetages. Nu giver vi dem så større kompetencer.

Det er jo ikke sådan, at der sker det helt store, at når vi i dag allerede har nogle vandløb, der løber over tre amter og de så kommer til at blive delt ud over otte kommuner, så skulle det lige pludselig gøre, at man ikke kunne tale sammen mere. Det er bare et af de områder, som vi berører i det her lovforslag her.

Men fra Dansk Folkepartis side har det været vigtigt, at vi ligesom får lavet den strukturforandring. Vi får noget lokalt kendskab, der også er med til at præge hele udviklingen i det område her, så vi hilser hele kommunalreformen og i

særdeleshed den her afdeling af kommunalreformen meget velkommen.

Vi havde gerne set, at Socialdemokratiet, De Radikale og de andre partier var gået mere ind i debatten, var gået mere ind med hensyn til at løfte opgaverne. Der har man hellere villet stå udenfor, men vi må så sige, at tiden nu er kommet til, at vi træffer den endelige afgørelse. Vi hilser det i hvert fald velkommen, som det foreligger her.

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Christian Wedell-Neergaard som ordfører.

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Vi starter nu behandlingen af de otte lovforslag på miljøområdet. Vi starter med samleloven, og jeg skal indledningsvis sige, at jeg personlig og Det Konservative Folkeparti synes, at spørgsmålet om samleloven er faldet utrolig godt ud.

Men vi er naturligvis kedede af og lidt uforstående over for, at oppositionen har vedlagt et betænkningsskildring, som forholder sig så kritisk, som det gør, og det er jo også i overensstemmelse med det, som hr. Torben Hansen lige har redegjort for her fra talerstolen.

I samleloven er der opnået to mindre aftaler. Det ene er et spørgsmål om overførsel af klappning til staten, og det andet er et spørgsmål om statslig godkendelse af vandløbsregulativer for det, der tidligere hed amtsvandløb, to udmærkede justeringer af det her lovforslag, som gør, at lovforslaget fremtræder i en bedre udgave på nuværende tidspunkt, og det kan vi naturligvis støtte.

Man skal lægge mærke til, at vi, når vi nu går i gang med disse miljøforslag, tager udgangspunkt i grundarkitekturen i hele kommunalreformen, nemlig spørgsmålet om, at vi får skabt nogle stærke, bæredygtige kommuner, og at mange miljøopgaver i fremtiden bliver placeret i disse kommuner.

Vi er uenige i, at miljøområdet bliver fragmenteret. Vi mener, at kommunerne sagtens kan løse opgaven, og vi mener ikke, at den nuværende ordning er en nedprioritering af miljøområdet. Tværtimod vil der blive taget hånd om miljøområdet på en række punkter, således at man får en ordentlig og forsvarlig administration.

Vi tror, at de nye store og bæredygtige kommuner vil være i stand til også at løse miljøopgaverne.

Kl. 14.30

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Per Clausen som ordfører.

Per Clausen (EL):

Man kan jo sige, at behandlingen af særlig dette lovforslag er med til at understrege den stædighed, den vedholdenhed og den store tålmodighed, som Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres og SF's forhandlere på det her område har udvist. Man kan godt vælge det udgangspunkt, som hr. Torben Hansen var inde på, nemlig at tale om, hvor lidt det her fylder i forhold til den samlede pakke, men man må jo også erkende, at når Socialdemokratiet, SF og Det Radikale Venstre ender med at stemme for dette lovforslag på baggrund af de resultater, de har opnået, så er det også udtryk for megen forligsvilje, for lovforslaget indeholder jo stadig væk en række so-leklare forringelser, hvoraf enkelte jo også påpeges i Socialdemokratiets, SF's og Det Radikale Venstres høringssvar.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi synes, at Socialdemokratiet, SF og Det Radikale Venstre – særlig Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre – på en række områder er gået for vidt i deres forligssiver. Men jeg synes i hvert fald, at når man ser på dette lovforslag, så må enhver snak om, at der skulle være uvilje i Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre mod at indgå forlig, endda meget nøjsomme forlig, op-høre. Det er simpelt hen en urimelig kritik af Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, der gør, at det er fuldstændig umuligt at komme til at diskutere det, der er hovedproblemet, nemlig at de to partier er alt for forligsvirige. Det synes jeg faktisk er en kedelig ting, og så er det sagt.

Jeg skal så anerkende i dette lovforslag, at der er opnået halvandet væsentligt resultat. Det med klappningen er godt. Det med, at de her reguleringer skal sendes til statslig godkendelse, gør måske systemet lidt mere sikkert mod ulykker. Men til gengæld gør det også en fuldstændig tåbelig bureaukratisk forandringsproces endnu mere bureaukratisk, for hvad er det, der sker under dække af, at man vil forenkle i forhold til de her vandløb? Man skaber en bureaukratisk struktur, som er langt mere bureaukratisk end den eksisterende og skaber store problemer for miljøet.

I virkeligheden er pointen jo i dette lovforslag, præcis som den har været i de andre miljølovforslag, at udgangspunktet ikke har været at beskæftige sig med miljøet, men at gennemføre Det Konservative Folkepartis og Dansk Folke-

4492

Tirsdag den 14. juni 2005 (L 87)

partis store, inderlige ønske om at få afviklet amterne, en idé, der af en eller anden grund blev overtaget også af Venstre. Det har været udgangspunktet, og derfor var det ikke muligt at komme langt.

Jeg synes, at vi trods alt må sige, at når Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og SF kan stemme for det her, så er det i grunden underligt, at regeringen ikke på en lang række flere områder kunne have givet disse små og relativt ubetydelige indrømmelser for at få et bredt forlig.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-3 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 forkastedes, idet 3 stemte for, 104 imod.

Ændringsforslag nr. 8 og 5 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 4.

Ændringsforslag nr. 5-7, 9-14 og 16 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 17 forkastedes, idet 3 stemte for, 107 imod.

Ændringsforslag nr. 18-20 og 28 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 21 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 23 forkastedes, idet 3 stemte for, 107 imod.

Ændringsforslag nr. 22 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 23.

Ændringsforslag nr. 24-27 vedtoges uden afstemning.

Kl. 14.35

Ændringsforslag nr. 29 forkastedes, idet 3 stemte for, 108 imod.

Ændringsforslag nr. 30 og 31 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 29.

Ændringsforslag nr. 32-36 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

28) Anden behandling af lovforslag nr. L 87: Forslag til lov om ændring af lov om miljø og genteknologi. (Konsekvensrettelser som følge af kommunalreformen).

Af miljøministeren (Connie Hedegaard). (Fremsat 24/2 2005. Første behandling 31/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

29) Anden behandling af lovforslag nr. L 88: Forslag til lov om ændring af lov om råstoffer. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår råstofplanlægning og -indvinding på land).

Af miljøministeren (Connie Hedegaard).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 31/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling

Birgitte Josefsen (V):

Når vi vedtager lovforslag nr. L 88, har vi sikret, at regionerne via de regionale udviklingsplaner bliver dynamoer for den regionale udvikling og får ansvar for kortlægning og planlægning af råstofindvinding og for indsatsen mod jordforurening.

Den borgerrettede del derimod bliver i fremtiden varetaget af de store, stærkere kommuner. Den opgavefordeling har været afgørende for Venstre i organiseringen af den fremtidige opgaveløsning på det her område.

Kommunalreformen bygger på en grundlæggende tillid til de danske kommuner, og kommunalreformen tegner nu et nyt danmarkskort, hvor vi er overbeviste om, at de nye stærke kommuner vil kunne varetage opgaven med den borgerrettede del på det her område.

Derfor er vi i Venstre tilpas med, at lovforslaget nu ligger, som det gør, og vi går ind for, at vi får vedtaget det her, så vi er sikre på, at borgerne kun skal henvende sig ét sted i fremtiden, når de skal have løst opgaverne på det her område.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Så er det hr. Kim Mortensen som ordfører.

Kim Mortensen (S):

Jeg vil godt have lov til på oppositionens vegne at sige, at vi er bekymrede for, at der ikke sker en tilstrækkelig faglig sammenknytning af ansvaret for vand, råstoffer og jordforurening, der ellers hænger tæt sammen i praksis.

Vi synes, at miljøministeren og regeringspartierne har lyttet for lidt til oppositionen ved det her lovforslag, og vi kan ikke anbefale det.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Christian Wedell-Neergaard som ordfører.

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Det er jo ganske uforståeligt. Her placeres en opgave i regionerne med henblik på, at den løses for hele området, således at man kan koordinere de fem områder. Så siger oppositionen oven i købet, at det vil man stemme imod.

Det er jeg naturligvis ked af. Danmark er et lille land, og det at grave efter råstoffer er en alvorlig sag, og der har man altså valgt her at lægge denne råstofforvaltning i regionerne og dermed sikret en mulighed for, at det koordineres i regionerne.

Så jeg mener, at det er et ganske udmærket forslag også med den tilføjelse, at der er den kommunale indgang til det her spørgsmål, så borgerne oplever, at man også til denne forvaltning kan henvende sig i kommunen, men det er naturligvis regionen, der skal give svaret.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Det, der er det grundlæggende problem ved det her lovforslag, som Socialdemokratiets ordfører også tidligere har påpeget, er, at man simpelt hen får ekspertisen, at man får tingene skilt ad også i forhold til grundvandsbeskyttelse, det grundvand, som vi jo alle sammen holder så meget af.

Kl. 14.40

Hr. Christian Wedell-Neergaard siger, at det her er vigtigt, er en samlet indsats osv. Det, der blev sagt fra forligspartiernes side den 24. september 2004, hvor man puttede eller lagde råstofdelen og jordforureningsdelen over i regionerne, var, at det var på baggrund af kravet om betydelig faglig ekspertise og ensartet praksis. Det var ordene i ministeriets pressemeddelelse den 24. september.

Hvorfor skal den faglige ekspertise og den ensartede praksis ikke udbredes til alle de andre områder inden for kommunalreformen, hvor vi har set, at alle, der er spillere inden for det her område, siger, at det, man har gang i her, er en opsplittning, det er en fragmentering? Regeringen er åbenbart indstillet på, at man skal have faglig ensartet praksis. Hvorfor kun på de her områder? Hvorfor ikke på de seks andre?

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Det er jo os i Det Konservative Folkeparti, som undrer os over, at man ikke her kan stemme for. Vi er jo enige om, at på dette område er det en rigtig beslutning at sikre, at det bliver holdt i regionerne, fordi man derved sikrer en betydelig faglig ekspertise og en ensartet praksis.

Det er jo på det her område vurderet, at den rigtige beslutning er at lægge det i regionerne med den kommunale indgang, således som jeg har nævnt tidligere.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Der er nogle, der engang har sagt, at gentagelse er al lærdoms moder. Jeg vil gerne for tredje gang sammen med Socialdemokratiets ordfører gøre opmærksom på, at det, der er problemet i det her, jo netop er, at man i forhold til den praksis, der er i dag, adskiller tingene. Man adskiller administration og tilsyn og det, der så hedder udpegning. Det er jo det, der er det helt grundlæggende problem, samtidig med at man også fragmenterer det område, der har at gøre med beskyttelsen af vores grundvand, vores fælles drikkevand, det, som vi alle sammen siger i skåltalerne, at vi er så glade for.

Men når man kigger på de lovforslag, vi skal igennem her, så kan vi se, at det er man åbenbart ikke så glad for. Det er det, der er det helt grundlæggende problem. Man er gået et lillebittebittebittebitte skridt den rigtige vej, men vi kan konstatere, at det slet, slet, slet ikke er nok. Det her medfører en forringet beskyttelse af vores grundvand.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Der er her tale om et lovforslag om råstoffer og regeringens forslag til, hvordan råstoffer skal administreres. Forslaget er udformet således, at det først og fremmest lægges i regionerne med den kommunale tilgang.

Med hensyn til drikkevandet kan man sige, at drikkevandet jo nu samles i kommunerne, og der skabes nogle store miljøforvaltninger, som er i stand til at løse spørgsmålet om drikkevandet og føre det nødvendige tilsyn. Det tilsyn føres jo af godkendte laboratorier, således at man sikrer drikkevandskvaliteten.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Det virkelig fjollede ved det her lovforslag er jo, at her har regeringen taget konsekvensen af det, som alle eksperter, stort set alle, der arbejder med det område, er enige om, nemlig at selvfølgelig bør det her ligge i regionerne bortset fra tilsyn og afgivelse af tilladelser på området.

Det er en håndfuld medarbejdere på landsplan, som man insisterer på skal bevares i kommunerne, fordi man, som det hedder, vil lave én indgang i kommunerne. Man kunne jo bare lave én indgang og så sende sagerne videre til regionen.

Det, jeg har taget ordet for, er, at jeg egentlig gerne vil have den konservative ordfører til at bekræfte, at den samlede opposition bortset fra Enhedslisten har tilbudt regeringen, at hvis man flyttede denne håndfuld medarbejdere, kunne man få en stemmeaftale om dette lovforslag.

Regeringen har så lidt lyst til forlig, at den end ikke vil flytte omkring ti medarbejdere på landsplan for at få en bred aftale om miljø i strukturreformen. Er det ikke for sølle?

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Altså, nu står der hverken sølle eller fjollet i min ordbog, når det drejer sig om så alvorlige spørgsmål som det her. Derfor kan man sige, at der er en del af det, det er lidt svært for mig at svare på.

Det er rigtigt, at vi med det her lovforslag sikrer én indgang, og vi sikrer, at der bliver en forvaltning, som tager hensyn til forholdene i hele regionen. Det er også rigtigt, at vi har haft en drøftelse om flytning til regionen af dem, som nu placeres i kommunerne, således at det hele lå i regionen. Men vi har jo fastholdt grundarkitekturen i reformen, nemlig at der skal være én indgang gennem større, mere bæredygtige kommuner.

Kl. 14.45

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg synes, det er vigtigt for historieskrivningens skyld at få det skåret sådan helt ud i pap.

Jeg vil gerne bede den konservative ordfører bekræfte, at oppositionen har tilbudt, at hvis man flyttede denne håndfuld medarbejdere, havde regeringen en stemmeaftale på dette område.

Det andet, jeg gerne vil bede ordføreren bekræfte, er, at det kunne man godt gøre og samtidig bevare én indgang i kommunerne. Vi er faktisk gået med til, at man kunne bevare den indgang i kommunerne, og så kunne man sende sagerne videre.

Jeg synes bare, at det er vigtigt, at alle ved, at der forelå det tilbud til regeringen.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

For det første kan jeg bekræfte, at ønskerne jo har været i en lang strøm af flytte opgaver fra kommunerne til regionerne på en lang række områder, fordi man mente, at det var mere rigtigt. Der har vores svar jo været, at kommunerne bliver større og mere bæredygtige og kan løse disse opgaver.

For det andet kan jeg bekræfte, at der har været en drøftelse af spørgsmålet om at flytte medarbejdere fra kommunen til regionen også hvad angår det her forslag, og jeg kan bekræfte hr. Martin Lidegaards antagelse, at havde vi gjort det, ja, så havde der været en stemmeaftale. Det er også rigtigt.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Steen Gade som ordfører.

Steen Gade (SF):

Tak for de klare meldinger fra den konservative ordfører.

Kun en enkelt bemærkning mere i forlængelse af den her debat, og den skal gå på den urimelighed, der er i, at man har tilsyn og tilladelser i kommunerne, og man har det andet på regionalt plan. Vi har fået illustreret, at det er u hensigtsmæssigt og kun skyldes, at regeringen har ladet det hele styre på miljøområdet som på andre områder af, at det partout skulle være i kommunerne, helt uafhængigt af, hvor det var mest formålstjenligt at have det, at så meget som muligt skulle være i kommunerne, og af en meget bestemt definition af, hvad én indgang er.

Desuden vil jeg ikke skjule, at min bekymring har været, at når vi ikke kunne få sådan en aftale, så er det, fordi der nogle steder findes nogle ønsker, muligvis i baglandet til det flertal, som gennemfører det her, om at få en lempeligere praksis på det her område ved at lade tilsynet og tilladelserne ligge i kommunerne. Det er svært at komme af med den mistanke, at det handler om, at man faktisk ønsker en mere lempelig

praksis, og det er bestemt en medvirkende årsag til, at vi vil stemme imod.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Altså, jeg kan helt klart afvise, at der er tale om ønsket om en lempeligere praksis. Jeg kan sige, at kommunalreformen i sin hovedstruktur går ud på at flytte opgaverne derhen, hvor de løses bedst og mest hensigtsmæssigt, og her har vi fundet en løsning på råstofområdet, hvor vi mener vi har fundet den rigtige balance mellem én indgang i kommunerne og det at fastholde en opgave i regionen.

Vi mener, det er en rigtig og fornuftig måde, det er gjort på, og det har *intet* med en lempeligere forvaltning at gøre.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jamen jeg er da glad for, at der bliver sagt, at det ikke er det, der er meningen. Det havde jo også været stærk tobak, om der stod i lovforslaget, at det var meningen.

Det, jeg står tilbage med, er, at når man ikke kan flytte det hele til regionerne i den her sag, hvor man jo klogeligt har ladet en stor del ligge i regionerne, og det er jeg jo sådan set glad for og har rost, når man ikke vil gå det sidste skridt, så er det meget svært at forstå andet, end at det enten var, fordi det absolut skulle presses ned i en model, som regeringspartierne og Dansk Folkeparti havde bestemt på forhånd, eller fordi man skal have en anden praksis, en lempeligere praksis.

Det er så min bekymring, og den har jeg hermed givet udtryk for.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Wedell-Neergaard, endnu en kort bemærkning? Ja.

Kl. 14.50

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg vil bare svare hr. Steen Gade, at jeg er glad for, at hr. Steen Gade kan se det rigtige i, at man klogeligt lader noget af forvaltningen på det her område ligge i regionerne, og at det er der fornuft i.

Vi har jo valgt og har fremlagt den model, som vi mener er rigtig. Det har vi fået nogle kommentarer til, men det har altså ikke ført til ændringer i lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Den tilkendegivelse af, at den konservative ordfører er glad for, at vi kan se det fornuftige i at lade det ligge i regionerne, er jeg utrolig glad for. Den kan vi få brug for senere hen i debatten om andre lovforslag. Sandheden er jo, at hele miljøforvaltningen ville være stærkere, hvis den forblev på regionalt niveau, og det er det, vi i en række andre forslag kommer til at se ikke ske.

Her har man klogeligt gjort det, og det har jeg sagt er godt. Man har ikke villet tage skridtet helt ud, og i stedet for har man delt det op på en måde, som i bedste fald bliver mere bureaukratisk og i værste fald bliver værre.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Altså, nu som debatten skrider frem her, kan vi også høre, at sandheden jo er, at man egentlig er fuldstændig enige med Dansk Folkeparti og regeringen i netop den måde, som det er udmøntet på. Det eneste lille punkt, der er tilbage, er, om de såkaldte ti medarbejdere skal være ansatte i kommunen eller regionen.

Det er da befriende at få at vide, at det, som regeringen har lagt frem, det, som Dansk Folkeparti har forhandlet frem sammen med regeringen, er man helt enig i.

Derfor vil jeg godt spørge hr. Steen Gade: Hvorfor så ikke give sig det sidste lille stykke, som man gerne ville have, at regeringen og Dansk Folkeparti skulle give sig? Hvorfor kunne det ikke være oppositionen, der gav sig?

Man har fået det lagt over i regionerne, som man siger man ønsker. Altså, det burde jo også være sådan, at oppositionen gerne ville imødekomme regeringen og Dansk Folkeparti bare en lille smule. Det er jo ikke sket her.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Til hr. Dohrmann vil jeg sige, at jeg holder mig til den konservative ordførers version af forhandlingsforløbet, nemlig at vi har tilbudt at være med til at lægge både tilsyn og tilladelser i kommunerne. Det har regeringen ikke villet levere. I så fald ville vi have stemt for, men jeg skal da ikke skjule, at jeg alligevel ville have haft mine bekymringer, for jeg ville have været bekymret for, at der sker en adskillelse af ansvaret for vand, råstoffer og jordforurening, fordi vi jo ikke får en regional løsning hele vejen igennem.

Så på det punkt er jeg enig i, hvad den socialdemokratiske ordfører sagde, da vi startede debatten.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg synes godt, at man kunne forlange en lidt bedre forklaring. Det kan godt være, at man ikke får det, man egentlig ønsker i første omgang. Nu har man så fået noget over i regionerne her. Det bør man jo så være glad for. Så var der den lille ting, der manglede. Når man er enig med regeringen og Dansk Folkeparti i, at der skal være én indgang til systemet med de her ting her, kan man da også godt som oppositionsparti bare sige: Her giver vi jer det sidste, og så stemmer vi for forslaget her.

Man har altså valgt en hel anden taktik. Man har faktisk fået alt det, man ønskede, lagt over i regionen, men alligevel ønsker man ikke at stemme for. Er det ikke sådan lidt ligesom at spille kispus og sige: Vi vil have det hele, ellers vil vi ingenting?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Nu ved jeg ikke, hvordan det er med hr. Dohrmanns hørelse, men jeg har i hvert ikke stået her og sagt, at vi har fået det hele. Jeg har sådan set stået og redegjort omhyggeligt for, at vi ikke har fået noget.

Det er derfor, at vi ikke har tilsluttet os, og ikke fordi vi har fået det hele. Hvis vi havde fået det hele, så ville vi have stemt for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Kl. 14.55

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 47 stemte for, 61 imod.

Ændringsforslag nr. 2-4 forkastedes uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

30) Anden behandling af lovforslag nr. L 89: Forslag til lov om ændring af lov om naturbeskyttelse. (Udmøntning af kommunalreformen).

Af miljøministeren (Connie Hedegaard).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 31/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

Der var stillet 11 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling

Eyvind Vesselbo (V):

Det er det tredje lovforslag i rækken af ændringer af kommunalreformen på miljøområdet, og det er ligesom de andre et yderst fornuftigt indslag på planlægningsområdet.

Her drejer det sig om naturbeskyttelsesloven, og lovforslaget overfører de fleste af amternes opgaver til kommunerne. Jeg skal bare nævne, at det drejer sig om administration i forbindelse med beskyttede naturtyper, altså naturbeskyttelseslovens § 3; administration i forbindelse med Natura 2000-områderne bortset fra fredskov og statsejede arealer og herunder vurdering af anmeldelser af aktiviteter med eventuel virkning på et Natura 2000-område; administration af reglerne om beskyttelseslinjer ved søer, åer, skove, fortidsminder og kirker; godkendelse af placering og udformning af visse offentlige anlæg i det åbne land; administration af reglerne om friLuftsreklamer i det åbne land; administration af reglerne om offentlighedens adgang til naturen; naturpleje af de kommunale arealer, der er beskyttet efter lovens § 3 eller ligger i et internationalt beskyttelsesområde, samt pleje af privatejede fredede arealer. Opgaverne omfatter også håndhævelse og tilsyn med overholdelse af reglerne.

Lovforslaget overfører følgende af amternes opgaver til staten: Administration af strandbeskyttelseslinjer og naturovervågning og færdiggørelse af de største og mest komplicerede VMPII-projekter. Derudover er der en lang række små ændringer på fredningsområdet.

Det virker meget overraskende, at oppositionen ikke har kunnet stemme for det her lovforslag. Det er jo perspektivrigt, og på den måde, det bliver organiseret nu, er det jo kommunerne med kommunalbestyrelserne, som skal styre den natur og det miljø, der netop er i det nær-område, hvor de selv bor.

Der er helt sikkert nogle af de personer, der sidder nede ved ordførerbordet nu, som vil komme op og sige, at kommunalbestyrelsesmedlemmer ikke er særlig kvalificerede til at klare den her opgave, og at det må staten gøre. Men jeg kan bare sige allerede nu, så kan man overveje, om man vil komme herop og sige det, at det er vi ikke enige i. Vi mener faktisk, at kommunalbestyrelsesmedlemmer er deres opgave voksen, og det undrer os, at man har den opfattelse, som jeg har hørt før, at kommunalbestyrelsesmedlemmer lige netop skulle ødelægge naturen og miljøet i det område, hvor de selv bor. Det virker overraskende.

Som sagt undrer det os i Venstre, at oppositionspartierne ikke har kunnet stemme for det her forslag, men det kan være, at vi får nogle argumenter for det i den kommende debat.

Med det vil jeg gerne – foreløbig – sige tak for ordet.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg vil egentlig gerne spørge hr. Eyvind Vesselbo, hvad det var, der gik galt, for da vi havde første behandling af det her forslag, var vi nogle, der meget utvetydigt sagde, at vi gerne ville have flyttet den her § 3, sådan at kommunerne ikke bare alene kunne skalte og valte med den. 4.000 gange – 4.000 gange! – bare sidste år søgte kommunerne om at få lov til at bygge i de her beskyttede områder. Nu skal de ikke spørge nogen, nu ruller de bare bulldozerne frem.

Jeg forstod under førstebehandlingen, at hr. Eyvind Vesselbo, hvad han også bekræftede til flere medier efterfølgende, var klar til at give oppositionen den indrømmelse, at kommunerne nu skulle spørge staten i stedet for regionerne i sager om § 3. Vi sad midt i et forhandlingsforløb, vi sad og glædede os over, at vi måske kunne få et bredt forlig på naturområdet, og pludselig var

det, som om der blev revet et gulvtæppe væk under regeringspartierne, for pludselig kunne man ikke tilbyde oppositionen noget som helst. Jeg synes, det kunne være interessant at høre, hvad det egentlig var, der skete, og jeg håber, at hr. Eyvind Vesselbo kan gøre mig lidt klogere.

Kl. 15.00

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Det der med at gøre hr. Martin Lidegaard kloge har jeg prøvet mange gange, og jeg må sige, at det ikke er lykkedes mig hver gang, men indimellem er der da faldet noget af. Jeg må sige til hr. Martin Lidegaard, at der overhovedet ikke er gået noget galt, tværtimod. Vi har fået et glimrende lovforslag. Vi har fået det lovforslag, som regeringspartierne gerne ville have. Så kan man jo ikke ligefrem sige, at der er noget, der er gået galt.

Hr. Martin Lidegaard nævner, at kommunerne har spurgt i en lang række sager, 4.000 sager, om de kunne få lov til nogle ting. Ja, det er klart, at de skulle spørge amterne, for amterne var overmyndighed. Det er amterne ikke længere, så derfor kan de jo ikke længere spørge amterne, men loven er den samme. Jeg har svært ved at forstå, at der skulle være et problem. Når amterne og amtspolitikere kan overholde loven, hvorfor kan kommunalpolitikere så ikke også overholde loven? Det er jo den samme lov. Hvad er egentlig problemet? Derfor kan jeg sige, at der sådan set overhovedet ikke er gået noget galt, tværtimod. Vi har opnået det, vi godt ville.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Om processen vil jeg gerne spørge hr. Eyvind Vesselbo: Hvad var det, der fik Venstre til at skifte holdning fra gerne at ville indgå et forlig og, om jeg så må sige, indføre en bestemmelse, så § 3 kunne påklages til staten, til lige pludselig at skifte holdning til, at det ville man ikke alligevel? Hvorfor skiftede Venstre holdning midt i vadestedet?

Om indholdet vil jeg gerne spørge hr. Vesselbo: Hvad med alle de gange, hvor amterne sagde nej til kommunerne, fordi kommunerne ønskede at bygge for tæt på søerne, fordi kommunerne ønskede at bygge i skoven, eller fordi kommunerne ønskede at bygge i særlig følsomme naturområder? Det er de sager, der interesserer os. Ligger det overhovedet i kortene, at regeringen vil holde øje med, hvor mange tusinde

nye tilladelser der bliver givet, og i det hele taget er interesseret i, hvad det her betyder for den danske natur? Det tror jeg egentlig kunne være et interessant spor at forfølge. Vil man overhovedet overvåge, hvad der foregår ude i kommunerne i de kommende år på det her område?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Hr. Martin Lidegaard spørger: Hvad var det egentlig, der gik galt i processen, og hvorfor ændrede tingene sig?

Når man forhandler, skal man forhandle seriøst, og så skal man vise, når man forhandler som forhandlingspartner, at man faktisk er interesseret i at indgå et forlig på et område. Der må jeg sige, at det, der, hvis man kan sige, at der er noget, der gik galt i denne her proces, så var det, at hver gang vi diskuterede de her ting om det, som oppositionen godt ville, så var det svært at få en klar melding, så skulle man i oppositionen lige finde ud af, om man skulle være sammen med Socialdemokratiet eller De Radikale, eller hvem der nu skulle være med og ikke med.

Derfor fik vi sådan set ikke nogen klare meldinger i processen, og på et tidspunkt må man altså, når man ved, at man står med et glimrende lovforslag, som egentlig er udmærket, som det er, og man har et flertal, sige: O.k., de kender ikke deres besøgstid, så derfor trækker vi en streg i sandet nu, og så må de altså være med eller ej. Sådan er processen, og sådan var processen.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg må sige, at jeg er dybt, dybt forbløffet. Det virker, som om hr. Vesselbo har været til nogle helt andre forhandlinger end dem, jeg deltog iovre hos ministeren.

Det, jeg synes er meget, meget ærgerligt, er, at hr. Vesselbo tilsyneladende ikke har opdaget, at det var en samlet opposition, der gik til forhandlingerovre hos ministeren. Jeg står her med et brev på ti sider, der er afsendt den 12. maj, som klart beskriver kravene fra oppositionen til regeringens strukturreform med nogle konkrete punkter til, hvad der skulle ændres.

Derfor vil jeg gerne bede hr. Vesselbo om at bekræfte en ting: Er det ikke korrekt, at undervejs i forhandlingsforløbet netop om naturbeskyttelsesloven, som vi anså for noget af det allermest vigtige og allermest afgørende, kom Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk

Folkeparti med et tilsagn vedrørende de særlige beskyttelsesværdige områder, § 3-områderne, som de 1 uge senere måtte trække tilbage?

Jeg synes, det er helt afgørende for den videre proces. Er det ikke korrekt, at der blev givet et tilbud fra regeringen, som den måtte trække i land igen 1 uge efter? For ellers må jeg sige, at hr. Vesselbo har været meget dårlig til at kommunikere ud her fra talerstolen i dag, hvad det egentlig var, der forgik, og det synes jeg man anstændigvis skylder processen.

Kl. 15.05

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Det er korrekt. Jeg har været til en lang række møder sammen med fru Pernille Blach Hansen, hvor jeg er helt sikker på, at vi har opfattet tingene forskelligt. Så det kan godt være, at fru Pernille Blach Hansen mener, hun har været til et andet møde, end jeg har været til, men det, jeg har beskrevet her, er i hvert fald den måde, jeg har opfattet tingene på.

Det, der er problemet i de her forhandlinger og har været problemet i processen, er, at vi ikke har kunnet få et klart svar fra oppositionen på de her ting. Det er da rigtigt, at vi har siddet og diskuteret, og der har været forskellige ting på dagsordenen, men det har hele tiden været sådan, at man lige skulle hjem og vende, og at man ikke rigtig kunne finde ud af, hvor man ville hen. På et tidspunkt må fælden altså klappe, så er det slut med forhandlinger, og så må der tages en beslutning.

Jeg må sige, at ud fra de forhandlinger, vi var til på et tidspunkt, kunne fru Pernille Blach Hansen også fortælle, at med den måde, vi skruede denne her kommunalreform sammen på, ville vi få urent vand i fremtiden, fordi kommunalbestyrelserne ikke kunne klare de opgaver, de fik på miljøområdet. Sådan nogle udmeldinger fra forhandlinger gør jo ikke forhandlingsniveauet højere, for det er ganske ukorrekt.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg er lidt ærgerlig over, at når man forhandler med hr. Vesselbo, kan man ikke efterfølgende få et ærligt svar på, hvad der er foregået undervejs i forhandlingerne. Det synes jeg sådan set ikke er særlig kønt.

Jeg kan kun forstå hr. Vesselbos svar sådan, at på trods af at vi sad på møde efter møde og forhandlede og fik stillet nogle ændringer i udsigt

på det her område, har regeringen aldrig nogen sinde villet give en eneste indrømmelse vedrørende naturbeskyttelsesloven til oppositionen. Vi skulle komme over og bare skrive under på den stiplede linje, ikke få ændret et komma, og så kunne vi få lov til at stemme for. Sådan kan jeg kun opfatte hr. Vesselbos udlægning.

Vi har sendt et papir over og har ønsket at forhandle, men det har regeringen med Venstre i spidsen aldrig ønsket. Det synes jeg er interessant, også fordi jeg har læst, hvad den konservative miljøordfører sagde efter forhandlingssammenbruddet. Jeg står her med Politiken fra den 28. maj 2005, hvor den konservative ordfører siger:

»Jeg havde gerne set det lagt hos staten, for det ville være mere fornuftigt. Men det har stødt på modstand i forligskredsen med Venstre, Dansk Folkeparti og De Konservative.«
Her snakker vi om § 3-områderne. Skal det forstås sådan, at det var Venstre, der blokerede for, at der var nogle ændringer? For her var det ganske åbenlyst ikke de Konservative.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Nu må man jo sige, at det forløb, der har været om denne her kommunalreform, har været langt, og Socialdemokratiet har også været vidt omkring. Jeg har også forstået, at den nye socialdemokratiske formand kunne fortælle, at hun ikke helt forstod, hvorfor Socialdemokratiet ikke rigtig havde været med på det her område, og det kan jeg heller ikke overhovedet forstå.

Ser vi tilbage historisk på det her, ser vi, at Socialdemokratiet sprang fra for 1 år siden, sprang på igen i august, kom så ind igen i januar og kom tilbage igen, da vi skulle forhandle her. Det er altså svært, synes jeg, at opfatte et parti som særlig troværdigt, som farer ud og ind af forhandlingerne, og som så med nød og næppe, og fordi de lige skal finde et figenblad, går ud og postulerer nogle ting i den politiske debat, bl.a. om, hvad kommunalreformens betydning er. Det er ikke en særlig hæderlig måde at hverken forhandle eller udtale sig om de lovforslag på, som bliver fremsat her.

Så jeg må stadig væk sige, at jeg er forundret over, at Socialdemokratiet og resten af oppositionen ikke har kunnet stemme for det her forslag, for det lægger simpelt hen naturen og miljøet i faste rammer i kommunerne med dygtige, kvalificerede kommunalbestyrelsesmedlemmer som dem, der skal styre det.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg vil sådan set godt takke hr. Eyvind Vesselbo. Der er ingen tvivl om, at han har spillet en vigtig rolle i at forhindre Socialdemokratiet, Radikale Venstre og SF i at indgå et formentlig dårligt forlig på det her område. Så mange tak for det.

Jeg vil komme lidt ind til substansen, for jeg har jo vanskeligt ved at deltage i de meget udførlige debatter om, hvad der foregik på møder, jeg ikke har deltaget i, men så er der substansen. Jeg kunne aldrig drømme om at sige, at byrådsmedlemmer skulle være dårligere end hr. Eyvind Vesselbo til at passe på miljøet, men er det ikke rigtigt, at de, som hr. Lidegaard var inde på, har søgt i de her 4.000 sager og dermed været indstillet på at bygge på de her områder? Hvad får hr. Vesselbo til at tro, at de ikke vil være det fortsat?

Kl. 15.10

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Det kan jeg da give hr. Per Clausen et ganske klart svar på. Grunden til, at de ikke har fået lov at bygge, eller hvad det nu var, de havde søgt om på de her 4.000 områder, er, at loven siger, at de ikke må gøre det. Og den lov bliver jo ikke ændret.

Det er jo klart, at når man som kommune ikke selv tager beslutningen, men laver nogle ansøgninger, som en anden instans skal tage stilling til, så kan det da godt være, at man siger: Vi prøver at lave det her forslag, og så ser vi, hvad amtet siger i den her sammenhæng. Men nu er amtet der ikke mere, og det vil sige, at det ikke er amtet, man skal søge hos. Derfor laver man jo ikke forslag, som ikke kan gennemføres ifølge lovgivningen. Det virker egentlig ret logisk. Det tror jeg også hr. Per Clausen selv synes.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Nu har hr. Eyvind Vesselbo i andre sammenhænge været inde på, at love tit kan fortolkes. Jeg siger ikke et ord om Horsens og Bilka eller den slags ting under den her debat, men alligevel.

Der synes jeg jo, at hr. Eyvind Vesselbo ser bort fra, at kommunerne har en vigtig opgave i at skabe økonomisk vækst, udvikling og beskæftigelse. Det hensyn kan man måske godt i nogle konkrete sammenhænge tillægges større vægt end hensynet til naturen. Af samme grund

kan det være fornuftigt at have nogle instanser, som har en særlig opgave med hensyn til at tage sig af naturhensynet og helhedshensynet, som også kan være for en region og et amt. For en by eller kommune kan godt have en interesse, som står i modstrid med nogle måske bredere naturinteresser. Det synes jeg ikke hr. Eyvind Vesselbo forholder sig til.

Hr. Eyvind Vesselbo forholder sig heller ikke til det andet afgørende tilbageskridt i det her lovforslag, nemlig den meget store atomisering, der sker af ekspertisen på det område. Problemet er, at hr. Eyvind Vesselbo ikke har et eneste godt argument for det her lovforslag, som tager udgangspunkt i ønsket om at beskytte miljøet.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg mener egentlig, at jeg har et bedre argument end hr. Per Clausen for, at dette lovforslag beskytter miljøet, for det er jo netop det, det her lovforslag går ud på: at beskytte naturen og miljøet. Det stemmer jeg for, og hr. Per Clausen stemmer imod, og det vil sige, at det lovforslag, som vi fremsætter her, der beskytter naturen og miljøet, stemmer hr. Per Clausen imod. Det kan man da ikke ligefrem sige gavner naturen og miljøet.

Stadig væk er det jo sådan, at man skal følge loven, vil jeg sige til hr. Per Clausen. Man skal følge loven, og derfor kan kommunerne ikke lave noget, som de ikke har tilladelse til ifølge loven. Der er jo ikke anarki i Danmark.

Så er det, at hr. Per Clausen stadig væk siger, at der også skal være en instans, som man skal klage til. Men kan hr. Per Clausen nogen steder i den her naturbeskyttelseslov se, at vi fjerner Naturklagenævnet? Nej, det er jo stadig væk med. Så der er da Naturklagenævnet, man kan klage til.

Så er der igen den historie om ekspertisen. Det undrer mig altså, at hr. Per Clausen har den opfattelse, at fordi ens arbejdsplads flyttes fra et amt til en kommune eller fra amt til stat, skulle man blive en dårligere medarbejder. Jeg synes da, at det ofte er sådan, at hvis man får nye udfordringer, så bliver man også en bedre medarbejder. Så jeg tror kun, at det vil gavne de medarbejdere, at de får nogle nye miljøer at arbejde i og nogle nye kolleger.

Det er jo sådan, at vi bevarer ekspertisen, for kommunerne har arbejdet med de her ting på miljøområdet i mange år. Det har staten også, så der bliver opbygget nogle nye miljøer og nogle

nye samarbejdsformer. Det er kun til fordel for miljøet og for medarbejderne.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Jeg kunne høre på hr. Eyvind Vesselbos tidligere indlæg, at hr. Vesselbo var meget optaget af, at det skulle foregå på en hæderlig måde. Så synes jeg måske, at det er at skyde hr. Per Clausen nogle motiver i skoene at sige, at når han stemmer imod det her, så stemmer han imod naturbeskyttelsen. Hr. Vesselbo er udmærket godt klar over, at det her er en ændring af den nugældende lov om naturbeskyttelse. Den vil stadig væk stå bagefter. Det ville jeg bare sige, når vi nu er inde omkring det med ordet hæderlig.

Men det, der er vigtigt, og det, som der ikke er kommet svar på endnu, er: Hvem var det, der bremsede, at § 3-registreringen gik fra kommunerne til staten med de endelige ændringer her? Hvem var det, der bremsede det? Det kan åbenbart ikke være Det Konservative Folkeparti. Der står jo klart i Politiken den 28. maj 2005, hvad De Konservative mener om det. Var det Venstre, der ikke ville være med til, at § 3-registreringen af vores fælles naturperler bliver overført til staten? Vi må kunne få et klart svar.

Kl. 15.15

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Det, der var pointen i mit svar til hr. Per Clausen, var, at nu har vi ikke bare en naturbeskyttelseslov, vi har også en kommunalreform, som bliver reguleret, sådan at naturbeskyttelsesloven bliver bedre. Så det, jeg sagde hr. Per Clausen stemmer imod, det, hr. Torben Hansen stemmer imod, og det, fru Pernille Blach Hansen stemmer imod, er forbedrede vilkår for naturen og miljøet ved hjælp af denne her kommunalreform.

Det er selvfølgelig tankevækkende, når man til daglig gang på gang hører, at regeringen ikke gør nok på miljø- og naturområdet. Nu gør vi så en masse ved at lave en ny lov, som forbedrer vilkårene for naturen og miljøet, og så stemmer hele oppositionen imod. Det virker overraskende.

Til det der med, hvem der bremsede, tror jeg, at hr. Torben Hansen selv har svaret, for Socialdemokratiet og den øvrige opposition kunne altså ikke få samlet sig sammen til at give nogle klare meldinger på det rigtige tidspunkt, og som jeg sagde, så klapper fælden på et tidspunkt. Hvis man ikke kender sin besøgelsestid, kan

man jo ikke leve op til formandens, altså fru Helle Thorning-Schmidts, ønske om at være med i et bredt forlig. Det er bare beklageligt. Så kan man ikke levere varen.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg vil sige til hr. Vesselbo, at den røde knap har en ganske bestemt betydning.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Hr. Vesselbo gør stadig væk en dyd ud af ikke på nogen som helst måde bare at ligne en, der forsøger at svare på de spørgsmål, der bliver stillet.

Så jeg vil endnu en gang bringe i erindring, at der er tre til fire ordførere, der nu har spurgt: Hvem var det, der forhindrede, at § 3-registreringen, altså registreringen af det, som vi alle sammen betragter som vores fælles nationale naturperler, blev overflyttet fra kommunerne til staten? Vi kan høre på den konservative ordfører, og vi har kunnet læse i avisen, at det åbenbart ikke var Det Konservative Folkeparti. Kunne hr. Vesselbo ikke bare for en gangs skyld gå til biddet og sige: O.k., det var Venstre, der ikke ville være med til at sikre registrering og bevaring af vores fælles naturværdier?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Nej, det er nu ikke sådan. Ligeegyldigt hvor mange spørgsmål jeg får af den samme slags om, hvem det var, der bremsede, kan jeg altså ikke levere det svar, som hr. Torben Hansen og den øvrige opposition gerne vil have, nemlig at det var Venstre, der bremsede de her § 3-områders flytning fra amterne til staten.

Jeg mener, jeg flere gange her har givet det helt klare, kontante svar, at det var, fordi Socialdemokratiet var noget træge i forhandlingerne og vi ikke kunne få nogen klare svar. Så hr. Torben Hansen burde, når han er færdig med forhandlingerne her, gå ud og se sig selv i spejlet. Når hr. Torben Hansen kigger i spejlet og ser hr. Torben Hansen dér, har han svaret.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det kan måske godt være lidt kedeligt at blive ved med at rode i det, men det kan jo være, det er, fordi hr. Vesselbo allerede har givet svaret. Hr. Vesselbo er jo sådan set den eneste ved siden af hr. Dohrmann, der mener, at den del af loven,

der omhandler beskyttelsen af § 3-områderne, er forbedret med det her lovforslag. Det er jo det, vi diskuterer, det er § 3-delen, vi diskuterer nu. Der sagde hr. Vesselbo her fra talerstolen, at forslaget har forbedret tilstanden.

De Konservative har meldt ud i medierne, at det havde været bedre, om det lå hos staten. Det er Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres, SF's og Enhedslistens synspunkt. Tilbage er der sådan set kun to partier, Venstre og Dansk Folkeparti, som mener, at det ligger bedre i kommunerne.

Kl. 15.20

Hvorfor ikke sige ærligt, at det er sådan Venstre mener? Lad os få dét på bordet, og så kan vi, kan man sige, gå videre i de mere omfattende diskussioner, vi også skal have. Det siger jeg, selv om jeg egentlig mener, at det lå bedre i regionerne. Oppositionen har faktisk givet sig i de her forhandlinger ved at sige: O.k., kan vi ikke få det i regionerne, er vi indstillede på at få det i staten som det næstbedste, men i hvert fald ikke i kommunerne.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Efter at vi nu har diskuteret dette her lovforslag i, jeg ved ikke hvor længe, en halv times tid eller deromkring, kan det vel ikke ligefrem komme bag på hr. Steen Gade, at jeg synes, det er et godt lovforslag. Jeg mener, at jeg har rost det flere gange og sagt, at det var et fremskridt for naturen og miljøet, og det var selvfølgelig også derfor, det blev lavet på den måde, det blev lavet.

Så indgår man jo i nogle forhandlinger, hvor der fra forskellige partier kommer nogle forslag til, hvad de godt kunne tænke sig. Når så de partier ikke kan tage sig sammen til at give et svar og man selv synes, at man har lavet et glimrende lovforslag, er det jo ikke, fordi man bremser noget. Så er det, fordi man fastholder, at det lovforslag, som man lavede som udgangspunkt, sådan set var godt nok. Men hvis oppositionen gerne ville være med til at tage et ansvar for det her, kunne man rykke sig i forhandlinger og nå frem til et kompromis på det her område.

Det er da klart, at det ville være underligt, at jeg stod her og vedtog et lovforslag og så sagde, at det var et dårligt lovforslag, vi havde vedtaget. Sådan er jeg ikke.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Nej, men så står vi jo også tilbage med, at der kun er to partier i det her Folketing, der mener, at den del af lovforslaget, der handler om § 3, ligger bedst, som den ligger her.

Det er jo sådan, i hvert fald hvis det, Det Konservative Folkeparti sagde offentligt, står til troende, at det havde været bedre, at det lå i staten end der, hvor det ligger nu. Så der er sådan set kun to partier, der mener, at beskyttelsen af § 3-områderne ligger bedst, som den ligger i det her lovforslag, og det er Venstre og Dansk Folkeparti. Det er jo klart og en god besked at få, når vi går videre i debatten.

Må jeg så sige til hr. Vesselbo, som jeg synes omgås referater af, hvordan forløbet har været, forholdsvis lemfældigt for nu at sige det på jysk: Min hukommelse er sådan, at da de forhandlinger sluttede, blev det meddelt os, at V, K og O ikke kunne levere noget på § 3.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg tror, at hr. Steen Gade tager fejl i sin konklusion og tager glæderne på forskud om, hvem det er, der kan støtte dette her lovforslag, for hr. Steen Gade vil jo se, når vi stemmer, hvem det er, der stemmer for det, og så er det forkert, når hr. Steen Gade siger, at det kun er Venstre og Dansk Folkeparti. Det er jo pinligt.

Hr. Steen Gade ved godt, at der er flertal bag dette her lovforslag, og så står han her fra talerstolen og siger, også til tv-seerne, at det kun er Venstre og Dansk Folkeparti, der støtter denne her lovgivning. Regeringen er jo et kollektiv, og Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti er enige om at stemme for dette her lovforslag.

Hvordan kan man så stå her og påstå, at der kun er to partier bag? Det virker ikke særlig heldigt i en debat som denne her.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så bliver det hr. Torben Hansen som ordfører.

Torben Hansen (S):

Vores § 3-beskyttede arealer går hen og bliver en af taberne i regeringens kommunalreform.

§ 3-områderne er en stor del af de danske naturperler og udgør i dag ca. 9 pct. af Danmarks areal. I dag sidder der omkring 65-70 medarbejdere samlet i amterne og administrerer, udpeger osv. de her vigtige naturområder, og der er tale

om en særlig botanisk ekspertise, der udøves ved besigtigelse af de enkelte lokaliteter.

For eftertiden vil disse opgaver samt medarbejderne være spredt ud til næsten 100 kommuner, og det kan kun give forøget administration, et ringere fagligt miljø og dermed i sidste ende sandsynligvis også et ringere beskyttelsesniveau. Der står jo også direkte i regeringens egne bemærkninger til lovforslaget, at der kræves specialiseret og faglig indsigt, og at det har afgørende betydning for naturbeskyttelsen i Danmark.

Kl. 15.25

Derfor virker det også underligt, at man, når man selv siger det i sine egne bemærkninger, går i gang med det projekt, sådan som regeringen gør her. Det virker underligt, at § 3-områder, beskyttelseslinjer ved søer, åer og fortidsminder, administration af Natura 2000-områder, adgang m.m., som regeringen selv siger er specialiserede opgaver, nu skal opslittes eller administreres af opsplittede faglige miljøer.

Man må også sige, at det er selvmodsigende og ikke udtryk for særlig meget konsistens, at regeringen mener, at kravet om betydelig faglig ekspertise og ensartet praksis – ordene er taget direkte fra Miljøministeriets pressemeddelelse den 24. september 2004 – berettiger en regional forvaltning af jordforurenings- og råstofområdet, men ikke af det meget vigtige naturbeskyttelsesområde, hvor den selv skriver i egne bemærkninger, at det kræver specialiseret faglig indsigt.

Vi undrer os også dybt over regeringens, kan vi sige, kaotiske håndtering af forhandlingsforløbet vedrørende strukturreformen og de her påtænkte, men ikke realiserede ændringer af det her lovforslag. Forhandlingsforløbet har været kendetegnet af, at regeringen trods talrige opfordringer ved forhandlingsmøderne først til allerallersidst fremlagde de ændringsforslag, som den ville stille i forbindelse med forhandlingerne, og det slet ikke til naturbeskyttelsesloven, som vi behandler nu.

Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og SF havde også den 12. maj 2005 oversendt en samlet liste over de ting, som vi mente var temaer i de her forhandlinger. Det fik man end ikke et skriftligt svar på. Der kom ikke noget som helst.

Hele § 3-registreringen var et af de helt store temaer, hvor det klart fremgik, at det var et af de områder, hvor regeringen var parat til at flytte sig, desværre ikke til regionerne, men så måske

til staten. Det var også temaet i Politikens omtale den 15. april 2005.

Andre ting, der har stået i Politiken – det fremgår også klart og tydeligt af den debat, vi har haft indtil nu – er også om § 3. Af hensyn til lærdommen vil jeg da gerne gentage et citat fra Politiken den 28. maj 2005 af den konservative miljøordfører og formand for Folketingets Miljøudvalg, hr. Christian Wedell-Neergaard, vedrørende § 3:

»Jeg havde gerne set det lagt hos staten, for det ville være mere fornuftigt. Men det har stødt på modstand i forligskredsen med Venstre, Dansk Folkeparti og De Konservative.«

Nu har vi forstået, at der er dele af regeringen, der egentlig gerne vil have det her overflyttet til staten. Vores primære ønske er regionerne, men vi er altid parat til og åbne over for en forhandling. Derfor er vores primære ændringsforslag, når vi når frem til afstemningen om de her ændringsforslag, at § 3-registrering, -administration osv. går til regionerne. Det vil regeringen så sandsynligvis stemme ned.

Men i det forslag, der kommer bagefter, kommer vi så ind og ser, om det, man tidligere har udtalt om, at registreringen af § 3-områderne skal overflyttes til staten, holder vand. For der er rent faktisk mulighed for Venstres, Konservatives og Dansk Folkepartis ordførere for at stemme for det forslag, at § 3-registrering overflyttes til staten.

Jeg ved godt, at der vil være nogle af ordførerne fra V, K og O, der får svært ved at holde sig i skindet, når det kommer til afstemning. Men som en polsk satiriker for mange år siden sagde om det med at holde sig i skindet: Den, der ingen ryggrad har, må holde sig i skindet.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så bliver det hr. Jørn Dohrmann som ordfører.

Jørn Dohrmann (DF):

I stedet for at være så ked af det, så trist i sine udmeldinger synes jeg, at vi hellere skulle glæde os over de forandringer, som sker netop nu, hvor vi er ved at vedtage de her lovforslag om kommunalstrukturen.

Det, der har været vigtigt for Dansk Folkeparti, er, at man har lavet en strukturændring, sådan at borgerne ude i landet får en lettere tilgang til systemet, altså én indgang for den enkelte borger. Det er, som om det overhovedet ikke vejer i resten af oppositionens overvejelser, at vi også skal gøre det nemmere for den enkelte

borger i Danmark. At staten så får nogle af de opgaver netop med at holde øje med de miljøtunge virksomheder må jo også være en naturlig konsekvens. Der er der noget ræson i at få det over til staten.

Kl. 15.30

Med strandbeskyttelseszonerne er det også vigtigt, som vi ser det i hvert fald, at der bliver en ensartet, effektiv behandling, og det kan staten jo selvfølgelig løfte på det område.

Når kommunen så skal til at varetage nogle af de opgaver, som amterne varetager, kan man sige, at kommunerne jo allerede i dag arbejder med naturbeskyttelse, så hvorfor skulle de være inkompetente til det? Det er ligesom et surt opstød. Fordi man gerne vil beholde amterne, prøver man at finde et enkelt græsstrå, som man ligesom kan gribe fat i, og så håber man på, at det holder.

Jeg er glad for, at vi her får en god behandling i dag. Vi får nogle tilkendegivelser frem, som overhovedet ikke har været fremme før. Hr. Torben Hansen siger, at der har været samtaler, at der har været forhandlinger i flere måneder, i 2 måneder tror jeg det blev nævnt her.

Det er, ligesom det ikke er fremgået før, at man har haft de drøftelser, at man har haft forhandlinger. Det var, som om regeringen og Dansk Folkeparti kørte det her fuldstændig lukket. Nu har vi endelig fået på skrift, at man tilkendegiver, at der selvfølgelig her har været en åben proces.

Så er det sagt af tidligere talere, at man kom med ti sider om en hel masse løfter, som man gerne ville have indfriet. Så hænger man sig i § 3-områderne og siger, at det har man jo fået lovet. Det var det, fru Pernille Blach Hansen sagde. Vi har aldrig nogen sinde lovet, at man ville få § 3. Vi har sagt den dag, vi sad ovre og forhandlede, at det ville vi tage med tilbage til baglandet og tale om det. Der blev ikke lovet noget på det område.

Da det så kom frem, at det ikke var nok med § 3, at man ville have yderligere ting med over, at det var et ultimativt krav, og at man ville stille yderligere krav oveni, så kunne vi jo konstatere, at der ikke kunne nås enighed på det område her.

Vi glæder os nu over, at vi kommer videre i den her proces. Vi har fuld tillid til kommunerne, som også bliver større kommuner, og som egentlig i nogle tilfælde faktisk næsten kommer op på amternes størrelse, altså de amter, der klarer opgaverne i dag. Hvorfor skulle de kommu-

ner ikke kunne klare de her opgaver efterfølgende?

Jeg synes, det er meget vigtigt, at man forholder sig til, at kommunerne også bliver større, og at det ikke er en miniputstat, man uddelegerer de her ting til. Det er valgte kompetente folk, som nu bare får lov til at varetage de ting her. Derfor synes jeg, at det er en god opdeling, at vi har to hovedspor, altså et statsligt og et kommunalt, og at borgeren ikke bliver kastebold i systemet.

Jeg tror, at mange af de borgere, vi har ude i landet, har oplevet, når de har nogle ting, de skal have behandlet, at de så skal afvente et svar eller bliver sendt videre til amtet for at få sagen behandlet. I dag ved vi, at efter at kommunalreformens er vedtaget, går man til kommunen og får også svaret derfra.

Dansk Folkeparti er i hvert fald glad for, at vi nu kommer videre. Vi synes bare, at det er ærgerligt, at resten af oppositionen ikke vil være med til at få en god proces her. Jobbet skal jo stadig væk gøres omkring § 3-områderne. Man kan jo lave tværkommunale grupper, hvor der arbejdes med det, hvis man synes, at man ikke selv kan løfte opgaven. Der er ingen grund til at frygte, at de her opgaver ikke bliver udført, det skal de jo stadig væk.

Dansk Folkeparti siger i hvert fald hjertelig tak for en god behandling her. Ærgerligt at vi ikke kunne nå til enighed, men det er jo klart, at når man kommer med så mange ting og ikke vil indgå kompromiser, så ender vi et eller andet sted, og det er her.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er nogle korte bemærkninger fra hr. Steen Gade, fru Pernille Blach Hansen, hr. Martin Lidegaard og hr. Per Clausen.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg kunne forstå, at hr. Dohrmann havde fået en god behandling, en hjertelig og god behandling måske oven i købet. Det er jo også det, der bekymrer os andre, vil jeg sige.

Kl. 15.35

Nu var der mange ting at tage fat på i hr. Dohrmanns indlæg, f.eks. at vi får kommuner på størrelse med amterne. O.k., der er Bornholms Amt, ellers får det vel en ende. Men jeg skal prøve at koncentrere mig om de der § 3-områder, ikke fordi det er det eneste vigtige, men fordi det vil jeg godt lidt dybere ned i.

Er det ikke sådan, at Dansk Folkeparti er rigtig glad for, at § 3-områderne ligger i kommunerne? Er det også sådan, at Dansk Folkeparti har sagt nej til at flytte § 3-områderne til staten? Kan hr. Dohrmann svare på det?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Det, jeg kan sige, er, at uanset hvad med § 3 så skal jobbet med beskyttelse af den natur, der er, jo udføres efterfølgende, uanset om man havde lagt det ene eller det andet sted. Nu er det så lagt hos kommunerne. Derfor bliver det efterfølgende udført til fulde med den her kommunalreform.

Jeg er glad for, at man ligesom har givet den tid, der skulle til for at forhandle om lovforslaget her, og at lovforslaget har fået en god behandling. Vi har alle sammen fået en god behandling, når vi har været ovre i Miljøministeriet for at lytte til oppositionen, vi har brugt oceaner af tid på at få de her ti sider gennemgået, og alligevel kunne vi desværre ikke komme frem til nogen aftale, fordi der var nogle ultimative krav, som man ikke fik opfyldt.

Jeg vil sige, at opgaven i hvert fald bliver udført uanset hvad – også ifølge § 3.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

For nu ikke at spørge en gang til, om det er sådan, at Dansk Folkeparti har sagt nej til at flytte § 3-områderne til staten, så vil jeg bare sige, at jeg tolker det svar så tæt på den mulighed, som man kan, for når hr. Dohrmann ikke vil sige noget om det, for det er jo det, svaret handler om, så må det jo være, fordi det er Dansk Folkepartis synspunkt, at § 3-områderne ligger bedst i kommunerne, og Dansk Folkeparti har ikke villet være med til at flytte det, ligesom jeg i hvert fald har tolket hr. Vesselbos udtalelse tidligere, som om i hvert fald dele af Venstre heller ikke har haft særlig meget lyst til det.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg tror da, hr. Steen Gade udmærket ved, hvordan sådan nogle ting foregår. Det er jo netop sådan, at vi ikke sidder og lover ved en forhandling, at f.eks. § 3 nu var en aftale. Det har vi aldrig sagt. Vi har sagt, at det tager vi med til vores bagland, så diskuterer de det i forligskredsen, og der var altså tre partier, som var forligskreds, netop fordi resten af oppositionen havde

meldt sig ud for lang tid siden. Nu ønskede man så at komme ind igen, og det er helt i orden, men så må man også acceptere, at der er nogle spilleregler i en forligskreds, og det er jo netop, at den så skal være enig om, at den ønsker at lægge det et andet sted, end den oprindeligt har gjort.

Da man så fik at vide af oppositionen, at der var yderligere krav end § 3, hvorfor skulle forligskredsen så begynde at have den helt store diskussion om det emne? Vi kunne allerede på forhånd se ud af den ti sider lange liste, at det her kunne vi alligevel ikke få til at nå sammen.

Historien er jo ikke længere.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Det er i hvert fald helt rigtigt, at hr. Dohrmann forsøger at omskrive historien. Jeg synes, det er meget interessant, at et parti snakker om forligskredsen, som om det ikke selv er en del af den, for Dansk Folkeparti har jo været en del af den forligskreds, hr. Dohrmann så malende beskriver.

Derfor vil jeg gerne spørge: Var det Dansk Folkeparti, der i forligskredsen blokerede for, at registreringen af de her meget værdifulde naturområder, kunne komme til at ligge i staten i stedet for i kommunerne? Jeg synes, at Dansk Folkeparti skulle stå ved det, hvis det er tilfældet, ellers er der jo tale om et parti, der ikke tør sige, hvad det mener.

Jeg kan jo klart høre på den konservative miljøordfører, at det ikke har været Det Konservative Folkeparti, der i forligskredsen har insisteret på, at registreringen af de her naturområder skulle ligge hos kommunerne.

Hvis ikke hr. Dohrmann modsiger mig, så må det jo være Dansk Folkeparti.

Kl. 15.40

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Altså, man kan jo gætte lige så længe, man nu har lyst til, hvem det er, der blokerer for hvem. Det, vi kan konstatere, og det, der står lysende klart for enhver, er jo netop, at ingen, hverken ministeren eller de andre ordførere, lovede, at det skulle være en tilkendegivelse af, at vi ville tage § 3 ind. Det, man lovede den dag, man diskuterede det, var, at man ville gå tilbage til sit bagland og diskutere den her sag, og det gjorde forligskredsen så.

Så tager man en diskussion om, hvor det skal ligge henne, og der er forligskredsen så blevet

enig om, at det skal ligge i kommunen. Hvorfor de kom frem til det resultat, kan vi jo kun gætte på, men det er jo nok, fordi man har konstateret, at der var så mange krav i den ti sider lange tekst, som fru Pernille Blach Hansen selv har refereret der var lagt frem. Hvorfor skulle man så begynde at spilde en masse krudt på, om man nu skulle flytte et enkelt område, bare fordi det lige er refereret her? Der kunne jo også være kommet masser af andre ting, som man så gerne ville have flyttet, og man ville så sige, at det var det, det strandede på.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg kan forstå, at forligskredsen har fået karakter af en hemmelig loge, hvor de enkelte partier ikke vil være ved, hvad de mener, bortset fra den heroiske konservative ordfører, der klart tilkendegiver, at det i hvert fald ikke var Det Konservative Folkeparti, der ønskede, at registreringen af § 3-områder skulle ligge hos kommunerne.

Hvis det er sagen, så synes jeg, at det er en meget mystisk måde at lave politik på – også set fra Dansk Folkepartis side. Man er med i en forligskreds, og så er alt derefter hemmeligt. Man har givet sig selv mundkurv på, og det kan jeg kun tolke, som om man ikke vil være ved sin sande holdning.

Derfor skal jeg bare til slut bede Dansk Folkepartis ordfører om at bekræfte en eneste ting. Er det ikke korrekt, at i de forhandlinger, der var med regeringen og Dansk Folkeparti og den øvrige del af oppositionen, var sagens kerne til sidst, at det eneste, Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti kunne tilbyde oppositionen, var, at vi skrev under på den stiplede linje? Vi kunne ikke få tilbudt en eneste ændring af naturbeskyttelsesloven, efter at logen havde været inde over.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Det, vi kan konstatere, er jo, at når man afleverer en ti sider lang liste, hvor man ønsker at få det hele ligesom skrevet over i lovforslaget her, har i hvert fald regeringen og Dansk Folkeparti vurderet, at det lå langt fra det, vi ville. Så hvorfor spilde en masse krudt på det, når man alligevel ikke kan nå hinanden? Vi fik at vide fra oppositionen, at så var det ikke godt nok, så kunne vi lige så godt stoppe her. Jamen hvorfor så fortsætte? Den er jo egentlig ikke længere.

Nu er det så § 3, vi diskuterer her, men nævn nogle af de andre ting. Når jeg læser betænkningensbidraget igennem, så er der jo faktisk kun tre siders betænkning fra hele oppositionen. Alt så, hvor er de ti sider blevet af? Hvis det var, man syntes, det var så vigtigt, hvorfor har man så ikke skrevet det ind, man var utilfreds med? Men ingenting er der kommet frem her, ikke andet end lige § 3-områderne, hvor kommunen selvfølgelig kan magte den opgave.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Det er jo ikke mindst for historieskrivningens skyld, vi står her, og derfor bliver jeg nødt til at sige, at jeg erindrer forhandlingsforløbet sådan, at vi på et møde mellem oppositionen og forligskredsen fik tilbudt, at registrering af § 3 kunne blive overflyttet til staten. Så påpegede nogle af os, at det ikke hjalp så meget, hvis ikke også dispensationsmuligheden for § 3 blev flyttet over i staten, og det ville man så gå hjem og undersøge nærmere om man kunne få godkendt. Så vendte man tilbage og sagde, at nu ville man ikke lægge noget som helst i staten. Det er sådan, jeg erindrer forhandlingsforløbet.

Det er derfor, vi er så interesserede, og derfor, vi er gået i gang med det her detektivarbejde. Det er jo egentlig mærkeligt, at det skal være så svært at finde ud af: Hvem var det egentlig, der mente, at det her ikke skulle ligge i staten? Regeringen eller Dansk Folkeparti?

Det kan vel ikke være så svært at gå op og sige: Det var os, Dansk Folkeparti, der som sædvanlig fik den afgørende indflydelse på dansk miljøpolitik. Det er vi stolte af. Vi ønsker, det hele skal ligge i kommunerne, og at der skal bygges 4.000 nye projekter næste år, uden at kommunerne skal spørge om noget som helst. Det er jo Dansk Folkepartis miljøpolitik, der har sejret. Hvorfor tager man ikke æren for det?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Det er jo heller ikke så svært. Hvis man har lyttet til, hvad der nu er blevet sagt gentagne gange her, så er det jo sådan, som jeg har skitseret flere gange, at vi ikke lovede noget, før vi havde diskuteret det med baglandet. Det er da vigtigt, at man også i oppositionen ligesom erkender, at det var det, vi sagde til dem, dengang de var ovre at forhandle.

Det, vi sagde, var: Vi kan ikke love noget, men vi vil gerne gå tilbage og forelægge, hvad I har af ønsker her. Der kan man så konstatere, at vi selvfølgelig har diskuteret sagen med oppositionen og regeringen og Dansk Folkeparti imellem, dengang vi sad til forhandlingerne.

Det er normalt, når man sidder til forhandlinger, at man også diskuterer sagen, men at få et tilsagn er noget andet. Jeg tror heller ikke, at hr. Martin Lidegaard vil stå og påstå her fra talerstolen, at oppositionen har fået et endeligt tilsagn fra forligspartierne, dengang vi sad og forhandlede.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg tror egentlig, vi er enige om, hvad der skete. Vi fik tilbudt registreringen i staten, vi bad så om også at få dispensationen med, og det fik vi ikke lovning på. Det ville man gå tilbage og undersøge, man lovede ikke noget, og man har heller ikke holdt det, kan man sige.

Nu kom jeg til at sige, at det kunne være Dansk Folkepartis miljøpolitik, der var slået igennem, det var selvfølgelig også Venstres, det beklager jeg over for Venstres ordfører. De har også haft en stor indflydelse på det her, tror jeg, men jeg har dog alligevel en fornemmelse af, at det er Dansk Folkeparti, der i det her tilfælde slog hælene i.

Det står mig ikke helt krystalklart, om det var en, jeg havde nær sagt tilståelsessag, vi fik fra hr. Jørn Dohrmann her. Var det Dansk Folkeparti, der sagde: Vi kan ikke leve med at få dispensationen over i staten? Det må der kunne svares ja eller nej til.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Det kan også besvares lidt længere, hvis det er, man vil give en uddybende forklaring på, hvorfor det endte, som det endte. Det gjorde det netop på baggrund af, at man først skulle tilbage til, kan man sige, sit bagland, forligskredsen, og diskutere alle de der stramninger, eller hvad vi vil kalde den ti sider lange ønskeliste, som oppositionen havde. Var det noget, man overhovedet kunne få til at hænge sammen? Det vurderede vi ikke det var, og vi kunne jo se, at hver eneste gang – også med hensyn til mange andre ting – man havde givet sig lidt, så kom der yderligere nye krav til.

Det, vi kan konstatere nu, som sagen ligger, er jo, at jobbet med § 3-områderne, som vi diskutere

rer i dag, stadig væk skal gøres efter en kommunalreform. Derfor er det da vigtigt at spørge: Hvad er det egentlig, man er så meget imod, når det er, at de personer, som i dag beskæftiger sig med det her område, efterfølgende eventuelt er ansat i kommunerne i stedet for? Er det ikke ligegyldigt, om medarbejderne får en lønseddel fra amterne, eller om de får den fra kommunerne? Det synes vi i Danske Folkeparti, bare de gør det, de skal for at tilgodese § 3-området.

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Man kan ikke frakende debatten en vis underholdningsværdi. Alligevel synes jeg, at den også er et tegn på det, der tit sker i parlamentet her, at vi får en total afsporing af det, der er det egentlige.

Det, der er det egentlige, er jo, at oppositionen ikke kan lide kommunalreformen. Det har vi ikke bare hørt i forbindelse de her miljøforslag, der er til behandling, det har vi hørt i forbindelse med alle de andre forslag, der nu har været til behandling i ugevis.

Men alligevel ville man egentlig gerne ind og have lidt medindflydelse. Det ville man ikke mindst fra socialdemokratisk side, efter at den nye partiformand, fru Helle Thorning-Schmidt, sagde, at hun heller ikke kunne forstå, hvorfor Socialdemokratiet havde forladt forhandlingsbordet sidste år i juni.

Så er det, som om det er blevet lidt kutyme nu, at man bevarer surheden, at man skal finde hår i suppen, og at man opfinder stadig nye bekymringer. Selv med hensyn til opgaver, som vi faktisk har lagt i regionerne, sådan som man gerne vil have det, er man også bekymret og stemmer imod, og så bruger vi i stedet for oceaner af tid på petitesser.

Jeg vil godt sige, at jeg ikke er ubekymret. Kommunalreformen er en enorm opgave. Det bliver den også på naturbeskyttelsesområdet, men modsat oppositionen tror jeg, at opgaven kan løftes, og at den kan løses. Der er jo ingen her, der har en større interesse i, at den kommer til at fungere, også for så vidt angår § 3-området, end lige præcis Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti, som bærer denne her reform igennem.

Må jeg ikke godt sige, især til hr. Martin Lidegaard, at det her med at sige, at der lige om lidt kommer 4.000 byggeprojekter i § 3-områder, er et fuldstændig vildt postulat, som der ikke er noget som helst belæg for. Der er forskel på, om kommunerne har en opgave, hvor de i sidste

ende kan gøre amterne til dem, der skal komme med de sure nejsvar, eller om kommunerne nu fremover har det her ansvar. Jeg tror på, at de kan røgte det.

Kl. 15.50

Det indtryk, vi får her, er jo ikke rigtigt, nemlig at det er, som om de medarbejdere, der i dag beskæftiger sig med § 3-områderne, fra den 1. januar 2007 forsvinder ud i det blå. Det gør de jo ikke, de skal stadig væk beskæftige sig med § 3-områder, og de skal stadig væk værne § 3-områder.

Hele denne mistænkeliggørelse af kommunernes evne til at håndtere det her ville, hvis den skulle være berettiget, jo forudsætte, at de lokale borgere var ligeglade med § 3-områderne, at de lokale grønne organisationer var ligeglade med § 3-områderne, at de lokale Danmarks Naturfredningsforeninger var ligeglade, at alle var fuldstændig ligeglade og tillod kommunalbestyrelsesmedlemmer at gå ind og bare forgribe sig på § 3-områder. Jeg mener ikke, at man har noget som helst belæg for at hævde det.

Det var dog mere essentielt at diskutere det, lovforslaget handler om, mere end alt muligt dektivarbejde om forhandlingsforløb, hvor jeg i øvrigt må sige, at nogle af os er lidt handicappede af ikke at kunne tage del i den del af snakken. For hvis vi begyndte at referere fra forhandlingsmøder, hvad hvert enkelt parti havde sagt, kunne det hurtigt blive en festlig forestilling.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak. Nu bringer jeg mig ud i en lille vanskelighed. Normalt er det jo ikke sådan, at man stiller spørgsmål her, men jeg tillader et enkelt spørgsmål til ministeren fra hver af spørgerne. Den første spørger er hr. Martin Lidegaard, og fru Pernille Blach Hansen har også meldt sig. Derefter går vi videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Det er rigtigt, at vi ikke er begejstrede for kommunalreformen. Jeg vil gerne sige om vores diskussion om forhandlingsforløbet, at det meste af det, vi siger her, er noget, der har været sagt i offentligheden af indtil flere ordførere.

Om substansen vil jeg gerne sige: Jeg synes ikke, det er et vildt postulat, at vi risikerer op til 4.000 byggerier, ikke bare i § 3-områderne, men i alle de beskyttede områder, som naturbeskyttelsesloven omhandler – det er det, vi snakker om, jeg har ikke påstået, at det kun er § 3-områder –

af den enkle grund, at der var 4.000 ansøgninger sidste år. Så er ministerens påstand: Det mener kommunerne da ikke alvorligt, hvis de kun skal spørge sig selv. Kommunerne har slet ikke interesse i de her 4.000 sager, hvis de kun skal spørge sig selv.

Jeg må sige, at ministeren er meget stærk i troen, og det kan også godt være, at der bliver siet 1.000 fra. Det, der er vores pointe, er, at der er et kæmpe problem, og når vi har været meget, meget ivrige efter at få et forlig på det her område, er det, fordi de skader, der sker, er irreversible. Hvad vil ministeren gøre for at overvåge, hvad der egentlig kommer til at ske? Vi kan jo tro meget hver især.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Igen er det ikke præcist, hvad hr. Martin Lidegaard siger, for hr. Martin Lidegaard siger, at der er et kæmpe problem. Det er der ingen af os der ved. Hr. Martin Lidegaard frygter, at der kommer et kæmpe problem. Jeg er fuldstændig overbevist om, at ansvarlige kommunalbestyrelser, ansvarlige borgmestre, ansvarlige folkevalgte udeomkring også vil være interesseret i at bevare de særlige naturområder. Der synes jeg da egentlig, at bevisbyrden også lidt påhviler hr. Martin Lidegaard: Hvorfor skulle de ikke være det?

Lad os så sige, at vi 1 år efter, at kommunalreformen er trådt i kraft, kunne se, at det gik fuldstændig galt med § 3. Så ville vi da alle sammen være interesseret i at gøre noget ved det.

Jeg deler bare ikke den grundlæggende mistillid til kommunerne, som hr. Martin Lidegaard lider af, og han må altså have os undskyldt, at vi er nogle, der tror, at de vil opføre sig ansvarligt derude.

Vi tror i øvrigt, at der stadig væk er sådan visse fælles nationale standarder for, hvad der gælder i f.eks. de internationale naturbeskyttelsesområder. Det er jo et faktum, at der er det. Man kan ikke skalte og valte, om man så er nok så meget kommunalbestyrelsesmedlem.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg må sige, at jeg ikke deler ministerens opfattelse af, at det, vi diskuterer i dag, er petitesser. Jeg mener faktisk, det er et meget stort område, når vi snakker den fremtidige natur- og miljøbeskyttelse, og det er vel også derfor, regeringen allerede den 15. april 2005 i Politiken valgte at

sælge budskabet om, at på netop det felt ville De Radikale og Socialdemokratiet få indrømmelser. Det var jo der, hele den her diskussion om forhandlingsforløbet startede. Det var faktisk på foranledning af regeringen.

Det, jeg gerne vil spørge ministeren om, er først: Mener ministeren, at det lovforslag, der nu foreligger, og som vi i dag diskuterer specielt med hensyn til § 3, forbedrer naturbeskyttelsen i Danmark? Det synes jeg er meget vigtigt.

Når ministeren så har svaret på det, kunne der jo også passende blive svaret på følgende: Betyder det så, at ministeren er mest enig med hr. Eyvind Vesselbo, der lige har fortalt, at det er rigtig godt og allerbedst, at § 3-registreringen ligger hos kommunerne, eller mest enig med den konservative ordfører, der i et citat fra Politiken, der er nævnt tidligere i dag, siger, at det ville være mere fornuftigt at få det lagt hos staten?

Kl. 15.55

Jeg synes, det kunne være interessant at få ministeren til at afgøre den uoverensstemmelse, og så bør ministeren vel også for fuldstændighedens skyld bekræfte, at almindelige borgere ikke har mulighed for at klage over kommunens registrering af § 3-områder, for der er ingen klage-mulighed.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Jeg mener stadig væk, at det, vi taler om, er, at der i dag er en registrering af § 3-områder, der ligger i amterne, og spørgsmålet er, om den, når amterne forsvinder, skal lægges kommunalt, eller om den opgave skal lægges statsligt.

Jeg mener, at det er et eksempel på, at vi har for travlt med nogle petitesser, at det bliver gjort til så stor en forskel. Der vil stadig væk være en registrering af dem. Det vil stadig væk være muligt at gå ind at se, hvad der er registreret. Der vil stadig væk gælde de samme ting på § 3-områder, som gælder i dag. De vil også gælde efter den 1. januar 2007. Derfor mener jeg, at vi forstørret et problem, og det gør vi jo grundlæggende, fordi der er nogle, der har en meget udstrakt mistillid til, at kommunerne kan løfte denne opgave. Den er vi altså nogle der ikke deler, og vi vil gøre, hvad vi kan for at gøre mistilliden til skamme.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det hr. Christian Wedell-Neergaard som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Nu kunne jeg jo starte med et rigtig politiker-svar og sige, at jeg var blevet fejlciteret i Politiken, men det vil jeg ikke. Jeg vil sige det sådan, at Det Konservative Folkeparti tidligt i forhandlingsforløbet havde den tanke, at det at overføre § 3 til staten var en udmærket idé, og det måtte vi se på.

Forhandlingen forløb på den måde, at vi først havde en fælles drøftelse af det at lægge registreringerne i staten, og efterfølgende drøftede vi spørgsmålet om, hvorvidt det med dispensationerne også skulle med til staten. Dermed skulle hele området overføres til staten. Der må jeg bare sige, at det ikke nød fremme i forligskredsen. Det vil sige, at det forslag, som jeg selv arbejdede med til den bitre ende, ikke nød fremme. Sådan er det, og det må man acceptere i politik, ligesom oppositionen må acceptere, at der arbejdes med en række forslag, og at de forslag, der ikke nyder fremme, ikke kommer med.

Jeg vil da også sige det sådan, at det, der er kommet ud af det her, nemlig en placering af opgaverne i kommunerne, hænger meget godt sammen med, at forvaltningen af Natura 2000-områder, kommende vandplaner osv. også bliver lagt i kommunerne, og at kommunerne dermed får et udvidet miljøansvar. De 60-70 medarbejdere, som nu beskæftiger sig med § 3, forsvinder jo ikke op i den blå luft. Det er ikke sådan, at de fra den ene dag til den anden ikke eksisterer længere. De har stadig væk deres ekspertiser og kompetencer, der bliver ikke tale om et ringere tilsyn, og der bliver absolut ikke tale om en ringere beskyttelse.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg vil meget gerne kvittere for en meget klar tale fra den konservative ordførers side, der holder fast i de synspunkter, som har været citeret i pressen, og som jeg da også på Socialdemokratiets vegne fuldt ud deler. Jeg kan så bare udtrykke min ærgrelse over, at det ikke er lykkedes for ministeren og for den konservative ordfører at få Venstre og Dansk Folkeparti til at dele de synspunkter, for det er jo det, der står tilbage efter debatten.

Da ministeren ikke svarede på de tre spørgsmål, jeg nu stillede, har jeg tænkt mig alene at stille det ene til den konservative ordfører, og det er: Mener den konservative ordfører, at lovforslaget, som det nu foreligger, specielt med hensyn til de særlige naturområder, § 3-områ-

derne, forbedrer beskyttelsen af disse områder i fremtiden? Er det en forbedring, ja eller nej?

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Nu kunne jeg igen komme med et rigtigt politikersvar og sige, at det i hvert fald ikke er en forringelse, men det vil jeg ikke gøre.

Jeg vil sige, at jeg er overbevist om, at det, at opgaverne nu flyttes til kommunerne så konsekvent, som det gøres, og at kommunerne i forvejen havde ganske store opgaver bl.a. med drikkevand, samlet set fører til, at det her bliver en bedre administration. For de medarbejdere, som har beskæftiget sig med det her, forsvinder jo ikke. De kommer nu ind i nogle større miljøforvaltninger i kommunerne, og de vil uden videre kunne administrere det her område. Så jeg vil vove det ene øje og sige, at det bliver bedre.

Kl. 16.00

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Nu begynder det at blive vældig interessant, for først sagde den konservative ordfører i det første svar, at han havde foretrukket, at § 3-registreringen lå hos staten, og nu siger han, at det bliver bedre, end det er i dag, når den kommer til at ligge hos kommunerne.

Derfor vil jeg gerne bede ordføreren om at uddybe sit første svar, det, der også står i Politiken, hvor den konservative miljøordfører siger: Jeg havde gerne set det lagt hos staten, for det ville være mere fornuftigt. Kunne vi ikke få nogen uddybende forklaringer fra den konservative ordfører på, hvorfor det ville være mere fornuftigt at lægge det her hos staten?

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg indrømmer, at det kan lyde som en selvmodsigelse, men lad os så starte med at sige, at jeg var optaget af at få et bredere flertal for naturbeskyttelsesloven. Jeg sagde ved førstebehandlingen af det her, at det er hjerteblood for en miljøpolitiker, og derfor var det af afgørende betydning, at vi indgik et bredere forlig på det her område. Jeg mente, at den løsning, der var foreslået, nemlig at lægge § 3 hos staten, var en fornuftig løsning, som jeg selv kunne gå ind for. Men den nød altså ikke fremme.

Nu står vi så med det endelige billede, og man kan sige, at det endelige billede ikke er så ringe endda.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg vil ikke trække pinen ud for hr. Christian Wedell-Neergaard, som jeg i og for sig synes har holdt ud ualmindelig standhaftigt, været straight i denne her forhandlingssituation og har meldt helt klart ud hele vejen igennem.

Grunden til, at jeg står her, er, at jeg godt kunne tænke mig at høre, hvilke overvejelser hr. Wedell-Neergaard har gjort sig med hensyn til nu at få overvåget, hvad der egentlig sker derude. Der vil jo komme en situation fra den 1. januar 2007, hvor nogle af os i hvert fald frygter, at der vil blive bygget i områder, som der ikke burde blive bygget i. Hvilke håndtag har hr. Wedell-Neergaard sikret sig i denne her proces, der gør, at hvis vi, der frygter, at der sker noget forkert, skulle få ret, så kan man få hanket op i processen og sikret, at det ikke går fuldstændig amok?

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Der blev i forbindelse med implementeringen af kommunalreformen nedsat to udvalg. Det ene var et myndighedsudvalg, som skulle afgøre, hvilke virksomheder der skulle flyttes til de statslige forvaltninger, og der var jo det med de tohundrede og nogle virksomheder, som blev flyttet til den statslige forvaltning. Så blev der nedsat et kvalitetsudvalg, og dette kvalitetsudvalg skal fremkomme med, hvad kan man sige, materiale, så det bliver muligt at sikre en nogenlunde ensartet behandling af miljøspørgsmål i de nye kommuner.

Det vil sige, at der altså bliver en mulighed for at overvåge, om det, man kan sige er best practice, breder sig til de øvrige kommuner. Så jeg tror, der dermed er skabt en mulighed for, at der er en vis kvalitet i forvaltningen.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Hvis jeg har forstået det rigtigt, skal kvalitetsudvalget forsøge at angive nogle kriterier for, hvordan kommunerne, hvis de i øvrigt vil, skal opføre sig, om man så må sige.

Det, jeg efterlyser, er en eller anden form for overvågning, evaluering, af, hvad der rent faktisk sker i kommunerne. Vil der overhovedet være noget af den slags? Eller vil bulldozeren bare rykke ud, uden at nogen lægger mærke til det, uden at nogen ser det, uden at nogen får besked om det, og uden at nogen registrerer det?

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Hr. Martin Lidegaard forsøger at tegne et skræmmebillede med de bulldozere, og jeg ville da også selv være ked af, hvis det var sådan, at § 3-områderne var udsat for den risiko. Det mener jeg ikke de er. Det er rigtigt, at kvalitetsudvalget skal se på kriterierne, og opstår der situationer, hvor det her fungerer utilfredsstillende, må vi jo se på det sammen.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det fører mig til at spørge hr. Christian Wedell-Neergaard, om det er et nej til, at man i f.eks. de første 2 år fra statens side overvåger, hvordan det foregår. Det har jeg egentlig forstået pr. hukkommelse at regeringen har sagt nej til.

Det er lidt underligt, at De Konservative, som ikke har ønsket den her model i første række eller i hvert fald været villige til at ændre den, ikke kan se nytten af at have en reel overvågning af, hvordan det her foregår i de første år, man arbejder med det her. Kan vi komme det nærmere, for det er ikke det samme som diskussionen om kvalitetsstyringsudvalget?

Kl. 16.05

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Nu mener jeg her i forbindelse med andenbehandlingen af lovforslaget, at man skal prøve at debattere og drøfte ting, som har været drøftet i forbindelse med behandlingen af lovforslaget. Jeg erindrer altså ikke, at vi på noget tidspunkt har haft diskussionen om overvågning, men hvis det er et ønske, er det noget, jeg synes man skal se på.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Tænk sig, at man også skal sige tak for noget i dag. Det synes jeg var en pæn melding.

På baggrund af Det Konservative Folkepartis klare melding på § 3-området, som vi fik afklaret, hvor det blev sådan, at det stod klart, at det er hos Venstre og Dansk Folkeparti, man har sagt nej til at lægge det i staten, vil jeg spørge De Konservative, om de ikke er lidt bekymrede for, at resten af naturbeskyttelsen – det her handler jo kun om omkring 9 pct. af Danmarks natur – forsvinder ned i et stort hul, i og med at vi ikke har den sikret i det her lovforslag og vi fjerner

de systemer og de måder, vi plejer at ordne det her på i planloven.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Selvfølgelig er vi løbende bekymrede for, om overvågningen af vores naturarealer er tilstrækkelig, og der er det altså sådan, at vi nu, hvad kan man sige, har fundet den her løsning på § 3-områderne, og vi vil gerne sikre os, at det ikke går ud over § 3-områderne. Er der behov for en overvågning, kan vi jo sige, og det har vi jo lige drøftet, at så må vi se på det.

Men vi laver en kommunalreform med henblik på at ændre på forvaltningen, sådan at de myndigheder, vi har, bliver flyttet til anden myndighed. Det er det, det går ud på. Så er det altså ikke rimeligt, at man inddrager spørgsmålet om naturplaner, hvis det er det, der spørges til, eller en udvidet forvaltning, for det er ikke det, der er lagt i kommunalreformen.

Jeg synes, det bliver en spændende diskussion i Miljøudvalget, når vi på et senere tidspunkt drøfter, om der er behov for en yderligere beskyttelse ud over § 3, og om der er behov for, at kommunerne udarbejder naturplaner osv. med henblik på at klassificere spørgsmålet om sårbarhed i det åbne land. Men det er en helt anden diskussion. Det er en helt ny diskussion, man tager fat på.

Det har været et af problemerne med strukturreformen, at det har været svært at holde debatten til det snævre, nemlig spørgsmålet om placering af forvaltning. Det har tit bredt sig ud, således at større spørgsmål er kommet op.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Jeg vil give ordet til den næste ordfører, hr. Martin Lidegaard.

Martin Lidegaard (RV):

For kort tid siden var miljøministeren på talerstolen, fordi hun syntes, at debatten havde fået en forkert drejning. Den kom til at handle om petitesser, den kom til at handle om ting, som vi i virkeligheden burde holde os for gode til at tale om, fordi der var tale om lukkede forhandlinger.

Jeg vil gerne sige, at for Det Radikale Venstre er dette lovforslag af alle de otte miljølovforslag nok det vigtigste. Det bliver den lov, der regulerer de 9 pct. af den danske natur, som er særlig følsom, og som er underlagt de beskyttelseslinjer, vi har været fælles om i Folketinget at værne om, og er efter min bedste overbevisning også

den lov, der kan få de mest fatale konsekvenser for naturen i Danmark. For i al sin enkelhed er det sådan, at hvis vi, der er pessimister på det her område, får ret, er det irreversibelt, så kan der ikke rettes op på det her. Det er jo sådan, at hvis der først bliver bygget i de her områder, det være sig sommerhuse, gylletanke eller erhverv, er det vel næppe til at forestille sig, at man skulle gå ud og fjerne dem igen, når en ny regering kommer til.

Derfor er det heller ikke nogen hemmelighed, at vi hele vejen igennem, jeg havde nær sagt, næsten desperat har forsøgt at få et forlig med regeringen på det her område. Hr. Vesselbo nævnte tidligere, at det aldrig var til at vide, hvor det var, vi ville have indrømmelserne osv. Jeg ved godt, at man nogle gange skal tale med lidt store bogstaver, for at hr. Eyvind Vesselbo forstår det. Det var også grunden til, at vi meget tydeligt på forsiden af Politiken den 15. april 2005 forsøgte med overskriftstyper at gøre det begribeligt, præcis hvor det var, vores største, kan man sige, krav lå. Det var også derfor, vi glædeligt konstaterede, at hr. Vesselbo kvitterede for det i samme anledning i avisen og sagde, at det med § 3-området ville man gerne diskutere.

Kl. 16.10

Det andet, vi så har snakket med om, er de her beskyttelseslinjer, og om man kunne forestille sig en eller anden form for overvågning osv. af dem. Men det er § 3, der har været helt i centrum hele vejen igennem, og det tror jeg egentlig ikke der er nogen der vil være uenig med mig i. Der er ikke nogen, der har været i tvivl om, at det var det, der betød noget for os.

Så er det blevet sagt, at når man er bange for at lægge det hos kommunerne, så er det, fordi man ikke tror på kommunalpolitikere, så er det, fordi man ikke har tillid til kommunerne, og så er det, fordi man er mørkemand osv. Nu vil jeg sige, at jeg helt grundlæggende mener, at beskyttelsesniveauet er større, hvis der er to myndigheder, der kigger på det her, i stedet for én myndighed. Alene derfor vil jeg gerne have, at der er to myndigheder til at kigge på det her. I dag er der jo altså kommunen, og så er der amtet, og i fremtiden vil der kun være kommunen.

Jeg er også bekymret for, hvordan vi får kompetencen fra de her 60-70 medarbejdere, der i dag er på landsplan, delt ud på 98 kommuner. Det er jo sådan et helt konkret fysisk og menneskeligt personaleproblem, hvordan vi får dem fordelt på 98 kommuner. For det er helt indly-

sende, at der ude i kommunalbestyrelserne selvfølgelig vil være folk, der er naturvenlige og folk, der ikke er det, ligesom der er herinde i Folketinget. Det er ikke dårlige mennesker, der sidder i kommunalbestyrelserne.

Men først skal vi altså have et helt myndighedsniveau væk. Det mener jeg ikke man kan diskutere, det er sådan objektiv sandhed, at det gøres. Så er der kun ét myndighedsniveau tilbage. Der er vel næppe nogen tvivl om, at når de økonomiske forhandlinger om konsekvensen af hele den her strukturreform er overstået, så vil kommunerne stå tilbage med en kæmpe opgave og være under et enormt økonomisk pres. Det er netop i den situation, at vi frygter, at når man samtidig overhovedet ikke har et fagligt sikkerhedsnet og en anden myndighed til at støtte kommunerne i de langsigtede tankegange, så er fristelsen for den kortsigtede økonomiske gevinst desværre meget nærliggende.

Derfor håber jeg, at ministeren har mulighed for at besvare, for det står nemlig ikke helt klart for mig, det er et ærligt ment spørgsmål, hvilke mekanismer man vil bygge ind for at se, hvordan det går. For der skal vel foregå en eller anden form for registrering af, hvilke tilladelser der bliver givet, hvordan det går med udviklingen i registreringen af § 3-områder, hvordan det går med udviklingen af dispensationer i § 3-områder, hvordan det går med at bygge i beskyttede områder osv.

Hvis vi nogen sinde får chancen for at evaluere betydningen af denne her lov, må jeg jo æde mine ord i mig igen, hvis man foretager en sådan evaluering og det viser sig, at kommunerne ikke har ændret praksis på området i forhold til det forgangne år. I så fald æder jeg gerne min hat.

Til sidst vil jeg bare sige, at man selvfølgelig altid kan diskutere, hvor meget tid man skal bruge på at diskutere forløbet i sådan en forhandlingsproces. Når vi lægger lidt vægt på det, er det, fordi der tegner sig et billede af, at vi har en miljøminister, som jeg i og for sig tror at vi er mange der har en stor sympati for, men som ikke får lov til at føre den miljøpolitik, hun ønsker at føre, fordi der sidder et støtteparti, der hedder Dansk Folkeparti, som har foden solidt plantet på bremseklodsen.

Jeg synes bare, det er vigtigt, at det budskab når ud, at selv om man kan have habile, dygtige ministre i regeringen, hjælper det ikke noget, hvis de er medlemmer af en usympatisk regering, der ikke vil foretage sig noget progressivt

på miljøområdet, og som er dybt i lommen på Dansk Folkeparti.

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Det er jo ikke helt godt, at hr. Martin Lidegaard er nødt til at understrege, når der er et spørgsmål, der er helt ærligt ment.

Men jeg synes alligevel, der er mange myter. Der er f.eks. myten om, at dispensationer nu vil blive kastet fuldstændig vilkårligt i grams. Det er altså ikke tilfældet, for råderummet for at give dispensationer, det, der skal leves op til for at få dispensation, bliver ikke ændret med kommunalreformen. Lovens regler på det her felt er restriktive, og f.eks. kan en erhvervsøkonomisk interesse altså ikke i sig selv være begrundelse for, at man giver dispensation. Så meget for alle de der bulldozere, vi hele tiden får tegnet for os.

Det er også sådan, at de vejledninger, vi har i dag, vil blive udbygget med en ny og grundig vejledning til kommunerne, og naturbeskyttelsen indgår også i arbejdet med at udvikle kvalitetsstyringsordningen, sådan som vi også har hørt om det.

Derudover vil kommunerne registrere, hvilke tilladelser og dispensationer de giver, og vi vil også kunne følge med i klagemuligheden. Hvor meget mere bliver der klaget på det her område, eller hvor meget mindre for den sags skyld?

Der vil jeg altså lige gøre opmærksom på, også i forhold til hvad fru Pernille Blach Hansen sagde for et stykke tid siden, at man stadig væk vil kunne klage til Naturklagenævnet. Det kan man, hvis man har en individuel, væsentlig interesse, som det hedder, eller hvis man er Danmarks Naturfredningsforening. De andre, borgerne, de grønne organisationer osv., kan klage til kommunalbestyrelserne, de kan gøre opmærksom på, at sådan ønsker de ikke deres område forvaltet, men hvis man har en særlig, individuel interesse, kan man klage til Naturklagenævnet, og det kan Danmarks Naturfredningsforening også. Der har vi jo også fået mulighed for at holde lidt snor i: Er der flere klager, er der færre klager, er det det samme, eller ender vi altså i en situation, hvor vi skal se hr. Martin Lidegaard æde sin hat?

Kl. 16.15

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg skal være sikker på, at jeg forstår ministeren korrekt.

Altså, kommunerne vil registrere, om jeg så må sige, alle de nye registreringer, de bliver ansvarlige for i henhold til § 3, og de vil også registrere alle de dispensationer, de giver. Vil det så blive sendt ind til miljøministeren, så der bliver lavet en samlet evaluering, eller vil der blive nogen som helst mulighed for på noget tidspunkt at foretage en samlet evaluering af konsekvenserne af denne her lovgivning? Det er det ene spørgsmål, som jeg gerne vil have et klart svar på.

Det har jo ikke været nogen hemmelighed, at ikke mindst Danmarks Naturfredningsforening har været stærkt optaget af, hvordan man overhovedet får at vide, at noget sker, så man kan klage?

Mit andet spørgsmål er, og jeg vil spørge ministeren helt direkte: Er det sådan, at ministeren har tænkt sig i sin vejledning at sige, at når en kommune foretager en ny registrering eller ikke gør det, eller når en kommune giver en dispensation, så informerer den Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling om, at den gør det, så der er en reel mulighed for at påklage afgørelsen?

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Det sidste er der jo lige præcis nu en dialog mellem KL og Danmarks Naturfredningsforening om, hvor de prøver at finde en modus vivendi for, når nu denne her reform bliver udmøntet på miljøområdet, hvordan de så kan prøve at holde en fornuftig dialog om konsekvenser og ikke-konsekvenser. Så det vil jeg anbefale hr. Martin Lidegaard at tage med til DN eller KL, for de sidder lige nu i den proces at prøve ligesom at finde en måde at håndtere de her ting på i et fornuftigt samspil.

Det der med at følge tilladelserne: Jeg forestiller mig ikke, at vi skal have en samlet evaluering, hvis alt går, som vi håber at det går, og som vi tror at det går. Det forestiller jeg mig ikke. Men det er klart, at hver enkelt kommune jo ligesom kan se, hvor mange tilladelser den har givet. Det vil ikke være nogen hemmelighed for nogen, det vil ikke være en hemmelighed for borgerne, det vil ikke være en hemmelighed for DN, og som sagt har DN og KL faktisk et arbejde i gang, hvor de sidder og føler hinanden lidt på tænderne med hensyn til, hvordan de kan have et fornuftigt samspil om at følge denne reform i den kommende tid.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jamen hvordan vil ministeren finde ud af, hvordan det går ude i kommunerne, hvis ikke kommunerne skal fortælle ministeren, hvordan det går? Hvordan vil ministeren sige, at det her går den forkerte vej, hvis kommunerne ikke skal fortælle, hvilken vej det går?

Altså enten får ministeren vel at vide, hvad der foregår ude i kommunerne og registrerer det, så hun kan danne sig et overblik, eller også får hun det ikke at vide, og hvis hun ikke får det at vide, hvordan kan hun så senere ændre på praksis? Det er muligt, at det er mig, der ikke har hørt, hvad ministeren sagde, men jeg forstår det simpelt hen ikke.

Så vil jeg bare lige for præciseringens skyld sige: Registrering af § 3-områder kan ikke påklages, hvis jeg har forstået det rigtigt, det er kommunalbestyrelsens suveræne ansvar. Er det korrekt forstået?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg vil gerne for det første anerkende, at ministeren kaster sig ud i at forsvare et lovforslag, som jeg aner at ministeren ikke nødvendigvis selv havde udformet helt sådan, hvis hun skulle have driblet det fra start af. Det er jo sådan, jeg vurderer vores lille diskussion med den konservative miljøordfører før om registreringen, udpegningen af de her særlige § 3-naturområder.

Derfor vil jeg godt i tilknytning til de spørgsmål, hr. Martin Lidegaard har stillet, spørge:

Punkt 1: Er det ikke korrekt, at man ikke kan klage over kommunernes registrering, udpegnings af de her naturområder? Punkt 2: Er der ikke krav om offentliggørelse af kommunens afgørelser? Det synes jeg nemlig er ret afgørende for diskussionen om, hvordan vi sikrer, at der ikke går noget galt.

Så vil jeg da gerne sådan bare for fuldstændighedens skyld give ministeren mulighed for at svare på det, hun ikke fik svaret på i sidste runde, nemlig: Er ministeren enig med Venstres ordfører i, at det er smadder godt, at hele § 3-området kommer til at skulle ligge hos kommunerne, fordi de varetager det bedst, eller er ministeren mere enig med sin egen konservative miljøordfører, der klart har sagt, at han gerne havde set, at det lå hos staten, for det ville være mere fornuftigt?

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Det, jeg talte om til hr. Martin Lidegaard, var et spørgsmål om dispensationer, hvor hr. Martin Lidegaard er meget bekymret for, om dispensationer er noget, der fremover nu bare bliver kastet i grams. Så jeg prøvede at oplyse hr. Martin Lidegaard om, at det altså ikke vil være tilfældet. Der er nogle ret skrappe regler for det, det er der nu, og det er der i fremtiden, efter at kommunalreformen er indført.

Kl. 16.20

Så tror jeg, at der igen ligger en grundlæggende forskel her: Kan man kun følge noget, hvis der rapporteres centralt ind til staten? Eller kan hr. Martin Lidegaard i en eller anden kommune, hvor han måtte være hjemmehørende med sin bolig eller sit sommerhus, følge med i, hvad det er, der sker? Kommer der en offentlig debat, kommer der et pres på kommunalpolitikkerne? Det tror jeg der gør. Jeg tror, at Danmarks Naturfredningsforening vil have antennerne ude og være opmærksom på det, og på den måde vil vi høre, hvis der sker ændringer i praksis.

Det er da ikke ligefrem et underbelyst område i forhold til kommunalreformen. Hr. Martin Lidegaard er jo ikke den eneste, der synes, at det er rigtig, rigtig interessant at følge med i, at vi stadig væk beskytter § 3-områderne godt. Det er vi alle sammen interesserede i. Derfor er vi alle sammen interesserede i, hvad det er, der kommer til at ske derude, men det kan man altså godt følge, uden at der bliver sådan en central indberetningspligt.

Så må jeg sige til fru Pernille Blach Hansen: Det er igen det der med, at jeg ikke synes, at det giver ret meget mening at gå ind i petitesser, og det vil jeg stadig væk hævde det er, med de forhandlinger, vi havde bag kulisserne. Jeg siger: Grundlæggende kan § 3-områderne forvaltes forsvarligt, også på denne måde, og det kan de især, hvis man ikke er fuld af mistillid til kommunerne. Så tror man på, at også de mennesker, der er valgt ude lokalt og skal stå til regnskab ude lokalt, vil værne godt om de områder, der nu engang er registreret som § 3-områder. Det er der jo gode grunde til at de er, og derfor er jeg ikke så bekymret, uanset at opgaven også kunne have været placeret i staten. Der var jo ligesom kun to muligheder, når vi nu ikke længere har amterne.

Så må jeg lige sige en sidste ting: Det er jo også sådan i dag, at der godt kan være problemer med amternes afgørelser i henhold til § 3. Vi

får det jo til at lyde, som om der aldrig i verden har været et problem, så længe forvaltningen har ligget i amterne. I sidste ende er det jo et spørgsmål om, hvordan de mennesker, der nu kommer til at sidde med det her, forvalter det. Om de så får deres lønningsseddel fra staten eller fra kommunen, mener jeg i virkeligheden ikke er det afgørende her.

Må jeg så ikke bare lige rette en misforståelse til hos hr. Martin Lidegaard: Det er jo ikke bare sådan 70 mennesker, der bliver fordelt mellem 98 kommuner, men jeg kan godt høre, det lyder smart, det er 250 årsværk, som beskæftiger sig med naturbeskyttelsesloven, som vi har til behandling her og nu. Det er altså årsværk, vi taler om, og derfor skal der såmænd nok være mennesker, der har forstand på § 3-forvaltningen ude i hver eneste kommune efter den 1. januar 2007.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes egentlig ikke helt, det klæder ministeren først at bagatellisere debatten om § 3-områderne for så efterfølgende at forsimple det, vi egentlig diskuterer, ned til, at det handler om, hvor man får sin lønningsseddel fra.

Jeg synes faktisk, at det her handler om, hvorvidt der bliver et anstændigt fagligt miljø ude i kommunerne, så de reelt kan løfte denne her meget særlige, botaniske ekspertise, der er nødvendig for, at man kan gøre det her ordentligt. Vel, det er teknisk, men det gør det jo ikke nødvendigvis mindre vigtigt. Det synes jeg faktisk også en miljøminister burde have en interesse i. Som jeg har forstået det, sidder der 65-70 amtsmedarbejdere i dag og beskæftiger sig med netop § 3-delen af naturbeskyttelsesloven, som jo er det, vi har diskuteret meget her i dag.

Jeg synes, der står et stort spørgsmål tilbage efter ministerens besvarelse: Er det ikke korrekt, at der ikke bliver noget krav om offentliggørelse af kommunernes afgørelse af, om der er et § 3-område, eller der ikke er det? Er heden blevet større eller mindre? Er det et større eller mindre § 3-område?

Hvis det er korrekt, så synes jeg, der er et stort problem, for ministeren siger, at vi hele tiden skal vente på, at Naturfredningsforeningen finder ud af, at der er et problem. Jamen punkt 1: Skal vi så bare sidde og undersøge alle naturområder i kommunen, fordi det ikke bliver offentliggjort nogen steder? Og punkt 2: De kan jo

heller ikke klage. Hvad er det egentlig, ministeren tror der kommer til at ske?

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Jeg må altså stadig væk holde fast i: Det er de samme hoveder, der i dag beskæftiger sig med § 3-områderne, der også efter den 1. januar 2007 kommer til at beskæftige sig med § 3-områderne. Så kommer vi jo ikke meget længere.

Jeg mener ikke, at der er grund til at bagatellisere det, så længe vi snakker indholdet i dette lovforslag. Jeg siger bare, at hele det der forløb med, hvem der sagde hvad, hvornår osv., som har været ved næsten alle tredjebehandlinger af kommunalreformens alle mulige elementer, synes jeg ikke fører ret mange steder hen.

Der, hvor fru Pernille Blach Hansen og jeg ikke bliver enige, er om den grundlæggende mistillid til, at det her såmænd nok er noget, der sker lidt gedulgt; at det nok er noget, det bliver meget svært for nogle i lokalsamfundet at holde øje med; at det nok er noget, der sådan sker midt om natten, ved at hr. Martin Lidegaards bulldozere kører frem, uden at nogen rigtig opdager det. Det er jo fuldstændig absurd.

Det er dog et af de områder, hvor jeg er helt fortrøstningsfuld med hensyn til, at de lokale borgere nok skal holde øje med, hvad der sker med deres kære § 3-områder. Her tror jeg altså, at det lokale demokrati nok skal kunne træde i karakter.

Kl. 16.25

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Næste ordfører er hr. Steen Gade.

Steen Gade (SF):

Vi skal jo gøre os klart, at vi diskuterer en reform, hvor ambitionsniveauet ikke har været, at vi skulle have forbedringer af vores miljølovgivning, men at det skulle være status quo. Det, vi andre er bekymrede for, er, at når vi kommer ud i den anden ende af den her manøvre, så har vi fået en ringere forvaltning. Det er sådan, det er.

I vores ændringsforslag til forslaget her og de andre miljøforslag har vi faktisk skrevet det her, men vi har jo heller ikke lagt op til i vores ændringsforslag, at vi gik op på et nyt niveau for miljøbeskyttelse. Det er jo sådan set bare for at have en ren diskussion. Men jeg skal da ikke skjule, at jeg synes, at det illustrerer, at den her debat har handlet om noget helt andet end miljø, den har handlet om en overordnet struktur.

Hr. Christian Wedell-Neergaard har jo også sagt det, ærlig som han heldigvis er, og det højner altså faktisk debatten, vil jeg sige, at det her var den ramme, man så skulle få det til at passe ind i, og at det regionale niveau skulle væk.

Det er i modsætning til at have sat miljøforvaltning i Danmark i centrum. Hvis vi skulle have sat miljøforvaltning i centrum, altså hvordan vi får den mest effektive, den bedste, den, der har højest kvalitet, sådan at man kan sige, at vi fik mere miljø for pengene, så skulle vi i stedet for det, der ligger her, have styrket det regionale niveau.

Det er jeg ikke ene om at mene. Det er jo et citat, som vi har skrevet i vores betækningsbidrag, der ikke kommer fra en tilfældig person. Det kommer fra regeringens Strukturkommission, bind 3, side 290, nemlig at der er en række forhold, som tilsiger, at uanset størrelsen af kommunerne – vil være behov for regionale indsatser, og så er der nævnt affald, grundvandsbeskyttelse, naturbeskyttelse, sikring af vandkvaliteten og større samlede åløb, søer, nære kystområder, udlæg af råstofvindingsområder og nye skovområder, herunder også det forslag, vi diskuterer i dag, altså natur – uanset kommunernes størrelse!

Det er altså de folk, der har siddet og diskuteret ud fra det udgangspunkt, hvordan man fik mest miljø for pengene, hvordan vi fik den mest effektive miljøadministration. Men her har vi haft diskussionen den anden vej. Jeg ved ikke, hvem der har taget den beslutning, at man ikke skulle tænke på indholdet først, men at man skulle tænke på bygningen først.

Derfor er det jo selvfølgelig så svært at komme helt på talefod her, for jeg forstår i virkeligheden godt, hvad der bliver sagt af den konservative ordfører: Bygningen så sådan ud, og nu prøver vi at få det bedste ud af det. Det har vi så også på en række områder været villige til at gå ind på, og derfor har vi også været med til både at pege på, hvordan vi styrker det regionale niveau ved at få § 3-områderne til regionen, få administrationen af Natur 2000-områderne til regionen, få bindende naturkvalitetsplaner og amtslige beskyttelseslinjer til regionen. Men så har vi sagt, at kan vi ikke få det, så vil vi have § 3-områderne til staten.

Det har vi haft en lang diskussion om. Jeg er enig i det, der er sagt af Det Radikale Venstres ordfører om § 3-områderne og risikoen her, og jeg kan ikke forstå, at miljøministeren ikke kan

lave en overvågning. Ministeren vil vel kunne gøre det helt administrativt. Det kan godt være, ministeren skal spørge sit bagland, VKO, det er jo ren politik, men ellers kunne ministeren da i princippet vel nok lave sådan en overvågning. Jeg kan da ikke tro, at man behøver at have lovgivning, i hvert fald ikke for at sende brevene ud til kommunerne, om de vil sende det ind. Ministeren kan muligvis ikke tvinge dem, hvis der ikke er lovgivning, men kan da, så vidt jeg kan forstå det, simpelt hen sende et brev ud, og så kan vi jo da i hvert fald presse på, sådan at de kommuner, der ikke vil sende sådanne oplysninger ind, kunne komme under pres, sådan at Folketinget om 2 år kunne få kigget på, hvordan man rent faktisk administrerer § 3-områderne.

Så vil jeg til sidst sige det, som jeg synes også skal siges i den her debat om naturbeskyttelsesloven, at der, hvor jeg er nervøs for hele den her manøvre på miljøområdet, er jo i forbindelse med samspillet af de forskellige love, og der er samspil mellem dette lovforslag og planlægningsloven. Fordi vi har store forringelser i planlægningsloven, at vi ikke har en bindende naturkvalitetsplanlægning på regionalt niveau, så ender det med, at vi får et stort hul i hele vores naturforvaltning, nemlig det, der ikke er § 3-områder, som omfatter 9 pct. af Danmarks areal, men er resten af arealet.

Kl. 16.30

Den diskussionen, vi har gjort mest ud af i dag, er altså risikoen for en forringelse af § 3-områder. Det er vi ikke nødvendigvis enige i, men sådan er det så.

Desuden har vi altså en stor diskussion, der hedder resten af naturen, altså ikke § 3-beskyttet natur, men den, vi sådan set almindeligvis i resten af landet færdes i, og det er et meget spændende felt, for i fremtiden skal vi jo have lavet nogle naturplaner i det her land, og de bør være regionalt forankret efter min opfattelse med spredningskorridorer osv. Når vi skal have landbrugsordningerne i EU afskaffet, så får vi en chance for at skabe et helt andet samfund med meget mere natur osv., og så står vi med en lovgivning, der ikke er god nok.

Det bliver jeg lidt ked af.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Hr. Per Clausen som ordfører.

Per Clausen (EL):

Ministeren kan selvfølgelig have ret i, at det måske kan være tvivlsomt, hvor stor interesse det

kan have i forholdsvis detaljerede vendinger at høre om de forhandlinger, der er foregået.

På den anden side har det jo den – synes jeg – positive effekt, at borgerne i det her land så får mulighed for selv at høre, på hvilket højt niveau det foregår, når man virkelig for alvor træffer beslutninger i det danske folkestyre, og det synes jeg sådan set er meget sundt og meget godt.

Det, man selvfølgelig kan beklage, er, at lysten til at åbne for alle de ting, der er foregået i forhandlingerne, jo er størst, når der ikke bliver forlig. Når der er blevet forlig, så er lysten ikke så stor.

En anden ting, som har været karakteristisk for denne her debat, har jo været, at det normalt plejer at være sådan, at det er nederlag, man ikke kan finde nogen ejermand til. Men her gik der faktisk meget lang tid, før man kunne konstatere, at også sejren var hjemløs, for når det var den sejr, der handlede om at forhindre, at de her § 3-områder kom til staten, så var der tilsyneladende ingen, der ville tage æren.

Nu kunne jeg jo godt tro, at det skyldtes, at hr. Eyvind Vesselbo og hr. Jørn Dohrmann er blevet beskedne og tilbageholdende mennesker, der ikke ønsker at tage æren for det her resultat, og dermed som ridderen på den hvide hest ville overlade æren til miljøministeren, da den konservative ordfører ligesom havde forhindret, at han kunne få æren. Det tror jeg så ikke så meget på.

Jeg tror i virkeligheden, at et eller andet sted har der selv i hr. Vesselbos og i hr. Dohrmanns indre spredt sig en tvivl om, hvorvidt det, der sker med lige præcis det her lovforslag, nu også er så god en idé. Det hænger jo sammen med, at der i hvert fald er to grunde, som jeg vil dvæle en lille smule ved på den indholdsmæssige side.

Den ene er, at man får den her udtynding, atomisering af de faglige miljøer, og at det sker, kan man såmænd godt læse i selve lovforslaget. I bemærkningerne til lovforslaget står der, at der er tale om opgaver, der kræver specialiseret faglig indsigt af afgørende betydning for naturbeskyttelsen i Danmark.

Så kan man jo sige, at når det er sådan – og det oven i købet er af særlig betydning for Danmark – så er det vel i grunden lidt underligt, at man har valgt at dele de her opgaver ud på de her 98 kommuner, som det vist er endt med at blive, i stedet for de nuværende 14 amter, når man havde muligheden for at gøre det på regionsområdet, eller hvis man nu af forskellige grunde ikke ville det, så at lægge det i staten, for

der er jo i hvert fald ingen tvivl om, at de her mennesker får forskellige arbejdsgivere, og at der derfor vil være et koordinations- og samarbejdsproblem efterfølgende.

Den anden grund, som jeg vil fremhæve, er, at amterne jo faktisk har opfattet det her med naturbeskyttelse som en relativt vigtig opgave, en primæropgave, og det kan jo godt hænge sammen med, at det har været en af de få vigtige opgaver, som amterne har beskæftiget sig med og lagt vægt på. Det er jo helt klart, at i kommunerne vil det her få en helt anden placering. Det vil i langt større udstrækning blive relateret til et spørgsmål om erhvervsudvikling, industriudvikling, økonomisk udvikling, beskæftigelse osv.

Selv om det nok er sådan, at naturbevaring godt på lidt længere sigt kan vise sig at være en god forretning, så er det jo sådan, at når man skal gennemføre ting, der beskytter naturen, så handler det jo både om trafik, transport og industri, hvor der er meget store økonomiske interesser, og derfor synes vi i Enhedslisten stadig væk, at det nok ville være en god idé at holde det her lidt væk fra kommunerne ud fra et armslængdeprincip.

Kl. 16.35

Hvad angår de her § 3-områder, er problemerne jo endnu større, for registreringen af de områder kan kommunen jo bære lade være med at foretage, og der er ikke nogen, der vil opdage det, og af samme grund er der heller ikke nogen, der kan klage over det, og der er heller ikke nogen andre steder end til byrådet, man kan klage.

Det betyder jo, at ved at lade være med at udpege de her områder undgår man mange besværligheder i kommunerne. Man kan jo også sige som udgangspunkt, at det jo ikke er, fordi man har tænkt sig at bygge på de her områder, men det er nu meget rart, at man ikke pålægger sig selv en masse ekstra besværligheder.

Det er måske også her, vi kan finde en af forklaringerne på, at naturbeskyttelse i regeringens egen Strukturkommissions rapport faktisk blev nævnt som et af de områder, der fuldstændig oplagt lå på det regionale niveau.

Nu skal man selvfølgelig ikke altid følge de kloge hoveders ord, og der er da andre kommissioner, som jeg håber at regeringen heller ikke vil følge helt nøje, når deres rapporter kommer, men alligevel vil jeg sige, at så ville det da være godt, hvis man havde nogle gode argumenter. Et af de gode argumenter kunne være, at man fik

en bedre naturbeskyttelse ved at lægge det i kommunerne.

Jeg synes i grunden, og det skal være min næstsidste bemærkning, at når man ser på, hvad der sker på planlægningsområdet og de politiske kampe, vi har, så er det underligt, at den konservative ordfører og miljøministeren ikke er meget mere opmærksomme på, at kommuner altså indimellem træffer beslutninger, hvor det ikke er overordnede planlægningsmæssige hensyn, miljøhensyn eller naturbeskyttelseshensyn, der bliver taget, men det er andre interesser, der spiller ind. Derfor ville det måske være godt at lægge nogle af de her beslutninger på et andet niveau, hvor der også vil være en politisk kamp, men hvor den vil foregå med et andet udgangspunkt.

Til allersidst skal jeg give miljøministeren ret i en ting, og det fører faktisk også til, at jeg har det private ønske, at hr. Martin Lidegaard kommer til at æde sin hat: Pointen i det er, at det jo er rigtigt, at den politiske kamp om det her ikke hører op. Der bliver en politisk kamp ude i kommunerne, og det er også derfor, at det er så fantastisk vigtigt, at borgerne, når de skal vælge folk til byråd i de kommende kommuner, fokuserer meget på at vælge folk, der har den indstilling, at de vil gøre en aktiv indsats for at beskytte miljøet. Det bliver meget vigtigt at fokusere på miljøgrupper og andre og få dem styrket til at fokusere på et forsvar for miljøet også ude i kommunerne.

Det kan selvfølgelig heller ikke udelukkes, at selv om Venstre og Dansk Folkeparti med tøvende støtte fra Det Konservative Folkeparti i den her sal har givet os, der slås for et godt miljø og for naturen, et dårligere udgangspunkt, så ender vi alligevel med at vinde. Derfor må jeg sige, at jeg i grunden ser frem til, at hr. Martin Lidegaard kommer til at spise sin sikkert velsmagenede hat.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 48 stemte for, 61 imod.

Ændringsforslag nr. 8 og 9 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 1.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 44 stemte for, 59 imod.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes, idet 48 stemte for, 60 imod.

Ændringsforslag nr. 4 og 5 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 3.

Ændringsforslag nr. 6 forkastedes, idet 47 stemte for, 60 imod.

Kl. 16.40

Ændringsforslag nr. 7 forkastedes, idet 48 stemte for, 64 imod.

Ændringsforslag nr. 10 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 7.

Ændringsforslag nr. 11 vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg forslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

31) Anden behandling af lovforslag nr. L 90: Forslag til lov om ændring af lov om forurennet jord. (Udmøntning af kommunalreformen). Af miljøministeren (Connie Hedegaard). (Fremsat 24/2 2005. Første behandling 31/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

Der var stillet 13 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling

Eyvind Vesselbo (V):

Et af hovedargumenterne fra oppositionens side og specielt fra Socialdemokratiets side for at gå ind i forhandlingerne om kommunalreformen på miljøområdet og også på andre områder har været, at man gerne ville have placeret nogle opgaver i regionerne.

Vi står her med et lovforslag om forurenede jord, hvor vi netop lever op til det, som Socialdemokratiet og oppositionen gerne ville have, nemlig at der nu med det her lovforslag bliver nogle aktiviteter på jordforureningsområdet i regionerne. Alligevel – alligevel! – er det sådan, at Socialdemokratiet, SF og De Radikale ikke kan stemme for det her forslag. Det virker meget, meget underligt.

Man må så med formanden for Socialdemokratiet, fru Helle Thorning-Schmidts, ord sige, det er mærkeligt, at disse Socialdemokrater ikke kan stemme og få mere indflydelse på den her kommunalreform, for selv når man laver en reform, hvor man lever op til de forventninger, som Socialdemokratiet har, så kan Socialdemokratiet ikke stemme for.

Det, der sker med dette lovforslag, er, at størstedelen af det, der før var i amterne på jordforureningsområdet, kortlægning og afværgeforanstaltninger, bliver i regionerne. Kommunerne får en del af den offentlige indsats med tilladelser til ændring af arealanvendelse og bygge- og anlægsarbejder, udstedelse og undersøgelse af oprydningsspåbud og tilsyn med vilkår i tilladelser vedrørende ændret arealanvendelse og bygge- og anlægsarbejder. Til staten går udstedelse af undersøgelses- og oprydningsspåbud og tilsyn med påbud meddelt af miljøministeren.

Meget vigtigt har miljøministeren fået en beføjelse til i særlige tilfælde at pålægge regionsråd at gennemføre undersøgelser og afværgeforanstaltninger på baggrund af en konstateret jordforurening. Her går vi jo ind og tager netop fat i det område, som har været forsømt op igennem 1990'erne under den tidligere regering, hvor man ikke fik ryddet op efter de store forureninger rundt omkring i amterne. Det er så nu indføjet her, at det kan miljøministeren pålægge regionsrådet.

Endelig ændres klage reglerne, så miljøministeren ikke længere er klageinstans, og Miljøankenævnet behandler alle de sager, hvor der i loven er klageadgang.

Det er derfor, må jeg sige igen, meget, meget underligt, at Socialdemokratiet og den øvrige opposition ikke kan stemme for det her forslag. Det er nemlig et godt forslag, og vi glæder os til, at det bliver realiseret.

Pernille Blach Hansen (S):

Det er overhovedet ikke spor mærkværdigt, at Socialdemokratiet og den øvrige del af oppositionen ikke kan stemme for det her lovforslag. Det er af den simple grund, at det her er en forringelse af beskyttelsesniveauet og det faglige niveau i forhold til det, der gælder i dag, og det er den simple grund til, at vi ikke kan støtte lovforslaget.

Kl. 16.45

Vi anerkender, at der her på en lille del af miljøområdet fastholdes nogle vigtige opgaver i regionerne, nemlig omkring jordforurening. Men vi er meget, meget forundrede over, hvorfor der ingen sammenhæng er med hele drikkevandsområdet. For det er jo klart, at hvis der reelt var en sammenhæng i opgaverne, ville man også få en væsentlig bedre beskyttelse af eksempelvis vores drikkevand, som trues af forurening mange steder.

Samtidig kan vi ikke forstå, hvorfor man piller en lille del af området ud af regionerne og lægger det over til kommunerne. De skal jo fremover give tilladelser og føre tilsyn netop i forbindelse med forurenede jord. Det er nogle få mennesker, man derved piller ud af en faglig sammenhæng, og det kan for os kun føre til et dårligere fagligt miljø for de mennesker, der nu kommer til at sidde ude i kommunerne.

Man kan derudover tilføje, at netop når vi snakker forurenede jord, kommer kommunerne rundt omkring til at sidde i en uheldig dobbeltrolle. De kan faktisk komme i en situation, hvor de på samme tid er bygherre, skal anlægge en ny vej og samtidig give sig selv tilladelse til at benytte forurenede jord. Det synes vi ikke er hensigtsmæssigt. Det er et brud på armslængdeprincippet, og vi mener faktisk også, at den måde, man adskiller tingene på her, hvor man piller nogle få medarbejdere ud og flytter dem, giver et dårligere fagligt miljø for eftertiden.

Vi har undervejs i forhandlingerne sagt til regeringen, at hvis man valgte at samle de her kompetencer og flytte snittet rent fra de nuværende amter over til regionerne i stedet for at pille nogle få mennesker ud og placere dem i kommunerne, så var vi til at snakke med. Det vil vi meget gerne forhandle om. Det har vi også skre-

vet til regeringen i vores notat den 12. maj. Det er jo meget klart, at det har været Socialdemokratiets, SF's og De Radikales ønske.

Desværre har regeringen heller ikke på det her punkt kunne levere en eneste lillebitte åbning. Der var kun tale om, at man enten skrev under på den stiplede linje, hvor alt var aftalt med Dansk Folkeparti, eller også var der ikke mere at komme efter. Det var ikke vores valg, det var regeringens valg.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Tak til ordføreren. Jeg vil give ordet til hr. Jørn Dohrmann som ordfører.

Jørn Dohrmann (DF):

Jordforurening er en meget, meget vigtig sag. Vi ved, at der er mange folk, der er i klemme på det her område, så derfor er det vigtigt, at vi får det her undersøgt til bunds, vil jeg kalde det, og derfor er det også glædeligt, at vi også arbejder med jordforurening i en anden sammenhæng.

Men det er da også vigtigt, at vi viser, som vi siger hele tiden, at kommunalbestyrelser får nogle kompetencer, så de kan klare de opgaver, som vi lægger ud til dem. Det er vi i Dansk Folkeparti ikke i tvivl om at de kan.

Men jeg vil godt nok også sige, at jeg er lidt forundret over, at Socialdemokratiet ikke vil være med til nogen af de forbedringer, der helt klart ligger i det her lovforslag. Tænk på de skandalesager, som vi har set i tidens løb, hvor miljøministeren ikke kunne gribe ind og sige: Nu skal der ryddes op på nogle af de her forurenede grunde. Det er gamle giftdepoter og den slags ting.

Nu med den her lovændring giver vi altså miljøministeren hjemmel til i særlige tilfælde at pålægge bl.a. et regionsråd gennemførelse af undersøgelses- og afværgeforanstaltninger. Det er et vigtigt skridt i den rigtige retning.

Til dem, der har bekymringer over, at vi nu slækker på det her område, vil vi bare fra Dansk Folkepartis side sige: Loven er jo ganske klar, og loven skal selvfølgelig også holdes. Det, som amterne har klaret i dag, skal kommunerne selvfølgelig også klare i fremtiden. Så det bliver ikke en svækkelse på det her område, det bliver derimod lettere for den enkelte borger at komme igennem til systemet, netop sådan som vi har ønsket det fra Dansk Folkepartis side.

Så igen ser vi et spil for galleriet fra Socialdemokraternes og resten af oppositionens side.

Man ønsker reelt ikke at være med til, at der skal ske ændringer her. Man ønsker ikke engang at være med til de forbedringer, som vi helt tydeligt kan påvise sker med den her strukturændring.

Men Dansk Folkeparti er i hvert fald glad for, at vi nu også på det her område ligesom er kommet til vejs ende og kan starte med at komme i gang med den proces, at det også skal ud til kommunerne, hvor de varetager opgaven.

Hermed sluttede forhandlingen.

Kl. 16.50

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 46 stemte for, 61 imod.

Ændringsforslag nr. 2-4, 7,8 og 10-13 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5, 6 og 9 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

32) Anden behandling af lovforslag nr. L 91: Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår organiseringen af myndigheder m.v.).

Af miljøministeren (Connie Hedegaard). (Fremsat 24/2 2005. Første behandling 31/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

Der var stillet 27 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling

Eyvind Vesselbo (V):

Dette lovforslag betyder, at hovedparten af amternes opgaver overføres til kommunerne, der således bliver hovedindgangen på miljøbeskyttelsesområdet. Dog overføres nogle af de tungeste miljøopgaver til staten.

Fra amter til kommuner overflyttes hovedparten af amternes ansvar for grundvandsbeskyttelse, vandindvinding og spildevandsudledning, og endvidere overføres størstedelen af amternes beføjelser med hensyn til godkendelse og tilsyn med forurenende virksomhed.

Til staten overføres den generelle overvågning med miljøtilstanden, miljøgodkendelse af de miljømæssigt set tungeste virksomheder og tilsyn hermed og tilsynet med alle kommunale spildevandsudledninger og visse kommunale håndteringsanlæg.

Desuden får regionsrådene en ny beføjelse til inden for miljøbeskyttelseslovens formål at give tilskud til projekter, der bidrager til at realisere den ønskelige fremtidige udvikling som beskrevet i den regionale udviklingsplan.

I forbindelse med ministerens overtagelse af arbejdet med miljøgodkendelse af en del af de virksomheder, som indtil nu har hørt under amterne, er muligheden for call in udvidet, således at systemet bliver mere fleksibelt.

Ved lovforslaget lovfæstes det nu, at klage over påbud efter § 42 ikke kan afskæres, når afgørelsen vedrører kommunens egne virksomheder.

Endelig ændres klage reglerne, så miljøministeren ikke længere er klageinstans og Miljøklagenævnet behandler alle de klager, hvor der i loven er klageadgang.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Det er rigtigt, som Venstres ordfører netop har oplyst, at kommunerne med det her lovforslag skal til at håndtere endog meget komplicerede opgaver rent miljømæssigt. De skal nemlig have de mest tunge virksomheder og give miljøgodkendelse, tilladelse m.v. bortset fra, hvad angår nogle helt enkelte, der ender hos staten, fordi de er ultraultrakomplicerede.

Det lader en hel del virksomheder tilbage. F.eks. har det undret mig meget, at sådan som det er forelagt for mig, skal Tårnby Kommune nu fremover til at give miljøgodkendelse til Københavns Lufthavne. Kan hr. Eyvind Vesselbo ikke løfte sløret for, hvordan en kommune som Tårnby Kommune skal få et fagligt miljø, der gør, at de er i stand til at give miljøgodkendelse af samtlige virksomheder i Københavns Lufthavne?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Nu er det jo ikke sådan, som fru Pernille Blach Hansen siger som indledning til det spørgsmål, som så kom senere, at det er de tungeste virksomheder, som kommunerne skal tage sig af. Det er forkert, for det er netop sådan, at de tunge virksomheder og de lidt mindre komplicerede virksomheder bliver delt, sådan at staten tager sig af de tungeste virksomheder og kommunerne tager sig af de mindre tunge miljøbelastende virksomheder.

Det var mere for at sige, at det er synd, hvis fru Pernille Blach Hansen ikke har læst lovforslaget helt korrekt, sådan at hun har misforstået, hvad der står i det.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg er ked af, at hr. Eyvind Vesselbo misforstod spørgsmålet, for jeg sagde faktisk, at de ultraultrabelastende virksomheder går til staten. Jeg er glad for, at hr. Vesselbo nu får lidt oplysninger af ministeren, så han er i stand til at besvare mit spørgsmål, så jeg vil da gerne stille det en gang til.

Kl. 16.55

Tårnby Kommune skal, så vidt jeg har fået at vide, fremover miljøgodkende Københavns Lufthavne, samtlige virksomheder, der er derude. Der er sikkert nogle af dem, der har problemer med f.eks. støj. Hvordan skal Tårnby Kommune være i stand til at opbygge et fagligt miljø, som kan håndtere det tilfredsstillende? For det må Venstre jo mene de kan, ellers var der ingen mening i at give Tårnby Kommune den opgave.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Det spørgsmål er let at besvare, for det er jo også det, der egentlig står i lovforslaget, nemlig at der er en call in-bestemmelse, så Tårnby Kommune ikke skal gøre det selv. Der er en call in-bestem-

melse til staten, når det drejer sig om støj, og det var det, fru Pernille Blach Hansen spurgte om.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Der er jo altid en stor risiko for, at man har misforstået et eller andet, men så vidt jeg har forstået, er call in noget, som virksomhederne kan benytte sig af. Det er noget, man kan gøre, eller er der noget, jeg har misforstået? Er det sådan, at staten kan sige, at de vil have SAS, eller at de vil have lufthavnen og tage den fra Tårnby Kommune? For så har jeg misforstået det, og så må det kunne afklares.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Nu har vi sådan set det samme problem, som vi har haft under de andre lovforslag, der har været til debat her. Vi går ind i noget teknik, og det, det drejer sig om for de partier, som jo er meget, meget interesserede i at markedsføre sig på miljøområdet og på naturområdet, er, at de sådan set aldrig nogen sinde er interesseret i at tale om miljøet, men mere om teknik: Hvem der skal have overført hvad, og hvem der skal administrere hvad.

I det her tilfælde ville det da være meget mere relevant at tale om indsatsen og den måde, det her lovforslag er skruet sammen på, hvordan staten klarer sagerne med hensyn til de tunge virksomheder, og hvordan kommunerne kan klare sagerne, i stedet for en eller anden teknisk finesse om, hvem der skal bestemme hvad i Tårnby Kommune eller i Københavns Amt. Det er for mig at se noget, som hr. Per Clausen, hvis han havde læst lovforslaget grundigt nok, selv kunne have klaret. Det behøvede han ikke spørge mig om.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Nu vil jeg ikke sige, at hr. Eyvind Vesselbo virker sur, for den sætning har V og K jo ligesom taget patent på at bruge i debatten her, men jeg vil så bare spørge hr. Eyvind Vesselbo, om det ikke er rigtigt, at hans umiddelbare reaktion på det der med lufthavnen og Tårnby Kommune var, at det ikke lød ret fornuftigt, og derfor syntes hr. Eyvind Vesselbo, at det ville være enormt kloget at finde en bortforklaring.

Tror hr. Eyvind Vesselbo ikke også, at dette ene eksempel, som ikke er ret fornuftigt, godt kan suppleres med andre tilsvarende eksem-

pler? Og er det derfor ikke et grundlæggende problem med det lovforslag, man her fremsætter, at man enten ikke har tænkt særlig grundigt over det eller også med vilje har begået nogle ting, som faktisk kan få negative konsekvenser for miljøet?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg mener, at hr. Per Clausen – og den øvrige opposition – har det problem, at man ved at stille nogle spørgsmål flere gange tror, at jeg ender med at svare på den måde, man gerne vil have det. Selvfølgelig gør jeg ikke det, for jeg repræsenterer ikke Enhedslisten her, jeg repræsenterer Venstre, og derfor svarer jeg på Venstres baggrund. Så jeg mener, det er en naiv forestilling af hr. Per Clausen at tro, at bare fordi han stiller spørgsmålet flere gange, så svarer jeg på spørgsmålet på en bestemt måde.

Det er muligt, at hr. Per Clausen ikke helt forstod, hvad der blev sagt, men hr. Per Clausen forstod åbenbart heller ikke helt, hvad det var, der stod i lovforslaget, som han diskuterede, og så er det jo altså svært. Når man hverken kan læse, hvad der står i lovforslaget, eller forstå det rigtigt og heller ikke forstå det svar, der så kommer, er vi jo lidt på herrens mark.

Det har jo ikke noget at gøre med at blive sur. Det er helt rigtigt, vil jeg sige til hr. Per Clausen, at det er noget, Enhedslisten og SF sådan set har patent på sammen med Socialdemokratiet.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Jeg vil give ordet til fru Pernille Blach Hansen som ordfører.

Pernille Blach Hansen (S):

De her lovforslag er også et af dem på miljøområdet, der er udtryk for en gang makværk. Det er udtryk for, at man af rent ideologiske årsager har en tilgang, der går ud på: Amterne skal væk, dernæst kigger vi på opgaverne, og dem skal kommunerne stort set have alle sammen.

Kl. 17.00

Det går hen og bliver rigtig absurd, for noget af det, vi hører i dag, er f.eks., at der er lagt op til, at Tårnby Kommune skal miljøgodkende Københavns Lufthavn. Enhver kan sige sig selv, at det ingen faglig gang på jorden har, hvis det skal håndteres ordentligt. At man overhovedet har kunnet tænke den tanke, at det skulle kunne lade sig gøre, viser bare, hvor absurd det her har været grebet an. For der er jo med det her lovfor-

slag tale om, at 2.000 af de meget, meget miljømæssigt komplicerede virksomheder i dette land skal tages fra miljøgodkendelse hos amterne og lægges over til kommunerne, som nu skal miljøgodkende dem.

Det er virksomheder, der som Københavns Lufthavn og alle de virksomheder, der er der, giver anledning til store miljømæssige problemer med røg, støj, møg og med påvirkning af grundvand, og hvad det ellers kan være. Det er selvfølgelig virksomheder, hvor man er nødt til at have en meget stor faglig ekspertise samlet for at kunne håndtere dem rigtigt og give godkendelser på de rigtige vilkår.

Det store problem i dette lovforslag er, at de faglige kompetencer ikke vil være til stede ude i de enkelte kommuner. De faglige miljøer bliver for små, og der er tale om mindre end 100 medarbejdere fra de nuværende amter, der nu skal fordeles ud på 98 kommuner, som altså får mindre end én miljøspecialist hver til at håndtere alle de mange miljømæssige problemer, der kan være med påvirkning af grundvand, affald, luftforurening, støj, og hvad det nu ellers er, man har af problemer.

Der er også tale om, at der samtidig kan være virksomheder, som der er meget store økonomiske interesser involveret i for den enkelte kommune. Derfor synes vi, at det ville være klogt at undlade at sætte kommunerne i en situation, hvor de skal sige nej til nogle virksomheder, som potentielt er meget store skatteydere i kommunen. Det mener vi faktisk er at sætte nogle mennesker på en umulig opgave. Det kunne være gjort meget klogere på anden vis.

Et andet eksempel på, hvor absurd det her lovforslag er, er, at kommunerne nu skal til at have defineret et kommunalt søterritorium, hvor de skal godkende havbrug. Man kunne jo spørge sig selv, om der ikke netop her er tale om en grænseoverskridende opgave. Det er selvfølgelig klart, at når der bliver udledt ting og sager i vandet fra et havbrug, vil det også påvirke de omkringliggende kommuner, som selvfølgelig også ude fra fjorden får gavn af de ting og sager, der nu bliver udledt fra det ene havbrug. Der er det fuldstændig absurd, at den enkelte kommune skal sidde og træffe en afgørelse, der i den grad bliver grænseoverskridende. Søterritoriet respekterer altså ikke kommunegrænser.

Der er kort sagt tale om, at det her lovforslag efter Socialdemokratiets opfattelse desværre er et klart tilbageskridt på miljøområdet, hvor man

får et dårligt fagligt miljø, manglende armslængde, manglende afstand mellem dem, der skal træffe beslutningerne, og dem, der er ude i den anden ende, samtidig med at der også er tale om, at kommunerne faktisk skal til at godkende og føre tilsyn med nogle af deres egne virksomheder. Det er ikke sundt.

Det eneste, vi kan ærgre os over, er, at regeringen i den her sag har været fuldstændig fast i kødet fra starten. Der var intet at forhandle om. Det er vi kede af på miljøets vegne.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg vil gerne stille fru Pernille Blach Hansen et spørgsmål. Det er jo således, at der har siddet et myndighedsudvalg, og dette myndighedsudvalg er kommet frem til, at 235 virksomheder skal ligge i de statslige forvaltninger, og at de øvrige virksomheder skal ud i kommunerne. Er det ikke udtryk for, at de største og de vanskeligste virksomheder nu bliver lagt i staten, og at staten har en mulighed for at kalde virksomheder ind på ethvert tidspunkt, hvis der måtte opstå tvivl?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg er utrolig glad for det spørgsmål, for jeg synes netop, at det repræsenterer et af de store problemer ved det her lovforslag. Sagen er jo den, at det myndighedsudvalg, der har siddet og kigget på, hvordan vi skulle fordele de her virksomheder, har haft en bunden opgave. Det var ikke muligt at fordele nogle virksomheder til et regionalt niveau. Der var kun stat og kommune tilbage, for i kommissoriet havde regeringen på forhånd besluttet, at det var de eneste to myndigheder, man havde at gå ud fra.

Samtidig ligger der jo en meget, meget barsk mindretalsudtalelse fra bl.a. Danmarks Naturfredningsforening, som siger, at det faglige grundlag for at træffe de her beslutninger ikke har været i orden. Der er en meget stor kritik af den måde, man har grebet opgaven an på i myndighedsudvalget. Så vidt jeg huske – nu har jeg ikke rapporten lige foran mig – står der faktisk direkte i rapporten, at man ikke har kigget på de langsigtede miljøkonsekvenser af det, der er foreslået.

Kort sagt mener jeg, at det, der er foregået der, er noget bras, som vi ikke kan bruge til noget.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg forstår, at fru Pernille Blach Hansen anser det for at være noget bras. Men jeg vil nu alligevel spørge: Er det ikke sådan, at de 235 virksomheder, der er udvalgt til nu at ligge i staten, er de virksomheder, som er de største, de vanskeligste og dem, som det kræver stor kompetence inden for en række områder at forvalte?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Nu ved jeg ikke, om hr. Wedell-Neergaard har læst mindretalsudtalelsen fra bl.a. Danmarks Naturfredningsforening i forbindelse med myndighedsudvalget. Men der er i hvert fald ikke for mig nogen tvivl om, at når man læser den beskrivelse af, hvordan forløbet har været i det udvalg, har det ikke været et tilfredsstillende grundlag at træffe så store beslutninger på. Også der har arbejdet båret præg af, at det skulle gå utrolig stærkt, og at det var en bunden opgave, man fik udstukket af regeringen. Præcis derfor ligger der de indsigelser.

I de indstillinger, der ligger fra Miljøministeriets side tidligere i processen i forbindelse med strukturreformen, anbefaler man jo netop ikke det snit. Tværtimod var det et af de steder, hvor man mente, at der var en væsentlig rolle at spille for regionerne.

Så jeg undrer mig meget over, at man er endt, hvor man er endt. Det kan i hvert fald ikke have været fagligt begrundet, og det kan ikke have været med udgangspunkt i de der virksomheder.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Næste ordfører er hr. Jørn Dohrmann.

Jørn Dohrmann (DF):

Fra Dansk Folkepartis side skal der ikke herske nogen tvivl om, at vi selvfølgelig er glade for, at vi nu er kommet så langt, som vi er. Vi kan også, når vi taler om spildevandsudledning, som det blev nævnt her, konstatere, at det altså er noget lovgivning, som allerede fungerer i dag, og nogle krav, der skal overholdes. Så kan man diskutere, om den ene eller den anden skal holde tilsyn med de her ting, og der mener vi helt klart, at det kan kommunerne godt gøre.

Når vi kommer til de store virksomheder og de andre steder, er det vigtigt, at vi får den her strømning. Når vi har en borger, der vil klage over et eller andet, så ved han, hvor han skal gå

hen. Så bliver han ikke sendt rundt i systemet som en kastebold.

Det gælder selvfølgelig også, når vi taler om de store virksomheder, som skal miljøgodkendes. Derfor har vi konstateret, at det ville være godt, at vi sender de allerstørste virksomheder til staten, i stedet for, som vi kender virksomhedsstrukturen i dag, at man får en uensartet behandling, fordi man ligger ude i forskellige kommuner. Derfor er det meget fornuftigt fuldstændig at lægge dem over til staten. Er man så uenig i nogle af de afgørelser, der måtte komme i kommunerne med de mindre virksomheder, er der jo mulighed for at få fat i call in-bestemmelsen, og det vil så blive håndteret på den måde.

Så det er helt klart, at med de tiltag, der er iværksat med dette lovforslag, er der givet en bedre klageadgang, som jeg i hvert fald synes giver en god mulighed, hvis man føler, at man ikke bliver tilgodeset.

Men det, vi hører i dag, er bare surhed over, at man ikke er med i kommunalreformen. Der er egentlig ikke nogen rigtige argumenter for at stemme imod.

Vi kan tage det om støj. Motorbaner må larme 45 dB, men vejstøjen er op til 50 dB. Hvordan hænger det sammen? Det er bare et område, hvor man kan spørge: Er der nogen ræson i det her? Kunne det ikke ligge ude i kommunerne, hvor man kan træffe afgørelser lidt nærmere på dem, der er involveret i de sager?

Jeg synes, der er meget ræson i, at man lægger det ud til kommunerne, og hvis de så føler, at de ikke kan løfte opgaven selv, fordi de ikke har de rigtige folk, eller der er for få folk, hvis alle kommuner skulle ansætte én, som det blev nævnt, så kan de forskellige kommuner jo gå ind i et tværfagligt samarbejde, så de faktisk fungerer som det, som vi kender fra amterne i dag, hvis de synes, at det er den rigtige model. Men her er der altså frit valg på alle hylder, og det er op til den kommunalbestyrelse, man nu vælger – bl.a. til november måned – at sammensætte, hvordan den ønsker, at der skal samarbejdes med de forskellige kommuner.

Men i Dansk Folkeparti, det skal der ikke herske nogen tvivl om, har vi tillid til, at kommunerne kan løfte de her opgaver. Vi har tillid til, at det spor, som vi har lagt, nemlig at vi skal have to niveauer, kommunen og staten, er det rigtige snit, som vi gerne vil forsvare, og som vi står fuldstændig fast på og har kæmpet for i lang tid. Nu ser det ud til at lykkes, og det synes vi selvfølgelig er utrolig godt.

Kl. 17.10

Så jeg synes, at den surhed, vi har hørt fra særlig Socialdemokratiet i dag, de mørke skyer, som de prøver på at tegne, efterhånden bør forsvinde, for det er jo ikke dokumenteret, at det vil blive ringere. Det vil derimod, som jeg ser det, blive meget, meget bedre for den enkelte borger med én indgang til systemet. Derfor er vi selvfølgelig i Dansk Folkeparti parate til at stemme for det her.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Tak til ordføreren. Jeg giver ordet til den næste ordfører, hr. Christian Wedell-Neergaard. Undskyld, der er vrøvl i ordførerrækken. Jeg vil så give ordet til hr. Steen Gade.

Steen Gade (SF):

Jeg vil tage fat i spørgsmålet om armslængdeprincippet, altså tilladelser omkring kommunalt drevne virksomheder. Her er det sådan, at oppositionen har stillet ændringsforslag om, at det er staten, der skal give tilladelse, og om, at staten skal føre tilsyn med kommunalt drevne virksomheder.

Det er regeringen ikke tilhænger af, og det viser en af absurditeterne ved det forslag, vi sidder med: Kommunalt drevne virksomheder skal have tilladelser, og der skal føres tilsyn af dem selv.

Det er en illustration af nogle af de problemer, der opstår, når man vil have det hele presset ind i en sådan model, som man har her.

Jeg ved godt, at man har prøvet at reparere på det, men tilbage står i hvert fald, at regeringspartierne og Dansk Folkeparti nu om lidt afviser de ændringsforslag, som vi har stillet på det her punkt.

Efter vores opfattelse har vi en lovgivning, når vi kommer ud af det her på fredag, hvor vi har en enorm risiko for at få nogle tilbageskridt, når det gælder miljøgodkendelser og tilsyn. Det er jo rigtigt, at nogle af dem flyttes til staten, 250 virksomheder, og ca. 2.000 flyttes fra amterne til kommunerne.

Jeg er selv rimelig sikker på, at realiteten er, at danske kommuner, selv om de får 50.000 indbyggere, er for små til det her. De kan ikke gøre det her ordentligt. Det eksempel, der er nævnt med lufthavnen, og Tårnby Kommune er vist en kommune med 20.000 indbyggere, er bare en understregning af absurditeten.

Så kan man selvfølgelig reparere på det, man kan lave kommunale fællesskaber osv., og det

håber jeg da sker. Men tilbage står, at vi går væk fra at have et forholdsvis sikkert system. Hvis vi skulle have tænkt på at effektivisere og få mere miljø for pengene, vil jeg godt være ærlig og sige her i dag, at så skulle vi have flyttet det fra kommunerne til regionerne, for så havde vi fået en balance mellem det kvalificerede beslutningsgrundlag og en decentral forvaltning.

Nu får vi en decentral forvaltning med en stor risiko for, at den ikke er kvalificeret nok, at den er for meget i lommen på lokale interesser, at den ikke får den afbalancering.

De store virksomheder kommer så til staten. Ja, det er selvfølgelig bedre, end at de ligger i de små kommuner. Men hvis jeg skal sige noget, så er det måske lidt for tæt på ministeren. Det er faktisk forholdsvis klogt at have et stærkt regionalt niveau til den slags ting, hvor man ikke kan lade være med at få nogle overvejelser om erhvervsudvikling, afvejninger af nogle ting, der har med økonomi at gøre, og noget, der har med miljø at gøre.

Så jeg vil være ganske bekymret for det, og jeg er også overrasket over, at regeringen har afvist, at man simpelt hen foretager en vurdering af miljøkonsekvenserne af det her forslag. Det er jo en af de ting, som vi tit står og snakker om på miljøområdet: Vi burde egentlig lave en vurdering af de miljømæssige konsekvenser af de initiativer, vi tager her i Folketinget.

Kl. 17.15

Vi har spurgt i udvalget, om miljøministeren ville lave sådan en miljøkonsekvensanalyse og redegøre for de miljømæssige konsekvenser af det her forslag. Vi har fået at vide, at det ønskede regeringen ikke. Jeg er rimelig sikker på, at en sådan analyse var kommet ud med, at vi ville have fået mere miljø for pengene ved at følge de ændringsforslag, som oppositionen har stillet.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg skal lige faktisk oplyse, at der er 40.000 borgere i Tårnby Kommune, ikke 20.000.

Hr. Steen Gade starter sit indlæg med at tale om armslængdeprincippet. Det er jo et princip, som man kan sige at oppositionen har bygget meget af sin argumentation på. Men nu er 235 virksomheder placeret i staten. Er det ikke en overholdelse af armslængdeprincippet, og anerkender hr. Steen Gade ikke, at det er en samling af kompetencen omkring de meget store virksomheder og de meget komplicerede problemer?

Så er jeg naturligvis skuffet over, at hr. Steen Gade som et ræsonnabelt menneske igen stiller sig op og holder en tale om at give opgaven til regionerne, når nu udgangspunktet er, at enten har vi placeret den i kommunerne eller i staten, idet regionerne som forvaltningsenhed på det her område jo ikke skal have de her opgaver.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Nu er jeg jo lovgiver og ikke en, der bare skal rette ind efter, hvad der i årtier har stået i Det Konservative Folkepartis partiprogram, nemlig at amterne skulle nedlægges. Så det bliver ikke mit udgangspunkt, når jeg faktisk mener, at regionerne er det eneste rigtige niveau at styrke for at løse miljøopgaverne. Så det var den ene del af det, hr. Christian Wedell-Neergaard spurgte mig om.

Det andet var, om jeg ikke ville bekræfte, at det at få 250 af de mest forurenende virksomheder ind til staten er en del af at skabe et sådant fagligt miljø og en kvalificeret sagsbehandling. Jo, det vil jeg bestemt. Jeg sagde også, at det er en god idé i den aktuelle situation. Men jeg ville bestemt have foretrukket, at langt det meste fortsat lå i nogle stærke regioner, fordi jeg også har en lille bekymring for de ting, der ligger hos staten. Der ligger de meget tæt på en minister. Det er godt, men det kan også være lidt skidt.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg er glad for det svar og den anerkendelse af, at det at lægge dem i staten altså giver muligheden for at få det armslængdeprincip.

Men lad os så tage fat på kommunernes behandling af det her. Hvordan kan hr. Steen Gade kalde det et tilbageskridt? Hvordan kan hr. Steen Gade insinuere, at kommunerne ikke forvalter den miljømæssige kontrol og tilsyn med virksomhederne efter lovgivningen, fordi det er placeret i kommunerne? Kommunerne bliver jo store bæredygtige enheder med en relativt stor miljøforvaltning, og de vil da være i stand til at udføre det her tilsyn på forsvarlig vis.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det sidste er vi bare ikke enige om, altså at kommunerne kan gøre det. Det er *min* analyse. Jeg forstår, at hr. Christian Wedell-Neergaard har en anden. Jeg betvivler ikke, at hr. Christian

Wedell-Neergaard mener det, han siger. Det er bare *min* analyse, at det her bliver ringere.

Når det gælder spørgsmålet om armslængdeprincippet, vil jeg sige, at det ikke nødvendigvis behøver at være godt at føre en meget stor virksomhed ind i staten, altså så tæt på ministeren.

Jeg kan nævne et enkelt eksempel, hvis den konservative ordfører vil høre det. Engang var der en diskussion om, hvorvidt Stålvalseværket skulle være inde under staten, hvad angik tilsyn og påbud osv. Det var i en situation, hvor staten ejede en tredjedel af aktierne i Stålvalseværket. Det kunne jeg godt se nogle problemer ved, og det var ikke lige netop et armslængdeprincip, men faktisk det modsatte.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Jeg giver ordet til hr. Per Clausen som ordfører.

Per Clausen (EL):

Jeg er faktisk meget enig med hr. Steen Gade i, at hvis man kigger på kontrollen med industrivirksomheder og i øvrigt også andre virksomheder i Danmark, er det sådan set ikke noget stort problem i dag, hvor kontrollen ligger. Der gøres et seriøst og fornuftigt stykke arbejde. At lovgivningen så på en række andre områder er slap – det gælder både i forhold til landbrug og i forhold til industri – er noget andet. Og der kan selvfølgelig også være andre problemer.

Kl. 17.20

Jeg vil fremhæve tre grunde til, at det her forslag er problematisk. Det vil jeg forsøge at gøre forholdsvis kort.

Den første grund er den, der handler om reguleringen af industrivirksomhedernes miljøforhold, hvor jeg mener, at det, man gennemfører, får to negative konsekvenser. Der vil ske en atomisering og en udtynding af de faglige miljøer. Jeg medgiver, at det er rigtigt, at der også flyttes noget til staten, og det kan godt være, at det er fornuftigt, selv om jeg sådan set tror, at hr. Steen Gade har ret, når han siger, at det under alle omstændigheder ville være godt at beholde de her ting på det regionale niveau.

Den anden grund er den der snak om armslængdeprincip. Jeg synes nu ikke, det er så underligt at fremføre det synspunkt, at det er svært at forestille sig, at kommuner, selv om de også bliver større end de nu eksisterende, undertiden vil føle, at de bliver nødt til at tage nogle andre hensyn end dem, der tager udgangspunkt i miljøet.

Hr. Dohrmann antydede jo et konkret eksempel i sit indlæg, da han sagde, at der var det her med motorbaner, hvor der ikke måtte støjes mere end 40 eller 45 dB. Der synes jeg, at hr. Dohrmann antydede, at når det kom under kommunernes kontrol, ville det problem blive løst. Det forstår jeg ikke helt, for jeg har ikke det indtryk, at lovgivningen bliver lavet om.

Men hr. Dohrmann har nok den forståelse, som sikkert er bærende for Dansk Folkeparti i den her sag, at man ude i kommunerne vil vælge at se pragmatisk på lovgivningen, hvis der er andre interesser, der skal gennemføres. Anderledes kan det ikke forstås. Det synes jeg da var bemærkelsesværdigt.

Der er selvfølgelig også det element, og det kan sikkert få en del store virksomheder til at have et ønske om at komme ind under staten, at de mener, at de der kan få en bedre sparring og måske også, ved at koncentrere deres indsats i forhold til staten, kan få nogle resultater, som er i overensstemmelse med deres interesser.

Så til den tredje og sidste grund, nemlig udtyndingen. Her kan man også bare sige, og det jo meget tydeligt af førstebehandlingen af det her lovforslag fremgik, at det, der bliver løsningen, jo bliver samarbejdskonstruktioner i form af kommunale fællesskaber. Der er bare det at sige til det, at det i hvert fald i udgangspunktet for regeringens egen Strukturkommission har været sådan, at man har lagt meget vægt på, at man skulle undgå disse fællesskaber, fordi de gør det mere vanskeligt at opretholde en demokratisk kontrol, end hvis der er en direkte sammenhæng mellem et politisk organ og administrationen. Det problem eksisterer selvfølgelig også.

Men konklusionen på det her bliver, at fordi man har valgt den her model med store såkaldt stærke kommuner og staten og ikke noget regionalt niveau af betydning, så kommer man indimellem til at finde nogle løsninger, der altså betyder, at det bliver nødvendigt med de her regionale selskaber.

Så nævnte fru Pernille Blach Hansen det der med, at det jo var lidt besynderligt, at tilladelse til havbrug skulle lægges ud i kommunerne, for der var man i hvert fald sikker på, at forurenningen ville sprede sig og dermed påvirke andre kommuner, der ikke direkte har indflydelse på det.

Jeg synes derfor, at der er mange gode grunde til at stemme imod det her lovforslag, også selv om man skulle være tilhænger af kommunalreformen, hvad jeg ikke er. Derfor kan jeg til hr.

Eyvind Vesselbo sige, at jeg i hvert fald ikke er trist over eller ked af ikke at være med i forliget om den her kommunalreform.

Jeg er derimod glad for at kunne sige, at der er store chancer for, at vi efter næste folketingsvalg har et andet flertal her i Folketinget, som kan sørge for at få repareret i hvert fald nogle af de værste skader.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 48 stemte for, 61 imod.

Ændringsforslag nr. 5, 7-12, 19 og 27 forkastedes uden afstemning.

Kl. 17.25

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes, idet 48 stemte for, 60 imod.

Ændringsforslag nr. 6 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 forkastedes, idet 48 stemte for, 60 imod.

Ændringsforslag nr. 20 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 16 forkastedes, idet 48 stemte for, 60 imod.

Ændringsforslag nr. 13, 15 og 24 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 17 forkastedes, idet 49 stemte for, 60 imod.

Ændringsforslag nr. 14 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 18 forkastedes, idet 49 stemte for, 60 imod.

Ændringsforslag nr. 21 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 22, 23, 25 og 26 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

33) Anden behandling af lovforslag nr. L 92: Forslag til lov om ændring af lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven) og lov om vandforsyning m.v. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår organisering af myndighederne m.v.).

Af miljøministeren (Connie Hedegaard).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 31/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

Der var stillet 32 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling

Inger Støjberg (V):

Jeg vil gerne her ved andenbehandlingen af lovforslag nr. L 92, som jo i høj grad omhandler vandforsyningen, konstatere, at vort drikkevand ikke er i fare, hvilket ellers igen og igen har været hævdet af flere af oppositionens politikere.

Vort drikkevand har altid været af en meget høj kvalitet, og det skal det selvfølgelig fortsat være. Det har kommunalreformen ingen indflydelse på. Kort sagt er det sådan, at varetagelsen af opgaverne godt nok flyttes fra det kommunale led og til staten, men ansvaret for, at også de kommende generationer får gavn af den store indsats, der hidtil er gjort, er stadig den samme,

om end det er andre politikere, der varetager det.

Jeg vil gerne her slå fast, at vi i Venstre har stor tillid til kommunalbestyrelserne rundt omkring i landet. Der er ingen grund til at tro, at et kommunalbestyrelsesmedlem ikke vil varetage opgaven med beskyttelse af vandmiljøet lige så godt som et amtsrådsmedlem eller for den sags skyld et regionsrådsmedlem.

Der er heller ingen grund til at tro, at nye og større og stærkere kommuner ikke vil have de faglige og kompetencemæssige ting, der skal til for at løse de nye opgaver, som der er lagt op til i forslaget.

Venstre støtter de af miljøministeren stillede ændringsforslag og selvfølgelig også lovforslaget som helhed.

Kl. 17.30

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Nu har vi ofte i den her debat om strukturreformen hørt, at den også giver en forenkling, en bureaukratisk lettelse, og hvad der ellers er brugt af forskellige ord.

Jeg vil da gerne bede Venstres miljøordfører kommentere bl.a. henvendelsen fra Vandplan Sjælland, som jo er underskrevet af en af Venstres ordførers egne partifæller, hr. Flemming Damgaard Larsen. Her siger Vandplan Sjælland netop, at det, der sker, er, at i stedet for at det nu er amterne på Sjælland, der har ansvaret for vandindvinding, så bliver det for eftertiden spredt ud til 44 kommuner. Det skriver Vandplan Sjælland selv i en folder, som de har sendt til bl.a. Folketingets Miljøudvalg.

Hvori ligger den administrative og den bureaukratiske forenkling af de vandindvindinger, som har betydning for det vand, der bliver pumpet op, at det for Sjællands vedkommende og også for resten af landets vedkommende bliver spredt ud fra ganske få amter til eksempelvis for Sjællands vedkommende 44 kommuner? Hvori ligger forenklingen?

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Nu går jeg ud fra, at den socialdemokratiske ordfører er fuldstændig enig med mig i, at det, der er det væsentlige her omkring drikkevandet, er, at drikkevandet er i orden.

Jeg vil gerne sige, at målet med ændringerne i kommunalreformen på vandområdet jo fortsat er at have en god vandkvalitet, altså fortsat at

sikre de kommende generationer, at de trygt kan åbne for hanerne og få noget utrolig godt drikkevand ud. Om det så er en bureaukratisk byrde eller det modsatte, det synes jeg egentlig ikke er det væsentlige her. Det væsentlige i spørgsmålet om drikkevandet er, at drikkevandet er i orden, og at drikkevandet også er i orden for de kommende generationer.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Hr. Torben Hansen for anden og sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Det var jo en masse smukke plusord, som alle kan være enige om. Der er jo ikke nogen herinde, der kan erklære sig uenig i, at det er vigtigt, at vi har rent drikkevand til vores efterkommere og alt det der.

Men det, vi jo kan se ud af det her, er, at man bureaukratiserer, når man netop flytter indvindingstilladelse. Det er indvindingstilladelse, og hvor meget man udvinder af hvert enkelt grundvandsmagasin, der også har kæmpe stor betydning for en eventuel kommende forureningsgrad.

Man gør endda sådan, at armslængdeprincippet forsvinder, fordi det for eftertiden bliver de kommuner, hvor de store virksomheder ligger, som også skal føre miljøtilsyn med dem. Kommunerne skal give indvindingstilladelse til grundvandet, de skal føre tilsyn med tilladelsen, og til allersidst skal de håndhæve reglerne, hvis tilladelsen ikke bliver overholdt.

Synes Venstre, at det er noget, der retssikkerhedsmæssigt er i orden, og ser det ikke også ud, som om det her rent faktisk i sidste ende betyder, at vi får tømt de grundvandsmagasiner, som vi gerne vil passe godt på?

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Nu kender jeg så hr. Torben Hansen langt bedre. Spørgsmålet gik indledningsvis ud på, om det her var mere bureaukratisk og en administrativ byrde, og så pludselig ændrer man spørgsmålet til at dreje sig om, at det nu pludselig er, fordi man nærer mistillid til kommunalbestyrelsesmedlemmerne. Det er i virkeligheden det, der ligger til grund for også det første spørgsmål, bare pakket ind i nogle helt andre ord.

Jeg forstår simpelt hen ikke den mistillid, som man fra socialdemokratisk hold har til kommu-

nalbestyrelsesmedlemmer. Hvorfor skulle kommunalbestyrelsesmedlemmerne rundtomkring i landet dog ikke ønske, at drikkevandet er af god kvalitet, nøjagtig som amtsrådsmedlemmerne hidtil har ønsket?

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Næste korte bemærkning er fra hr. Martin Lidegaard. Derefter er det hr. Per Clausen og hr. Steen Gade. Så kan vi rækkefølgen.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg synes ikke, at Venstres ordfører besvarede hr. Torben Hansens første spørgsmål, nemlig om den kortlægning, som amterne er i gang med, og hvor flere amter, også Frederiksborg Amt, har henvendt sig og mindelig bedt om, om ikke de kunne få lov at gøre den færdig, inden man igangsatte den her nye kommunalreform. Vil det ikke være rimeligt at give dem chancen for det?

Kl. 17.35

Vi bliver beskyldt for ikke at have tillid til kommunerne, men jeg synes ikke, at regeringen har særlig meget tillid til amterne. Det har faktisk været min fornemmelse indtil nu, at fru Inger Støjberg ikke har samme amtspsykose som flere af hendes partimedlemmer, nemlig at nu skal alting bare med vold og magt så hurtigt som muligt væk fra amterne, for de kan ikke noget som helst, men at man egentlig havde et meget sagligt, fagligt forhold til sagerne.

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Jeg er meget glad for bemærkningerne om, at jeg skulle have et særlig sagligt og fagligt forhold til området. Det takker jeg den radikale ordfører mange gange for. Jo netop, og det er nemlig sådan, at jeg slet ikke kan se et problem i, at det nu er kommunerne, der skal varetage opgaverne. Jeg kan slet ikke se et problem i, at staten har en række områder på det her felt, og at kommunerne så har resten.

Tværtimod synes jeg, at det er en fin forenkling. Jeg synes, at samtidig med at man bevarer helheden, får man nærheden i, at kommunerne varetager opgaven.

Kortlægningen er jo ikke amternes eller regionernes opgave fremover, men jeg ser det her som en stor forbedring. Jeg takker igen for det saglige og faglige input, som jeg skulle være den, der var garant for.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Nu håber jeg, at jeg kan opretholde min ros, for det svar, der kom, gør det lidt sværere.

Jeg har lidt opgivet den store ideologiske debat om det her. Vi bliver jo ikke enige om, hvorvidt det er klogt at flytte de her ting og vente på mere helhed i det osv. Derfor forsøgte jeg meget spagfærdigt at spørge, hvad fornuften er i at afbryde selve den kortlægning, som amterne er midt i og har fuld gang i, og pludselig sætte kommunerne til at lave det arbejde dobbelt, som amterne allerede er i gang med.

Der er jo ikke rigtig noget fornuftigt argument, heller ikke selv om man ender med at flytte det hele over i kommunerne. Det er egentlig et meget spagfærdigt spørgsmål. Jeg vil ikke ændre hele fru Inger Støjbergs kommunalreform. Jeg vil ikke flytte det hele andre steder hen. Jeg spørger bare: Vil det ikke være fornuftigt, som flere Venstrefolk også har været ude med, lige at lade amterne gøre deres arbejde færdigt, inden man overfører det hele? Er det ikke en meget rimelig betragtning?

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Jeg kan kun gentage for hr. Martin Lidegaard, hvad jeg allerede har sagt, at jeg synes, at den nye inddeling af opgaverne, den nye fordeling, er ganske udmærket. Jeg føler mig fuldstændig tryk ved den måde, som man opdeler opgaverne på, så det nu i høj grad bliver et samspil mellem staten og kommunerne.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Det er ikke, fordi jeg ønsker at trække debatten i langdrag, men der var noget i fru Inger Støjbergs svar til hr. Torben Hansen, som jeg bed mærke i, og som jeg godt vil bore en lille smule i. Jeg forstod på fru Inger Støjberg, at hendes synspunkt er, at når man gennemfører den her reform, vil der også fortsat være rent vand om nogle år. Det er jo godt. Det er jeg glad for at høre.

Men jeg forstod også, at om det så blev mere bureaukratisk, havde fru Inger Støjberg et meget afslappet forhold til det. Det kan jeg ærlig talt ikke forstå.

Nu har vi ført hele den her debat i dag, og vi har næsten ikke kunnet undgå hele tiden at høre om, hvordan det hele ville blive enklere og min-

dre bureaukratisk, og så ville miljøet i øvrigt holde sig på samme niveau. Hvis konsekvensen af det her lovforslag er, at vandet beholder samme kvalitet, og at vi får mere bureaukrati, så er der da ikke meget fornuft i det.

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Nu tror jeg, at spørgsmålet om bureaukrati i høj grad kan være en fortolkningssag. Jeg ser bestemt ikke det her som et bureaukratisk forslag, nærmere tværtimod. Vi har nu to led, der varetager drikkevandet. Vi har staten som det ene led, og så har vi kommunerne som det andet led. Så jeg synes ikke, at to led på det her felt på nogen måde er bureaukratisk.

Tværtimod synes jeg, at det er en meget, meget stor fordel, at man nu får højere grad af nærhed i spørgsmålet om drikkevand, for drikkevand må jo være en sag, der interesserer alle og i høj grad også kommunalpolitikkerne. Så hvis man på den ene side kan kombinere det at lægge beslutningerne ud til kommunerne og på den anden side sikrer, at man har et godt drikkevand også til de kommende generationer, så ser jeg simpelt hen ingen problemer i det, men kun fordele.

Kl. 17.40

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg synes nu ikke – og det er sådan set værd at rose – at fru Inger Støjberg er helt så sikker i målet, når hun understreger, hvordan jeg har misforstået hendes første svar til hr. Torben Hansen, nemlig at hun faktisk ikke mener, at det her fører til mere bureaukrati. Jeg mener sådan set, at det argument, der kom fra en af fru Inger Støjbergs fortræffelige partifæller – det hedder vel ikke partikammerater i de kredse – var en meget præcis beskrivelse af, at der faktisk kom mere bureaukrati.

Så får jeg jo den tanke, at måske er fru Inger Støjbergs støtte til det her lovforslag ikke præget af det konkrete lovforslag, men præget af, at fru Inger Støjberg i virkeligheden synes, det er fantastisk vigtigt at få nedlagt amterne og få så lidt som muligt på det regionale niveau. At kommunerne så får nogle opgaver, de ikke er i stand til at løfte uden enten at lave kommunale selskaber eller udlicitere, er måske heller ikke så dårligt set fra fru Inger Støjbergs synspunkt.

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Jeg synes nu, at jeg var fuldstændig sikker i mælet både første og anden gang. Men jeg kan da først og fremmest trygt og roligt sige til hr. Per Clausen, at det er fuldstændig korrekt, at vi ikke hedder -kammerater, men partifæller i vores parti.

Så kommer vi til, om det sådan er et ideologisk felttog for at få nedlagt amterne. Jeg vil overhovedet ikke lægge skjul på, at jeg er utrolig glad for den her kommunalreform. Jeg er utrolig glad for den nærhed, der ligger i kommunalreformen, det, at vi får nogle større, stærkere og handlekraftigere kommuner, hvilket også betyder, at man får beslutningerne lagt langt længere ud end førhen.

Man kan så kombinere det på drikkevandsområdet med, at man får nærhed. Kommunalbestyrelserne kommer til at varetage det her vigtige felt, så vi kan sikre drikkevandet også til de fremtidige generationer. Derfor er jeg utrolig glad for at trykke på den grønne knap på fredag, når vi skal vedtage det her endeligt.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Fru Inger Støjberg var inde på, at vi andre ikke havde tillid til kommunalbestyrelser, og at jeg slet ikke troede, at de kunne noget. Jo, jeg vil da håbe, at der er mange kommunalbestyrelsesmedlemmer, der vil være lige så kloge som hr. Flemming Damgaard Larsen fra Venstre, der har sendt det brev, som Socialdemokratiets ordfører omtalte. Og så vil jeg egentlig kæmpe ganske hårdt for, at der ved kommunalvalget kommer meget få Venstrefolk og Dansk Folkeparti-folk ind, for hvis det sker, går det da først rigtig galt.

Men til det mere saglige: Det der med at snakke grundvand og vand og så snakke lokalt, helt lokalt, virker sådan set absurd, når hele miljødiskussionen i de her år går ud på, at vi oven i købet skal tænke internationalt osv. Det virker helt absurd.

Er det ikke også fru Inger Støjbergs opfattelse, at hvis man skal have rent drikkevand, skal man tænke kortlægning, overvågning, miljømål, råstoffer og jordforurening sammen, og så ender man med, at kommunen overhovedet ikke er det sted, hvor man skal kigge hen, men at man skal kigge på det i en meget, meget større sammenhæng?

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Hvis man taler i for lang tid, risikerer man også at få frataget ordet. Nu er det ordføreren, der får ordet.

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Nu havde jeg sådan set heller ikke forventet, at hr. Steen Gade ville tage kampen op for at få flere Venstrefolk og Dansk Folkeparti-folk ind i kommunalbestyrelserne. Men hr. Steen Gade sagde jo ikke noget om De Konservative, så man ved jo aldrig.

Men det er netop vigtigt, at statens rolle også bliver defineret, hvad angår drikkevandet, og det er jo derfor, at det her lovforslag er så godt. Nu deler man i virkeligheden ansvaret, så staten tager sig af det overordnede, og så tager de større kommuner sig af det nære. Så det er i virkeligheden det, der er den utrolig store styrke i lige præcis det her lovforslag.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg vil gerne sige til fru Inger Støjberg, at skulle jeg give et råd til en, der ville stemme borgerligt ved næste kommunalvalg, og en, der var interesseret i miljøet, så blev det, at han ikke stemte på Dansk Folkeparti, derefter at han ikke stemte på Venstre, men at han godt kunne overveje at stemme på De Konservative. Den her debat har jo også vist, at sådan er spændingerne. Det kan vi da lige så godt sige helt ærligt.

Så er jeg enig i det, fru Inger Støjberg siger om, at der også er givet en rolle til staten. Men hvorfor bureaukratiserer man så det hele og spreder det hele ud og lægger noget i regioner og noget i kommuner og noget i staten, uden at man egentlig får effektivitet og en koncentreret indsats for pengene?

Kl. 17.45

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Jeg kan svare hr. Steen Gade fuldstændig kort, klart og præcist, at det er, fordi statens rolle er at varetage det overordnede, hvorimod de større og stærkere kommuners rolle er at varetage det nære.

Derfor er det netop, at man får det utrolig gode og stærke samspil på miljøområdet, og derfor er det, at det her lovforslag netop er så godt, i og med at man bevarer den overordnede koordinering via staten, og så får man det tilmed

lagt til større kommuner, og dermed opnår man nærheden, så vi netop kan sikre drikkevandet også til de kommende generationer.

Derfor er det her lovforslag så utrolig godt.

Torben Hansen (S):

Det lovforslag, vi står med her i dag, betyder en opsplittning mellem planlægning, overvågning og indsats, og i sidste ende er det jo det stik modsatte af, hvad Danmarks natur og miljø har brug for, nemlig en sammenhængende planlægning, indsats, ekspertise og et forbedret beskyttelsesniveau.

Det er overordentlig uhensigtsmæssigt, at eksempelvis kortlægning af grundvandsressourcen og dens kvalitet fremover varetages af staten via miljømålslovens vandplaner, mens indsatsplanerne mod forurening af grundvandet, vandforsyningsplaner samt alle indvindingsstilladelser fremover skal ligge i kommunerne, for de indsatsplaner, der skal laves, skal jo netop baseres på kendskabet til truslerne mod grundvandet, til arealanvendelsen, til grundvandssårbarhed og til vandforsyningsplaner, og vandforsyningsplanerne skal også baseres på en afvejning af vandressourcens udnyttelse til almen vandforsyning, natur, erhverv m.m.

Det, der rent faktisk sker, er, at vi får 100 grundvandsmyndigheder i fremtiden mod de 13, vi har i dag. Det vil jo i sidste ende sige, at vi får en udtynding af ekspertisen, og det er jo også noget af det, som Vandplan Sjælland gør opmærksom på. Jeg har tidligere fra Folketingets talerstol nævnt breve fra Vandplan Sjælland, hvor de siger, at det, der sker med det her, er, at man går fra de sjællandske amter til, at det nu bliver 44 kommuner, der skal samarbejde om det, og det er en bureaukratisering, og de slutter endda meget smukt af med, at det gode samarbejde i Vandplan Sjælland bør videreføres, da grundvandet ikke kender til administrative grænser.

Det er Roskilde Amt, det er Vandplan Sjælland, det er regeringens egne partifæller, der siger det her. Det kunne jo være befriende, hvis man her for en eneste gangs skyld fra regeringens side havde lagt al den der amtspsykose til side og sagde, at der rent faktisk kommer nogle herude fra det åbne land, der siger, at det her er helt galt. Men det har man valgt ikke at gøre, og det skal vi beklage.

Det næste eksempel, vi har, er jo hele Limfjordsområdet. I dag er det tre amter, der har ansvaret for Limfjordsområdet. De indsatsplaner og handleplaner, der skal laves for eftertiden, er

det 17 kommuner der skal have ansvaret for. Hvis der bare er én her, der kan forklare, hvordan det medfører en administrativ forenkling og mindre bureaukrati, så vil jeg frygtelig gerne høre det.

Grundvandsbeskyttelsen og grundvandsbenyttelsen bør placeres samme sted, og det er regionalt, og det er også det, der bliver afspejlet i de ændringsforslag, som vi har til afstemning om x antal minutter, når den her debat er færdig.

Kommunerne står også for hovedparten af den samlede vandindvinding, det er 63 pct., igennem de nuværende kommunale vandværker, men i den ny lov skal de give sig selv tilladelse til at indvinde grundvandet, så skal de kontrollere, at de overholder vilkårene i tilladelsen, og det er jo dybest set – hvis man lige hører efter – helt utroligt. Det svarer til, at en industrivirksomhed selv laver sine egne miljøgodkendelser og derefter kontrollerer, at den overholder dem. Det, at man får tilladelse, kontrol og håndhævelsesmyndighed i det samme regi, mener vi rent faktisk er en, skal vi sige, grov uoverensstemmelse med armslængdeprincippet.

Det næste er så, at det her jo er et meget kompliceret område. Det fremgår jo også af regeringens bemærkninger. Jeg har nævnt det tidligere i løbet af dagen, men i september 2004 overflytter regeringen dele af råstofforvaltningen og dele af jordforurening til regionerne med den argumentation, at man skal sikre en ensartet praksis inden for det her stærkt specialiserede område.

Kl. 17.50

Her er man gået den anden vej, og man har endda skåret de bånd over, der ligger mellem grundvandet, råstofforvaltningen og jordforureningen. Nu vil de ligge og svømme mange forskellige steder i offentligt regi.

Det her er vi meget bange for vil medføre forøget bureaukrati, vil medføre et brud på armslængdeprincippet, og i allersidste ende vil taberen i det her ikke blive os, der sidder herinde, det vil blive grundvandet og de efterkommere, der skal bruge vores rene grundvand om 20, 30 eller 50 år.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Kan hr. Torben Hansen bekræfte, at det har været synspunktet hele vejen igennem, og uanset hvad vi har sagt, at opgaverne skal placeres i regionerne?

Nu er det jo sådan, at regionerne ikke skal varetage de her opgaver efter vores mening, og

derfor har det jo været en meget bombastisk forhandlingsposition, som det har været umuligt at flytte på, hvor det har været umuligt at komme videre, umuligt at lave en fornuftig aftale, hvis det har været det eneste synspunkt, vi har kunnet blive præsenteret for.

Så mener jeg, hr. Torben Hansen simpelt hen fejlfortolker, når han taler om indvindinger og tilladelser i samme myndighed og sammenligner det med en virksomhed. Det er jo en kommunalforvaltning, hvor man har ansvaret i henhold til lovgivningen. Det må hr. Torben Hansen da anerkende.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

I hele forhandlingsforløbet tror jeg også, det er klart for den konservative ordfører, at et af de steder, hvor regeringen fra starten sagde, at der absolut intet, intet var at forhandle om, var på det her område. Det skal vi dybt beklage.

Hr. Christian Wedell-Neergaard vil også se i det 10-siders-notat, som dækkede alle otte lovforslag og ikke bare et enkelt, og som blev oversendt den 12. maj, at der rent faktisk netop på det her punkt om åbning står, at det kunne være, at man skulle kigge på, om indvindingstilladserne eksempelvis kunne løftes over i staten netop for at undgå, at vi får det brud på armslængdeprincippet, hvor kommunerne skal give sig selv tilladelse, skal føre tilsyn og i sidste ende også håndhæve.

Der var mange muligheder for, at vi på det her punkt, hvis regeringen havde været parat, måske kunne have fundet på nogle fælles løsninger, men vi blev hældt ned ad brættet, for der var absolut ingen åbenhed fra regeringens side.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Hvorfor mener hr. Torben Hansen, at forvaltningen omkring Limfjorden bliver dårligere? Vi havde jo i forbindelse med førstebehandlingen eksemplet med Gudenåen, hvor vi blev ved med at høre, hvor mange forvaltningsenheder den nu løb igennem.

Der er jo tale om, at disse kommuner rundt om Limfjorden kan koordinere deres indsats og skabe en helhed i forvaltningen, og det kan de vel lige så vel som de tidligere amter og kommuner, som jo reelt set har været involveret i sagen.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Det her lovforslag består af to dele. Nu kan jeg forstå, at vi er i den første del, det er miljømålsloven og de handleplaner, der skal laves der. Det siger jo næsten sig selv.

I den gamle miljømålslov, som blev vedtaget ved udgangen af 2003, var det tre amter omkring Limfjorden, der stod for de ansvarsområder, som vi taler om. For eftertiden med den model, der er lagt op til her, går det fra at være tre amter til de 17 kommuner, der har vandoplade til Limfjorden. Jeg synes, det er meget, meget svært at se nogen som helst forenkling i det.

Hvem har i sidste ende ansvaret, når der er to eller tre kommuner, der ikke helt vil, som resten måske synes er det praktiske i forhold til eksempelvis Limfjordens tilstand? Det kan blive nogle frygtelige diskussioner. Men bare selve bureaukratiet, fra 3 til 17, er jo ikke nogen forenkling, tværtimod er det en bureaukratisering, det er ekstra omkostninger, og det er midler, der i sidste ende går fra miljøet.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren, og vi går videre i ordførerrækken. Den næste er Dansk Folkepartis ordfører, hr. Jørn Dohrmann.

Kl. 17.55

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg vil sige, at det godt nok hele tiden er sort snak af den socialdemokratiske ordfører. Det er jo, ligesom man ikke rigtig forholder sig til de ting, der virkelig er sket på det her område. Man har overhovedet ingen tillid til kommunalpolitikkerne. Nej, man har en masse tillid til amtspolitikkerne. Hvorfor har man mere tillid til dem end til kommunalpolitikkerne? Det har vi ikke fået noget svar på, men det får vi nok i løbet af debatten.

Jeg har nu ikke mødt nogen af de her folk ude i det åbne land, som har sagt, at det her overhovedet ikke duer. Jeg tror altså, det mest er i de kredse herinde på Christiansborg. Hvis det ikke er hr. Per Clausen, så er det hr. Torben Hansen, der ikke vil forstå eller bare vil opfatte det som sort snak.

Lad os nu forholde os lidt til, hvad det egentlig er, der sker med lovforslag nr. L 92. Det foreslås jo, at kommunerne overtager de her vandområder. Der har vi jo Natura 2000-planer, som skal udarbejdes og ligesom er med til at lægge grundlaget for vandplanerne. Hvis det er, man

ikke er enig med sin nabokommune, som har lagt en plan, jamen så kan man jo gøre indsigelse mod de her handleplaner. Det kan miljøministeren jo også gøre. Derfor har man jo faktisk fået godt hånd i hanke med, hvad det er, der skal ske på det her område, så man behøver jo ikke være sortseer eller være så nervøs. Vi ser, at nogle af de andre partier, f.eks. Socialdemokratiet, som ikke vil være med på det her område, ligesom vil male det op til en ren skræmmekampagne.

Det er jo vigtigt også at forholde sig til, at man egentlig i dag har de her indvindingstilladelser delt mellem kommunalbestyrelsen og amtsrådet. Altså, hvad er egentlig det nye i det? Det er, at man lægger det ud til kommunerne. Man forenkler systemet. Jamen er det ikke meningen med hele kommunalreformen at få en forenkling også for den enkelte borger, sådan at når han har et problem, så ved han, hvor han skal henvende sig? Han bliver altså ikke den berømte kastebold i systemet. Det kan jeg så forstå er det Socialdemokratiet gerne vil lægge op til, og at det sådan set er fuldstændig ligeglåd med at løse opgaven. Men der synes jeg bare, at man går over strengen.

Lad os nu få nogle reelle ting på bordet, og dem har vi fra Dansk Folkepartis side forhandlet os frem til sammen med regeringen. Ærgerligt, at Socialdemokratiet ikke kan være med her, men det er jo deres valg.

Som Dansk Folkeparti ser det, så spiller vi i hvert fald ikke hasard med vandforsyningen. Vi vil være garanter for, at vi også har et godt og sikkert drikkevand til borgerne også i de kommende årtier. Det er ikke noget, man skal spille hasard med, og derfor er det vigtigt, at vi har nogle gode vandforsyningsplaner. Det er godt, at man kan gøre indsigelse, hvis man mener, at der sker noget, der ikke skulle ske.

Vi er meget fortrøstningsfulde med hensyn til det resultat, der ligger her, og vi mener også, at det er godt, at ministeren kan tilbagekalde de indvindingstilladelser, hvis der skulle vise sig at være en kommune, som har gjort noget, den ikke skulle.

Som vi ser det, er det her en forbedring af miljøet, og den hilser vi velkommen.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Nu skal man så høre af en, om man vil, mere og mere højstemt hr. Dohrmann, at det var vores valg, at vi ikke ville være med. Jeg vil gerne endnu en gang – gentagelse er jo lærdommens mo-

der, siger man – over for hr. Jørn Dohrmann på-pege, at allerede den 12. maj oversendte Socialdemokratiet sammen med De Radikale og SF et notat om vores standpunkter til det her, og der indgik også andre ting end regioner, men der var absolut ingen, ingen bevægelse fra regeringen eller dens støtteparti.

Hvordan kan hr. Jørn Dohrmann argumentere med en forenkling, når eksempelvis opgaverne for de 3, 4 amter, der er på Sjælland, overgår til 44 kommuner? Hvordan kan hr. Jørn Dohrmann argumentere med en forenkling, når de i Limfjordsområdet går fra 3 amter til 17 kommuner?

Jeg tror kun, det er i Dansk Folkepartis univers, man kan se forenklinger der. Alle andre kan altså ikke.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Uanset hvordan man vender og drejer det, må vi jo bare konstatere, at de her opgaver skal udføres. Hvad enten det er amtsrådspolitikere eller kommunalpolitikere, nytter det ikke noget bare at male et skræmmebillede op, komme med en masse sort snak og så tro, at regeringen og Dansk Folkeparti bare bider på krogen.

Kl. 18.00

Nej, sandheden er jo, at når man kommer med ultimative krav til de forhandlinger og først kommer i sidste øjeblik og siger, at nu vil man gerne med ved bordet, så må man også vise, at man vil forhandle og ikke bare møde op og sige, at man har den her seddel, og den ønsker man bare skal gennemføres.

Altså, sådan fungerer det ikke, og derfor må vi erkende, at vi ikke kunne nå til enighed på vandområdet. Ærgerligt nok, at Socialdemokratiet ikke ville være med til noget, men det er jo altså deres valg, vi kan jo ikke hjælpe dem til det.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Til hr. Jørn Dohrmann: Jeg tror, at de eneste, der mødte frem med ultimative krav til de forhandlinger, var Dansk Folkeparti, og de ultimative krav var, at uanset hvad vi andre kom med, så skulle vi ikke med. Det er det, det dybest set drejer sig om.

Men jeg stillede sådan set det spørgsmål, om hr. Jørn Dohrmann ikke godt over for den undrende offentlighed og et undrende Folketing kan forklare, hvori forenklingen består, når

Vandplan Sjælland – og det er regeringens egne partifæller – siger, at 3 til 4 amters opgaver overgår til 44 kommuner, og når 3 amters opgaver med Limfjorden nu skal koordineres mellem 17 kommuner, der hver især skal lave deres lille del af det.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg kan jo godt høre, at somme tider går det lidt i minus for hr. Torben Hansen. Men jeg vil sige, at hvis man bare læser lidt på, hvad det er, der står, så vil man se, at det jo er på grundlag af de statslige vandplaner, Natura 2000-planer, at kommunerne skal arbejde. Derfor er det jo en forenkling for de folk, der skal sidde og arbejde med de ting, at de ved helt nøjagtigt, hvad de skal.

Kan hr. Torben Hansen ikke se, at det altså giver nogle forenklinger, når man har nogle helt klare retningslinjer, så man får en ensartet behandling af de her sager? Det vil betyde, at vi sådan set er kommet et skridt i den rigtige retning, og det behøver ikke være amterne, der leverer det arbejde, det kan lige så godt ligge i kommunerne.

Dansk Folkeparti har selvfølgelig tilsluttet sig, at det er det rigtige, at vi laver to opdelinger, altså en statslig og en kommunal.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Der er så yderligere et par korte bemærkninger til ordføreren.

Inden vi går videre med de korte bemærkninger, kan jeg sige, at det er min hensigt, at når denne her sag er færdigbehandlet og vi har haft afstemningerne, så bliver der en middagspause. Derefter går vi videre med de resterende lovforslag.

Den første korte bemærkning nu er fra hr. Per Clausen.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Der må jo være et eller andet galt med hr. Torben Hansen, det er der ingen tvivl om, for hr. Dohrmann kan da i hvert fald ikke forstå, hvad han siger. Ellers er vi i den situation, at hr. Dohrmann bare nægter at svare, og det kan jeg ikke forestille mig.

Så jeg prøver på den meget enkle og pædagogiske måde: Hvordan er det nu, at det bliver enklere og mindre bureaukratisk, når man går fra, at der er 3 enheder, der skal samarbejde, til at det bliver 17? Hvordan er det nu, når man gør

det samme på Sjælland? Hvordan er det nu, at det kommer tættere på borgeren, bliver bedre for miljøet og mindre bureaukratisk?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jamen det er jo i hvert fald helt tydeligt for enhver, der følger med i den her debat, at man ikke vil lytte, og det gælder også for hr. Per Clausen. Man vil simpelt hen ikke forstå, hvad der bliver forklaret, hvad det er, der egentlig står i lovforslaget. Jeg kan godt forstå, hvorfor det har været sådan nogle svære forhandlinger, når man ikke engang gider læse forslaget.

Altså, på baggrund af de Natura 2000-planer er det, man laver de her handleplaner. Er det ikke en forenkling, at man har ét sæt planer, man skal køre efter, i stedet for at man har forskellige amter, der sidder og dirigerer rundt?

Er det så amterne, der også skal gøre det fremadrettet efter Natura 2000-planer? Jamen der kan det lige så godt være kommunerne. Hvorfor skal vi have to instanser? Er det ikke en forenkling, når vi går fra to til en instans? Jo, det er det, men det kræver bare, at man ligesom forstår, hvad det er, man har gang i. Vi er i gang med at gå fra tre niveauer til to niveauer og dermed en forenkling.

Kl. 18.05

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg er jo ikke utilbøjelig til at tro, at hr. Dohrmann forstår noget, jeg ikke forstår.

Konsekvensen af, at man går fra to til et niveau i denne her situation, er faktisk, så vidt jeg har forstået det, at i en række tilfælde skal betydelig flere administrative enheder løse opgaven. Det er ikke altid, at ting bliver enklere af, at man deler dem op i mindre enheder. Undertiden gør det faktisk tingene mere komplicerede, og det er det her bare et godt udtryk for.

En fornuftig Venstremand, og de findes jo, i hvert fald i denne sammenhæng fornuftig, for jeg ved jo ikke, hvad man ellers kan blive hængt op på, siger, at det faktisk ikke er forenkling, det er mere bureaukrati, og som et godt borgerligt menneske er han imod bureaukrati, for ham er det vigtigere, at tingene fungerer så effektivt og så enkelt som muligt, end at der bliver brug for at ansætte flere djøfere. Jeg må ærlig talt indrømme, at jeg har svært ved at forstå, at Dansk Folkeparti nu er blevet et parti, som slås for så meget bureaukrati som muligt. Jeg ved godt, at

man skulle langt væk fra Fremskridtspartiet, og det er jo selvfølgelig en vigtig proces, men at ende dér kan jeg altså ikke forstå.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Vi ved udmærket godt, at det somme tider ikke går så stærkt i Enhedslisten, men jeg vil gerne forklare det. Vi havde 275 kommuner før, og nu går vi så til 98 med den nye struktur.

Det var også sådan – hvis hr. Per Clausen har tid til at lytte, for jeg kan jo forstå, at han ikke rigtig har forstået lovforslaget – at denne indvindingstilladelse i dag er delt mellem kommunalbestyrelsen og amtsrådet, og hvis man går ud fra, at kommunalbestyrelsen har været inde over bl.a. de her ting, så er vi gået fra 275 enheder til 98, og dermed sparer vi så også amtsrådspolitikerne væk fra det her niveau. Derfor får vi en forenkling af hele systemet, og det må man jo bare erkende.

Når man læser forslaget, sætter sig ind i det, så vil man også forstå det, men det kan jeg så forstå at hr. Per Clausen overhovedet ikke har haft tid til. Han er skøjtet hen over det, han har ikke ønsket at sætte sig ind i, hvad det egentlig er, vi behandler her.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg er ked af, at Dansk Folkepartis ordfører synes, at han skal forfalde til så lavt et niveau for at undgå at svare på spørgsmålene, og jeg ville ønske, at Dansk Folkepartis ordfører ville lade være med at snakke så meget om en masse tal, som han får blandet sammen, og så i stedet for forholde sig til de konkrete spørgsmål, som kommer ude fra landet, om netop det her område.

Grundvand og drikkevandsmagasiner har jo den store kvalitet, at de ikke respekterer kommunegrænser, så skal Dansk Folkeparti i hvert fald gøre dem vældig, vældig store, for sagen er jo den, at på Sjælland eksempelvis henter man drikkevand rigtig, rigtig langt væk fra København, og det vil sige, at der potentielt er mange myndigheder indblandet.

Der har vi fået en henvendelse, og den har hr. Jørn Dohrmann også fået, fra Vandplan Sjælland, som er dem, der sørger for drikkevand i København, der siger, at de fremover går fra at samarbejde med 7 myndigheder til fremover at samarbejde med 44. Det er et konkret eksempel.

Mener Dansk Folkeparti, at det er et udtryk for forenkling?

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Inden ordføreren får lov til at svare, kan jeg sige, at jeg sagde før, at det var min agt at lave midt-dagspause, når denne sag var færdigbehandlet, men det er min agt nu at fortsætte også med den næste sag, som også inddrager miljøministeren og miljøordførerne, for miljøministeren har som nordisk samordningsminister senere i aften, hvis vi er færdige i Folketinget, et møde med de øvrige nordiske ministre. Selvfølgelig kommer Folketingets arbejde først, men det nordiske samarbejde ved jeg også at alle lægger vægt på, så derfor vil jeg tage disse to sager, og først derefter finder vi ud af, hvilket omfang aftenpausen skal have.

Så har ordføreren ordet.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Der er åbenbart flere politikere, der ligesom ikke ønsker at diskutere hele sagen, for fru Pernille Blach Hansen ved udmærket godt, at hvis man sammenligner amter og kommuner, som man prøver at gøre her, så blander man ligesom æbler og pærer sammen. Altså, hvis man vil sammenligne, så skal man jo sammenligne med de kommuner, som også arbejder med det i dag, ud af de 275 kommuner. Der er altså en væsentlig del af de kommuner, som arbejder med de her vandplaner. Det vil blive færre, der skal sidde og arbejde med dem fremover, idet mange af de her kommuner nu går sammen i et kommunalt samarbejde. Jeg har ikke tallet her på talerstolen, men jeg går ud fra, at fru Pernille Blach Hansen udmærket godt ved, at der sker en reduktion på det område her.

Kl. 18.10

Derfor sker der også en forenkling. Hvis man sammenligner direkte med amterne, som er én myndighed i dag, jamen så forsvinder de, den myndighed eksisterer ikke bagefter. Derfor skal det jo være kommunerne, som skal tage sig af det her, og dermed bliver det også den forenkling, som der er lagt op til. Lad nu være med at sammenligne æbler og pærer; sammenlign æbler med andre æbler.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Altså jeg tror, at der, hvor det går galt for hr. Jørn Dohrmann, er, at der er to ting, der ændres med

denne her strukturreform. Ikke alene ændrer man amter til regioner og mindre kommuner til større kommuner, man ændrer også opgavefordelingen mellem de to niveauer. Man er jo nødt til at se på begge dele for at se, hvad der sker med natur- og miljøbeskyttelsen. De to ting er hr. Jørn Dohrmann tilsyneladende ikke i stand til at se i sammenhæng.

Derfor vil jeg bare nøjes med at sige, at efter det, hr. Jørn Dohrmann har sagt, kan der kun konkluderes sådan, at Dansk Folkeparti synes, det er en gigantisk politisk sejr, at man på drikkevandsområdet for det sjællandske går fra 7 til i alt 44 konkrete myndigheder, der fremover skal samarbejde. Det er den største miljøpolitiske sejr for Dansk Folkeparti i årevis, og det synes jeg i sig selv er tankevækkende.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Den gang sludder, der lige er blevet sagt her, understiller jo den tidligere ordfører, fru Pernille Blach Hansen fra Socialdemokratiet, som totalt uvidende på det her område.

Jeg håber, fru Pernille Blach Hansen godt er klar over, at i dag sidder de enkelte kommunalbestyrelser og arbejder med indvindingstilladelser, samtidig med at amterne også gør det. Altså det bliver to gange. Så derfor er det her ikke andet end en forenkling på det område. Hvis man ligesom vil fremstille et andet billede, så kan man jo gøre det. Jeg siger bare, at så forholder man sig ikke til virkeligheden, og det ved fru Pernille Blach Hansen udmærket godt, men det ønsker man jo bare ikke at inddrage i diskussionen på det her område. Det er en gang sort snak, som vi har hørt mange gange før fra resten af oppositionen, et skræmmebillede, man ønsker at stille op her.

Derfor synes jeg bare, at man nu skal forholde sig til realiteterne, forholde sig til lovforslaget, forholde sig til, hvordan det var før i tiden, og hvordan det bliver i fremtiden. Forenkling er godt på det her område.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Man ved dårligt, om man skal grine eller græde. Altså, vi får en stor brandtale om æbler og nat og dag og skræmmebillede og frem og tilbage. Men det eneste, vi i al stiltfærdighed har bedt Dansk Folkepartis ordfører forholde sig til, er, at de mennesker, der sidder ude i amterne og kommunerne i dag, og som arbejder med de her ting

i dag, og som kommer fra alle mulige partier, uanset hvor de står i denne her diskussion, vi har i dag, påpeger, at det bliver mindre enkelt og mere bureaukratisk. Nogle af dem beder bare mindeligt om, at de i hvert fald får lov til at gøre deres kortlægning færdig, inden vi kommer og afbryder deres arbejde, så de ikke skal til at lave dobbeltarbejde ude i kommunerne.

Jeg synes jo ikke, at det er nogen sådan, hvad skal man sige, helt bastant, voldsom, mørke- mandsagtig ting at bede Dansk Folkepartis ordfører forholde sig til, at de mennesker, der arbejder med det her, føler det bliver mere bureaukratisk.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg så, at det var lige før, hr. Martin Lidegaard fældede en tåre. Altså, jeg går ikke ud fra, når nu amterne har siddet og arbejdet med det i nogle år, at man så bare smider det resultat i skraldespanden. Selvfølgelig gør man ikke det. Jeg er sikker på, at de folk, der sidder i amterne, selvfølgelig beholder den viden, man har opnået på det her område.

Det er jo klart, at hr. Martin Lidegaard og vi andre har fået henvendelser fra nogle amtsrådspolitikere, som har et ben på det her område, som de helst ikke vil give slip på. De gør da selvfølgelig opmærksom på, at de ønsker at beholde deres specifikke område, at da det ikke kan lade sig gøre at bibeholde det i amterne, så bliver det i regionerne. Det er jo fair nok, det er jo politik.

Men vær nu også fair og sig, hvad vi gør i dag. Ja, de her vandindvindingsplaner bliver behandlet i 275 kommuner, og der går vi altså ned til 98 kommuner. Det er en administrativ lettelse.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg forstår godt, at hr. Jørn Dohrmann føler trang til at knibe en tåre, det gør jeg også, for det er da utroligt, at det overhovedet ikke er gået op for Dansk Folkeparti, at det her er noget, der vil forringe indsatsen for at sikre et godt vandmiljø i Danmark. Det påpeger alle, der har med det at gøre både i kommuner og amter.

Kl. 18.15

Man kan tage den diskussion på flere niveauer, men jeg forsøger sådan set at bringe det ned på det meget konkrete, nemlig uanset hvordan man ønsker at skære kagen på lang sigt på det her område, så er der nogle helt konkrete prakti-

ske problemer lige her og nu, som de har bedt om at få lov til at gøre færdige. Det har ikke noget med ben at gøre, at varetage egne interesser eller magthaveriske interesser, det er simpelt hen et spørgsmål om at få lov til at gøre et arbejde færdigt, som de har fingrene dybt nede i.

Grunden til, at vi hiver det frem, er jo selvfølgelig, at det giver en mistanke om, at amtspsykoseren er sprunget helt ind i Dansk Folkeparti: alt skal tages fra amterne, og det kan ikke gå hurtigt nok, fordi amterne partout er af det onde. Det virker bare ikke seriøst på os andre.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Det er jo netop også derfor, at det vigtige, som vi ser det i Dansk Folkeparti, er, at man gemmer den viden, man nu har samlet op. Det er vi ikke i tvivl om at amtsfolkene sagtens kan gøre. Det er vi slet ikke i tvivl om.

Men det, vi også siger, er, at vi ønsker en forenkling, og det får vi altså, når vi går fra 275 kommuner, som i dag sidder og arbejder med de her ting, samtidig med at amterne også sidder og arbejder med dem, til 98. Bare at gå fra 275 ned til 98 giver altså en administrativ lettelse. Så har man det, som amterne har siddet og lavet, men det klarer kommunerne også, og dermed får vi yderligere en lettelse.

Så har man som udgangspunkt Natura 2000-planerne, som man egentlig skal arbejde ud fra. Så det med at man skal starte helt forfra, det skal man jo ikke på det her område. Der ligger ligesom en grundplan, og den arbejder vi så videre ud fra.

Men hvis man ikke ønsker at forholde sig til det, så når man jo selvfølgelig til et helt andet resultat, og jeg kan så forstå, at resten af oppositionen er nået frem til, at det her bliver noget skidt. Men det er jo faktisk lige modsat. Som jeg ser det, bliver det rigtig, rigtig godt. Ellers må vi jo se på det igen, hvis det skulle vise sig, at de, som har nogle bekymringer, skulle få bare lidt ret. Så er vi selvfølgelig parat til at se på det på et senere tidspunkt.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Er der flere ordførere, der ønsker ordet? Ja, hr. Christian Wedell-Neergaard.

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Det har nu flere gange i denne debat været påstået, at kommunalreformen vil betyde dårligere drikkevand, og det tror jeg godt kunne bekymre

en og anden. Der vil jeg bare til det sige, at det ikke er tilfældet. Kommunerne har allerede i dag opgaven med at sikre drikkevandskvaliteten, og lovforslaget her lægger jo op til en udvidelse af de opgaver, som kommunen allerede er i gang med. Kommunerne viser jo i deres daglige adfærd, at de tager denne opgave særdeles alvorligt. Det er meget, meget vigtigt, at borgerne har tillid til, at det drikkevand, der kommer ud af hanen, kan de roligt drikke uden risiko for liv og helbred.

Det er jo sådan, at selve kontrollen med drikkevandet varetages af anerkendte laboratorier. Der er altså ikke tale om, at man ikke her har armlængdeprincippet. Man opretholder et højt fagligt niveau for kontrollen, og denne kontrol foretages jo ved, at der udtages prøver ved tæppetstedet, og man sikrer sig derved, at det vand, der kommer ud af hanen, er i orden, og får man så en afgørelse, som man ikke er tilfreds med, så er der en klageadgang.

Jeg må også afvise, at det, at kommunerne nu skal beskæftige sig med vandindvindingstilladelser, vil føre til, at de både skal, om man så må sige, give tilladelse og kontrollere sig selv. Der er jo tale om, at vandindvindingstilladelserne gives ifølge en planlægning, og at denne planlægning er bindende for kommunerne, og derfor er der ikke tale om, at man kan give vandindvindingstilladelser uden videre.

Der er et kortlægningsarbejde i gang i amterne omkring vandressourcerne. Dette arbejde skal nu fortsættes af kommunerne, og jeg er sikker på, at både det og hele arbejdet med vores drikkevand vil være en helt central opgave for kommunerne i fremtiden.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Martin Lidegaard som ordfører.

Kl. 18.20

Martin Lidegaard (RV):

Jeg har ikke lyst til at stå her i dag og sige, at det danske drikkevand vil blive dårligt eller giftigt eller noget som helst på grund af de lovforslag, vi behandler her. Men jeg bliver nødt til at sige, at påstanden om, at vi her forenkler og afbureaukratiserer og effektiviserer og forbedrer vores samlede behandling af vandet i Danmark, bliver vi nødt til at banke en tyk pind igennem. Tværtimod splitter vi det hele ad. Det gør vi både på den ene og den anden led.

Vi splitter hele miljømålsloven og arbejdet med vandrammedirektivet, arbejdet med råstof-

fer, arbejdet med jordforurening, områder, som ellers hænger tæt sammen, og hvor der er god brug for erfaringsudveksling på tværs af fagområderne.

Vi splitter det hele ad ved at splitte overvågning, tilsyn, tilladelse, vedligeholdelse fra hinanden og lægge det på forskellige myndighedsniveauer. Det, som er helt uforståeligt for mig, er, at vi ikke engang har anden argumentation for, hvorfor man ønsker at gøre det her, end den almindelige amtspsykose, som handler om, at amterne skal nedlægges.

Hvis man endelig købte regeringens idé om, at nu skal det hele ud i kommunerne, så burde man jo lægge det hele i kommunerne. Nu lægger man noget på regionsniveau, noget lægger man på kommunalt niveau, noget lægger man på statsniveau, og så putter man tilsyn der og vedligeholdelse der og frem og tilbage og op og ned. Der er jo ingen stringens i det, ingen sammenhængende tænkning.

Det er derfor, jeg bliver nødt til at tage ordet, ikke for at udstede dommedagsprofetier, ikke for at lege mørkemand, men bare for at sige, at er der noget, det her ikke er på nogen som helst måde, så er det logisk, enkelt, besparende.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Den næste ordfører er hr. Steen Gade.

Steen Gade (SF):

Det er efterhånden blevet synligt, at tankerne om, at det her skulle være en forenkling, er modbevist. Vi får en situation, hvor vi altså i vort forhold til vandområdet får mere rod, end vi har haft, og det har såmænd ikke været helt perfekt i forvejen, kan man sige. Vi får altså mere rod, og lige netop på vandområdet er der en sammenhæng med en lang række andre elementer, også nogle af de andre lovforslag, vi har arbejdet med i dag. Det er også en vigtig del af det, at de enkelte lovforslag hænger sammen. Det er altså lidt trist at se, at det er det modsatte af forenkling, vi tager stilling til i dag.

Jeg vil prøve at sætte det lidt ind i den sammenhæng, der er vandrammedirektivets, for på mange måder bliver det jo vandrammedirektivets og den måde, som den her lovgivning skal hænge sammen med vandrammedirektivet på, der vil blive det afgørende for, hvordan det her kommer til at køre.

Der har jeg set, at ministeren har svaret, at der vil blive lavet synlige og bindende vejledninger til de statslige vandplaner, og der vil også blive

lavet bekendtgørelser. Det er jo sådan set nødvendigt, og det er også et godt signal.

Jeg kan sige, at inden for den ramme mener jeg det er en forringet tilstand. Så vil jeg bare sådan forsigtigt sige, at jeg faktisk mener, vi har brug for at reparere på det i fremtiden, fordi vi har spredt virkemidlerne, implementeringsredskaberne til vandrammedirektivet, på alt for mange steder og ikke fået det til at hænge godt nok sammen. De instrumenter, der findes, er jo dem, jeg har nævnt: de statslige udmeldinger omkring vandplaner.

Det vil jo altså sige, og det siger jeg bare lige så stille til Venstres, De Konservatives og Dansk Folkepartis ordførere, at skal det her blive til noget, som ikke fører til forringelser på drikkevandsområdet – jeg tror, det gør det – men hvis det skal blive til noget, der ikke er forringelser, så er faren sådan set ikke, at man ude i kommunerne skal ansætte en hel masse djøf'er. Sagen er, at for at det skal lykkes, skal man være under om ikke total administration så noget, der minder om total administration. Det er bare de vilkår, vi kommer til at arbejde under i de kommende år, så vidt jeg kan se, hvis vi skal sørge for, at det her bliver administreret godt, og at vi får det, som mange ordførere har sagt her at de vil sikre, nemlig godt drikkevand, og at vi i øvrigt får hele vandområdet godt forvaltet.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Den sidste ordfører er Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen.

Kl. 18.25

Per Clausen (EL):

Jeg har meget sympati for principfaste politikere, og derfor synes jeg da, at det er smukt og flot at se, hvordan regeringspartierne ordførere i denne her sag som i en række andre sager på miljøområdet holder fast i det dogme, man har vedtaget om, hvordan den offentlige sektor skal indrettes, og fastholder den skabelon, der en gang er lavet. Den fastholder man – også i de situationer, hvor det viser sig konkret at være en rigtig dårlig idé.

Hvis det så var et eller to områder, der ikke lige passede ind i skabelonen, nå ja, så måtte de områder vel tilpasses skabelonen, og det kan jeg sådan set godt forstå, men når det bare er sådan, at det på område efter område på miljøområdet viser sig at være en dårlig idé, og når regeringens egen Strukturkommission netop nævnte en række områder inden for miljøområdet som om-

råder, hvor der var brug for en regional styring, ja, så kan vi undre os over, hvorfor man ikke har overvejet, om der skulle være et eller andet galt med skabelonen.

Det er man så nået frem til at der ikke er, og det er derfor, man kan sige, at det er lidt underligt. Jeg synes faktisk, det må være sådan, at når de dogmer, man har udstyret sig selv med, alt for ofte kommer i konflikt med virkeligheden og mulighederne for at få ting til at fungere, så bør man overveje, om det ikke er et forkert sæt dogmer, man har udstyret sig selv med.

Sådan er det i den her sag. Fjernelsen af det regionale niveau er simpelt hen forudsætningen for, at regeringspartierne og Dansk Folkeparti kan opnå politisk tilfredsstillelse i det her forår, og derfor bliver det også dejligt, når det er overstået.

Hvis man så kigger på det konkrete i det her lovforslag, så er det jo sådan, at ministeriet får alle opgaver med at undersøge og beskrive og fastsætte mål, ved at skulle stå for basisanalysen, målfastsættelsen og et indsatsprogram for Natura 2000- og vandplaner. Kommunerne skal så lave de konkrete handleplaner og står for en stor del af borgerinddragelsen.

Nu har jeg den opfattelse, at hvis man skal lave en effektiv beskyttelse af vandmiljøet og naturen, så forudsætter det faktisk en meget tæt koordinering mellem vidensindsamling, overvågning, grundlæggende karakterisering, basisanalyse, indsatsprogrammer, handleplaner, og det er vigtigt, at de institutioner, som arbejder med overvågning og planlægning, også har et lokalt kendskab samt indsigt i praktisk miljøadministration. Så alene af den grund er den her adskillelse altså en dårlig idé.

Jeg har faktisk meget svært ved at se, at man skulle kunne få det her til at fungere effektivt, hvis man følger den grundlæggende præmis, som handler om, at pengene følger opgaven eller personen følger opgaven, for ud over at man flytter nogle ting over i staten, så flytter man nogle ting og personer over i de 98 kommuner. Så jeg har faktisk meget svært ved at se, hvordan den her opgave skulle kunne løses.

Det skyldes ikke en grundlæggende mistillid til kommunerne. Jeg kan forsikre, at de fleste kommunalpolitikere, jeg kender, både politisk og menneskeligt har samme kvalitet som folketingsmedlemmerne, så det er ikke det, der er problemet. Problemet er jo, at der ikke er ressourcer til det.

Der findes forskellige løsninger på det. Kommunerne kan vælge at sige: Vi må så lave den kvalitet, vi kan. Vi kan jo godt ansætte nogle til at administrere de her ordninger. De behøver så ikke at have den store faglige ekspertise, for de skal bare sørge for, at de planer, der kommer ovenfra, bliver implementeret og gennemført.

Det vil formentlig betyde, at de vil være meget nemme at påvirke for politikere, der af den ene eller anden opportunistiske grund gerne vil rykke lidt ved planlægningen, eller stærke erhvervsinteresser, der af økonomiske grunde synes, at man skal planlægge på en anden måde.

En anden mulighed er, at man laver kommunale samarbejder, kommunale fællesskaber, hvor embedsmænd administrerer, og hvor man ganske ofte i hvert fald oplever, at der er et demokratibånd i forhold til en almindelig politisk struktur. Det skaber lukkethed i systemet, og det var da også, hvis man læser Strukturkommissionens rapport, noget af det, som de syntes var vigtigt at få afskaffet.

Man kan selvfølgelig også løse problemet ved at sige, at da kommunerne ikke selv kan ansætte folk til at løse de her opgaver, så får man et firma til det. Der findes store firmaer i Danmark, Hedeselskabet og andre, som sikkert gerne vil udføre det her arbejde mod god betaling. Problemet med det er jo i virkeligheden først og fremmest, at det betyder, at den ekspertise, den viden, de kompetencer, som i dag samles i amterne, vil ende med at ligge i private firmaer, hvor der jo ikke sådan er fri adgang til dem, for så er det jo private virksomheders ejendom.

Derudover kan man så sige, at ministeriet på vandforsyningsområdet nu skal være overmyndighed, men det er stadig kommunernes opgave at sikre, at deres indsatsplaner og indvindingsplaner ikke strider mod andre planer, der har til formål at beskytte naturen.

Kl. 18.30

Kommunerne får så alle vandindvindingsstilladelserne, og det kan nu godt give anledning til bekymring, som ikke bare er et fantasifoster, sort snak eller måske endnu værre rød snak, for det kan give nogle muligheder for, at store industrier med meget stort vandforbrug kan lægge et betydeligt pres på en kommune, der samtidig skal interessere sig for beskæftigelsen, og som måske derfor kunne have en tilbøjelighed til at tillade indvindinger, der egentlig ikke var ressourcemæssig baggrund for. Det har man da i hvert fald set mindst et sted i Nordsjælland.

Så vores konklusion på det her lovforslag er, at det godt kan være, at der er mange DJØF-stillinger i det, eller at man kan sikre sig noget mere statslig kontrol, for der er meget, der skal koordineres og kontrolleres, men der er i hvert fald ikke mere miljø i det. Der er mindre miljø. Der er mindre demokrati, der er mindre gennemsigtighed, der er mere bureaukrati. Det er jo kommet rimelig tydeligt frem i dag, og så skulle det ikke undre os, om der også er mere marked i det.

Alt i alt er der faktisk kun ting i det her, som er Enhedslisten inderligt imod. Derfor er jeg et glad menneske, når jeg på fredag får mulighed for at stemme nej til det her forslag.

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Det er lidt underligt, som argumentationen skifter fra den ene miljødebat her til den næste. Nu kan jeg forstå, at det er et stort problem, at vi taler om noget mere bureaukratisk her. Men hvad er det, vi gør her. Ja, vi lægger kortlægningen i staten og den konkrete indsats i kommunerne, præcis det, som oppositionen efterlyste, da vi lige før talte om § 3. Sådan er der så meget.

Det synes jeg ikke vi kan tæske mere rundt i, men jeg ville godt præcisere en ting, og der var jeg meget glad for det, hr. Martin Lidegaard sagde. Han var optaget af bureaukratiet – fair nok – men sagde, at han altså ikke abonnerede på det der med at bruge kommunalreformen som et argument for, at nu skulle drikkevandet blive dårligere.

Der er altså brug for at sige højt og klart og tydeligt, at kommunerne allerede i dag har opgaven med at føre tilsyn med drikkevandskvaliteten. Det er ikke noget nyt, der kommer ind i forbindelse med kommunalreformen, og det er useriøst at tegne skræmmebilleder, som ikke har noget som helst med kommunalreformen at gøre. Der er ikke belæg for at hævde, at kommunerne vil føre et ringere tilsyn i fremtiden end det, de hele tiden har haft ansvaret for.

Selvfølgelig skal kommunerne tage tilsynsopgaven meget alvorligt. Det danske drikkevand er af god kvalitet, og uanset om vi taler om den nuværende eller den fremtidige kommunale struktur, ja, så kan en kommunalbestyrelse selvfølgelig ikke leve med, at kommunens borgere bliver syge eller på anden måde generet af dårlig kvalitet i drikkevandet.

Hertil kommer så det med målinger og prøveudtagninger, der skal udføres af akkrediterede laboratorier, og laboratoriet skal sende resultaterne til embedslægen, hvis kvalitetskravene

ikke er overholdt. Sådan er det i dag. Sådan bliver det i fremtiden.

Endvidere er det allerede i dag et krav, at alle almene vandforsyninger skal offentliggøre, om vandkvalitetskravene er overskredet, og samtidig har borgerne også krav på at kunne se analyseresultaterne. Det er altså derfor ikke lovligt at skjule en dårlig vandkvalitet. Det er det ikke i dag. Det er det selvfølgelig ikke i fremtiden.

Endelig er der selvfølgelig også mulighed for at klage over kommunernes afgørelser om vandkvaliteten, og jeg mener altså derfor, at hvad vi nu end er uenige om i denne kommunalreform, er det ikke rimeligt at hævde, at den giver dårligere vandkvalitet.

Når jeg er lidt beskæmmet over, at det kommer til at fylde så meget i debatten, så er det, fordi det her skema, som alle miljøordførerne er bekendt med, fuldstændig klokkeklart redegør for, hvor der er ændringer i fremtiden i forhold til i dag, og der vil man kunne se, at ændringerne lige præcis på det her område faktisk er ret beskedne.

Meget af den bekymring, der er kommet til udtryk her i den sidste times tid, handler om ting, der allerede er sådan i dag. Her sker der ingen ændringer i fremtiden, bl.a. med hensyn til det her med tilsynet.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Det, der bringer mig herop, er ikke miljøministerens sidste bemærkninger, som jo selv holder kog i en debat om drikkevandskvaliteten. Det var netop ikke det, jeg lagde vægt på. Det, jeg lagde vægt på, og her synes jeg, ministeren virkelig blander pærer og bananer, er, at man jo ikke kan sige, at den model, vi ønskede på naturområdet, er den, man har indført på det her miljømålsområde. Det er virkelig forkert.

Den model, vi ønskede fra oppositionens side, var jo sådan set at koncentrere de faglige miljøer i regionerne. Det var det, vi ønskede. Så har vi sagt, at på natursiden har vi slet ikke nogen statslig kortlægning, som vi har i denne her lovgivning, hvor vi har vandrammedirektivet og en forpligtelse i EU, der hindrer de værste ulykker i at ske – forhåbentlig, forhåbentlig. Det har vi slet ikke på naturområdet.

Kl. 18.35

Det, jeg påpegede i mit ordførerindslag, var, at man godt nok har en statslig overvågning på det område, men så har man i øvrigt delt hele vandområdet på både regionalt og kommunalt

niveau, tilladelser, tilsyn, overvågning osv. forskellige steder, og det er det, der er inkonsistent.

Hermed sluttede forhandlingen.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Inden vi starter afstemningen, har jeg en kort meddelelse. Jeg har besluttet her i aften ikke at afbryde mødet for en egentlig aftenspause, og det vil sige, at når vi har stemt om et øjeblik, så går vi videre i dagsordenen.

Men afstemninger om den næste sag på dagsordenen, det er den, der hedder L 93, vil tidligst finde sted kl. 19.30. Det vil sige, at der enkelte, der ikke ønsker at være til stede i salen, så kan man altså spise indtil 19.30, men vi går videre i den egentlige dagsorden.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes, idet 48 stemte for, 60 imod.

Ændringsforslag nr. 1, 2, 4-9, 11, 12, 14, 15 og 17-26 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 10, 13, 16, 31 og 33 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 28 forkastedes, idet 49 stemte for, 61 imod.

Ændringsforslag nr. 27, 29, 30 og 32 forkastedes uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

34) Anden behandling af lovforslag nr. L 93: Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Udmøntning af kommunalreformen).
Af miljøministeren (Connie Hedegaard).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 31/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

Der var stillet 13 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Jeg gør opmærksom på, at der tidligst vil komme afstemning om dette punkt kl. 19.30.

Forhandling

Eyvind Vesselbo (V):

Det lovforslag, der ligger her, er det sidste i en række af lovforslag til kommunalreformen på miljøområdet. Ifølge lovforslaget skal regionplanerne, som vi kender dem i dag, afskaffes, og kommuneplanerne skal fremover også omfatte planlægning for det åbne land.

Der indføres en ny plantype, den regionale udviklingsplan, som udarbejdes af regionsrådene. Den regionale udviklingsplan vil ikke planlægge anvendelsen af de enkelte arealer og træder således ikke i stedet for regionplanerne.

Når det drejer sig om kommuneplanlægning, skal kommuneplanen indeholde følgende: Mål for udviklingen både i byerne og i det åbne land, retningslinjer for de emner, som der i dag fastlægges retningslinjer for i regionplanerne, og rammer for lokalplanerne.

Bestemmelserne for arealanvendelsen i den enkelte del af kommunen skal anvendes i kommunens konkrete administration af f.eks. landzonereglerne. Kommuneplanen bliver derved det samlede dokument for, hvor borgere og virksomheder kan finde alle regler og krav til arealanvendelsen i deres kommune.

Kommunerne gives mulighed for at fremsætte indsigelse, nedlægge veto mod en nabokommunes planforslag, hvis forslaget har væsentlig betydning for kommunens udvikling. Kan der ikke opnås enighed, afgøres sagen af regionsrådet.

Kl. 18.40

Regionsrådet skal udarbejde regionale udviklingsplaner, som skal beskrive den ønskelige fremtidige udvikling for en række højt prioriterede emner, redegøre for de handlinger, regionsrådet vil foretage som opfølgning på udviklingsplanen.

Regionsrådene skal fremme realiseringen af udviklingsplanen ved at yde økonomisk støtte til konkrete projekter, hvis der er hjemmel hertil i sektorlovgivningen, og regionsrådene får adgang til at gøre indsigelse, altså nedlægge veto, over for forslag til kommuneplaner, som er i modstrid med de regionale udviklingsplaner.

Det er ikke meningen, at regionsrådene skal kunne detailstyre den kommunale planlægning. En eventuel indsigelse skal derfor være båret af overordnede hensyn til regionens samlede udvikling.

Lovforslaget indeholder bestemmelser, der fastsætter overordnede principper for kommunens planlægning i hovedstadsområdet, og bestemmer, at miljøministeren efter høring af kommunerne fastsætter regler, der konkretiserer disse principper for planlægningen.

Endelig er der en række regler for VVM-opgaverne, som bl.a. skal varetages af kommunalbestyrelserne, men under opsyn af Miljøministeriet.

Alt i alt er det et glimrende forslag, som vi vil stemme for.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Nu har Folketinget jo fået en gennemgang af lovforslaget, men jeg er lidt interesseret i at vide, hvad det er, der gør, at regeringen med Venstre i spidsen så konsekvent undlader at lytte til Strukturkommissionens betænkning. Jeg har før læst op af betænkningen, bind III, side 290:

Det kan konstateres, at der er en række forhold, som tilsiger, at der uanset størrelsen af kommunerne vil være behov for en regional planlægning. Det er så ting, der rækker ud over kommunegrænser. Eksemplerne på sådanne opgaver kunne være større erhvervsområder, virksomheder med særlige beliggenhedskrav, større offentlige institutioner, ferie- og fritidsanlæg osv.

Når man har en Strukturkommission, der sidder i halvandet år, og sektorkapitlerne, som er skrevet af Miljøministeriet selv, siger, at der skal være et regionalt niveau for alle de ting, som er

nævnt på side 290 i bind III, hvad er det så, der gør, at man fuldstændig har udeladt det i reformen?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Nu er det jo sådan, at sådan en kommission, der nedsættes, skal komme med nogle indstillinger, og så kan man jo vælge ud fra den politiske indfaldsvinkel, man har til det, at tage noget fra den kommissionsbetænkning, eller den beretning, som ligger, med i lovgivningen. Der er jo ikke nogen, der siger, at fordi en kommission kommer med nogle indstillinger, skal man tage dem alle sammen.

I øvrigt undrer det spørgsmål, som hr. Torben Hansen stiller, mig lidt, for jeg mener altså, at jeg i mit indlæg sagde, at regionerne faktisk får nogle opgaver på planlægningsområdet, nemlig med de regionale udviklingsplaner, og det mener jeg da er udmærket, sådan at regionerne med de planer kan være perspektivrige, kan komme med ideer, som kommunen så kan realisere. Så der er da et regionalt planlægningsled.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Det er meget svært at kalde det et regionalt planlægningsled. Jeg vil kalde det et regionalt ønskekantor eller en ønskeliste. Det er jo det, det dybest set drejer sig om.

Men det rejser jo et helt grundlæggende spørgsmål. Der er nogle kloge folk, der har sidet i halvandet år, og det, der er konklusionen i sektorkapitlerne omkring natur og miljø og fysisk planlægning, det, der er konklusionen hele vejen igennem, er, at uanset hvordan man indretter den her reform, så er der ting, der tilsiger, at der skal være et regionalt planlægningsniveau, der skal tage sig af grundvandsbeskyttelse, der skal tage sig af natur, større infrastruktur-anlæg osv. Hvorfor har man ikke valgt at lytte til det?

Det er sådan, at politikere har ret til at træffe forkerte beslutninger, men de har ingen pligt til at gøre det.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Som jeg sagde før, kommer Strukturkommissionen med ideer og oplæg til, hvad den synes, der skulle ske på dette område. Så er det en politisk beslutning, hvad der skal med.

Kl. 18.45

Det er vel egentlig det klare svar, når hr. Torben Hansen spørger, hvorfor det er formuleret på den måde, som det er. Det er, fordi det er en politisk beslutning, og så er den sag vel ikke så meget længere.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Det er jo altid interessant, når politikere bare siger, det er en politisk beslutning, uden at begrunde hvorfor. Måske er det, fordi der ikke er et særlig godt svar.

Jeg vil så vende mig til noget andet, nemlig diskussionen om de store svinebrug, eller de store husdyrbrug, som jo i dag bliver godkendt ved en VVM-godkendelse i amterne, og som fremover skal godkendes hos kommunerne.

Jeg har fået indblik i, hvordan det er organiseret i Århus Amt i dag. Der er ti årsværk, der består af følgende faggrupper: en landinspektør, en hortonom, en forstkandidat, tre agronomer og tre biologer. De ti årsværk skal fremover deles ud på ti kommuner. Kan hr. Eyvind Vesselbo ikke forklare, hvordan det giver kvalitet og effektivitet i sagsbehandlingen hos den enkelte kommune? Hvad kan den enkelte medarbejder gøre alene, når der indtil nu har siddet ti årsværk med forskellig baggrund og behandlet det ordentligt?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg må sige, at fru Pernille Blach Hansen ser verden noget firkantet. Altså, der er ti årsværk i amterne, som skal fordeles til kommunerne, men det virker, som om fru Pernille Blach Hansen ikke er helt klar over, at der også er nogle mennesker, der arbejder i kommunerne på nuværende tidspunkt, som kan indgå i et samlet team med de medarbejdere, som kommer fra amterne.

Det virker mærkeligt, at vi kun opererer med amternes medarbejdere, for det er jo sådan i øjeblikket, at kommunerne udfører omkring 67 pct. af miljøopgaverne, hvis man tager det ud fra den økonomi, der er på miljøområdet, og amterne udfører kun 6 pct.

Det er rigtigt, at der skal flyttes nogle mennesker fra amterne til staten og til kommunerne, men det virker, som om disse mennesker, der er i amterne, er de eneste i verden på miljøområdet, men sådan er det jo ikke.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

De procent, hr. Eyvind Vesselbo netop nævnte, omfatter jo også de brugerfinansierede opgaver som vand og affald, og jeg kan ikke helt se, hvordan det er relevant for en diskussion om svinefarme i fremtiden og en sikring af, at der er de rigtige faglige kompetencer til stede i den enkelte kommune, så man får en betryggende regulering både af natur, naboer og drikkevand. Der er jo vitterlig utrolig mange problemer med landbrugets forurening, og det er desværre et stigende problem, og sådan opfatter mange naboer det i hvert fald på landet.

Vil hr. Eyvind Vesselbo være garanten for, at der ingen faglige problemer bliver overhovedet med godkendelse af de store svinebrug? Hvordan vil hr. Eyvind Vesselbo sikre, at den faglige kompetence, den specialiserede kompetence, er til stede i den enkelte kommune, når man splitter et meget velfungerende fagligt miljø op og deler det ud på ti kommuner, så de får en specialist hver?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Det virker egentlig, som om fru Pernille Blach Hansen mener, at medarbejdere, der er ansat, fordi kommunen får nogle gebyrer ind, ikke kan arbejde sammen med nogle andre i et team og indgå som medarbejdere, bl.a. til at godkende VVM omkring svinebrug.

Fru Pernille Blach Hansen ved jo godt, at det står i lovgivningen. Jeg forstår, at Socialdemokratiet altid er bekymret over, at der er så mange forskellige ting og specielt her om svinebrugene, og derfor har vi jo faktisk gjort det, at vi har sikret, at når kommunerne VVM-godkender husdyrbrug, så skal staten i en 2-års-periode overvåge, at det går fornuftigt til.

Derfor undrer det mig i øvrigt lidt, at Socialdemokratiet ikke kan stemme for dette lovforslag.

Kl. 18.50

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Der er jo lidt en tilbøjelighed til, når vi diskuterer de her miljølove, at vi hurtigt kommer meget langt ned i teknikken osv.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at prøve at hive debatten op på et andet plan, nemlig det regionale, fordi det, der er hele ideen med at have et regionalt planlægningsniveau, har jo

været ønsket om at kunne varetage nogle større strategiske interesser i et område, f.eks. hovedstadsområdet, området omkring Århus, Nordjylland, eller hvor det måtte være, og koble udviklingen af områdets natur og land og jord sammen med erhvervsinteresser, med trafikale interesser, med kulturinteresser osv. Selv om vi nu får lidt større kommuner, så tror jeg, hr. Eyvind Vesselbo vil give mig ret i, at det alligevel ikke kan gøre det ud for et regionalt niveau, når vi netop snakker planlægning.

Derfor synes jeg, at det lovforslag, vi diskuterer nu, i og for sig giver anledning til at stille det spørgsmål til hr. Eyvind Vesselbo: Hvordan sikrer vi en regional planlægning i Danmark, som batter, og som alle efterlyser – også erhvervslivet?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg synes jo, det er godt, at hr. Martin Lidegaard hæver debatten en lille smule op på det overordnede plan. Svaret på hr. Martin Lidegaards spørgsmål er jo, at det er der jo taget højde for netop med de regionale udviklingsplaner, netop med perspektiverne, muligheden for at se det hele i en helhed, muligheden for at se over kommunegrænserne og så komme med ideer og perspektiver, som man sammen med kommunerne kan realisere. Man har endda mulighed for økonomisk at støtte nogle af de her udviklingsplaner.

Svaret er, at det, hr. Martin Lidegaard efterlyser, jo står ganske klart i den her lovgivning. Derfor må jeg sige, at det undrer mig egentlig også, at De Radikale ikke kan stemme for det her, når vi nu har det med, hr. Martin Lidegaard efterlyser.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Hr. Martin Lidegaard for anden og sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Hvis det er de regionale udviklingsplaner, der skal sikre den store regionale udvikling, det strategiske perspektiv, samtænkning med kommune, med trafik, med erhvervsinteresser osv., så er der bare to ting, der undrer mig.

1. Hvor er medarbejderne i regionerne, der skal lave det her?

2. Hvorfor er det så ikke bindende regionalplaner? Hvorfor er det sådan nogle sådan lidt i

luften svævende det synes vi måske vil være en meget god idé-planer?

Det giver jo ikke mening, hvis de skal have det bid, som jeg egentlig hører vi er enige om at regionale planer bør have.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Når der skal laves de her udviklingsplaner, så er der jo selvfølgelig også nogle medarbejdere, der kan udarbejde de planer. Derfor forstår jeg ikke, hvorfor spørgsmålet er, hvor de medarbejdere er henne. Altså, det er jo ikke sådan nogle udviklingsplaner, der bare falder ned fra himmelen. Der er nogle, der skal sidde og arbejde med dem, og derfor vil der jo være medarbejdere i regionerne, der kan lave de her planer.

Grunden til, at de ikke er bindende, er jo, at vi netop har den opfattelse, som vi har haft igennem nærmest alle de otte lovforslag eller i hvert fald de syv af dem, at vi mener, det er kommunerne, som skal styre det her, men sådan, at det bliver det decentrale led, som bliver det udslagsgivende.

Dermed er jo ikke sagt, at det regionale led ikke kan være perspektivrigt, som hr. Martin Lidegaard selv efterlyser. Man kan jo arbejde glimrende sammen. Man skal jo ikke modarbejde hinanden, og jeg synes indimellem, at det, vi har set hidtil mellem amter og kommuner, har været lidt for meget modspil i stedet for medspil.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det er et spørgsmål til Venstres ordfører om, hvorfor det ikke må være bindende udviklingsplaner. Kan Venstres ordfører ikke se, at den konstruktion, der nu laves, kan give anledning til ufattelige konflikter og til, at man ikke kan få taget hensigtsmæssige beslutninger, at man ikke får foretaget de nødvendige afvejninger? Man kan ikke være sikker på, man har en hensigtsmæssig sammenhæng mellem vandindvindingsstilladelser, råstofudnyttelse og andre elementer, som er nødvendige at få tænkt sammen.

Spørgsmålet er: Hvorfor ikke bindende?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Det er, fordi vi ikke har den samme mistillid til kommunalbestyrelserne og kommunalbestyrelsesmedlemmerne, som hr. Steen Gade har. Hr. Steen Gade er jo en bekymret mand. Det kan vi

jo også høre, når hr. Steen Gade står her på talerstolen og udtaler sin bekymring.

Kl. 18.55

Det er klart, at man kan forestille sig alting. Man kan forestille sig, at kommunalbestyrelsen går ind og siger, at nu vil den simpelt hen ikke være med til noget som helst af det, som regionen foreslår. Sådan tror jeg bare ikke det vil være. Jeg tror, det vil foregå i en positiv ånd, og at man vil få et glimrende samspil mellem det regionale led og kommunerne.

Den frihed, som det regionale led med de udviklingsplaner kan have til at komme med ideer, der måske nogle gange kunne være lidt højtflývende, og så når frem til kommunerne, der siger, at det godt kan være, vi lige skal en lidt anden vej, men tak for de gode ideer, tror jeg vil være meget positiv.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg vil dementere, at jeg skulle være særlig bekymret. Det er nu ikke noget, der ligger til mig. Derimod er jeg helt uenig, og det er noget helt andet, med Venstres ordfører om, at der skulle være nogen særlig sikkerhed i, at et planlægningsinstrument skal være løst, ikke skal være bindende.

Det er meget svært at forstå andet, end at vi kommer i en situation, hvor vi ikke har den bindende sikkerhed. Vi har et eksisterende instrument. Jeg ville gerne være med til at lave det instrument om. Det kunne godt være rullende planer, men de skal bare være bindende, og de kunne godt være mere strategiske end det system, vi har i dag.

Jeg synes faktisk, at vi misser en chance her, for jeg er dybt bekymret over, at hele planlægningsinstrumentet bliver så svækket eller nærmest forsvinder, når det gælder det åbne land og en række andre ting her.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Det er jo en misforståelse at sige, at planerne ikke vil være bindende. De vil jo være bindende. Når den enkelte kommune vedtager dem, så er de bindende.

Men det, hr. Steen Gade vil have, er, at det er det regionale led, der skal bestemme. Der er vi uenige. Jeg synes, det er fint, det regionale led kan komme med nogle ideer, nogle planer, og de bliver så bindende, når kommunerne og regio-

nerne sammen kan finde ud af, hvordan de skal realiseres i det decentrale led.

Derfor må jeg sige igen, at det jo ikke er sådan, at de ikke er bindende. De vil være bindende, men det er det decentrale led, altså kommunalbestyrelserne, der vedtager dem.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste er Socialdemokraternes ordfører, hr. Torben Hansen.

Torben Hansen (S):

Det er enhver regerings ret at begå fejl, men man behøver jo ikke at opfatte det som en pligt. Det er vores opfattelse, at det gør man i det her tilfælde.

Vi har hørt citatet før, det var ikke i fuld udstrækning, så nu vil jeg tage det igen, for der var nogle, der misforstod det lidt. Jeg citerer fra Strukturkommissionens betænkning, bind 3, side 290:

»Det kan konstateres, at der er en række forhold, som tilsiger, at der uanset størrelsen af kommunerne vil være behov for en regional planlægning. Forholdene vedrører regionale opgaver, hvis løsning eller forvaltning har konsekvenser, der rækker ud over kommunegrænserne. Eksempler på sådanne opgaver er lokalisering af regionale funktioner, større erhvervsområder, virksomheder med særlige beliggenhedskrav, større offentlige institutioner, ferie- og fritidsanlæg, større butikcentre, større infrastrukturanlæg som veje, andre trafikalanlæg og transmissionsledninger.

Andre eksempler er affald, grundvandsbeskyttelse, naturbeskyttelse, sikring af vandkvaliteten i de større samlede åvandløb, søer, nære kystområder, udlæg af råstofvindingsområder og nye skovområder.«

Det er, hvad Strukturkommissionen siger om dette område, og det er det sektorkapitel, som er skrevet i Miljøministeriet.

Derfor må vi også se med dyb undren på, at regeringen og Dansk Folkeparti ikke alene har valgt at lave en smal aftale på det her område, og der var jo ikke mere at komme efter, kunne vi se, men det er dybt besynderligt, at regeringen og Dansk Folkeparti i aftalen konsekvent *ikke* lytter til de her anbefalinger fra Strukturkommissionen, konsekvent *ikke* lytter til anbefalinger fra organisationer og miljøfolk.

Denne sådan lidt vi alene vide-holdning synes jeg ikke alene er udtryk for arrogance over

for dem, der sidder med opgaverne til daglig, men den vil via det stærkt manglende faglige belæg jo i sidste ende også medføre et lavere beskyttelsesniveau for vores naturressourcer.

Kl. 19.00

Det er sådan set også det, der står i citatet. Derfor synes jeg, det er forunderligt, at regeringen i den forhandlingsproces, der har været, overhovedet ikke på nogen som helst måde har villet diskutere planlægningsdelen.

Danmark skal have en overordnet og sammenhængende plan for naturen, og det vil ændringerne af planloven ikke medføre. Tværtimod. I dag er der naturkvalitetsplaner i regionplanerne, men hele instrumentet, der skal sikre en sammenhængende forvaltning, spredningskorridorer og lignende, svækkes.

Nu får vi til gengæld en fragmenteret beskrivelse og indsats, der ifølge bemærkninger i lovforslaget skal tage udgangspunkt i Natura 2000-områderne, hvilket bestemte også er meget vigtigt, men den samlede danske natur udgør altså mere end de 7,5 pct., der udgøres af de internationale områder, vi er forpligtede til at beskytte.

Det er vores holdning, at de her regionale udviklingsplaner skal gøres bindende for kommunen, og at de skal sammenfatte, som der også står i Strukturkommissionens betænkning, de statslige, kommunale og regionale interesser i planlægningen. Udviklingsplanerne skal bruges til at sikre en sammenhængende og konsistent udvikling i regionen og en sammenhængende udvikling og benyttelse af arealanvendelse, grundvandsudnyttelse, naturbeskyttelse, industriområde, infrastruktur m.m., og ikke som det nuværende forslag medføre en fragmentering af administrationen af det danske land.

Det er også afgørende vigtigt, at vigtige afgørelser om miljøforhold træffes af uvildige myndigheder, som ikke er for tæt på dem, der skal kontrolleres, og som ikke potentielt er afhængige af snævre lokalpolitiske interesser. Danmarks Naturfredningsforenings undersøgelse fra maj 2004 fra Nordjylland og 27 kommuners indsigelse og kommentarer til Regionplan 2001 understreger klart, at det er en yderst realistisk risiko. Mange af kommunerne kan vi jo se – det kan man selv gå ind og kigge på i materialet fra Nordjylland – vil have lempede målsætninger vedrørende vandløb og Halkær Bredning, og så var de trætte af, at de ikke måtte bygge oven på et vandindvindingsområde osv.

Hvor er stopklodsen henne, når man fuldstændig fjerner et forpligtende regionalt plan-

lægningsniveau? Stopklodsen er der ikke, det er dybt bekymrende, og jeg vil egentlig bare som afslutning endnu en gang henvise til Strukturkommissionens betænkning.

Jeg synes, det er ærgerligt, jeg synes, det er sørgeligt, når der sidder gode folk, der har arbejdet med det her i så lang tid sammen med Miljøministeriet, og de siger, der stadig væk er behov for en regional planlægning af hensyn til natur og miljø og ressourcer og grundvand, at man fuldstændig overhører det og går ud i det, som mange politikere jo har gjort før: Man har retten til at begå fejl, man har ikke pligten. Jeg synes, man bruger pligten her, og det skal vi beklage.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Jørn Dohrmann som ordfører.

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg vil sige, at magen til sortseer skal man nok lede længe efter, men det er nu ikke det, jeg vil starte med at hæfte mig så meget ved. Jeg vil bare konstatere, at vi synes, det er utrolig ærgerligt, at Socialdemokratiet ikke vil gå ind og tage et medansvar her, hvor vi netop har et virkelig godt initiativ, hvor staten vil få en mere aktiv rolle for at sikre et overordnet planhensyn.

Så man kan sige, at lovforslaget sigter på at styrke planlægningen på landsplan, og derfor synes jeg, at man egentlig burde gå mere aktivt ind i den her debat, hvor der sådan set gives nogle gode kompetencer.

Der er også lagt op til, at man sådan set giver mere kompetence til ministeren til ligesom at fastsætte nogle regler for beliggenhed af større butikker og den slags ting, som er et af de områder, som har været diskuteret vældig meget.

Så jeg synes, at resten af oppositionen skulle finde en anden rille at køre i i stedet for at blive ved med at sige, at det hele er så dårligt, når det er, man har nogle helt andre intentioner, end hvad der ligesom er lagt op til her.

Kl. 19.05

Der bliver også fra andre ordføreres side nævnt, at det skal være bindende. Jeg kan faktisk fristes til at sige, at jeg går ud fra, at de ordførere siger, at det skal være ultimativt bindende. Men sådan er det jo ikke i dag. Hvis det er, man ønsker at ændre nogle ting i de planlægninger, man har lagt frem, så kan det jo godt lade sig gøre. Vi skal også passe på, at vi ikke strammer grebet så meget, at man ikke kan rokke sig og lave en ny planlægning, hvis det skulle vise sig, at den planlægning, man har lavet, selvføl-

gelig ikke holder om 10 år eller 5 år. Tingene går jo stærkt, og derfor skal der være rum til, at man kan ændre på dem.

Derfor er det i hvert fald Dansk Folkeparti helt klare overbevisning, at det lovforslag, som vi her behandler, er et meget godt forslag. Det er jo sådan, at selv om Strukturkommissionen skulle komme med en indstilling, sådan som hr. Torben Hansen har nævnt det en del gange i dag her, så er det ikke ensbetydende med, at vi også er forpligtet til at følge den indstilling, som er kommet derfra. Bare fordi det måske lige passer hr. Torben Hansen, skulle man så tage den ind i lovgivningen her? Sådan fungerer det spil desværre ikke, vil jeg sige til hr. Torben Hansen.

Tag nu og kom til realitetsforhandlinger i stedet for, hvis det er, man ønsker at få indflydelse. Det er godt nok lidt sent, man skulle have været der lidt før, men jeg kan så forstå, at der har været lidt knas i Socialdemokratiet, med hensyn til om man var for eller imod en strukturreform.

Men nu er realiteten den, at lovforslaget her er til behandling. Jeg synes, at man, når nu staten får en mere aktiv rolle for at sikre det overordnede planhensyn, også bør være tilhænger af det. Det er vi i hvert fald i Dansk Folkeparti, og vi kan hilse det velkommen, at der bliver mere hånd i hanke med tingene, sådan som vi ser det, og at man ligesom ønsker at få en overordnet planlægning.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren. Så er det hr. Torben Hansen for en kort bemærkning, og derefter er det hr. Martin Lidegaard.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Hr. Jørn Dohrmann siger, at vi ikke er forpligtet til at følge Strukturkommissionens betænkning. Det er korrekt. Det har jeg heller ikke på noget som helst tidspunkt sagt at man var forpligtet til, overhovedet ikke. I princippet kan man sådan set træffe alle de dumme beslutninger, som man vil, og det er jo en af dem, der er på vej her.

Men jeg synes, at man trods alt som politiker i et oplyst samfund, når der rent faktisk ligger noget materiale, og når der er nogle, der har tænkt over det her, der siger, at det her måske er klogt, så har en forpligtelse til at gå ind og kigge på det og se, om man ikke kunne bruge bare noget af det.

Det, vi kan se her, er, at regeringen sammen med Dansk Folkeparti har gjort en dyd ud af

ikke at ramme noget, der ligner synspunkter fra Strukturkommissionens betænkning; har gjort en dyd ud af ikke at ramme noget, der ligner oppositionens synspunkter. Det synes jeg er ærgerligt. Jeg synes, det er synd og skam, for det er det åbne danske land, det går ud over, og det er det danske grundvand, det går ud over.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg tror da, at alle er fuldstændig klar over, at vi får tusindvis af synspunkter, som vi skal behandle her i Folketingssalen. Det kan være almindelige borgere, det kan være interesseorganisationer, det kan være hvem som helst, som afgiver et synspunkt. De bliver alle sammen behandlet seriøst, går jeg ud fra, af alle folketingsmedlemmer.

Derfor siger jeg bare, at man ikke kan forvente, at alle synspunkter også kommer med i lovgivningsarbejdet, og derfor må selv hr. Torben Hansen erkende, at fordi man kommer med et synspunkt, er det ikke sikkert, at det lige er at finde i lovforslaget efterfølgende. Sådan er det for alle, uanset om man er Strukturkommission, om man er privatperson, eller om man er en interesseorganisation.

Men vi har set på dem. Vi har så ikke haft samme synspunkt, som der ligger i Strukturkommissionens anbefalinger, og det må man jo bare forholde sig til.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Man kan næsten fristes til at tro, at det, at der er nogle af dem, der har siddet i Strukturkommissionen, der kaldes eksperter, gør, at Dansk Folkeparti, når man har debatten i 2002 in mente, har gjort alt, hvad de kunne, for slet ikke at adoptere noget af det der. Det må vi jo desværre sige.

Men så rejser der sig et helt andet spørgsmål. Man har valgt helt legitimt at sige: Det er det her, vi vil. Vi andre kan ikke forhindre det, regeringen har flertal, den har selvfølgelig ikke ret i det her tilfælde, men det kan vi jo ikke forhindre. Hvad er det så for en faglig baggrund, der er for den indretning af den kommende planlov, man lægger for dagen her? Hvor kan regeringen og Dansk Folkeparti pege på et fagligt og sagligt grundlag, der viser, at dette her er den korrekte måde at indrette dansk planlægning på?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Ekspertter udtaler sig dagligt. Vi ser dagligt, at der er forskellige eksperter, der udtaler sig i forskellige retninger. Det er jo ikke ligefrem sådan, at det hele er oplyst til punkt og prikke, selv om vi har nogle eksperter, der har udtalt sig.

Det, der har været vigtigt for Dansk Folkeparti i forhandlinger om de her lovforslag, er netop, at staten får en mere aktiv rolle med hensyn til at sikre det overordnede planhensyn. Så kan man have lige så mange eksperter, man vil, der udtaler sig både i den ene og den anden retning. Vi kan bare ikke tage hensyn til alle eksperter og lige tilgodese de sætninger, der passer ind i hr. Torben Hansens tekst.

Derfor må man spørge, hvad der er vores overordnede mål. Det er at tage den overordnede rolle og se på de overordnede planhensyn. Det har vi gjort med det her lovforslag, og det er vi sådan set glade for. Det er bare ærgerligt, at vi kan konstatere, at hr. Torben Hansen ikke hilser det velkommen.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg synes, at hr. Jørn Dohrmann holdt en virkelig tankevækkende tale. Dels var hr. Jørn Dohrmann nærmest ved at boble over af glæde over alt det, som Dansk Folkeparti har fået igennem her – det synes jeg også er flot, det må jeg sige – dels kunne han fortælle, at det i hvert fald ikke var med baggrund i nogen faglig vurdering eller anbefalinger fra de folk, regeringen havde bedt om at kigge på det her, at man fik sin politik igennem.

Så spurgte hr. Torben Hansen til de faglige begrundelser – det var meget optimistisk, vil jeg sige, at bede om det – men hr. Jørn Dohrmann kom jo med nogle politiske begrundelser, og dem synes jeg bare lige vi skal have helt linet op, så alle ude foran skærmene ved, hvad det egentlig er, det her handler om.

Man nævnte nemlig de store butikscentre som et eksempel. Er det rigtigt forstået, at noget af det, som Dansk Folkeparti virkelig ser frem til nu, er, at der ikke er alle de her snærende bånd på, hvor man kan lægge butikscentre, Bilkaer osv. – eller sommerhuse for den sags skyld?

Nu kan man sådan set gå frejdigt i gang derude uden at skulle til at slås om de ting hverken på det ene eller det andet eller det tredje niveau. Er det rigtigt forstået? For så synes jeg egentlig, at hr. Jørn Dohrmann skylder sine vælgere at

udbasunere, hvor stor Dansk Folkepartis sejrsgang er her.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg tror også, at det står klart for hr. Martin Lidegaard, at det, der sådan set var intentionen, var, at staten skulle have en mere aktiv rolle på det her område. Det kunne så være, som det også står beskrevet i lovforslaget, at give denne her minister, der nu sidder med det område, pligt til at fastsætte nogle regler for, hvor beliggenheden af de større butikker eller butiksområder for den sags skyld skal være. Det er jo et af de elementer, som indgår i lovforslaget her.

Det tror jeg at alle sammen vil hilse velkommen, så vi ikke får det sådan, at enhver kommune bare begynder at planlægge, at nu skal de have et stort butikscenter i deres område. Der mener jeg, og der mener Dansk Folkeparti, at vi fra statens side skal have et overblik over, hvor vi har muligheden for at placere dem, og hvor de vil ligge bedst henne i forhold til hele infrastrukturen og alle de ting, der skal med i planlægningen – også trafik og den slags ting. Derfor er det vigtigt, at vi får en overordnet planlægning, og det er netop det, vi siger ja til med det lovforslag, som foreligger.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Nu er det en kendt sag, at Dansk Folkeparti har meget stor tillid til ministerens dømmekraft i den her slags sager. Men jeg forstår ikke helt, hvad det er, hr. Jørn Dohrmann sigter til i lovgivningen, når han siger, at der bliver lagt mere ansvar hos staten og ministeren. For det, som lovforslaget går ud på, hvis jeg har læst det rigtigt, er vel generelt at ophæve de bindende regionale planer og så lægge det ud til kommunerne at kunne fastlægge dem.

Så er det rigtigt nok, at der gives nogle myndigheder til ministeren hist og pist, men den grundlæggende tanke er vel, at det er kommunerne, der skal træffe beslutning om de lokale planer. Er det ikke korrekt forstået?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Kommunerne får noget kompetence på det her område, det er fuldstændig rigtigt. Men det, der også er hensigten med lovforslaget her – jeg går ud fra, at hr. Martin Lidegaard har læst det – er netop at staten efter aftale får en mere aktiv rolle

for at sikre det overordnede planhensyn. Det er vigtigt, at man ligesom ovenfra siger, hvor man f.eks. vil lægge butikscentrene henne. Det er jo det overordnede planhensyn, og det er vigtigt, at man har det for øje, når man laver de her ændringer.

Kl. 19.15

Derfor har det været vores intention at have det overordnede planhensyn og også have den bemyndigelse til, at ministeren – sikkert i samarbejde med Folketingets resterende partier – prøver at se, hvordan vi så kan gøre det med butiksområder. Hvordan skal de udvikle sig over år?

Det er vigtigt, at det her er fremadrettet, og at vi får det overordnede planhensyn på plads.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes, der er en vigtig ting, vi mangler at få afklaret i forhold til hr. Jørn Dohrmanns ordførerindlæg. Det er, om Dansk Folkeparti deler den opfattelse, at kommunerne ikke er store nok, når man snakker om at planlægge større erhvervsområder, større trafik anlæg, grundvandsbeskyttelse og håndtering af affald.

Er Dansk Folkeparti af den opfattelse, at sådan nogen ting er grænseoverskridende i forhold til kommunerne, og at man derfor er nødt til at have en eller anden overordnet myndighed ind over? Det er fra Socialdemokratiets side optimalt set regionerne, hvor det fra Dansk Folkepartis side selvfølgelig nok er noget andet, men er det et argument, der overhovedet kan finde genklang i Dansk Folkeparti? Eller er Dansk Folkeparti af den opfattelse, at det er fint, at enhver kommune hytter sit og ikke tager hensyn til, hvad der sker i nabokommunerne?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Det er netop derfor, vi har lovforslaget her, nemlig for at sikre det overordnede planhensyn. Vi har fuld tillid til, at kommunerne kan planlægge sig ud af de her ting.

Vi regner ikke med, at der bliver de problemer, som Socialdemokratiet ligesom maler stort op her. Vi har bare et instrument, hvis ikke de lever op til det, som vi fra statens side synes, de skal gøre. Vi har så en mulighed for i første omgang at tage en diskussion med kommunen og sige, at det måske ikke lige er det, vi ønsker, at vi godt kunne tænke os noget vejudvikling, eller hvad det end kunne være.

Derfor mener jeg, at det er godt, at vi har en lov, som er fremtidssikret på det her område, så vi ikke kommer i en uheldig situation, hvor kommunen kunne skalte og valte, som de havde lyst til, og vi ingen hånd i hanke havde med det. Det har vi her.

Vi regner ikke med, at vi egentlig får den store brug for det, men det er altid bedre at sikre sig, nu hvor vi laver det om, i stedet for ikke at gøre noget.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Hvad er det helt præcis, Dansk Folkeparti har fået lovning på ministeren gør? Jeg synes, vi har brug for i den videre debat at få afklaret, i hvilke tilfælde Dansk Folkeparti forestiller sig, at ministeren skal gribe ind? Er det, når der er statslige interesser involveret? Er det, når den ene kommune henvender sig og klager over den anden kommunes aktion, eller hvad er det? Dansk Folkeparti hænger sig nemlig her i et figenblad, der – så vidt jeg kan se – ikke er større, end det har været hele tiden. Det er jo ikke noget nyt.

Derfor vil jeg gerne bede Dansk Folkepartis ordfører om at konkretisere – for der må virkelig være tale om skriftlige aftaler med miljøministeren om det – i hvilke tilfælde den siddende miljøminister skal gribe ind, for at det har nogen som helst relevans at kunne bruge det som et argument i den her debat. Så hvad er det for en aftale, Dansk Folkeparti har?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Det, vi forholder os til, er netop, at man, hvis der skulle opstå nogle situationer, hvor vi siger, at det her kunne være godt, at staten gik ind og foretog de overordnede planhensyn, så er der en mulighed med loven, som den bliver her.

Derfor er det også vigtigt, at staten indgår i et samspil med kommunerne, bliver mere aktiv i rollen, så vi kan sige, hvordan vi kunne ønske os udviklingen på det her område. Det er vigtigt, at vi ved, hvor vi ønsker udvikling i den kommende struktur, eller vil man bare lade det hele sejle derudad? Her har vi altså nogle håndfaste instrumenter, som vi kan gribe til, hvis der skulle opstå problemer.

Jeg anerkender, at Socialdemokratiet bare vil lade det sejle derudad uden at have nogen håndtag at gribe fat i, men der har Dansk Folkeparti altså vurderet, at det er meget, meget fornuftigt, at vi kan gå tilbage til lovforslag nr. L 93

og sige, at her er det nu, hvor man skal have den aktive rolle for at sikre det overordnede planhensyn.

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er hr. Christian Wedell-Neergaard.

Kl. 19.20

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg har det lidt ligesom et orkestermedlem, som nu sidder og skal spille en symfoni i otte satser, som vi er i gang med forud for ottende sats. Der er to ting, man overvejer.

Den ene er de mislyde, der har været i orkestret, inden vi kom hertil – dem har der været en del af – og den anden er, at man, når man har spillet syv satser, også begynder at blive lidt mør, og det er vel det, der er ved at ske nu.

Jeg vil sige, at den sidste sats plejer at være en glad sats. Det plejer at være sådan en polkaligende sag, og det er det også for mig her.

Den nye plantype, nemlig de regionale udviklingsplaner, mener jeg skaber et nyt instrument, som giver en vision og en strategi for et lokalområde. Det vil være en plan, som ikke skal lave det arealbogholderi, som man tidligere har beskæftiget sig med, men som skal skabe en vision og en sammenhæng, og her er det særlig vigtigt, at den regionale erhvervsudviklingsstrategi, som udarbejdes af de lokale vækstfora, kommer til at være med til at danne grundlaget for visionen på erhvervsområdet.

Det er rigtigt, som det har været nævnt, at denne regionale udviklingsplan ikke er bindende, og derfor er den heller ikke en afløser af regionplanen. Det er et nyt planinstrument, og jeg tror, at det bliver et vigtigt planinstrument. Det er jo sådan i de nye regioner, at man har sundhedsområdet, udviklingsområdet og det sociale område, så det at have den regionale udviklingsplan vil danne et meget vigtigt arbejdsområde i de nye regionsråd.

Staten overtager eller fortsætter den overordnede planlægning og laver et grundlag. Det gælder særligt i hovedstadsområdet, hvor man til gavn for en fortsættelse af fingerplanen har udvidet den landsplan, som skal gælde for hovedstadsområdet, til også at omfatte Roskilde, Køge og Greve. Dermed kan principperne i fingerplanen fortsættes, og fingerplanens struktur kan blive overholdt.

Centralt i hele det her planlægningsinstrument, den nye type planer, er kommuneplanen.

For mig har det været centralt, at man, når man som borger går til borgermøde og skal tale om udvikling i egen kommune, så taler direkte til dem, som fysisk sidder og foretager planlægningen. Dermed kan det siges, at der er opstået en nærhed, og at man får indflydelse.

Kommuneplanen overtager en stor del af regionplanens område for både byer og det åbne land, og derudover overtager kommunerne jo VVM-området. Det betyder, at man skal opbygge en kompetence på det område, og så er der den særlige krølle, at for større husdyrbrug gælder det, at VVM skal til staten til kontrol i de første 2 år af forløbet her.

Så for mig og for Det Konservative Folkeparti er det her et godt instrument og en god afslutning på en lang dag.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg kunne høre, at den konservative ordfører var meget begejstret for de regionale udviklingsplaner og dermed også for, at der skal laves en erhvervsudviklingsstrategi. Jeg er helt enig i, at det er meget vigtigt, at der skal laves en erhvervsudviklingsstrategi.

Jeg vil så spørge hr. Christian Wedell-Neergaard, om det ikke er helt afgørende, at en erhvervsudviklingsstrategi på regionalt plan hænger sammen med, hvad der skal ligge af natur, altså om der ikke også skal ligge naturplaner, om det ikke også skal hænge sammen med vandindvindingsplaner, om det ikke skal hænge sammen med råstofudnyttelse og jordforurening, og hvad vi har.

Hvis den sammenhæng ikke sikres, er det, at vi risikerer, at kun prioriteringerne fra disse vækstfora, som er den drivende kraft i regionsrådet, kommer igennem. Da de i forvejen er ganske stærke i hele konstruktionen, er der jo en kæmperisiko for det.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg mener, at der i vækstforaene er fundet en spændende sammensætning og balance, og det er der imellem erhvervsinteresser, uddannelsesinstitutioner, kommunale repræsentanter og regionale repræsentanter. Det vil sige, at man her får et dynamisk forum, som vil være i stand til at håndtere den erhvervsudviklingsstrategi, som skal gælde for regionerne, og indarbejde de, hvad kan man sige, visioner.

Kl. 19.25

Men det er da naturligt, at det ikke må ske på bekostning af naturen, at det ikke må ske på bekostning af vandindvindingsinteresser, og at det ikke må ske på bekostning af råstofinteresser. Den overordnede planlægning skal sikre, at der sker en præcis opdeling, således at det ikke bliver erhvervsinteresser alene, men at vi også sikrer, at naturinteresserne bliver varetaget.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det er her, jeg i hvert fald tror, at kæden hopper af, for det er der jo ikke sikkerhed for i konstruktionen. Det er jo lige præcis det, der ikke er sikkerhed for. Det er jo derfor, vi er bekymrede for, at en erhvervsudviklingsstrategi på regionalplan ikke bliver set i sammenhæng med natur og i sammenhæng med miljø i øvrigt.

Det kan ikke rigtig føre til andet end en slags konklusion om, at det er det, der er the missing link i den her konstruktion. Det er derfor, vi er kritiske over for den.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg kunne forstå det, hvis hr. Steen Gade argumenterede for, at de regionale udviklingsplaner skulle være bindende – det er jo et instrument, som vi kender med regionplanen – men at der skulle være et missing link i forhold til naturen, kan jeg altså overhovedet ikke få øje på.

Der er jo tale om, at regionsrådet her tager ansvar for en plan, som skaber balancen mellem visionen på den ene side og naturen og de bestående ressourcer på den anden side. Det bliver naturligvis regionsrådets opgave at skabe denne balance, og hvis ikke på anden måde, vil jeg her bringe en klar opfordring til, at man sikrer en balance i de regionale udviklingsplaner, så det ikke alene er erhvervsinteresser, der bliver varetaget.

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er hr. Martin Lidegaard.

Martin Lidegaard (RV):

Heller ikke dette lovforslag ønsker jeg egentlig sådan at køre en stor skræmmekampagne om. Jeg håber og tror selvfølgelig på, at kommunalbestyrelserne vil være deres opgave voksen, og især tror og håber jeg på, at borgerne her til efterårets valg vil stemme nogle politikere ind, som vil være klar over, at der pålægges dem et

enormt ansvar for at sikre det danske land og den danske natur i fremtiden.

Det, jeg står helt uforstående over for i dette lovforslag, er, at man vælger at smide et redskab ud, uanset at man kan diskutere, om man kunne lave en bedre regionalplanlægning med mere strategisk og større sammenhæng mellem naturplanlægning, trafikplanlægning, erhvervsplanlægning osv. osv. osv.

Der er jo masser af gøre bedre. Så udgangspunktet her har ikke været, om man kunne gøre det bedre. Udgangspunktet har været en amtspsykose, der hedder, at alt, hvad amterne gør, vil vi bare have væk. Man har så simpelt hen bare fjernet hele den regionale planlægning og dermed smidt barnet ud med badevandet, smidt et ret væsentligt redskab i forvaltningen af det danske land helt ud.

Det kan vi ikke støtte i Det Radikale Venstre. Vi forstår det ikke. Det har ikke nogen faglig, det har ikke nogen saglig baggrund. Det er stik imod Strukturkommissionens anbefalinger. Det er stik imod anbefalingerne fra stort set alt, hvad der kan krybe og gå af eksperter på det her område. Derfor må jeg sige, at vi agter at stemme imod det. Vi er kede af, at vi ikke har kunnet få nogen forhandlinger på det her område. Selv om vi ikke tør spå, hvor galt det går, forstår vi ikke, at man ikke ønsker den form for redskab i planlægningen i Danmark.

Steen Gade (SF):

Først vil jeg sige, at det er blevet påpeget, at det her forslag er i modstrid til Strukturkommissionens anbefalinger eller konklusioner. Jeg vil tilføje, at det også er i modstrid med alle de høringsvar, der ligger til Strukturkommissionen, f.eks. fra Miljøministeriet.

Det var godt nok en anden miljøminister, men det er i modstrid med de meldinger, der er kommet – ikke sådan, at man kan sige, at det er hundrede procent i modstrid, men dog sådan, at hele tonen er en helt anden, fordi man faktisk i Miljøministeriets høringsvar lagde vægt på nytten af og påpegede behovet for et regionalt niveau på en eller anden måde i forhold til planlægning.

Kl. 19.30

Så vil jeg sige, at de regionale udviklingsplaner efter vores opfattelse burde være bindende. Vi burde have udviklingsplaner, som ikke bliver så erhvervsstyrede, som konstruktionen har gjort dem til, for det er blevet vækstforaene, som sidder med initiativretten på regionalt niveau;

man kan næsten sammenligne dem med EU-Kommissionen. Det kommer til at være vækstfokraene – der i høj grad er tynget af erhvervsindflydelse, hvilket ikke behøver at være dårligt – som sidder med initiativet, og regionsrådet er udset til den sådan set svære opgave at få det til at hænge sammen med andre prioriteringer.

Der ville vi have syntes, at det eneste rigtige var, at sådan en planlægning skulle ses som en helhed. Det er jo et af vores meget store kritikpunkter i forhold til den her del af kommunalreformen, at vi ikke har en sammenhæng mellem erhvervsudviklingen regionalt og så alle de elementer, som hører til miljøområdet.

Det næste, jeg vil sige, er, at det egentlig er træls, for at sige det på jysk, at vi får en lovgivning, som ikke rigtig er gearret til det, vi står over for. Vi står faktisk efter min opfattelse over for på naturområdet at burde skulle tage nogle meget større beslutninger om nogle spredningskorridorer, om skabelse af naturområder, som ikke bare er de hårdtbeskyttede naturområder, ikke bare er Natura 2000-områder, ikke bare er § 3-områder, men resten af vores landskab.

Her mangler vi faktisk et instrument. Her mangler vi faktisk at gå et skridt fremad, og det er, som om det er meget svært at se, hvordan vi skal gå det skridt fremad i den her reform. Den eneste, jeg kan vende mig til, ligesom jeg har gjort det hele dagen, er til miljøministeren og sige: Skal vi have sådan noget på banen, må det være i det centrale element og i nationale planer for naturen, f.eks. ved at skabe en naturplan for Danmark, som virkelig vil betyde noget. Men det er sådan set kun, fordi jeg står lidt i afmagt og siger, at vi ikke får det nødvendige instrument på regionalt plan.

Som jeg sagde under forslaget om naturen, synes jeg, at det med, at vi har risiko for forringelser på § 3-områderne, og at vi her har et hul i den forstand, at resten af naturen ikke er dækket ind, fordi vi nu mister regionplanerne, faktisk er et stort problem, vi står over for i de kommende år. Jeg synes, at det er en skam, at vi ikke har forståelse for det hos regeringspartierne. Jeg håber, at vi kan få det, for så må vi måske vende os til staten og det instrument, der kan ligge i at lave en landsdækkende planlægning på naturområdet, eller hvordan vi i øvrigt kan reparere på det.

Med hensyn til kvalitetsstyringsordningerne har jeg forstået, at man ikke vil lave kvalitetsstyringsordninger for planlægning, VVM og landzonesager. Så er vi derhenne, at meget af det, der sker ved, at den her lovgivning nu bliver gen-

nemført, desværre er en fortsættelse af, hvad der i øvrigt er sket på det åbne land under den her regering, altså under stærk indflydelse af Venstre og Dansk Folkeparti. Det er ikke særlig oplyftende, og derfor vil jeg opfordre Folketinget, som nu er ved at samles, til at stemme for alle oppositionens ændringsforslag. Så ser vi, om det lykkes.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Per Clausen som ordfører. Vi nærmer os tidspunktet for afstemning.

Per Clausen (EL):

Det er ikke, fordi der ikke er brug for at gøre noget ved planlovgivningen i Danmark. Bilkasager, som viser, at vi i dag ikke har et lovgrundlag eller i hvert fald ingen administration af det, som sikrer en alsidig butiksstruktur. Naturens mange steder meget ringe tilstand som følge af ikke mindst landbrugets forurening er jo ting, som kunne appellere til en fremadrettet diskussion om, hvordan vi kunne indrette en planlov, som tog langt større hensyn til naturen og de miljømæssige interesser.

Kl. 19.35

Desværre er det ikke det, der er på dagsordenen i dag. Der er tale om et forslag, hvor regeringen og Dansk Folkeparti – under dække af afbureaukratisering, forenkling, kortere afstand mellem myndighederne og borgerne samt andre plusord – i virkeligheden er i færd med at afmontere det led i planprocessen, som faktisk på trods af de svagheder, der er, hver eneste dag i dagens Danmark viser sin berettigelse, nemlig en forholdsvis stærk regional struktur med økonomi og en direkte politisk valgt ledelse, der i dialog og modspil med kommunerne forsøger at sikre, at Danmark rent planlægningsmæssigt ikke bliver et kludetæppe med en art herrestruktur, hvor de helt lokale interesser dominerer, ganske vist i konflikt eller samspil, eller hvad man nu skal kalde det, med de statslige myndigheder.

Kommunerne er gode til mange ting, og de ligger også tættere på borgerne end både amterne, staten og EU, men der er jo en grund til, at vi ikke altid vælger tætheden og nærheden, men vælger at træffe beslutninger på et andet niveau, på trods af at det måske ligger lidt længere væk fra den enkelte borger. Det er både et spørgsmål om at sikre, at der er den faglige kompetence til stede, og et spørgsmål om at lægge tingene et sted, hvor det måske er nemmere, end det vil

være i kommunerne, at sætte sig ud over sine egne umiddelbare lokale interesser. Der kan man jo godt se eksempler på udspil fra kommuner, der tyder på, at det kan være svært for kommunerne i planlægningsmæssig sammenhæng at tage de mere sammenhængende regionale hensyn.

Nu kommer jeg fra Nordjylland, og jeg vil sige, at når jeg ser på, hvad kommunerne har af fantasifulde og kreative ideer til, hvor der kunne ligge sommerhuse, må jeg sige, at jeg i den sammenhæng er glad for, at det er miljøministeren, der har det afgørende ord, selv om man selvfølgelig kan frygte, at hr. Jørn Dohrmann og andre kan få for stor indflydelse på det sidste ord.

Man kan sige, at staten med både dette og andre lovforslag på miljøområdet får en slags overdommerrolle. Det er selvfølgelig godt nok, hvis man er bekymret for, at kommunerne vil komme til at se lidt for snævert på tingene ud fra et ønske om givetvis, det må man i hvert fald gå ud fra, at varetage de lokale borgeres interesser. Jeg tror dog, at det bliver lidt tungt med den demokratiske dialog.

Jeg tror faktisk også, at det bliver lidt tungt med en dialog med et regionsråd, der skal lave såkaldte udviklingsplaner, for hvis man skal i dialog med en part, som på en række områder hverken har økonomi eller ekspertise til at spille pingpong, hvor interessant er det så? Finder man så ikke nogle andre at indgå den her dialog med?

Vi er i Enhedslisten stærkt bekymrede over det tomrum, som opstår mellem de statslige interesser og den regionale udvikling, som ministerens planer formodes at afspejle, og kommuneplanerne. Samlingskraften på det regionale niveau vil faktisk, ikke mindst når regionerne ændres fra amter til langt større regioner, kræve en lang række tiltag, som ikke synes at blive gjort med det her lovforslag.

Regionerne skal lave nogle regionale udviklingsplaner, og de har efter min opfattelse en mærkværdig status. De kommunale planer må ikke stride mod de regionale udviklingsplaner, men kommunerne er på den anden side heller ikke forpligtet til at støtte dem. Man kunne næsten sige, at som lovforslaget er formuleret, kan planerne kun betragtes som vejledende. Man må ikke udtale sig præcist om konkrete lokaliteter, og regionernes ressourcer til at lave et fornuftigt plangrundlag er yderst begrænsede, fordi specialisterne i natur- og miljøbeskyttelse, i vej- og

trafikstruktur og på en lang række andre områder ikke længere findes på regionalt niveau.

Herudover skal de regionale udviklingsplaner baseres på en række andre planer, bl.a. erhvervsudviklingsplaner, som er lavet i såkaldte vækstfora. Den diskussion ligger ganske vist i et helt andet regi i forbindelse med et andet lovforslag, men jeg synes alligevel, at det er værd at understrege, at det er lidt bemærkelsesværdigt, at personerne i disse fora, altså vækstforaene, som skal bestå af udpegede og ikke af valgte personer, i en vis udstrækning faktisk får større magt og indflydelse på planlægning end de politisk valgte medlemmer af regionsrådet. Det synes jeg sådan set er en lille smule bemærkelsesværdigt.

Ved førstebehandlingen var der faktisk en rimelig grundig diskussion af VVM-undersøgelserne, som bliver udlagt til kommunerne. Jeg vil fastholde, at det er et grundlæggende problem, at der vil være masser af miljøproblemer, som ikke kommer til VVM-undersøgelse, fordi problemerne ligger eller kommer til udtryk i en anden kommune og skal løses der. Derfor er det et problem, at man ikke skal, men kun *kan* inddrage regionale hensyn, når VVM-undersøgelsen skal placeres.

Alt i alt må jeg sige, at det her lovforslag repræsenterer det stik modsatte af det, vi har brug for. Der er tale om et omfattende tilbageskridt i forhold til mulighederne for at sikre en fornuftig planlægning i Danmark – en fornuftig planlægning, der også tager hensyn til miljøet, så derfor vil Enhedslisten, idet jeg i modsætning til hr. Steen Gade ikke er ret optimistisk med hensyn til ændringsforslagene skæbne, nok ende med at stemme nej til det her forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Kl. 19.40

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 47 stemte for, 60 imod.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 47 stemte for, 60 imod.

Ændringsforslag nr. 6 forkastedes, idet 46 stemte for, 58 imod.

Ændringsforslagene 3-5 og 7-10 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 11 forkastedes, idet 47 stemte for, 60 imod.

Ændringsforslag nr. 12 forkastedes, idet 47 stemte for, 60 imod.

Ændringsforslag nr. 13 forkastedes, idet 47 stemte for, 60 imod.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

35) Anden behandling af lovforslag nr. L 106: Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår det almene gymnasium, hf, social- og sundhedsuddannelser og andre ungdomsuddannelser samt voksenuddannelsescentre (VUC)).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 24/2 2005. Første behandling 29/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

Der var stillet 47 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Tina Nedergaard (V):

Regeringen har i forbindelse med kommunalreformen lagt op til, at en række uddannelsesinstitutioner overgår fra amtsligt regi til statsligt

selvstyre. Det gælder f.eks. gymnasierne, hf, SOSU-uddannelserne, VUC'erne. Også sygeplejeskolerne og radiografiskolerne, som er omfattet af lovforslag nr. L 107, overgår til den nye styrings- og finansieringsstruktur.

For Venstre har det været helt afgørende, at vi har velfungerende og optimale uddannelsesmuligheder for unge og voksne i det ganske land. Vi finder, at det er positivt, at særligt ungdomsuddannelserne nu får de samme styringsmæssige rammer, hvorved muligheden for samarbejde og synergi øges. Det er utrolig vigtigt, at disse samarbejder etableres. Det øger kapacitetsudnyttelsen, man kan trække på hinandens ressourcer og styrker, og man kan lære af hinanden igennem et tættere samarbejde.

I Venstre har vi imidlertid også været meget optagede af, at der fortsat er et bredt uddannelsesstilbud af høj kvalitet i de mindre befolkede områder.

Tendensen fra dette års søgning til f.eks. gymnasierne viser, at unge i højere og højere grad søger mod de større bygymnasier. Det er naturligvis i orden, at de unge vælger således, men omvendt er det risikabelt, hvis det betyder, at der ikke er tilstrækkeligt med gode uddannelsesstilbud tilbage og til rådighed i udkantsområderne og områderne uden for storbyerne. Tendensen med færre elever på de mindre gymnasier har vi set i flere år, men vi har i Venstre ønsket at sikre, at kommunalreformen i sig selv ikke bidrager unødigt til denne tendens.

Ministeren har delt den opfattelse, og han har med sin aftale med Dansk Folkeparti, regeringspartierne, Det Radikale Venstre og Socialdemokraterne skabt de bedst mulige betingelser for de mindre uddannelsesinstitutioner, herunder gymnasierne i udkantsområderne. Dette er gjort ved, at vi sikrer, at der bliver en finansieringsstruktur, som betyder, at der er tilstrækkelige grundbeløb til de mindre institutioner, så de kan opretholde deres aktiviteter trods en mere beskedne søgning.

Kl. 19.45

Desuden bemyndiges ministeren til at gribe ind, for så vidt en region henvender sig, med henblik på at sikre en fornuftig kapacitetsudnyttelse i området. Det betyder med andre ord, at ministeren kan medvirke til at fordele eleverne mere hensigtsmæssigt.

Endelig har ministeren tilkendegivet, at han inden for gymnasieforliget vil sikre, at der vil blive grebet ind, for så vidt der spekuleres i at udbyde et urealistisk højt antal retninger på et

gymnasium for derigennem at tiltrække yderligere elever. Alt sammen initiativer, der retter sig mod at sikre, at unge mennesker, der lever i vores udkantsområder, også fremover får et godt gymnasialt og et i øvrigt godt uddannelses tilbud.

I Venstre er vi tilfredse med de af ministeren stillede ændringsforslag, som da også har betydning, at vi for institutionsstrukturen på L 106, L 107 og L 109 har opnået et bredt flertal med Dansk Folkeparti, Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre.

Love gør imidlertid ikke mirakler, og det er derfor også helt afgørende, at de mindre institutioner tager handsken op og tænker utraditionelt og på tværs, således at der kan opstå nye dynamiske læringsmiljøer rundt omkring i det ganske land, så de unge og også de voksne med glæde kan vælge det lokale tilbud.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg skal blot spørge Venstres ordfører, om det er sådan, at vi her ved andenbehandlingen kan få lidt at vide om, hvordan økonomien hænger sammen i den her reform. Jeg synes jo, det er bemærkelsesværdigt, at man vedtager en lovgivning i den her rækkefølge, hvor man først vedtager en struktur og derefter begynder at tale om økonomi, vel vidende at økonomien alt andet lige er ret væsentlig for, hvordan en ungdomsuddannelse kommer til at se ud. Så jeg vil gerne bede Venstres ordfører sige lidt om økonomien og sige lidt om taxametersystemet, for mig bekendt står der ikke meget om det i den lovgivning, der bliver behandlet i dag.

Desuden skal jeg bede Venstres ordfører bekræfte, at de institutioner, der har statsligt selveje, eksempelvis handelsskolerne, har en gennemsnitlig højere klassekvotient end de ungdomsuddannelsesinstitutioner, der ikke er underlagt statsligt selveje. I samme forbindelse skal jeg bede ordføreren sige lidt om, hvorfor det er, man vælger den model, som vi ved er den værste. Vi har relativt gode forhold på gymnasiernes, hvis vi sammenligner dem med handelsskolerne, så hvorfor tilpasse det hele handelsskolerne i stedet for at gøre det omvendt?

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Tak for den korte kommentar. Nu er det jo ikke helt ualmindeligt, at man fastlægger økonomien fra år til år i en institution, men det, der er inte-

ressant her, er, at ministeren har indgået en aftale med en række af partierne, som netop tager højde for, at de mindre institutioner kan komme i klemme, for så vidt der ikke er sikret et tilstrækkeligt grundbeløb. Med ministerens tilkendegivelse af at være opmærksom herpå er vi i Venstre meget trygge med hensyn til at sikre de mindre gymnasiers overlevelsesmuligheder og dynamiske læringsmiljøer.

Med hensyn til handelsskolerne er det korrekt, at der er handelsskoler, der har høje klassekvotienter. Men hvis man ser på de tekniske skoler, ser man, at der er meget lave klassekvotienter inden for visse fag. Man kan altså ikke sige noget entydigt om, at den styringsstruktur, vi her laver med L 106 – for så vidt der fortsat er flertal for den – i sig selv fører til højere klassekvotienter. Tværtimod bliver der større mulighed for at tilrettelægge undervisningen inden for institutionen, som bliver selvejende.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Nu brugte Venstres ordfører meget tid i ordførerindlægget på at tale om det lokale og det at skulle styrke det lokale. Vi kan så diskutere, om det her gør situationen bedre for de små gymnasier eller værre. Det er en helt anden diskussion.

Nu vil jeg gerne bede Venstres ordfører sige lidt om, hvad det betyder for den lokale forankring af f.eks. gymnasiernes, at de ikke kommer til at ligge på regionalt niveau. Igen mener vi sådan set, at man burde tilpasse hele ungdomsuddannelsesområdet til det regionale niveau. Vi synes, det er helt fint, at man går ind og tænker i, at vi skal samle alle ungdomsuddannelser under et og samme styringsniveau. Men det er mig komplet ubegribeligt, at man vælger staten, for det er jo netop sådan for ungdomsuddannelserne, at de fleste unge faktisk tager deres ungdomsuddannelse i lokalområdet. Det er sjældent, at en elev flytter fra Århus for at tage sin ungdomsuddannelse i Odense, ganske simpelt fordi målgruppen er for ung til at flytte rundt på den måde.

Kl. 19.50

Når Venstres ordfører nu bruger så meget tid på det her med det lokale, synes jeg da, det ville være interessant at høre, hvorfor man centraliserer i stedet for at sørge for, at der er den lokale forankring og det lokale ansvar for ungdomsuddannelserne, som ville ligge i, at man samlede alle sammen på regionalt niveau.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Det bunder jo simpelt hen i, at fru Pernille Rosenkrantz-Theil og jeg ser meget forskelligt på, hvordan der laves lokal forankring. For mig er det ikke lokal forankring, at man har et gymnasium i f.eks. Frederikshavn, som er underlagt en central styring af amtet, som ligger inde i Aalborg.

Det, der er lokal forankring for mig, er, at man har en lokal bestyrelse, som består af lokale aktører, dvs. arbejdsmarkedets parter og uddannelsesfolk, altså ressourcepersoner. Det er dem, der varetager håndteringen af den enkelte institution. Dermed kan uddannelserne og de tilbud, institutionen giver, tilrettelægges direkte og konkret i sammenhæng med det lokale.

Der vil jeg gerne trække en parallel til erhvervsuddannelsessystemet, hvor jeg oppe i f.eks. det område, jeg kommer fra, har en oplevelse af, at netop det, at det er selvejende institutioner, også gør, at de har en overlevelsesdrift, som er helt enorm. Derfor er det en lokal forankring, at man placerer det i selvejende institutioner, frem for at man principielt fra et amtsråds side vil kunne nedlægge ud fra det ene års budget efter det andet.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det Radikale Venstre er som bekendt en del af stemmeaftalen om L 106 vedrørende gymnasierne og de øvrige områder, og derfor skal jeg kun tage en kort bemærkning for at gøre det meget klart, at vi har fælles mål, hvad angår udviklingen af ungdomsuddannelserne, gymnasierne, men jo også voksenuddannelsesområdet, og derfor spørge til Venstres forventning om konkurrencen mellem institutionerne, om det er konkurrencen, der vil være det styrende, eller om det vil være de uddannelsespolitiske målsætninger.

For det er jo det, der har været vores tilgang til de forhandlinger, vi har haft, at der skulle lægges tilstrækkelige bremses ind mod en ren markedstænkning i institutionerne, når de i højere grad får deres økonomi bundet op på antallet af elever.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Det er rigtigt, som fru Margrethe Vestager nævner, at vi er enige om at gennemføre det her lovforslag.

Det, der er positivt for os, er, også med ændringsforslagene in mente, at det ikke bliver det konkurrerende, der bliver styrende for institutionerne, men i høj grad det samarbejdende. Netop lovforslaget og dets ændringsforslag betyder samlet set, at institutionerne styrkes med hensyn til at gå på tværs sammen med andre typer uddannelsesinstitutioner, men også sammen med nogle af deres egne. F.eks. vil det lokale gymnasium kunne relatere sig til det lige så lille gymnasium 20-30 km væk, og de kan i et samarbejde udbyde nogle interessante retninger netop for deres lokale ungdom; ikke i konkurrence, men i et meget tæt samarbejde.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Netop samarbejdet bliver et af kodeordene, når man kommer til at bruge den her lovgivning. Det bliver det også i forbindelse med at lave fusioner, ikke kun mellem ens typer institutioner, men også mellem forskellige typer institutioner. For Det Radikale Venstre er det meget afgørende at fastholde det, der kan lokke, overtale, inspirere voksne uden ungdomsuddannelse til at tage fat på f.eks. hf-enkeltfag.

Derfor vil jeg gerne meget klart have Venstre til at sige noget om, hvad der er holdningen til det at sikre et voksenpædagogisk miljø, for det er vores oplevelse, at det helt entydigt er det, der gør, at man som voksen siger: Jeg tager en tur med matematikken, også selv om jeg forlod den med et nederlag, dengang jeg selv var ung. Det er afgørende, at det er et voksenuddannelsesmiljø, og at det ikke er et gymnasialt miljø, som de unge lever i.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Vi har jo haft nogle drøftelser af, hvordan man sikrer det voksenpædagogiske miljø netop i forbindelse med voksne, der ønsker at modtage undervisning. Jeg synes også, at vi er nået frem til en god fælles forståelse af, hvad der er nødvendigt for, at voksne også begår sig i et undervisningsmiljø.

Det er helt afgørende for os, at voksne, som har et særligt behov for f.eks. forberedende voksenundervisning, ordblindeundervisning eller andet – det ligger også lidt uden for L 106 – kan indgå i et miljø, hvor de er sammen med andre voksne. Men jeg har ikke samme frygt, som andre ordførere har haft, for, at der er unge og voksne imellem hinanden, og det skyldes sim-

pelt hen mine erfaringer fra arbejdsmarkedet, hvor netop unge og voksne indgår i et samarbejde på tværs af uddannelser, på tværs af deres egenskaber og på tværs af deres sociale og faglige baggrund.

Kl. 19.55

Derfor mener jeg faktisk, at det kan være konstruktivt, at voksenuddannelsesmiljøerne og ungdomsuddannelsesmiljøerne har et tæt samarbejde, hvor man lærer af hinanden, bruger hinanden og f.eks. også bruger de regulære materialer, der er til rådighed. Så jeg tror ikke, der er nogen uoverensstemmelse mellem forligspartierne her.

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi videre i ordførerrækken, og den næste er fru Christine Antorini.

Christine Antorini (S):

Det er mit indtryk, at de forhandlinger, vi har haft i forbindelse med L 106 om gymnasierne og voksenuddannelsesmiljøerne, har udgjort et af de få områder inden for kommunalreformen, hvor vi faktisk har fået en meget saglig drøftelse af, hvordan den rette balance bliver imellem at have statslige selvejende institutioner og så alligevel give nogle muligheder for, at man regionalt har indflydelse på at vurdere, hvad der er bedst for det samlede, kan man sige, uddannelsesudbud, både for gymnasieelever og med hensyn til voksenuddannelser.

Jeg er rigtig glad for, at Dansk Folkeparti og regeringen lige præcis med hensyn til L 106 har valgt at være knap så ideologiske og faktisk har givet nogle beføjelser til regionsrådene, som, så vidt jeg kan se, ikke kan findes i nogen af de andre 47 forslag, der er om kommunalreformen. Så alene det, at det er lykkedes, kan man jo isoleret set sige er en lille sejr.

Når jeg siger det her som indledning, er det, fordi vi har haft nogle meget konstruktive drøftelser, som også afspejler sig i den stribe ændringsforslag, der ligger til L 106; ændringsforslag, som Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre i fællesskab bakker op om, sådan at vi synes, at den samlede profil for L 106 er blevet rigtig god. Jeg vil også sige tak til SF og Enhedslisten, for jeg noterer mig, at de i deres betænkning bidrag faktisk anerkender, at forslaget er blevet noget bedre i kraft af de ændringsforslag, der er. Det vil jeg tage som en cadeau til, at vi ikke er landet det helt forkerte sted.

Nogle af de forandringer, der er sket med L 106, er først og fremmest, at de nye regionsråd reelt får en rolle at spille med hensyn til den kapacitet, der vil være på de gymnasier, der hører til regionen.

Det betyder, at hvis der er et selvejende gymnasium, som bliver fristet til at udvide kapaciteten voldsomt bare for at trække kunder til butikken, så er der en mulighed for, at regionsrådet kan sige, at det her simpelt hen ikke duer, og kan klage til ministeren, som så har en bemyndigelse til at gribe ind for at sikre, at der kommer det her brede regionale tilbud for gymnasier.

Vi ved, at lige præcis med hensyn til de to grupper, som det her lovforslag handler om, nemlig unge, der vil starte på gymnasiet, og voksne, der vil tage en voksenefteruddannelse, er det utrolig vigtigt, at der er et tilbud tæt på. Vi ved simpelt hen, at nærhed er et afgørende kriterium for, om unge vælger at tage en uddannelse.

Så der er kommet en ændring, der faktisk giver denne her kompetence til regionsrådet, så man kan lave en samlet planlægning i overensstemmelse med kapaciteten.

Den anden diskussion, der er, går på, hvordan man så sikrer kvaliteten i de udbud, der vil være på de nye selvejende gymnasier. Der skal det ikke være nogen hemmelighed, at vi har været bekymrede for, om man også her vil kunne se, at nogle enkelte selvejende gymnasier kunne finde på at udbyde alverdens mærkværdige ting simpelt hen for at få kunder i butikken. Det er altså nogle diskussioner, som vi nu har fået defineret bliver rykket over i gymnasierreformforligskredsen, og jeg vil meget opfordre til, at vi snarest muligt får nogle drøftelser i denne her kreds, sådan at vi kan sikre både kvalitet og et nært tilbud med de ændringer, der er her.

Med hensyn til voksenuddannelserne er der sket en række forbedringer. For det første bliver det obligatorisk for voksenuddannelsescentrene at nedsætte uddannelsesudvalg, og der bliver også en pligt – det er jo utrolig vigtigt – for ministeren til at fastsætte et loft over den maksimale deltagerbetaling, som der er, enten hvis man skal gå på hf, eller hvis man skal deltage på et VUC-center.

Det er også et af de udeståender, der har været, at dels skal der være et nært tilbud, dels at skal der være et stærkt voksenpædagogisk miljø, men også, at det skal være sådan, at det er en pris, der er til at betale. Der er kommet et loft over deltagerbetalingen.

For os i Socialdemokratiet er hele den satsning, der har været i mange år, hvad angår kortuddannede voksne, og de muligheder, der skal være for uddannelse, altså helt afgørende. Vi ved, at der er utrolig mange job – det er faktisk en kvart million job i Danmark – som, kan man sige, rokerer rundt i forbindelse med globaliseringen, og der ved vi, at vi har stået utrolig stærkt i Danmark, så vi ikke har mistet arbejdspladser endnu, fordi vi har haft det her brede voksefteruddannelsessystem.

Vi har med det her lovforslag fået sikret, at det ikke går fløjten på trods af de ændringer, der sker, hvor det har været meget magtpåliggende for regeringen sammen med Dansk Folkeparti ikke at give regionsrådet noget indflydelse i øvrigt.

Der er også sket andre forbedringer af lovforslaget i forbindelse med elevindflydelse og medarbejderindflydelse. Der er med det her lovforslag og også nogle af de øvrige lovforslag, der kommer om lidt, blevet sikret, at to elever, både i de midlertidige og i de permanente bestyrelser for de nye selvejende institutioner, kommer til at være med, og at deres synspunkter bliver ført til protokols, dog har de ikke stemmeret. Det handler om, at der vil være en del af de her elever, som er under 18 år, men det, der er vigtigt, er, at elevernes stemmer er repræsenteret. Der er to elever, så der vil hele tiden være en kontinuitet og et overlap, som er utrolig vigtigt for, at elevdemokrati ikke bare skal blive noget, man snakker om, men som man i realiteten ikke kan efterleve.

Kl. 20.00

Der er ét stort udestående, som jeg gerne vil fremhæve her til sidst, fordi jeg virkelig håber, at den konstruktive tilgang, som regeringen har haft for at nå en aftale på det her område, også vil afspejle sig i det, der måske i virkeligheden er allervigtigst, nemlig de fremtidige diskussioner, der bliver om en taxameterreform og en reform af styreformen. Vi synes, at det er rigtig, rigtig ærgerligt, at det har været afkoblet, og at de analyser først ligger klar her i august/september måned. Det er altså nu, vi skal beslutte rammerne for indholdet af de her dele af kommunalreformen.

Men vi har til gengæld i den aftale, der er indgået, sikret os, at vi arbejder konstruktivt videre for at nå frem til enighed om at revidere taxametersystemet og styreformen, herunder om, hvordan vi sikrer os, at der bliver en ordentlig medarbejderrepræsentation i både de midlertidige

og de permanente bestyrelser. Jeg vil meget opfordre regeringen til at gøre sig lige så stor umage, som regeringen har gjort i forhandlingerne, med at nå til en fælles overensstemmelse, for det er simpelt hen meget vigtigt, at der ikke går, kan man sige, partipolitik i det, og at vi får fastlagt de her grundlæggende principper for, hvordan finansieringen skal være.

Der er dog nogle principper, som allerede er slået fast med denne her aftale, og de består i, at små institutioner eller små afdelinger i institutioner er sikret, at der er et grundtilskud, som er uafhængigt af antallet af elever. Det er altså vigtigt, for at vi kan sikre os denne her nærhed til uddannelsesmiljøet, uanset om vi snakker gymnasier eller vi snakker voksenuddannelsescentre.

Så samlet set er vi nået rigtig langt, hvorfor vi er gået ind i en aftale sammen med regeringen, sammen med Dansk Folkeparti og sammen med Det Radikale Venstre om L 106, men igen opfordrer vi her til sidst til, at vi også når at blive enige om taxameter- og styredelen, for det er det, der sikrer, kan man sige, det økonomiske fundament for, at vi faktisk også fremover får et vel fungerende uddannelsessystem.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Nej til statsligt selveje. Det er overskriften på en annonce, som fremtrædende socialdemokrater har underskrevet i forbindelse med forhandlingerne om statsligt selveje på gymnasierne. Det er klart, at det var de danske gymnasier rigtig glade for, for de har nemlig været meget kede af, at f.eks. deres indflydelse bortfalder som konsekvens af denne her lovgivning.

Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvad det er, der har ændret sig, siden fremtrædende medlemmer af Socialdemokratiet skrev under på den annonce, hvor der meget klart i overskriften stod »Nej til statsligt selveje«. Nogle af de ting, der bliver påpeget i den annonce, er, at erfaringerne fra handelsskolerne peger på, at selveje baner vejen for forringelser og nedskæringer. Højere klassekvotienter, lærerfri undervisning og store frafald er blandt eksemplerne. Hvad er det helt præcis, Socialdemokraterne har fået ind i denne her aftale, som gør, at det ikke længere er sådan? Og hvad er det helt præcis i denne her aftale, der gør, at eleverne har reel indflydelse? Det er da fint nok, at man kan blive hørt på, og det er da fint nok, at der kan blive skrevet noget

ned i en protokol, men har man stemmeret, eller har man ikke stemmeret?

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Allerede i dag er det jo sådan, at gymnasieeleverne ikke har stemmeret, når det handler om beslutninger, som har økonomiske konsekvenser.

Det, der er sket med det her lovforslag, er, at der nu er kommet med ind, at der er to elevrepræsentanter, sådan at der kan være et overlap. Vi ved, at de er der i 3 år, og det er utrolig vigtigt, at der kommer denne her kontinuitet. Det er faktisk noget mere, end hvad der har været før.

Så er det rigtigt, at der som sagt kan være en diskussion om, hvorvidt de skal have stemmeret eller ej. Personlig har jeg den holdning, at jeg tror, man skal passe meget på og se på, om det er en fordel, at man også har den stemmeret, i forhold til at der også påhviler en et ansvar for økonomiske beslutninger, samtidig med at man forlader et uddannelsessted efter kort tid.

Når det er sagt, vil jeg sige, at vi også har haft løbende drøftelser undervejs i forhandlingerne om L 106 med bl.a. Danske Gymnasieelevers Sammenslutninger, som har udtrykt stor tilfredshed med, at der faktisk er sket et fremskridt, hvad der ikke var i lovforslaget oprindeligt, hvor elevrepræsentationen overhovedet ikke var der, og med, at de kan have to elevrepræsentanter, ligesom deres synspunkter kan føres til protokols.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg anerkender sådan set, at det er blevet en lille bitte smule bedre. Det er jo derfor, vi normalt peger på Socialdemokraterne frem for på Venstre. Det er, fordi der er en marginal forskel, som for det meste falder ud til Socialdemokraternes fordel.

Kl. 20.05

Det, der blot undrer mig i denne her sammenhæng, er, at gruppeformand og politisk ordfører for Danmarks desværre næststørste parti har skrevet under på en annonce, hvor der står nej til statsligt selveje – det er jo bekvemt lige op til et valg, hvor man nyder godt af at få førstegangsvælgere, som bl.a. er blandt gymnasieeleverne – og at der i annoncen står, at erfaringerne fra f.eks. handelsskolerne peger på, at selveje ba-

ner vejen for forringelser og nedskæringer. Højere klassekvotient, lærerfri undervisning og stort frafald er blandt eksemplerne.

Jeg fik ikke noget svar på, hvad det er, der er forandret. Vi ved jo, at det, der har været alleralterførste prioritet på elevernes samlede dagsorden, hvad enten det har været handelsskoleelever, teknisk skole-elever eller gymnasieelever, har været at få flere ressourcer til deres uddannelse, fordi præcis de her ting er et kæmpeproblem for dem og i øvrigt bliver et kæmpeproblem for det samlede samfund.

Det skrev Socialdemokraterne under på inden valget. Hvad er det, der har forandret sig på præcis de her punkter, som gør, at man nu løber fra det løfte til eleverne?

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Socialdemokratiet har ikke haft en principiel modstand mod selvejende institutioner, men der har selvfølgelig været drøftelser i en situation, hvor der ligger et lovforslag, som vil etablere selvejende institutioner ud fra det princip, at hele uddannelsesverdenen skulle være organiseret på den samme måde og de øvrige ungdomsuddannelser altså også er organiseret som selvejende institutioner. Der har vi taget det udgangspunkt at sige: O.k., hvordan kan vi med de præmisser alligevel få skabt en ramme, som gør, at vi stadig væk har et velfungerende gymnasialt uddannelsesstilbud?

Det er også derfor, vi har lagt utrolig meget vægt på, at regionsrådene får noget kompetence, hvad de har fået med de ændringsforslag, som vi har fået igennem, nemlig at de kan gribe ind, hvis nogle selvejende institutioner udvider kapaciteten u hensigtsmæssigt, og vi skal også have en drøftelse af udbuddene.

Det er den måde, hvorpå man kan have en fornuftig balance, som i øvrigt også giver et fritrum for selvejende institutioner, så det gerne skulle give dynamik til, at de kan udvikle sig bedst muligt inden for rammerne, som gymnasiereformen giver.

Så det er en afvejning, hvor vi synes, at man med de ændringer, der er nu, kan nå rigtig langt med hensyn til at have et regionalt tilbud, og hvor der i øvrigt også – jeg vil godt understrege det igen, og jeg er glad for, at fru Pernille Rosenkrantz-Theil trods alt anerkender det – er kommet væsentlige fremskridt, hvad angår indflydelsen til ikke mindst eleverne.

(571)

Tirsdag den 14. juni 2005 (L 106)

4561

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg skal gøre Folketinget opmærksom på, at der nu er fem ordførere, der har bedt om ordet som ordfører. Den første er hr. Søren Krarup.

Søren Krarup (DF):

Jeg vil blot i al korthed markere, at vi naturligvis er med på det forslag, som udgøres af L 106. Jeg vil ikke, selv om jeg egentlig havde lyst til det, gå ind på at sige, at det måske sker med en spirende utryghed ved, for ikke at sige kritik af den gymnasiereform, der bliver til her efter sommerferien. Det er i stigende grad gået op for i hvert fald mig, at der er forskellige kritiske punkter ved den, som man måske skal se meget nøje på.

Men med hensyn til L 106: Vi stemmer naturligvis for det. Som det allerede er blevet nævnt, kan der jo altså stilles nogle spørgsmål til taxametersystemet om, hvad det kommer til at betyde for de små gymnasier, hvor vi noterer os med tilfredshed, at de alle får et grundtilskud. Alligevel kan vi frygte, at taxametersystemet kunne føre til, at de små gymnasier bliver mere eller mindre overfløjet af de store. Det håber vi altså at man undgår, ligesom vi også håber, at den lokalbestyrelse, der opstår, ikke vil være for kommercialiseret, men vil være med til at sikre et fagligt niveau, og at den også vil sikre, at de ansatte, rektor og lærere, på gymnasiet får en faglig opbakning, så man ikke risikerer, at der ud fra et succeskriterium sker afskedigelser, som vil forringe netop den saglige undervisning og kvalitet på gymnasiet.

Men vi tilslutter os som bekendt L 106 og stemmer for det.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Carina Christensen som ordfører.

Carina Christensen (KF):

Jeg vil sige, at vi i Det Konservative Folkeparti glæder os over, at det er lykkedes at skabe bred politisk enighed om den fremtidige struktur for ungdomsuddannelserne. Vi får nu en ny effektiv struktur, hvor alle ungdomsuddannelserne er samlet i staten, og vi får også fjernet de nuværende barrierer for samarbejde mellem institutionerne, som skyldes, at de i dag har forskellige myndighedsansvar, forskellige regelsæt og forskellige økonomistyringssystemer.

Kl. 20.10

Med den her nye og forhåbentlig forbedrede struktur vil vi formentlig være bedre rustede til i fremtiden at sikre alle unge et fleksibelt, sam-

menhængende og lokalt forankret udbud af ungdomsuddannelser.

Der skal, som det fremgår af debatten, nu gennemføres en grundig styringsanalyse af ungdomsuddannelsernes overgang til statsligt selveje, herunder udformningen af den fremtidige taxameterfinansiering. I Det Konservative Folkeparti lægger vi i den forbindelse meget vægt på, at det sikres, at de små institutioner i udkantsområderne kan overleve. Men som det også er fremgået her i dag, er det heldigvis noget, der er bred politisk konsensus om.

Det her er i det hele taget et af de lovforslag i kommunalreformen, hvor vi får en markant forbedring af tingenes tilstand. Vi ser i hvert fald frem til, at institutionerne vil bruge deres nye struktur til at danne nogle nye og spændende institutionssamarbejder.

Vi støtter de ændringsforslag, som undervisningsministeren har stillet, og vi støtter selvfølgelig også fortsat L 106 i dets helhed.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Under førstebehandlingen af L 106 havde vi en diskussion om, hvordan vi kunne sikre, at trafikselskaberne rent faktisk fik prioriteret hensynet til de små gymnasier. Vi ved, at der er 40 gymnasier på bekymringslisten. Vi ved, at der, nu hvor selveje indføres, er stor risiko for, at de små gymnasier bliver klemte. Hvad så, hvis man ikke samtidig har taget trafikministeren i ed på at skabe sikkerhed for, at trafikselskaberne rent faktisk er forpligtet til at sørge for, at bussen kommer frem? Har man gjort noget i den sammenhæng? Jeg kan ikke læse det ud af betænkningen.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Det er faktisk et meget relevant spørgsmål, som fru Anne Baastrup her stiller. Der er sket noget under forhandlingerne. Der har været rettet en henvendelse til Trafikministeriet om, hvorvidt de vil tage en dialog med trafikselskaberne om, hvordan de selvfølgelig skal sikre, at der også vil være busforbindelser, tog osv. ud til gymnasiene, også i udkantsområderne. Én ting er, at vi sikrer udkantsgymnasierne, men vi skal også sikre, at man rent faktisk kan blive transporteret derhen. Det er en prioritet.

Det er så ikke noget, der ligger i Undervisningsministeriets regi, sådan som jeg har forstået det. Det ligger hos trafikministeren, men det

er jo også min kollega. Jeg vil da i hvert fald holde ham fast på det og sørge for, at det selvfølgelig også bliver bragt i orden.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg kan forstå, at det var den triste oplysning, at der i virkeligheden ikke er kommet noget som helst håndfast fra trafikministeren, og det var faktisk også min frygt.

Så har jeg et andet spørgsmål om noget, som også har undret mig lidt. Hvad er grunden til, at det her lovforslag skal gennemføres i denne samling i stedet for til efteråret, al den stund loven først skal træde i kraft på et senere tidspunkt end kommunalreformen som sådan?

Hvis det var, man havde udsat det, havde vi jo også haft rammen for det. Så havde vi vidst, hvad der i øvrigt var af penge og styreform i det. Hvad er den konkrete grund til, at det skal hastes igennem, andet end at der så ikke rigtig er nogen, der opdager, at det bliver gennemført?

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg synes nu, det er forkert at sige, at vi har hastet det her lovforslag igennem. Jeg synes, vi har haft en meget grundig og lang drøftelse, ikke mindst i Uddannelsesudvalget. Vi har haft mange deputationer inde, og alle har haft mulighed for at give deres besyv med.

Jeg er faktisk meget glad for, at vi gennemfører lige netop det her lovforslag som en del af kommunalreformen. Som jeg også sagde i mit ordførerindlæg, mener jeg rent faktisk, det er et af de tiltag i kommunalreformen, hvor der sker en markant forbedring af tingenes tilstand.

Det, der sker nu, er, at vi får harmoniseret styringsstrukturen for alle ungdomsuddannelser. I dag er det sådan, at de mange forskellige ungdomsuddannelser, vi har, har forskellige regelsæt, forskellige myndighedsansvar og forskellige økonomistyringssystemer. Alt det bliver nu harmoniseret, det bliver ensrettet, og de får optimale muligheder for at samarbejde og udnytte hinandens ressourcer tværfagligt osv. osv.

Jeg tror, det bliver spændende at følge, hvordan ungdomsuddannelserne udvikler sig i fremtiden. Nu har vi i hvert fald givet dem alle de strukturelle muligheder, og så er det så op til dem selv at udnytte dem bedst muligt.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

I disse EU-tider kan jeg ikke lade være med lige at komme herop og snakke lidt om harmonisering, for hvorfor er det sådan, at man altid skal harmonisere det, der er værst? Først og fremmest kan jeg ikke forstå, at man synes, det er positivt at tage ordet ensretning i sin mund, men vi kan måske godt nå frem til en eller anden enighed om, at det er en god idé, at ungdomsuddannelserne ligger under det samme strukturelle niveau. Hvis man kigger på de undersøgelser, der er lavet for handelsskolerne, viser det sig jo, at klassekvotienterne på handelsskolerne er ringere end i gymnasiet. De tekniske skoler gennemfører såkaldt lærerfri undervisning. Det er en skandale: lærerfri undervisning, hvad er det for en størrelse?

Og så taler man om harmonisering, hvor man tager de bedst fungerende ungdomsuddannelser og lægger dem ind under de ringest fungerende ungdomsuddannelsers strukturniveau. Det virker da fuldstændig som goddag mand økseskaft.

Kl. 20.15

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Der er i hvert fald ingen tvivl om, at Enhedslisten ikke er så glad for taxameterstyring. Vi har ikke de store problemer med taxameterstyring, og vi mener rent faktisk også, at det er den rigtige model, der er valgt.

Man kunne have valgt en anden model, det anerkender jeg, men vi tror på, at den bedste måde at fremtidssikre ungdomsuddannelserne på er ved at lave den her model, hvor vi samler dem i staten. De får taxameterstyring, de bliver lagt ind under den samme myndighed, og de får et ensartet regelsæt. Jeg skal nok lade være med at bruge ordet ensartet; de får et fælles regelsæt. De får et fælles økonomistyringssystem, der gør, at de har optimale muligheder for at samarbejde og lave nogle spændende nye institutioner forhåbentlig til fordel for de unge.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Pernille Rosenkrantz-Theil. Efter hende er det hr. Carsten Hansen, også for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Det undrer mig sådan set ikke, at de borgerlige partier ikke har noget problem med at skærpe uddannelserne. Så sent som i dag hører vi statsministeren på den ene side sige, at vi skal søreme bekymre os om fremtidens folkeskole, samtidig med at vi kan læse i dagens aviser, at man endnu en gang har indgået en kommuneaftale, hvor antallet af kroner pr. elev falder. Den der forvirring, der er i den borgerlige lejr, er jeg helt bekendt med.

Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvorfor man mener, at taxameterstyring er en god idé. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvorfor man mener, at det præcis skal være på det statslige niveau, at tingene skal samles. For vi er jo enige om, at de skal samles, men vi er bare ikke enige om niveauet. Der er sådan set ikke noget nyt i, at der står en borgerlig ordfører og siger: Vi mener det, der står i lovforslaget. Nej, det kan jeg godt regne ud. Det, jeg godt kunne tænke mig at vide lidt om, er, hvorfor de mener det. For alt talmateriale om det her viser, at det suverænt er den dårligste model for ungdomsuddannelserne. Så hvis det, det handler om, er, at man gerne vil have et indirekte håndtag til nedskæringer, så sig det dog, i stedet for at vi skal til at føre tal-krig på også det her område. Fremlæg dog fakta, så vi kan diskutere, hvad vi skal gøre med prioriteringen af det her samfund.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg synes egentlig, at jeg har svaret på det, men jeg gør det gerne igen. Det, vi går ind for, og det, vi nu opnår, er, at vi får en ny og effektiv struktur, hvor alle ungdomsuddannelserne er samlet i staten, og det synes vi er godt, for der lå mange i forvejen. Nu samler vi dem alle sammen i staten. Samtidig får vi fjernet de barrierer, der i dag er for institutionernes interne samarbejde, fordi de er underlagt forskellige myndighedsansvar, forskellige regelsæt og har forskellige økonomistyringssystemer. Det får vi nu gjort op med. Vi mener, at taxameterstyringen er den rigtige model, der vil fremtidssikre ungdomsuddannelserne bedst, og vi mener, at det er det rigtige sted at placere ansvaret, nemlig i staten.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Som ene hane i matriarkatet skal det vel være tilladt at blande sig lidt i ordførernes debat. Jeg vil

godt spørge fru Carina Christensen: Er det ikke rigtigt, at der står i lovforslaget, at økonomien er den samme, som den er i dag, altså at det er udgiftsneutral, og at man bevarer den samme økonomi i gymnasierne, og at der dermed ikke er lagt op til, at det skal være et spareforslag for gymnasierne?

Det andet, jeg godt ville tage fat i, er i virkeligheden den der analysedel, som foregår nu. Der har jo vist sig en række bekymrede miner, og vi har i Uddannelsesudvalget hørt deputationer sige, at det godt kan være, at kommissoriet er godt nok, men at der altså er nogle bekymringer over, om man kommer nok rundt, og over, om det er nogle gamle analyser, man bruger.

Jeg vil spørge Det Konservative Folkeparti: Er De Konservative indstillet på, at det bliver en omfattende analyse, som inddrager også andre dele af uddannelsesverdenen, så vi får set på taxameteret, hvilket fru Pernille Rosenkrantz-Theil henviser til? Derudover er det afgørende for os, at vi får en tilkendegivelse fra De Konservative om, at vi i virkeligheden er fælles; det er fælles gods det her, også når vi skal udmønte principperne i forhold til de små gymnasier, også det i Fåborg.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Det er altid dejligt, at vi kan rejse et par fynske sager heroppe, fra en fynbo til en anden.

Det er hundrede procent rigtigt: Jeg kan bekræfte, at der ikke er tale om et spareforslag. Det her lægger op til, at det skal være udgiftsneutral.

Med hensyn til den her analyse, der skal laves, og som forhåbentlig bliver færdig til august, er vi selvfølgelig indstillet på, at det skal være en grundig og meget omfattende analyse, hvor vi kigger på ungdomsuddannelserne som helhed. Vi kan også godt gå ind og analysere taxametersystemet i dets helhed, og er der steder, hvor det er helt oplagt, at vi kan gå ind og ændre for at forbedre det, så ser vi da også meget positivt på det.

Kl. 20.20

Så spørger hr. Carsten Hansen, om vi her vil love, at Socialdemokraterne bliver inddraget i den fremtidige udformning af taxametersystemet. Der er netop indgået en stemmeaftale, hvor vi er enige om, at vi skal tale sammen, når analysen foreligger. Men vi har jo netop sagt, at vi ikke vil love hinanden, at vi også skal blive enige om den endelige udformning.

Men vi er selvfølgelig interesseret i, at vi når at blive enige, hvis det overhovedet kan nås.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg vil godt starte med at takke for tilkendegivelsen. Det, der er afgørende vigtigt, er de principper, man udmønter taxameteret efter, og det er selvfølgelig det, vi skal diskutere på baggrund af analysen. Men det er klart, at vi allerede nu har fastlagt en række principper for grundfinansieringen også i forhold til de små gymnasier.

Men det, der er vigtigt for os, er at få den tilkendegivelse om, at man i Det Konservative Folkeparti anser det for vigtigt, at den forligspartner, der er med i gymnasieforliget, og den aftale, vi nu har på gymnasieområdet, opretholdes og sikres, for vi er jo i den situation, at vi havde ønsket at få en fælles aftale, hvor vi også gik videre.

Vi kunne ikke komme længere i forhandlingerne. Derfor er det vigtigt for os at få den tilkendegivelse om, at Socialdemokratiet er med i de forhandlinger, der kommer her og nu.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg kan bekræfte, at der er indgået en stemmeaftale, hvor vi er enige om, at når styringsanalysen foreligger, så sætter vi os sammen og ser, om vi kan nå til enighed om den fremtidige udformning af taxameterstyringssystemet. Men jeg vil til gengæld gerne sige, at jeg ikke tror, at vi får svært ved at nå til enighed. Som jeg har hørt det her i dag, er det egentlig fælles bekymringer, vi har, nemlig bl.a. at sikre udkantsområderne. Så jeg forudser faktisk ikke, at vi får de helt store problemer. Vi går i hvert fald konstruktivt ind i forhandlingerne.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi går videre i ordførerrækken. Den næste er fru Margrethe Vestager som ordfører.

Margrethe Vestager (RV):

Det Radikale Venstre glæder sig over de fremskridt, som er nået igennem forhandlingerne om lovforslag nr. L 106. Vores udgangspunkt var, at det principielt er udmærket med selvstyrende og selvejende institutioner. Det, som er afgørende, er, at de har vilkår, som gør, at man kan holde fokus på det uddannelsesmæssige. Det er det, der er det afgørende. Det er den faglige og

pædagogiske tilrettelæggelse af uddannelserne og fokus på den, der kendetegner institutionens kvalitet.

Da vi læste forslaget første gang, havde vi egentlig en fornemmelse af, at regeringen lagde op til en parallel til den proces, der dannede Centre for Videregående Uddannelse. Altså en egentlig sammenhængende vision for, hvordan de institutioner, som udbyder ungdomsuddannelser, skal hænge sammen, arbejde sammen og koordinere med hinanden.

Det har vist sig, at det er noget, som kommer efterfølgende, og det er vel egentlig omkvædet i den her proces: Det er noget, der kommer efterfølgende. For det havde jo været utrolig hensigtsmæssigt, hvis den styringsanalyse, som er varslet til at være færdig til august, havde været færdig, mens vi havde de her forhandlinger, for så havde vi kunnet se tingene i sammenhæng, og så var vi ikke nået ud i de tro og love og hensigter, som vi allerede har været igennem flere gange med de ordførere, der har haft ordet før mig.

Men uanset om der er noget, der kommer efter, er vi glade for de ting, som er forslået: ændringsforslagene, som gør, at gymnasierne i højere grad må se sig selv som nogle, der ikke behøver at gøre sig de helt vilde overvejelser om at konkurrere med hinanden, om kapacitet eller fag, men kan koncentrere sig om det samarbejde, der er nødvendigt for at give det bedst mulige uddannelsesudbud, hvor man nu engang er placeret.

En anden ting, som har været helt afgørende for Det Radikale Venstre, har været at fastholde, at der i forhold til voksenuddannelserne skal være et voksenpædagogisk miljø. Det hænger sammen med den i virkeligheden ret enkle iagttagelse, at hvis man skal lære noget, skal man føle sig hjemme og respekteret i det miljø, hvori man lærer.

Der er meget stor forskel på uddannelsesmiljøet i en 1. g af 16-årige og på det blandede hold, som hf-enkeltfag på fællesfags matematikniveau faktisk udgør. Derfor har det været helt afgørende for os at få fastslået, at der for ledelsen skal være viden om og mulighed for at fastholde det voksenpædagogiske, også hvis man indgår i fusioner.

Men en ting er som sagt, at det lovforslag, vi kommer til at stemme om ved tredjebehandling, bliver sådan, at vi kan stå inde for det, noget andet er forventningerne til det, som skal komme. Hvis man ser i betænkningen, vil man

jo se, at de partier, som har indgået stemmeaftalen, også har udtrykt en forventning til hinanden.

Kl. 20.25

Vi håber, at vi kan indgå i forhandlinger om den principielle taxametermodel, men måske og forhåbentlig også i forbindelse med finansloven om det egentlige taxameter på baggrund af en gennemgribende styringsanalyse, så vi faktisk også i denne anden runde sikrer, at der er fokus på uddannelse, på den regionale forankring, og at man selvfølgelig gør det inden for den sundeste og mest omhyggelige økonomi, man kan komme af sted med, men at det er uddannelsen, der er det primære. Man skal også sikre, at der vil være den åbenhed til at se på, om andre uddannelsesinstitutioner skal have korrigeret nogle af deres styringsmæssige kompetencer eller karakteristika, hvis man finder, at der er for lidt fokus på det uddannelsesmæssige.

Som det har været åbenlyst under Enhedslistens ordførers korte bemærkninger, er der i hvert fald nogle, der har den oplevelse, at nogle af de selvejende institutioner har fokus for stærkt rettet mod økonomien og for lidt mod uddannelseskvaliteten. Det skal jeg ikke gøre mig til dommer over. Det er min oplevelse, at langt, langt det største flertal af vores institutioner gør sig meget stor umage for at give unge den bedst mulige uddannelse. Men det er helt afgørende, at vi overvejer, om vi strukturelt også understøtter den optagethed af den gode uddannelse.

Dertil vil vi også i det efterfølgende se efter, hvordan det kommer til at forholde sig med medarbejderindflydelsen og elevindflydelsen, og vi er meget glade for, at det lykkedes at få fastslået allerede i den her fase, at der skal sidde to elever i bestyrelsen. Jeg tror, det er mindre afgørende, om man formelt har stemmeret, eller om ens holdning skal føres til protokols, for det er i debatten og i diskussionen og i atmosfæren, at beslutningerne i realiteten tages.

Sidst, men ikke mindst ser vi meget frem til at få den bredere diskussion i forbindelse med den institutionsredegørelse, som ministeren vil give, for det gør, at vi kan få et overblik over, hvordan landskabet faktisk kommer til at se ud. Vi kan blive sikre på, at det bliver sådan, som vi gerne vil have det, nemlig at der er uddannelsesinstitutioner i et meget fint net ud over hele landet.

Selv om der er unge, der gerne flytter sig, så ved vi også, at der er unge, som har masser af talent, arbejdsomhed og vilje til at uddanne sig,

men som ikke kommer i gang, hvis ikke der er en uddannelsesinstitution inden for en forholdsvis kort geografisk horisont. Det er vigtigt, at de unge også får gode muligheder for uddannelse, og det er det, der har været vores udgangspunkt. Jeg håber, at de ændringer, vi har fået igennem, er med til at sørge for, at det faktisk lykkes.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til fru Margrethe Vestager. Så går vi videre med fru Anne Baastrup som ordfører.

Anne Baastrup (SF):

Dette lovforslag er meget præget af håb og tro, hvilket hr. Søren Krarup også sagde. Det er ikke præget meget af fakta og viden, og det er stadig væk en kilde til undren for mig, hvorfor det skal gennemføres, før taxameterstyringsmodellen er på plads, og før vi har rammen. I virkeligheden er det jo en tom skal, der nu vedtages.

For SF har et helt afgørende argument imod dette lovforslag været, at man går over til selveje. Vi har jo på en lang række af de andre ungdomsuddannelser oplevet konsekvenserne af selveje. Kommer man ud på handelsskolerne, og kommer man ud på de tekniske skoler, er det ikke sjældent, man hører, at der er lærerfri undervisning, at der er 35 elever på et undervisningshold osv.

Vi frygter, at det, der sker på nuværende tidspunkt på handelsskoler og tekniske skoler, også kommer til at ske på gymnasierne. Det er heller ikke tilfældigt, at DGS i valgkampen overbragte det meget klare ønske til de forskellige partier, om de dog ikke godt kunne forstå, at selveje ikke var vejen frem for ungdomsuddannelserne. Vi så hellere, at de i langt højere grad var regionalt funderet.

Vi anerkender selvfølgelig – fru Christine Antorini pegede også på, at vi har skrevet om det i betænkningens bidraget – at de ændringsforslag, som Socialdemokratiet og De Radikale har fået indføjet, er fine. Det er godt, det er et fremskridt, men i forhold til det grundlæggende problem mener vi nu alligevel ikke, at det er godt nok til, at vi kan stemme for det.

Vi tror ikke på, at den her konstruktion, der kommer, rent faktisk kan bevare de små gymnasier. Vi kan jo se, hvor mange penge de forskellige uddannelsesinstitutioner bruger til at annoncere, til hele tiden at presse hinanden. Med den manglende gennemsigtighed, der er i økonomien, frygter vi, at der bliver en intern konkurren-

ce gymnasierne imellem, hvor de små forsvinder med den konsekvens, at folk, der bor i udkantsområderne, får svært ved at finde en ungdomsuddannelse til deres børn.

Kl. 20.30

Vi ved jo, at de unge undertiden har svært ved at flytte sig ret langt. Derfor er det meget centralt, hvis alle skal have en ungdomsuddannelse, at uddannelsesinstitutioner også ligger i udkantsområderne. Vi har 40 bekymringsgymnasier allerede nu. Jeg anerkender selvfølgelig, at ministeren er opmærksom på, at de små gymnasier skal have et særligt tilskud, men alligevel.

Når man samtidig ikke har fået mere styr på trafikken, ud over at man har sendt et brev til trafikministeren om, at nu skal han være opmærksom på det, og når vi samtidig kender den måde, som trafikelskaberne her forleden dag i den endelige udformning blev konstrueret på, kan vi virkelig se frem til, at det simpelt hen teknisk-fysisk er umuligt for de unge at komme frem til det gymnasium, der ligger i et udkantsområde.

Samlet set har vi altså mange gode grunde til ikke at stemme for det her lovforslag. Vi er naturligvis stadig væk en del af gymnasiereformen, men vi er bare bekymrede for, hvordan den gymnasierreform rent faktisk bliver udmøntet, når selvejet starter.

Formanden:

Tak til fru Anne Baastrup. Så er det fru Pernille Rosenkrantz-Theil som ordfører.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Grunden til, at jeg blev så irriteret over den konservative ordfører, var, at vi aldrig når ind til kernen i den her debat, hvis der ikke er nogen, der forklarer, hvorfor de mener det, de gør. Enhver kan jo stille sig herop og sige, at man mener, at det her lovforslag er godt. Det er søreme et interessant udgangspunkt for et regeringsbærende parti, men det interessante for debatten er jo, hvorfor man mener det. Kernen i denne her debat er konkurrence over for samarbejde. Kernen i debatten er, at de borgerlige partier mener, at det, der driver gymnasierne til at blive bedre uddannelsesinstitutioner, er, at de konkurrerer med hinanden.

Over for det – og i skarp kontrast – står vores holdning til, hvad der skal ske med gymnasierne og de andre ungdomsuddannelser. Vi ønsker nemlig, at de skal samarbejde om at skabe det bedst mulige uddannelsesstilbud til de unge

mennesker i Danmark. Det er kernen i diskussionen, og derfor føler vi selvfølgelig også en frustration over, at Socialdemokraterne skrider i svinget på det her. Vi mener, at Socialdemokraterne burde være en lillebitte smule klogere end de borgerlige, så de ville synes, at samarbejde var en bedre idé end en generel markedsstyring og konkurrence.

Så anerkender jeg, at man har fået nogle små forbedringer, javel, men det forandrer ikke det grundlæggende, at man underlægger gymnasierne samme markedsstruktur, som man har på de tekniske skoler og handelsskoler, med nogle bittesmå forbedringer.

Grunden til, at jeg harcelerer over det, er jo ikke, at vi går imod forandring. Vi mener sådan set, at der er masser af grund til forandring. Vi mener nemlig samarbejdet helt bogstaveligt. Vi mener, at det bør være sådan, at alle ungdomsuddannelser er på et og samme niveau, nemlig det regionale, så der er en regional forankring. Vi mener, at de bør være forankret ikke i konkurrence med hinanden, men i samarbejde med hinanden. Vi mener, at gymnasierne og det regionale niveau omkring gymnasierne skal samarbejde om det bedste uddannelsesstilbud.

Derfor er det, der står centralt for os, samarbejdet om at løfte en uddannelsesopgave og ikke et eller andet helligt markedsmantra om, at konkurrence skaber den bedste dynamik og dermed de bedste gymnasier. Det er to fuldstændig forskellige ideologier, men jeg kan forstå, at for Socialdemokraterne er de store fortællinger åbenbart døde, og derfor er man ikke i stand til at tage et ideologisk standpunkt, men alene i stand til at gå ind og få nogle bittesmå forbedringer igennem på nogle bittesmå områder, uden at det ændrer på det fundamentale. Man er, mener jeg, i gang med at skifte over til en helt anden måde at føre uddannelsespolitik på.

Så vil jeg sige, at når vi ønsker, at ungdomsuddannelserne skal have en anden styreform end denne her, er det jo bl.a., fordi vi mener, det er problematisk, at eleverne ikke har større indflydelse. Det mener vi også gør sig gældende i den nuværende form, altså at det er problematisk, at eleverne ikke har større indflydelse. Det er da fuldstændig rigtigt, at det er bedre, at de sidder der med høringsret, og at det er bedre, at de er to i stedet for en. Men fundamentalt set, hvorfor dog overhovedet lave en styreform, hvor eleverne ikke kan deltage i den demokratiske proces, det er at styre en uddannelsesinstitution? Det er borgere, som skal ud og være med-

borgere i vores samfund på et tidspunkt, og jeg mener, at det er fuldstændig fundamentalt og i øvrigt i forlængelse af, at man har gjort samfundsfag obligatorisk i gymnasiet, at eleverne får direkte indflydelse på den proces, det er at styre en uddannelsesinstitution. Det vil altså sige, at jeg ikke mener, at det er godt nok med en høringsret. Ja, ja, det er en lappeløsning, men come on: Har vi ikke flere visioner for fremtidens uddannelsesinstitutioner end lappeløsninger?

Kl. 20.35

Så til de tekniske skoler og handelsskolerne. Ministeren skriver godt nok i et svar vedrørende klassekvotienter, at det ikke er muligt at foretage en meningsfuld opgørelse af klassekvotienterne på f.eks. handelsskolerne, men det er da mærkværdigt. Ved en simpel søgning på nettet kan man finde en interessant rapport, der er udgivet af handelsskolernes ledere med titlen »Notat om skolernes økonomi 2003«. Den findes på hjemmesiden www.hfi.dk, hvis ministeren noterer, når det er så svært at få andre til at lave den slags undersøgelser.

Der fremgår det, at 213 klasser ud af 282 klasser på hhx første år startede med over 28 elever i klassen, og hovedparten af klasserne har mellem 29 og 35 elever ved skolestart. De gennemsnitlige klassekvotienter på f.eks. hhx ligger et pænt stykke over klassekvotienterne i gymnasierne. Så når vi taler om regionalt niveau, handler det ikke alene om den regionale forankring – det synes jeg sådan set burde være argument nok – nej, det handler også om, at det jo viser sig, at de politikere, der sidder regionalt, har en tendens til at tilgodese de ungdomsuddannelser en anelse mere end finansministeren. De tager større medansvar for at skabe ordentlige ungdomsuddannelser, og derfor begriber jeg ikke, at man i harmoniseringens hellige navn harmoniserer det netop det sted, hvor man har de ringeste erfaringer.

Igen mangler jeg svaret på, hvorfor man gør det. Jeg har hørt den konservative ordfører stå heroppe og sige: Vi mener nu engang, at det er bedst, at det er samlet. Jamen jeg synes også, det er fint, at det er samlet. Så lad os da prøve på at diskutere det, vi er uenige om, nemlig hvor det skal samles.

Jeg mener, at der er præcis de to problemstillinger, nemlig at forholdene er for ringe og langt ringere for de skoler, der er under staten, og at den regionale forankring selvfølgelig er bedre end en landsdækkende, eftersom det er regiona-

le skoler, og de unge bor og lever i det lokale samfund, hvor skolerne skal være.

Men så lad mig da høre modargumenterne. Dem er der ikke en eneste af de borgerlige ordførere, der har kunnet fremføre heroppefra, så det håber jeg ministeren kan komme lidt ind på.

Afslutningsvis vil jeg sige, at Enhedslisten overordnet set vil en fuldstændig anden vej end den, der lægges op til her. Vi vil et system, hvor der er gratis uddannelse, og det vil altså sige væk med den brugerbetaling, der er rundtomkring i uddannelsessystemet nu. Det var et problem, man kunne løse, når man skal snakke om økonomi på ungdomsuddannelserne. Men apropos ideologiske forskelle går jeg ud fra, at det vil regeringen ikke lægge op til, ligesom vi jo tidligere har set både S og R indføre brugerbetaling, så det går jeg ud fra ikke rigtig ligger partierne på sinde. Men igen, jeg kan jo tage fejl, og så kan ordførerne komme herop og sige det.

Så vil vi et system, hvor uddannelserne er let tilgængelige, og det vil altså sige, vi vil have, at det er lokalt forankrede og regionalt forankrede uddannelser. Vi vil have, at der samarbejdes, i stedet for at man konkurrerer på uddannelsesområdet. Derfor mener jeg, at vi skal have lavet forandringer på uddannelsesområdet, for der er indført konkurrence på visse ungdomsuddannelser med forringelser som konsekvens.

Men jeg synes samtidig, at vi skal samle ungdomsuddannelserne, og det skal vi gøre der, hvor vi har bedst erfaring, hvilket er i amterne, altså dem, der nu bliver til regionerne. Lad os samle dem under et demokratisk valgt organ i stedet for, at de bliver små, isolerede planeter, der kan konkurrere med hinanden.

Jeg tror ikke, at det på baggrund af min ordførertale kan undre nogen, at Enhedslisten ender med at stemme nej.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg tror ikke, at jeg kan overtale fru Pernille Rosenkrantz-Theil til at stemme for lovforslaget, så hun har ganske ret i sin afsluttende bemærkning.

Men jeg vil godt sige, at bortset fra fru Pernille Rosenkrantz-Theil og ganske få andre er der nu efter den debat, der har været, massiv tilslutning til, at selvejmodellen er den rigtige, og at den kombineret med taxameterprincippet giver det største institutionelle selvstyre og den største mulighed for selvstændig ledelse på uddannelsesstederne. Det er en model, der er afprøvet på erhvervsskolerne, og som erhvervsskolele-

4568

Tirsdag den 14. juni 2005 (L 106)

derne er glade for. Det er en model, som nu også Rektorforeningen for gymnasierne tilslutter sig. Dermed er den sag sat på plads, nu er det modellen for fremtidens uddannelser.

Kl. 20.40

Ordførerne har svaret udmærket på alle mulige spørgsmål, der er rejst, og derfor vil jeg kun føje en ting til, nemlig om transporten. Det er jo sådan, at i forbindelse med kommunalreformen bliver ansvaret for lokal og regional offentlig servicetrafik samlet i trafikskaberne. Kommunerne får stor indflydelse på den lokale offentlige trafik, idet det er kommunerne, der bestemmer omfanget af de lokale busruter, og som betaler dem. Dermed er der skabt en klar ansvarsfordeling. Opgaverne forankres sådan, at de ansvarlige myndigheder får redskaber og tilskyndelse til at skabe de bedst mulige trafikale løsninger for borgerne, og der er ingen som helst grund til at tro, at kommunerne ikke skulle være interesseret i at sikre transportservice til gymnasieeleverne.

I den forbindelse er jeg så glad for fru Pernille Rosenkrantz-Theils nylige kærlighedserklæring til det lokale selvstyre, hendes ros til lokale myndigheder i modsætning til staten, fordi de lokale myndigheder tænker på borgernes ve og vel. Det kan jeg forsikre de også gør i fremtiden, når nu kommunerne skal bestille og betale transport for gymnasieelever. Så jeg tror, at man kan være ganske rolig. Med denne lille tilføjelse om transporten vil jeg takke det meget store flertal, som støtter op om denne reform, som er skelsættende for ungdomsuddannelserne i fremtiden, og som jeg tror vil komme til at stå i meget lang tid.

Jeg vil gerne til sidst bekræfte, hvad der står i den stemmeaftale, som er indgået, nemlig at vi jo mødes i gymnasieforligskredsen, altså den, der har med indholdet at gøre, og også drøfter spørgsmålet om udbud af retninger på gymnasiernes, og at vi, når taxametrene skal fastsættes, vil mødes for at forsøge at opnå enighed om

dem. Men naturligvis bliver den slags fastsat på de årlige finanslove.

Hermed sluttede forhandlingen.

Formanden:

Vi venter lige et minuts tid eller to, sådan at de, der bor i udkantområderne, også kan nå frem.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-4 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5 forkastedes, idet 10 stemte for, 98 imod.

Ændringsforslag nr. 18 og 40 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6-17 og 19-22 vedtoges uden afstemning.

Kl. 20.45

Ændringsforslag nr. 23 forkastedes, idet 11 stemte for, 98 imod.

Ændringsforslag nr. 29 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 24-28, nr. 30-39 og nr. 41-47 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

36) Anden behandling af lovforslag nr. L 107: Forslag til lov om ændring af lov om Centre for Videregående Uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., lov om mellemlange videregående uddannelser, lov om centre for undervisningsmidler m.v. og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår sygepleje- og radiografskolerne og centre for undervisningsmidler samt tekniske konsekvensændringer).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 29/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

Der var stillet 9 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling

Bjarne Laustsen (S):

Vi har under forhandlingerne forsøgt at få nogle indrømmelser, og det synes vi faktisk vi har fået på en række punkter, hvilket gør, at vi kan sige ja til forslaget.

Men vi synes også, at ministeren under førstebehandlingen var endda meget langt fremme i skoene. Der var nogle høringssvar, som sagde, at der var en risiko for, at der ville være mangel på sygeplejersker, og der var ministeren meget, meget hurtigt ude med at give en forklaring på, hvorfor vi havde mangel på sygeplejersker.

Ministeren nævnte to årsager. Den ene var hr. Per Kaalund, der var amtsborgmester på det tidspunkt, og som skulle være skyld i, at vi manglede sygeplejersker. Og den anden årsag var, at det var miljøministeren, der var årsag til, at vi manglede både læger og sygeplejersker. Det blev så lidt senere i debatten rettet til, at det var, mens hr. Svend Auken var arbejdsminister.

Ministeren lovede at sende forskellige redegørelser til udvalget om de her meget, meget væsentlige spørgsmål, for det er da ikke godt i et samfund med en god sundhedspolitik, at vi mangler folk i sektoren til at behandle folk. Efter adskillige dage, hvor der ikke var kommet no-

gen svar på de spørgsmål, der var rejst under førstebehandlingen, dristede jeg mig til at stille et par spørgsmål om det. Og jeg synes, at svarene er meget tynde. Jeg håber da i dag, at ministeren har nogle bedre svar end dem, han har givet til udvalget, for de er som sagt meget tynde.

Når det drejer sig om hr. Per Kaalunds tidligere indsats som amtsborgmester, så blander man både læger og sygeplejersker sammen. Det er jo sådan, at på det tidspunkt, hvor hr. Per Kaalund var amtsborgmester, var der frit optag på lægeuddannelsen. Men når det drejer sig om andre områder, tog man dem ind, som man havde aftalt, bl.a. under hensyn til de vilkår, som de økonomiske rammer tilsagde.

Jeg mangler også en klar redegørelse med dokumentation for hr. Svend Aukens indsats eller mangel på samme i forhold til, hvad undervisningsministeren mener om den daværende arbejdsminister.

Det er væsentligt for os, at vi, uanset i hvilket regi de her uddannelser ligger, er sikre på, at vi har de folk, vi skal bruge i hele sektoren. Da det er væsentlige spørgsmål, som er rejst af de høringsberettigede parter, bl.a. Dansk Sygeplejeråd, synes jeg, det er væsentligt, at vi her i dag får et svar på, om den nye reform sigter på at sørge for, at der ikke bliver mangel, og at vi får nok optag af de nævnte personalegrupper.

Formanden:

Tak til hr. Bjarne Laustsen. Så er det fru Margrethe Vestager som ordfører.

Kl. 20.50

Margrethe Vestager (RV):

Det Radikale Venstre har indgået en stemmeaftale med regeringspartierne, Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet om L 107. Jeg skal kun gøre nogle ganske få bemærkninger, for vi er i sagens natur glade for de ændringsforslag, som er stillet.

Den ene er, at det er godt, synes vi, at vi nu får en ensartet struktur i Centre for Videregående Uddannelse med sygeplejerskolerne og radiografskolerne, men vi ønsker os, at Undervisningsministeriet på et tidspunkt laver en udredning, for så vidt angår spørgsmålene om forvaltningslov og offentlighedslov, sådan at vi om ikke andet i hvert fald får et overblik over, hvad der gælder hvor. For vi kommer jo i den lidt mærkelige situation, at nogle skoler, når de bliver fusioneret ind i et CVU, så at sige smitter med den lovgivning, som de er bærere af. Det er

ikke, fordi jeg er nogen fanatisk tilhænger af orden, men jeg vil godt vide, hvor uordenen er. Det kunne være hensigtsmæssigt, hvis ministeriet på et tidspunkt lavede det overblik for os, så vi kunne forholde os til, om det var noget, der skulle ændres på.

Det andet er, at vi er meget glade for, at det er lykkedes at gøre det tydeligere, at CVU'erne har det som en særskilt opgave at varetage den opgave, som amtscentrene for undervisningsmidler havde før. Når det er vigtigt, er det jo, fordi det i særlig grad er påkrævet, hvis man vil styrke folkeskolens pædagogiske indsats, at der er forskellige kilder til at inspirere til, hvordan man kan udfolde, fabrikere og lave undervisningsforløb og undervisningsmaterialer, som er hensigtsmæssige i forhold til børns forskellighed, forskellig læringsstile og forskellige måder at gå til det på, og at man kan brede undervisningen ud, så man får dybde i fagligheden. Det er vores oplevelse, at amtscentrene for undervisning tidligere har bidraget til den opgave.

Vi håber, at de ændringsforslag, som nu er stillet, hvor opgaven tydeligt vil fremgå af CVU'ets profil, hvor der vil blive aflagt særskilt regnskab for opgaven, og hvor brugerne og de nuværende aktører på området vil blive inddraget i, hvordan man konkret gør det, vil sikre, at det bidrag til folkeskolens pædagogiske udvikling stadig væk vil være stærkt til stede. Jeg synes, at det har været meget tilfredsstillende i processen, at der har været forståelse for det. Derfor håber vi også på, at varetagelsen af den opgave vil blive fastholdt levende og progressivt til folkeskolens bedste.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder): Med hensyn til hr. Bjarne Laustsens indledende bemærkninger om ordvekslingen ved førstebehandlingen vil jeg henvise til de meget præcise svar, jeg gav ved førstebehandlingen, som helt korrekt fortæller, at der var en dialog mellem Undervisningsministeriet og Amtsrådsforeningen, og at Amtsrådsforeningen dengang var bekymret for, om vi uddannede for mange. Og det var der god grund til.

Når både Amtsrådsforeningen og Undervisningsministeriet blev overrasket over, hvad der skete 10 år senere, hænger det sammen med det, jeg nævnte, nemlig at der var en overenskomstforhandling, som ikke passede så godt med en beslutning i Arbejdsministeriet. Det siger jeg ikke for at ribbe op i noget eller for at bebrejde nogen noget. Jeg brugte min gode hukommelse

til at oplyse hr. Bjarne Laustsen om, hvordan det kunne gå til, at vi i modsætning til forventningen fik en vis mangel på læger og sygeplejersker.

Når så hr. Bjarne Laustsen spørger, om jeg vil sikre mod noget lignende i fremtiden, er svaret, at denne reform handler om noget helt andet. Denne reform handler om, hvem der ejer institutionerne, og hvordan de finansieres. Den handler ikke om, hvor mange der skal optages.

Jeg vil til sidst sige til fru Margrethe Vestager, at jeg kan bekræfte, at når to institutioner fusioneres og der gælder et større åbenhedsprincip for den ene end for den anden, er det det største åbenhedsprincip, der gælder. Det vil jeg da meget gerne fremsende skriftligt til udvalget eller til fru Margrethe Vestager.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg tror, der er mange Venstrefolk, der synes, at undervisningsministeren har en meget, meget god hukommelse, men det er så et spørgsmål, om det er nok i forhold til udvalgsarbejdet, hvad man lige har i hukommelsen. For det var så klare og tydelige signaler, der kom under førstebehandlingen fra undervisningsministeren, at det var sådan og sådan og sådan, og færdig med dét, og det ville ministeren gerne oversende til udvalget.

Kl. 20.55

Der kom ingenting. Det har som sagt ført til, at jeg har stillet de her to spørgsmål. For det er jo meget, meget vigtigt – ud over finansieringen – om der er nok, der søger ind i faget; om vi har den kapacitet i systemet til at sørge for det uddannelsessystem, vi skal have. Og så er der spørgsmålet om, hvorvidt vi kan behandle de folk, som vi ønsker at behandle i vores system. Er de uddannede til rådighed? Det er jo et paradoks i vores samfund, at vi har rigtig mange, der går arbejdsløse, og så har vi en sektor, der råber og skriger på folk.

Jeg synes, at vi alle sammen her fra Folketingets side skylder at sørge for, at der er orden i sagerne, så der kommer nok ind, og så vi ikke bare skal hente folk i udlandet, hvad man selvfølgelig kan gøre i en kort periode. Jeg synes, det er vigtigt i vores samfund, at vi sørger for, at der kommer nok ind.

Derfor tror jeg ikke, at det handler om en overenskomstforhandling, hvilket undervisningsministeren var inde på. Men i svaret til udvalget siger ministeren jo, at det var arbejdsmil-

jøloven, og det er jo noget, der er vedtaget i Folketinget. En overenskomst er noget ...

Formanden:

Så er tiden gået!

Bjarne Laustsen (S):

... imellem parterne. Derfor mangler jeg stadig væk et svar på, om der kommer nok ind i systemet i fremtiden.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det første, hr. Bjarne Laustsen sagde, kan være rigtigt nok, men det har bare ikke en pind med det her lovforslag at gøre. Hvad det andet angår, vil jeg henvide til de ret præcise svar, jeg har givet til udvalget.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jamen jeg synes ikke, at det er ret præcise svar.

I høringssvarene, som undervisningsministeren kender ganske udmærket, gør bl.a. Dansk Sygeplejeråd opmærksom på, at hvis ikke man sørger for, at der er et nødvendigt optag, bliver der en sygeplejerskemangel på flere tusinde personer i de kommende år. Det var jo derfor, vi havde den debat om, hvorvidt vi havde mangel, og hvilken skyld, årsag og virkning der kunne have været igennem tiden. Det var derfor, at undervisningsministeren bragte de spørgsmål på bane.

Det er derfor, det er interessant, når man laver systemet om, så det bliver mere statsstyret, end det er amtsstyret i dag, om man så kan sørge for, at der kommer nok optag. Kan man trække nok unge folk ind i uddannelsen i forhold til det, vi gerne vil med vores sundhedssystem?

Uanset finansiering, taxameter og alt muligt andet mener jeg stadig væk, at Folketinget – i og med at det bliver mere statsligt, end det er i dag – har en forpligtelse til at sørge for det. Derfor synes jeg, det er rimeligt at stille spørgsmålet: Kan ministeren garantere, at vi ikke kommer til at mangle sygeplejersker i fremtiden? Så kan man ikke give andre skylden.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg deler helt hr. Bjarne Laustsens bekymring. Det har bare ikke noget med det her forslag at gøre.

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Således provokeret er jeg nødt til at tage ordet og måske understrege et par historiske kendsgerninger, når jeg tillægges så væsentlig betydning i min formandstid i Amtsrådsforeningen, at jeg skulle være skyld i dagens lægemangel og sygeplejerskemangel.

Om sygeplejersker ganske kort dette: Det er korrekt, at amterne havde ansvaret for sygeplejerskolerne og optog det antal elever, man mente var rigtigt af hensyn til kapacitet osv. Men undervisningsministeren glemmer en ting, fra han selv var undervisningsminister, nemlig at dengang havde man også økonomiforhandlinger med den daværende regering, hvilket gjorde, at der blev lagt nogle stramme økonomiske rammer, så man ikke bare frit kunne optage. Den var den ting.

Den anden ting er, at med hensyn til lægemangel er det korrekt, at vi havde et meget stort problem med lægernes uddannelse, 24-timersdøgnvagterne kombineret med 11-timersreglen og en 40 timers arbejdsuge. Det er en næsten matematisk uløselig opgave, som ministeren også kan huske.

Men må jeg ikke erindre om, at der jo var frit optag på universiteterne i en del år, også for lægestuderende. Amtsrådsforeningens synspunkt var det, at med hensyn til lægernes efteruddannelse kunne vi kun tage dem ind, som vi havde behov for, og dem, som vi, understreger jeg, havde økonomi til at tage ind. Det var meldingen dengang.

I øvrigt mener jeg, at regeringen og Folketinget trods alt altid har haft en afgørende indflydelse på tingene her i landet, men jeg takker for den store indflydelse dengang, jeg tillægges.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan i et og alt tilslutte mig den redegørelse, som den tidligere formand for Amtsrådsforeningen her har givet Folketinget.

Kl. 21.00

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (R):

Jeg vil gerne takke ministeren for tilsagnet om en redegørelse og blot præcisere, at det ikke alene handler om effekten af det her lovforslag. Det har vi jo drøftet både ved førstebehandling og ved forhandlingerne. Det er snarere, hvad der er gældende for forskellige uddannelsesinstituti-

onstyper, for så vidt angår offentlighedslov og forvaltningslov, og at få det overblik, sådan at regeringen, der jo er meget optaget af gennemsigthed, også giver et overblik over de her to grundlove, for så vidt angår åbenhed. Hvordan er status egentlig for dem, hvis man ser ud over uddannelseslandskabet?

Anledningen er jo meget god, for der vil komme til at herske det paradoks, at CVU'er, som udbyder de samme uddannelser, vil være omfattet på forskellig vis af offentlighedsloven og forvaltningsloven. Det er en mærkværdighed, og det bør der også være åbenhed om.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder): Det kan jeg helt bekræfte, for graden af åbenhed vil komme til at afhænge af, hvem man fusionerer med, og det skal jeg da gerne beskrive nærmere. Jeg vil da heller ikke udelukke, at man på et tidspunkt, når CVU-strukturen er faldet på plads, hvad den jo ikke er i dag, finder ud af her i Tinget at indføre de samme offentlighedsregler alle steder. Det skulle ikke undre mig.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes, idet 10 stemte for, 93 imod.

Ændringsforslag nr. 4-9 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

37) Anden behandling af lovforslag nr. L 108: Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår specialundervisning, forberedende voksenundervisning, ordblindeundervisning m.v.).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 24/2 2005. Første behandling 29/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

Der var stillet 18 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling

Tina Nedergaard (V):

Vi skal nu andenbehandle lovforslag nr. L 108, som samler det fulde myndigheds- og finansieringsansvar for den vidtgående specialundervisning hos kommunerne. Der har været spekuleret i, om dette lovforslag er en fiks idé opstået af kommunalreformen. Det er det ikke. Tværtimod anbefalede Evalueringsinstituttet allerede i december 2003, at det samlede finansierings- og myndighedsansvar overgik til kommunerne. Dette er som følge af de gode erfaringer, man har høstet af, at kommunerne i 2000 fik et større ansvar på området.

Forslaget imødekommer således ikke alene vores ønske om, at borgerne skal have én indgang til den offentlige sektor, men altså også grundige faglige overvejelser præsenteret af Evalueringsinstituttet, hvis kompetence der næppe er nogen grund til at betvivle.

Lovforslaget tager højde for, at situationen med splittet myndigheds- og finansieringsansvar mellem amt og kommune desværre i en række tilfælde ikke fungerer optimalt. Kommunalreformen har imidlertid den betydning for lovforslaget, at det er stærkere og større kommuner, som overtager den fulde opgave.

Jeg vil dog ikke lægge skjul på, at forældres og institutioners bekymringer har gjort indtryk på os i Venstre, hvorfor jeg også gerne vil benyt-

te lejligheden til at skabe større tryghed blandt dem, der bliver berørt af forslaget.

Vi forestiller os ikke, at brugerne af de vidtgående specialundervisningstilbud vil opleve umiddelbare ændringer som følge af forslaget. Vi forestiller os nemlig ikke, at institutionerne i vidt omfang skal nedlægges eller ændres som følge af lovforslaget. Tværtimod er det forventningen, at de fleste tilbud vil fortsætte som i dag, blot med den forskel, at finansieringen og det overordnede ansvar er flyttet tættere på forældrene, nemlig til deres egen kommune. Forslaget vil selvsagt have større betydning for nye brugere af tilbuddet. De vil opleve det som mere smidigt og mere entydigt.

Kl. 21.05

I dag kan en kommunal afgørelse blive prøvet i amterne med et andet udfald til følge. Føles det betryggende? Næppe. Familier, som får brug for vidtgående specialundervisning i barnets indskoling, vil jo allerede i dag i mange tilfælde allerede have været i tæt kontakt med kommunen i forbindelse med etablering af daginstitutionstilbud, familierådgivning m.v. Der er så allerede på det tidspunkt opbygget en personlig og tæt kontakt mellem forældre og kommune, inden det bliver aktuelt med den vidtgående specialundervisning.

Lovforslaget betyder, at familien vil kunne drage nytte af den tillid, som er opbygget. Desuden vil forældrene også entydigt vide, hvem der er ansvarlig for en beslutning truffet for deres barn. Alle, som har været i berøring med de offentlige myndigheder, ved, hvor frustrerende det kan være, når ansvaret ikke er entydigt og der derfor kan henvises til, at det ikke er »os«, men »dem«, der har truffet beslutningen. Den helt endyldige kompetenceplacering i kommunerne letter familiernes mulighed for at rette tvivl, spørgsmål, ja, endog utilfredshed mod rette myndighed.

Her på Christiansborg har vi ganske naturligt været meget optaget af potentielle problemer. Vil kommunerne nu kunne løfte opgaverne? Vil de være tilstrækkelig dygtige og tilstrækkelig indstillet på at give børnene de bedste tilbud osv.?

Hvis vi ser på erfaringerne, kan vi konstatere, at Evalueringsinstituttet for længst har anbefalet ændringerne, og vi ved, at kommunerne allerede i dag har hele ansvaret for folkeskolen og varetager undervisningen af mere end 99 pct. af eleverne, herunder knap halvdelen af de elever, som får vidtgående specialundervisning.

Det er også blevet sagt, at specialundervisning vil gå tabt. For det første forsvinder medarbejdernes kompetence jo ikke ved, at de får en ny myndighed til at finansiere lønnen. De får derimod flere ressourcer tilført. For det andet vil VISO, som nu er nyoprettet, også kunne inddrages, for så vidt der er tvivl i kommunens PPR, når der skal visiteres. I Venstre er vi altså helt trygge ved at lade opgaven gå til kommunerne.

Ligeledes er vi trygge ved, at det er sygehuse, som bliver ansvarlige for indsatsen for patienter under deres indlæggelse, og ved, at specialundervisning og specialpædagogiske foranstaltninger naturligt indgår i de øvrige behandlingstilbud under indlæggelsen.

Ligeledes mener vi, at det er en styrkelse af lov om undervisning for ordblinde, at den lægges ind under loven om forberedende voksenundervisning. Vi finder det formålstjenligt, at den voksne med behov for ordblindeundervisning hermed får mere praktisk og direkte adgang til de øvrige voksenundervisningstilbud, og samtidig finder vi også, at det er en pragmatisk og fornuftig løsning, at VUC'erne får visitationsansvaret for den forberedende voksenundervisning, da de jo allerede i dag har prøveansvaret og som hovedregel er i tæt samarbejde med de øvrige udbydere.

Venstre støtter fortsat forslaget og de af ministeren stillede ændringsforslag.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg må sige, at jeg beundrer Venstres evne til at have fuld tillid til, at det her nok skal løse sig selv. Det virker, som om man kaster specialundervisningen op i luften og håber på, at den lander på benene.

Vi taler om, at der er 4.400 børn, der er omfattet af den vidtgående specialundervisning. Det er børn, som også er omfattet af de sociale områder, og jeg spørger mig selv, hvorfor de 4.000, altså 90 pct. af børnene, ikke skal omfattes af en objektiv finansiering, hvilket er en sikkerhed for, at der er udvikling, og at fagligheden er til stede.

Man flytter jo kapaciteten fra 14 amter, der har ansvaret i dag, til 98 kommuner. Hvordan kan man sikre sig, at fagligheden er til stede, at der er bufferkapacitet, og hvordan kan man sikre sig, at der er udvikling for de forældre og de børn, som har det her store problem, at de har brug for en helt særlig indsats?

Det er mig komplet uforståeligt, at man ikke har sikret de her mange børn med vidtgående

handicap og behov for specialundervisning en objektiv finansiering, men har overladt det til kommunerne at blande det med huller i vejen, sygehuse, efterbehandling osv. Det forstår jeg ikke.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Nu var det en lidt pudsig kommentar, hr. Carsten Hansen kom med til sidst, nemlig at man skulle blande det med huller i vejen, sygehuse, efterbehandling og alt muligt andet. Situationen er jo den, at i prioriteringen i amterne i dag indgår også andre områder end den vidtgående specialundervisning. Det vil sige, at det gør der også, når de finder frem til de midler, de ønsker at anvende i dag.

Det, der sker her, er, at flere ordførere, hr. Carsten Hansen deriblandt, vil prøve ligesom at godtgøre, at idealsituationen er den, vi har i dag. Men situationen er jo den, at der ikke er den store retssikkerhed for unge mennesker eller voksne, som har brug for vidtgående specialundervisning. Det er ikke sådan, at man kan sige, der er en garanti for, at der til enhver tid er en plads til rådighed på grund af det objektive finansieringsansvar. Tværtimod.

Kl. 21.10

Det, der sker nu, er, at vi lægger et entydigt myndigheds- og finansieringsansvar over til kommunen, og derfor ved forældre og voksne, der har et behov for vidtgående specialundervisning, også, hvor de skal henvende sig, for så vidt de har hjælp behov.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Fru Tina Nedergaard må da medgive mig, at det går ind i kommunernes samlede budget, at det er dem, der skal prioritere, og at fagligheden, hvad angår sagsbehandlerne, spredes fra 14 til 98 kommuner. Den faglighed, der i dag eksisterer i et sygehussystem og i amterne – alene i Fyns Amt ved jeg at man har 163 personer ansat til at rådgive på det område – skal spredes til 98 kommuner.

Af alle organisationer, ved alle de høringer, vi har været til, og af alle de mange deputationer er det blevet sagt, at selv en kommune med 80.000 indbyggere vil have op til fem autister om året, der er svært handicappede. Det er altså den sagsbehandler, som måske møder en autist hvert tredje eller fjerde år, der skal rådgive og vejlede de her forældre.

Derfor er det for os uforståeligt, at man for det første ikke har lavet de samme regler på socialområdet som på specialundervisningsområdet, og at man for det andet ikke har sikret den objektive finansiering, altså sikret pladserne, og at ekspertisen er til rådighed.

Det er uforståeligt, at Venstre tør kaste hele det system op i luften uden at have sikkerheden for, at fagligheden, ekspertisen og bufferkapaciteten er til stede.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Det, der jo fremgår, er, at de regionale udviklingsråd og kommunerne i tæt samarbejde vil følge området frem til 2010. Der skal afgives en årlig redegørelse til ministeren, der også vil følge området. Det er ikke sådan, at vi kaster noget som helst op i luften og så ser på, hvor det lander henne efterfølgende. Vi hæfter os ved, at Evalueringsinstituttet allerede i 2003 anbefalede, at man samler en vidtgående specialundervisning med et fælles myndigheds- og finansieringsansvar i kommunerne. Det er den anbefaling, som følger heraf.

Endvidere: Der ligger dog hele tiden en implicit mistillid til kommunerne, når man siger, at det vil indgå i deres generelle prioriteringer, og at de så nok nærmest vil glemme det her specialtilbud for handicappede og andre. Hvorfor skulle de dog det? Erfaringerne med kommunerne er jo netop, at de f.eks. i høj grad står for den tidlige indsats over for svage unge, som har brug for særlig støttende pædagogisk indsats. Der er ingen grund til den mistillid eller til at drage i tvivl, at kommunerne vil sikre, at der er pladser til rådighed.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg er selvfølgelig glad for, at fru Tina Nedergaard i denne her tale til forskel fra under førstebehandlingen ikke var glad for, at den rummelige folkeskole nu skulle rumme disse børn. Jeg er glad for, at vi nu er kommet et skridt videre.

Men der, hvor jeg så bliver noget nervøs over fru Tina Nedergaards opfattelse af, hvad det er, der rent faktisk kommer til at ske med de børn, er ved beskrivelsen af et handicappet barns liv i en børnehave og så overgangen til en kommunalt drevet specialskole. Problemet er her, at specialbørnehaverne rent faktisk også efter den nye lovgivning er drevet af regionerne, hvori- mod det er specialskolerne, der drives af kom-

munerne. Det vil sige, at også her laver vi et skift.

Det næste er visitationen af børnene til den specielle behandling. Den sker allerede i dag i amterne. Den specialviden forsvinder.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Det, der er interessant, er jo igen, at man lader, som om kommunerne er fuldstændig fremmede over for den opgave, de nu fuldt ud overtager finansieringsmyndighedsansvaret for. Det er de jo slet ikke. Faktisk er det sådan, at halvdelen af de unge, som modtager vidtgående specialundervisning, i dag håndteres af kommunerne. Der er en række amter, f.eks. Storstrøms Amt og Frederiksberg Amt, som i vidt omfang har overladt det til kommunerne at håndtere disse opgaver over for netop denne gruppe af unge og voksne. Det er situationen, at kommunerne i vidt omfang har institutioner placeret lokalt, som de driver på basis af kontrakter med amterne.

Derfor er det en fiktiv situation, man opbygger, når man pludselig angiver, at det er amterne, der udelukkende har med disse unge, børn eller små børn at gøre forud for visiteringen til vidtgående specialundervisning. Det er jo fru Anne Baastrup bekendt, at der også er børn, som ikke er i en specialinstitution forud for børnehaveklassen, og som senere får brug for at visiteres til vidtgående specialundervisning. Den opgave håndterer kommunerne rent faktisk i dag.

Kl. 21.15

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Der er mange forskellige børn, der får vidtgående specialundervisning. Det, jeg bare anfægter, er fru Tina Nedergaards fuldstændige afvisning af, at det her kan give problemer. Det gælder først og fremmest med hensyn til børn, der er så handicappede, at de går i regionalt placerede specialbørnehaver også efter den nu vedtagne lovgivning i regionerne. Vi har den meget specialiserede udredning af børn, som i dag foretages i amterne, og hvor der ikke er nogen, der kunne drømme om, at en kommune kunne stå for det.

Fru Tina Nedergaard må selv have hørt, da institutionen i Sønderjylland beskrev, hvordan de havde organiseret det. De selv efter kommunalreformen små kommuner, der kommer i Region Syd i det nuværende Sønderjyllands Amt,

har ikke kapaciteten til at lave den udredning, den vejledning og de specielle tilbud til børnene.

I Sønderjylland frygter man, at man får Ribe-modellen, hvor der laves en enkeltintegration i den almindelige skole. Det er jo der, problemet ligger, det er jo det, forældrene har fortalt os de er nervøse for. De er ikke imod en eller anden form for fremskridt, de er nervøse for, hvad deres børn får af tilbud. Det synes jeg fru Tina Nedergaard skulle tage alvorligt.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Vi har sandelig taget det alvorligt. Vi har haft en meget grundig udvalgsbehandling, hvor vi netop også har haft besøg af en række deputationer, som har henvist til, at de er bekymrede på deres børns vegne osv. Det har vi naturligvis taget højde for, og derfor må vi med tilfredshed konstatere, at det vil blive sådan, at der skal afgives en årlig redegørelse, som tilgår ministeren, som følger området tæt med henblik på at sikre, at der er ordentlige tilbud til rådighed for børn og voksne, som har et behov.

Men derudover er man jo altså også nødt til at forholde sig til, at når vi nu flytter opgaverne fra amterne, så flytter vi også ressourcerne og ekspertisen ud i kommunerne. Desuden vil kommunerne, når de har behov for hjælp til udredning af eleverne, kunne tage kontakt til VISO. Det ligger lige for, at kommunerne vil gøre det.

Det, der ligesom ligger i fru Anne Baastrups opfattelse af kommunerne, er, at hvis de ikke har den fornødne ekspertise, så vil de nok svigte opgaverne. Min erfaring med kommunerne er, at hvis de ikke har den fornødne ekspertise, så vil de indhente den, og det har de gode muligheder for bl.a. i VISO.

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Der er to lovforslag, som har med den samme gruppe mennesker at gøre. Det er L 38 inden for det sociale område, og så er det det her lovforslag, L 108, inden for den vidtgående specialundervisning. Det er nogle små grupper, det er handicappede, det er sårbare grupper, det drejer sig om.

I regeringens eget forslag inden for det sociale område, L 38, er det sådan, at kommunerne kan vælge, om de vil hjemtage de institutioner, der varetager ansvaret for de her små, sårbare grupper. Men når vi snakker om det her område

inden for L 108, kan vi konstatere, at regeringen dér har foreslået en anden model, nemlig at uanset hvad, også selv om kommunerne ikke ønsker at hjemtage disse institutioner, så skal de partout overgå til de nye kommuner den 1. januar 2007.

Kan fru Tina Nedergaard forklare mig, hvorfor der skal være forskel på de to forslag, som regeringen fremlægger? Hvorfor skal man ikke give den samme mulighed til kommunerne i forbindelse med den vidtgående specialundervisning, nemlig at de selv kan bede om at hjemtage institutionerne, og ellers kan de blive i regionerne?

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Nu er der jo i hvert fald den forskel, at Evalueringsinstituttet har anbefalet, at man flytter myndigheds- og finansieringsansvaret entydigt til kommunerne i forbindelse med den vidtgående specialundervisning. Det er sådan set den saglige og faglige begrundelse fra Evalueringsinstituttet, som jeg ikke vil komme nærmere ind på.

Men derudover har man i forvejen i forbindelse med den vidtgående specialundervisning PPR, som er aktiv i kommunerne. Kommunerne har i vidt omfang store erfaringer med at løfte denne opgave. Så kan man diskutere, om det skal være frivilligt eller ej. Jeg finder faktisk, at det er en god løsning, at kommunerne går sammen om at løfte opgaven i fællesskab. For så vidt man har valgt en anden løsning på det sociale område, vil jeg overlade det til vores sociale ordfører at redegøre for den løsning.

Jeg vil imidlertid forholde mig til, at vi inden for den vidtgående specialundervisning har tillid til og også erfaring for, at de faktisk er gode til at løfte opgaven. Jeg hæfter mig også ved, at man et par gange har været inde på, hvordan det nu ville blive med budgetterne. Det var fra fru Christine Antorinis eget partis side, det kom. Man kan jo sige, at det i dag er kommunerne, der finansierer to tredjedele af udgifterne allerede.

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Jeg vil godt holde fast i, hvorfor det har været så magtpåliggende for bl.a. Venstre ikke at give den samme mulighed, og lad os så kun snakke om den vidtgående specialundervisning. Hvis vi anerkender, at kommunerne selv kan vareta-

ge denne her opgave, hvorfor har Venstre så ikke så meget tillid til kommunerne, at de selv kan tage stilling til, på hvilket tidspunkt de er parate til at kunne hjemtage disse institutioner, i stedet for at de partout skal gøre det den 1. januar 2007?

Kl. 21.20

Vi ved, at det er på et tidspunkt, hvor hele omstillingsprocessen skal træde i kraft, og lige præcis i den situation er der en stor risiko for, at de her specialiserede institutioner nok er nogle af de sidste, man tænker på. Men der skal altså være forskel.

Hvorfor vil Venstre ikke vise den tillid til kommunerne, at de selv kan vælge, hvornår de skal hjemtage, ligesom på det andet område?

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Nu har det været interessant i hele udvalgsbehandlingen og i det forhandlingsforløb, der i øvrigt har været, at man hele tiden fra undervisningsrådets side har henvist til alle de gode tiltag, der har været på L 38 på socialområdet, som man jo så endte med heller ikke at kunne støtte.

Jeg må bare konstatere, at det, vi gør på uddannelsesområdet, finder jeg fuldt ansvarligt. Jeg finder også, at kommunerne med den samarbejdsmodel, der nu er lagt op til, kan løse opgaven.

Så kan man spørge, om det skal være frivilligt eller ej. Det er jo op til en politisk vurdering. Her har vi truffet det valg, at vi ønsker én indgang, at vi ønsker, at det er kommunerne, der har det fulde ansvar. Vi ønsker ikke længere den meget brogede model med det delte ansvar på både det ene og på det andet område. Netop hvad angår den vidtgående specialundervisning, har vi fundet, at det er fuldt forsvarligt.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Fru Tina Nedergaard sagde, at det er en politisk beslutning, at man ikke giver en mulighed for, at kommunerne kan vente med at overtage institutionerne, til de er klar til det, og til, at man f.eks. har sikret, at der er den faglige viden og ekspertise ude i kommunerne.

Men jeg forstod ikke begrundelsen for, hvorfor man så politisk havde besluttet fra Venstres side, at man ikke ville lade kommunerne have muligheden for at vente med at overtage institutionerne, til de syntes, de var klar. Den måde, vi

har gjort det på igennem de sidste 30 år, når vi har flyttet ting ud til kommunerne, er jo, at vi har gjort det, i takt med at der var en vurdering af, at kommunerne var klar til det.

Derfor vil jeg gerne høre, hvad det er, der får Venstre til at synes, at kommunerne midt i, at de skal overtage en masse andre områder, midt i, at vi skal have en økonomi på plads, som ingen aner hvordan kommer til at se ud, så også skal overtage de her institutioner med nogle grupper, som virkelig ønsker at afhænge af, at der er et ordentligt tilbud.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Nu er det sådan, at jeg i hvert fald ikke fra KL's side har hørt, at der skulle være kommuner, der ikke var interesseret i at gå ind og løfte den her opgave. Frivilligheden er jo kun interessant i det øjeblik, man virkelig ønsker at benytte sig af den.

Men det, der er hovedpointen her, er, at der ligger en erfaring i kommunerne, som gør, at de bør være beredte, når vi når frem til målpunktet, til at kunne overtage institutionerne. Der, hvor vandene jo skilles, også i det danske Folketing, er, at vi grundlæggende mener, at det er sundt og fornuftigt, at det samlede ansvar overgår til kommunerne, herunder ansvaret for institutionerne.

Så kan man diskutere, i hvilken hast det skal ske, men vi har fundet det relevant, at det sker i fælles takt med henblik på at få indgået et tidligt samarbejde mellem de kommuner, der i årene fremover skal samarbejde om at skabe plads til hinandens elever, for så vidt det er det, de ønsker.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er til fru Tina Nedergaards sidste bemærkning om, at kommunerne skal skabe plads til hinandens elever, hvis det er det, de ønsker. Problemet er jo, at der skal være plads til de her elever. De skal have et sted, hvor de kan få det tilbud, de har brug for, og det, som mange forældre og en del af os her også er meget nervøse for, er jo: Hvordan kan vi være sikre på, at der er de pladser?

Når tingene gøres til et marked, hvor man skal købe og sælge pladser, risikerer vi, at der ikke er de pladser, der er brug for, og at man så laver dårligere tilbud, som fru Anne Bastrup var inde på, fordi det er billigere for kommuner-

ne, eller at man bliver nødt til at lukke nogle tilbud, fordi der ikke er nok, der køber pladserne.

Der kan ske mange andre ting, når der ikke er nogen, der har det samlede ansvar for, at der er de tilbud, som er nødvendige, til dem, der har aller mest brug for dem. Det er jo det, der er problemet ved, at man fordeler det ud på 98 kommuner, uden at man sikrer en ordentlig finansiering, uden at man sikrer, at ekspertisen også er til stede. Det er der, nervøsiteten ligger.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Den der med økonomien sniger sig jo alligevel ind næsten hver gang: Hvad nu, hvis kommunen ikke ønsker at stille pladser til rådighed, fordi den kan finde en billigere løsning andetsteds?

KL 21.25

Men situationen er jo den, at kommunerne allerede i dag er den primære finansieringskilde til hele det her område. Når jeg henviser til, at kommunerne har muligheden, hvis kommunerne ønsker at stille pladser til rådighed for hinanden, er det jo, fordi det fremover vil være frivilligt, om de gør det. Men vores forventning er klart, at de vil gøre det. Og hvorfor så det?

I tråd med fru Line Barfods indvendinger vil det jo netop være således, at jo større en institution der er i en sammenhæng, hvor der er et specialtilbud til en lille gruppe af elever, desto bedre og mere grundlæggende er der mulighed for, at man kan løfte opgaverne. Derfor har vi ikke nogen forventning om, at institutionerne splittes som atomer, fordi man overfører området til en anden myndigheds- og finansieringsmyndighed, dvs. udelukkende kommunerne.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg ved ikke rigtig, hvor jeg skal ende og begynde. Efter fru Tina Nedergaards svar er der sådan set ret mange ting, man kunne gribe fat i.

En af de ting, som jeg undrer mig over, er, hvad der er det sunde i modellen. Ordføreren henviser til, at det her er en sund model, som man finder fuldt ansvarlig, og det skyldes, at der flere gange henvises til en samarbejdsmodel. Hvad er det for en samarbejdsmodel? Der er, så vidt jeg kan se, lige præcis ingen samarbejdsmodel. Det var faktisk derfor, vi gik fra hinanden. Der var ikke nogen vilje til at give et indhold til den forpligtelse, som der er kommunerne imellem.

Noget andet, som må undre, når man ser ud over området, er, hvorfor det er vigtigt, at der en fast takst på de ting, som skal håndteres af regionerne, fordi det er landsdelsdækkende eller landsdækkende, mens der skal være fri prissætning på det, kommunerne kommer til at drive, selv om mange af de tilbud, kommunerne kommer til at drive, vil være lige så landsdelsdækkende som de andre ting, f.eks. de skoler for autister, der kræver måske 100.000 borgere som underlag. Hvorfor skal der være fri prissætning på det, når der skal være statsregulerede priser på tilbud til blinde? Det er simpelt hen næsten ikke til at begribe, hvordan det kan være en fuldt forsvarlig og sund samarbejdsmodel.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jamen det er det jo. Vi har bare åbenbart så ganske forskellige erfaringer med kommunerne med hensyn til, hvordan de griber tingene an. Kommunerne samarbejder i vidt omfang i dag, uden at de bliver pålagt det fra centralt hold. Det er jo ikke sådan, at når der er indgået f.eks. et skattesamarbejde i et lokalområde, så er det, fordi man fra Folketingets side har pålagt dem at samarbejde. Nej, så er det, fordi de har fundet ud af, at der sådan set er nogle opgaver, de sagtens kan løse i fællesskab, således også med den vidtgående specialundervisning for de særlige grupper af unge, som har et særligt behov.

Vi anerkender fuldt ud i Venstre, at der er unge mennesker og børn, som har brug for noget, som ligger langt uden for den ordinære folkeskoles tilbud. I dette felt, hvor disse unge mennesker, børn og forældre befinder sig, har vi en stærk tiltro til, at når udviklingsrådene følger op via de årlige redegørelser, vil vi kunne se, at kommunerne løfter den her opgave tilfredsstillende. Hvert år skal kommunerne jo i deres rammeaftaler melde ud om, hvad der er deres forventning og behov.

Jeg har ikke samme skepsis over for modellen som fru Margrethe Vestager.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Uanset hvad man tror eller ikke tror, er problemet jo, at der ikke er nogen model at tro på. Det kan godt være, at kommunerne kan redegøre for, hvad de vil, og det kan godt være, at der er et råd, som i øvrigt forsvinder i 2010, som kan overvåge det, men der er ikke nogen forpligten-

de ramme, inden for hvilken man skal se hinanden i øjnene og sige: Hvis du gør det, så gør jeg det, og jeg sørger for, at den faglige udvikling dér er sådan, at hvis der opstår behov for at undervise den type af børn med netop dette handicap, så står vi til rådighed for hinanden, så vi kan levere den høje kvalitet. Den samarbejdsmodel er der ikke.

Det er kommunerne, der handler på egen hånd med de institutioner, de har fået, pr. en fastsat dato, uanset om de vil have dem eller ej. Så må samarbejdet fungere efter den model, de har fra deres renovationssamarbejde, den model, de har efter deres skattesamarbejde, den model, de har efter deres forbrændingsanlægssamarbejde, eller hvad det nu kan være. Måske kan vi endda være så heldige, at nogle kommuner, forhåbentlig mange, vil bruge den model, som de har efter samarbejdsmodellen og rammeaftalerne på det sociale område, men der er ingen samarbejdsmodel her.

Kl. 21.30

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Man kan jo altid diskutere, hvor meget der er tro, hvor meget der er opfattelse, og hvor meget der er erfaring.

Jeg anvendte ordet tro, og det vil jeg egentlig godt fastholde, for det er jo således, at når man laver ændringer i et politisk system, så vil det bero på nogle erfaringer, som man kan udmønte i en tro på, at det vil lykkes, fordi man kender aktørerne.

Kommunerne har hidtil bevist inden for den del af den vidtgående specialundervisning, som de har overtaget siden år 2000, at de faktisk magter at løfte en særdeles stor opgave. De har på en lang række områder bevist, at de formår at samarbejde, uden at vi pålægger det centralt.

Derudover vil jeg tilføje, at det godt kan være, at kommunerne ikke er tvunget til at se hinanden i øjnene, men kommunerne er jo tvunget til se forældrene i øjnene, og alene det gør jo, at kommunerne har en fælles interesse i at skabe nogle fælles og gode tilbud, som kan benyttes af børn, unge og voksne med særlige behov.

Men jeg vil gerne konstatere endnu en gang, at det jo ikke er sådan, at vi ønsker at lade noget som helst flyde eller falde ned. Vi ønsker at følge området tæt, hvilket ministeren jo også har tilkendegivet gentagne gange at han også vil gøre.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg synes ikke, jeg kender undervisningsministeren som argumentresistent. Derfor hører jeg i hvert fald til dem, der har et eller andet håb om, at den her debat ikke kun er ud i den blå luft, men måske til overvejelse også hos undervisningsministeren.

Her bliver kommunerne jo pålagt, her bliver kommunerne jo tvunget til at drive nogle institutioner ikke for deres egne borgere, men for en hel regions borgere, fordi nogle bygninger på et eller andet tilfældigt tidspunkt er besluttet placeret på en grund, der er beliggende i de kommuner.

Kan fru Tina Nedergaard ikke forklare, hvorfor det er klogt, og hvorfor man mener, det er nødvendigt med den slags midler lovgivningsmæssigt at pålægge kommunerne at drive nogle institutioner, som risikerer at påføre dem ganske store udgifter, der ikke har med deres egne borgere at gøre?

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Nu har hr. Ole Stavad jo af gode grunde ikke haft mulighed for at overvære udvalgsbehandlingen, da hr. Ole Stavad ikke har plads i Uddannelsesudvalget. Jeg vil bare sige, at det er lidt pudsigt, det er næsten den modsatte påstand, der ligesom har været fremført adskillige gange, nemlig at kommunerne skulle ønske for alt i verden at beholde deres elever hjemme for at skabe deres eget tilbud og bestemt ikke dele med andre eller sende dem over i andre kommuner, der kunne ske at have en institution.

Jeg har ikke oplevet, at kommunernes forening, KL, på nogen måde har gjort indsigelse mod, at de bliver påtvunget disse institutioner. Faktisk er det min klare oplevelse, at situationen er den, at kommunerne generelt er meget positivt indstillet over for at overtage denne her opgave, som de jo oven i købet også mener at de hæderligt og redeligt vil kunne løse.

Det er jo helt i orden, at man kritiserer lovforslag, javel, men det, der jo er allermost interessant, er, at man ikke forholder sig til, at situationen i dag for mange forældre og børn er utålelig på grund af det delte myndighedsansvar.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Fru Tina Nedergaard blander tingene sammen. Det, vi taler om her, det, jeg spurgte om, og det,

jeg også har hørt de fleste ordførere spørge om, har ikke været myndighedsansvaret. Det har været ansvaret for at drive de pågældende institutioner og det ansvar, der følger med der.

Det er rigtigt, at jeg ikke sidder i udvalget, men jeg overværede det samråd, fordi også Kommunaludvalget var inviteret, hvor vi havde både undervisningsministeren, socialministeren og indenrigsministeren med. Vi fik ingen svar på, hvorfor man her har valgt en fuldstændig anden model, nemlig en tvangsmodel fra dag et i forhold til kommunerne, hvor man på det sociale område trods alt har givet kommunerne en mulighed for at vælge, om og hvornår de i givet fald følte sig parat til at overtage de pågældende institutioner.

Kan fru Tina Nedergaard give en forklaring på, hvorfor man har valgt en så forskellig model for den helt samme problemstilling og helt samme kategori af mennesker?

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg vil såmænd bare nøjes med at redegøre for, hvorfor vi gør, som vi gør, og stemmer for det lovforslag, vi behandler her på uddannelsesområdet.

KL 21.35

Det er altså til hr. Ole Stavad og de øvrige ordførere, som har været oppe og markere for en kort bemærkning: Jeg har ikke mødt en eneste kommune, som er bekymret over, at de skal overtage en institution. Jeg har mødt det modsatte synspunkt, og det var det, jeg prøvede at forholde mig til i min ordførertale, nemlig at man fælles skal løfte nogle opgaver.

Der er jo ikke nogen anledning til at tro, at fra den ene dag til den anden vil kommunerne trække alle deres børn og elever hjem fra nogle institutioner, fordi de overgår til kommunalt regi. Hvad er det, der skulle gøre, at når man flytter en institution fra amt til kommune, for der sker jo ikke nogen andre ændringer, end at ansvaret flyttes, skulle de omkringliggende kommuners reaktion så være, at de trækker alle deres børn og elever hjem? Det er jo ikke en naturlig reaktion, hvis man i øvrigt er glad for det tilbud, der er etableret. Det vil sige, at kommunerne alt andet lige skulle kunne drive det lige så kompetent og lige så godt som de nuværende amter.

Formanden:

Tak til fru Tina Nedergaard. Så går vi videre i ordførerrækken. Hr. Carsten Hansen.

Carsten Hansen (S):

Jeg må indrømme, at jeg er dybt bekymret over den, ja, undskyld udtrykket, næsten ulidelige lethed, jeg hører de borgerlige partier tager den her opgave med. Det handler om 95.000 voksne mennesker, der har et helt særligt behov for specialundervisning. Det handler om 4.400 børn ifølge Undervisningsministeriets egen opgørelse, som virkelig er ramt af nogle særlige former for handicap, der gør, at de har brug for en helt særlig undervisning og en helt særlig social indsats. Jeg var fristet til at sige, som min gamle far altid sagde til mig, når han spurgte mig om et eller andet, og jeg svarede, jeg tror det er sådan og sådan: Her skal du ikke tro min ven, det kan du gøre henne i kirken, her skal du vide.

Jeg er fristet til at spørge de borgerlige partier, om vi ikke skulle bygge det her på noget eksakt viden frem for bare tro. Det er frygtindgydende at høre Venstres ordfører, og jeg vil også tro de øvrige borgerlige partiers ordførere, sige, at de håber, at når de kaster 4.400 unge mennesker op og kun sikrer en offentlig finansiering og en objektiv finansiering for de 400 af dem, altså 10 pct., at man selv finder en model til at finansiere de her ekstremt dyre pladser. Vi snakker jo om elever, hvoraf nogle koster flere millioner kroner om året. Vi snakker om elever, som koster ganske, ganske mange penge, når man kobler det sociale felt til. Så har vi i øvrigt den voldsomme forskel fra socialområdet, L 38, til L 108. Vi har endnu ikke i dag fået en begrundelse for, hvorfor det skal være forskelligt. Vi taler om den samme gruppe unge mennesker.

Vi har jo undervejs faktisk haft ganske mange forhandlinger. Jeg har været heldig eller uheldig at deltage i samtlige de forhandlinger, der har været på undervisningsområdet, siden vi startede hele det her show omkring en strukturreform. Jeg vil godt sige, at vi hver gang er gået ind i det især på de områder her med den klare holdning, at vi skulle skabe det bedst mulige for disse grupper. Vi er gået et par gange, og her sidste gang måtte vi erkende, at der lå en aftale med Dansk Folkeparti, at der var en ramme, og at vi ikke kunne få flyttet nok på rammen.

Jeg vil godt sige, at der er skabt nogle ganske små fremskridt på nogle instrumenter, kommunerne kan benytte. Men læg mærke til, at det er »kan« i alle ændringsforslagene. Der er ikke no-

get »skal« i forhold til de 4.400 børn og unge. Der er ingen analysedel, der skal færdiggøres for de 95.000 voksne. Det gør man bagefter. Det er altså en bagvendt øvelse, man foretager.

Vi havde ved førstebehandlingen diskussionen om det trafikskadede barn. Hvordan skal et underlag på 80.000 mennesker i en ny kommune, hvor der er fem hårdt afasirante børn eller unge om året, sikre en objektiv sagsbehandling på det her område? Hvordan sikrer vi, at der kommer en ordentlig udredning? Hvordan sikrer vi, at fagligheden er til stede til at foretage denne udredning? Vi har diskuteret den nye Aabenraa Kommune, som vil have en to-tre tilfælde af det her om året. Hvordan sikrer vi retssikkerheden for de her forældre? Ja, der bliver mere klageadgang, siger man. Man kan ikke som forældre til et barn vente på, at der kan risikere at gå både 2 og 3 og 4 og 5 måneder, før barnet kan få den bedst mulige undersøgelse.

Kl. 21.40

Jeg vil godt sige, at vi er meget nervøse for, at det her er en følgevirkning af en i øvrigt på nogle områder, det geografiske, lidt større kommuner osv., fornuftig reform. Men her har man skullet finde nogle løsninger, fordi det hører med. Vi forstår ikke, at man ikke har villet give de her meget specialiserede opgaver til regionerne og har sikret den objektive finansiering.

I øvrigt kunne man have fået vores tilsagn til en glidende decentralisering, hvis man havde gjort det på en fornuftig vis der, hvor det var nødvendigt, der, hvor der var mulighed for det, og der, hvor vi kunne se fornuften i det. Det har vi tilbudt regeringen også undervejs i forhandlingerne, vi har ikke kunnet flytte på det.

Vi har derudover set, at VISO-delen, der er en nyskabelse, som vi anerkender og tror kan være brugbar, får forældrene kun lejlighed til i meget specialiserede og særlige tilfælde at trække på. Hvad er det? Vi har ikke kunnet få det at vide undervejs. Hvorfor ikke give VISO-delen mulighed for, at de her forældre kan trække på den, lige så vel som man kan lade institutionerne foretage den udredning af de meget specialiserede tilfælde?

Jeg har ikke tiltro til, at min kommune, Odense Kommune, der jo hverken bliver større eller mindre, men blot får tilført en ny række opgaver, kan løse de her opgaver. Hvorfor har jeg ikke det? Ja, for et par år siden modtog man et hjerneskadecenter for Fyns Amt. Det måtte man give tilbage efter 2 år, for man erkendte, at man ikke magtede opgaven.

Vi har set, at på et center, der drives af Ejby-skolen i Odense, for § 20, stk. 2.-børn, og det er jo en anden betegnelse for de børn, som har brug for en meget specialiseret undervisning, skærer man nu 11 lærere væk ud af forholdsvis få lærere og siger, man kan give den samme undervisning. Ergo har amterne brugt for mange penge og givet for god en undervisning, eller også er det bare, fordi pengene skal spares, når det nu går til kommunerne. De hjemtager nemlig i øjeblikket i forventning om, at de selvfølgelig skal drive institution senere. Det er den slags ting, som gør, at vi er dybt, dybt skeptiske over for det, som ligger.

Jeg må også sige, at til visiteringsdelen, VISO-delen, som vi troede kunne blive et godt redskab, siger samtlige handicapgrupper, at den skal splittes mere op i søjler. Der er meget forskel på, om det er autister, blinde, døvblinde osv., vi har med at gøre.

Derudover kan man sige, det er rigtigt, at regeringens har givet lidt flere beføjelser til VISO-delen, men spørgsmålet er, om man har udvidet økonomien i forhold til de opgaver, der er, altså om VISO i øvrigt har den kapacitet, der skal til.

Vi er bekymrede for økonomien, vi er bekymrede for fagligheden, vi er bekymrede for, om man kan skaffe den fornødne kapacitet. Hvis bare en enkelt kommune eller to melder fra til den institution, der ligger i en tilfældig kommune, hvordan sikrer vi os så, at der er den fornødne bufferkapacitet? Hvordan går det, når man spreder de ganske få medarbejdere, som sidder i amterne i dag, ud på 98 kommuner? Hvordan går det med genoptræningen på specialundervisningsområdet af de der 10.000 afasiramte? Hvordan går det med de børn, der bliver trafikskadet? Det er vi dybt, dybt bekymrede for.

Så siger man, at der kommer et udviklingsråd. Ja, det gælder i 4 år, venner, i 4 år kommer der et udviklingsråd, og så bliver det nedlagt. Det skal give en årlig redegørelse, og så tror man på, at en redegørelse flytter verden. Ministeren får ikke engang bemyndigelse til det.

Så er det for os helt uforståeligt, at man siger i det lovforslag, vi behandlede før, nemlig nr. L 106, at samtlige ungdomsuddannelser skal gøres taxameterfinansierede, og i øvrigt skal staten have ansvaret for det.

Men det område, som måske er det allersværeste at håndtere, nemlig det område for udviklingshæmmede, som amterne hidtil har haft ansvaret for, jeg anerkender med skiftende succes og forskellig succes fra amt til amt, gør man sø-

reme kommuneafhængigt. Jeg forstår ikke, at man ikke her har taget konsekvensen og sagt, at disse unge mennesker selvfølgelig skal have et ordentligt uddannelsesstilbud ligesom alle mulige andre unge mennesker.

Til sidst vil jeg sige, at vi har indkaldt undervisningsministeren i samråd i morgen om spørgsmål 69 til det her. Det er spørgsmålet, om vi kan give VUC-centrene bemyndigelsen til at godkende aftaler med de øvrige undervisningsinstitutioner på FVU-indsatsen, altså den forbedrende voksenuddannelse.

Jeg vil godt sige herfra, at det virker underligt, at man giver en af de største udbydere på området bemyndigelse til at udstede tilladelser til andre områder. En minister er inhabil, fordi vedkommende har udtalt sig om Bilkasagen på sit eget område, men her sætter man søreme ræven til at vogte gæs. Altså, den største udbyder på den forbedrende voksenuddannelse skal godkende, om andre kan få udbudsgodkendelserne. Det virker fuldstændig malplaceret.

Kl. 21.45

Vi har fået nogle meget tvetydige svar fra ministeren om, at han måske kan gribe ind, og at han ikke kan gribe ind, og at han ikke vil have den bemyndigelse osv. Jeg forstår ikke, hvorfor man ikke tager den bemyndigelse, ligesom vi har fået det på gymnasieområdet, og jeg håber, at her sejrer fornuften.

Derudover må jeg blot sige, at vi har ½ million mennesker, der har behov for at få den her forbedrende voksenuddannelse. Det er et demokratisk problem, det er et problem for den enkelte i forhold til børn og læse- og stavevanskeligheder.

Lad os da udnytte de chancer, vi har for at udvide kapaciteten via folkeoplysning, nemlig på vores arbejdspladser, via aftenskoleundervisning osv.; det er i øvrigt den mest succesrige del af det i de senere år. Derfor forstår vi ikke, at det skal spises af med en høringsret i et uddannelsesudvalg. Lad os da få flyttet det, det er der da i hvert fald en mulighed for.

Og så vil jeg sige, at vi stemmer for alle de forbedringer, der kan være i det her. Vi stemmer for alle ændringsforslag minus nr. 18, tror jeg, det er, resten stemmer vi for. Men vi stemmer imod det samlede lovforslag, fordi den ramme, man har aftalt med Dansk Folkeparti, er for snæver, den er for dårlig, den sikrer ikke fagligheden, kapaciteten og økonomien. Man kaster stort set hele specialundervisningsområdet op i luften og håber på, at det lander på benene igen.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg tror, der er behov for at rette en lille misforståelse, for når man hører Socialdemokraternes ordførers indlæg her, lyder det, som om situationen inden for specialundervisningen i dag og den vidtgående specialundervisning er helt perfekt: Alting er problemfrit i dag, og alting går utrolig godt.

Jeg vil gerne spørge, om hr. Carsten Hansen ikke vil bekræfte, at sådan er situationen slet ikke. Der er rent faktisk temmelig store problemer i dag, hvor familier oplever, at de er kastebold mellem forskellige myndigheder, nemlig kommunerne og amterne, netop fordi der i dag er et delt myndighedsansvar.

Der har Evalueringsinstituttet i år 2003 netop været inde og pege på, at der er behov for, at vi samler myndighedsansvaret. Det er det, vi lægger op til nu. Vi samler myndighedsansvaret i kommunerne, så det er kommunerne, der fremover vil have det fulde finansieringsansvar. Det er jo en klar anbefaling, der kom i 2003, og det er den, vi følger nu.

Der vil jeg gerne høre fra Socialdemokraterne: Hvori ligger garantien for, at alting vil være helt fantastisk, hvis vi i stedet for at lægge ansvaret i kommunerne ville lægge det i regionerne og foretage objektiv finansiering? Det har man i dag, men det er jo ikke ideelt, som man har det i dag. Er det det, Socialdemokraterne ønsker at føre videre?

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

For det første er det rigtigt, at man anbefaler et udelt myndighedsansvar, men der er ingen, der siger, at det skal ligge i kommunerne. Jeg erindrings ikke den evaluering, der siger, at man skal sprede det fra 14 amter til 98 kommuner. Fru Carina Christensen kan måske i det næste spørgsmål redegøre for, om jeg har ret i det.

For det andet må vi i forhold til finansieringsdelen sige, at det er så usikkert, når vi snakker børn, at det faktisk er 90 pct. af børnene. Vi har ingen sikkerhed for, at der er den fornødne faglighed til stede. Jeg ved ikke, om fru Carina Christensen kan give mig nogen garantier herfor.

I øvrigt må jeg sige, at det er underligt at se, at regeringen vil foretage en analyse for de 95.000 voksne, der får specialundervisning via amterne i dag, efter at man har påbudt kommunerne at overtage samtlige institutioner.

Så er der hele problematikken om genoptræningsdelen, hvor det jo har været amterne, der har stået for både sygehusbehandlingen og genoptræningsdelen. Jeg har selv et familiemedlem, der har været ramt af afasi, hvor der foregik en meget flot helhedsorienteret indsats. I dag bliver det nu splittet op på to myndigheder. Det er da en fordeling af myndighedsansvaret, som ikke er hensigtsmæssig, hvor den ene bare kan foreskrive en behandling, og den anden skal følge den; muligvis, hvis der er kapacitet til det.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg kan forstå, at vi egentlig er så langt, at Socialdemokraterne deler vores opfattelse af, at der er behov for, at vi får samlet det her myndighedsansvar.

Vi mener så, at det bedste sted at samle det er i kommunerne. Det har Evalueringsinstituttet peget på, og vi følger den klare anbefaling, der er kommet fra dem i år 2003.

Socialdemokraterne mener så, at det rigtige sted at placere det er i regionerne. Så hører jeg også Socialdemokraternes ordfører beskyldte os for, at vi står heroppe og siger, at vi tror på, at det er det rigtige, vi gør, og at vi håber, at det er det bedste, vi gør, og at vi løbende vil følge udviklingen nøje og rette ind, hvis kommunerne ikke lever op til det ansvar, vi nu giver dem.

Men det lyder nærmest på Socialdemokraternes ordfører, som om Socialdemokraterne, hvis vi lægger det her ansvar i regionerne, kan garantere, at der ikke vil være problemer på det her område, at der vil være fred og ro over det hele, og at der vil være alle de pladser, der er brug for, altså en helt anden garanti end den, vi rent faktisk har i dag, hvor der netop er store problemer på området.

Jeg vil gerne have Socialdemokraternes ordfører til at uddybe denne garanti for, at regionerne vil være meget bedre til at løfte opgaven.

Kl. 21.50

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Fra fru Carina Christensens egen verden, den fynske verden, kan jeg fremhæve det eksempel med Hjerneskadecenteret, som Odense Kommune hjemtog fra amtet. Man havde det i ca. 2 år, så måtte man give det tilbage igen, for man havde ikke den fornødne videnkapacitet til at klare de her mennesker med hjerneskade og genoptræ-

ning og undervisning af dem. Det er jo et eksempel fra den fynske verden.

Må jeg så ikke bare sige, at vi er voldsomt optagede af, at man sikrer en objektiv finansiering. Det kunne man også gøre med ét myndighedsansvar i regionen. Og når vi har peget på regionerne, er det, fordi gentagne grupper, der har været hos os i Uddannelsesudvalget, har peget på, at selv kommuner med op til 80.000 indbyggere jo ikke har et befolkningsunderlag, der betyder, at man kan fremskaffe den fornødne kapacitet med f.eks. fem autister.

I Aabenraa Kommune vil man måske som sagsbehandler møde en autist en gang hvert tredje, fjerde år. Hvordan sikrer man en ordentlig udredning, et ordentligt tilbud, med så få eksperter til at behandle lige præcis det område? Det har alle de her grupper peget på, og alle siger, at man ikke har lyttet til dem i høringssvarerne.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg må jo tilslutte mig fru Carina Christensens overraskelse over, at man synes, at situationen i dag er så perfekt for disse grupper af unge og børn, som det fremgår af hr. Carsten Hansens indlæg.

Jeg vil gerne spørge hr. Carsten Hansen: Når nu man finder, at det regionale/det amtslige niveau vil være så meget bedre til at løse opgaven på den vidtgående specialundervisning end kommunerne, hvorfor var det så, at man i 2000, netop da Socialdemokraterne selv var i regering, valgte at flytte en meget stor del af ansvaret for den vidtgående specialundervisning til kommunerne?

Kan hr. Carsten Hansen ikke også forklare, hvorfor der er amter, der i dag har overladt denne opgave netop til kommunerne i fuld tiltro til, at kommunerne kan løse opgaven på fuldt forsvarlig vis?

Det er meget interessant at høre hr. Carsten Hansens svar på disse to spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Når man har gjort sig klart, hvad det er for tal, vi her taler om, er det sådan, at kommunerne, så vidt jeg husker, i dag faktisk driver 55 pct. af den vidtgående specialundervisning.

Den decentralisering har vi været enige i, den har vi givet tilslutning til i samtlige forhandlinger. Jeg har vist deltaget i alle dem, der har væ-

ret. Men der, hvor vi er nervøse, er i forbindelse med de 4.400 børn med meget vidtgående handicap, der, som vi siger, kan ende med at koste en bondegård eller spidsen af en jetjager eller mere, fordi de har så udpræget et behov for at få en helt særlig tilrettelagt undervisning og nogle helt særlige behov, der skal opfyldes i forhold til det materielle osv. Der forstår vi ikke, at man kun sikrer en finansiering for de 10 pct. af dem.

Vi havde under førstebehandlingen eksempler på to skoler, der ligger ved siden af hinanden og driver nøjagtig den samme form for skole. Den ene bliver lands-landsdelscenter, og den anden bliver det ikke. Vi har ikke kunnet finde ud af begrundelserne for det, men det er nok, fordi man selv har handlet det af i porten med Dansk Folkeparti, hvilke 10 centre, der skulle være landsdelscentre og lands-landsdækkende. Lad os da få det på bordet.

Jeg kan ikke forstå, at den her debat udelukkende kommer til at handle om for eller imod. Lad os da tage de menneskers behov alvorligt i stedet for.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg finder ikke overhovedet, at jeg fik svar på mine spørgsmål, så jeg stiller dem lige igen.

Punkt 1: Hvorfor var det sådan, at Socialdemokraterne ønskede at flytte en større del af den vidtgående specialundervisning til kommunerne, når man hos Socialdemokraterne finder, at kommunerne er uegnede til denne opgave?

Punkt 2: Hvordan forklarer hr. Carsten Hansen, at man i en række af amterne har overladt opgaven til kommunerne under hensyntagen til, at kommunerne måske netop er de bedste til at løse den her opgave?

Og vil hr. Carsten Hansen så ikke også kræfte, at der med dette lovforslags vedtagelse også bliver en udvidet klageadgang, som netop vil kunne støtte de grupper, der i dag kommer i klemme uden at have udvidet klageadgang?

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg vil ikke påstå, at jeg taler for døve øren, men alligevel: Vi har hele tiden været tilhængere af, at kommunerne fik en større del af specialundervisningen, også den vidtgående specialundervisning.

Vi er dog bekymrede for de børn med et vidtgående handicap. Jeg prøver at tale meget tydeligt, for det gik ikke ind første gang. Det er afgø-

rende vigtigt, synes vi, at vi sikrer en objektiv finansiering, der sikrer tompladser, der sætter ekspertisen. Vi går fra 14 amter til 98 kommuner. Der spreder vi ekspertisen ud, og vi laver et system, hvor man tror på, at det virker. Min gamle far sagde: Det her skal du ikke tro, det skal du vide. Derfor kan jeg ikke forstå, man bare tror, at det virker.

Vi er med på det. Jeg vil godt sige, at det ikke fungerer optimalt i alle amter i dag, men vi tror søreme, og vi ved, at det vil blive meget værre, når vi spreder ekspertisen i forhold til finansiering, visitering og den faglige indsats til 98 kommuner.

Kl. 21.55

Formanden:

Så går vi videre i ordførerrækken. Fru Louise Frevert.

Louise Frevert (DF):

Der er blevet sagt mange glimrende ting af Venstres ordfører heroppefra, og det, som det står og falder med i denne diskussion, er i princippet, det ved vi jo godt, et ideologisk forhold til tingene.

Vi havde som udgangspunkt den holdning, at Dansk Folkeparti i virkeligheden slet ikke ville have regionerne. Det foreslog vi så i håb om, at vi kunne få de andre partier med os. Det fik vi ikke! Ergo er vi selvfølgelig tilfredse med den løsning, der så er kommet på nuværende tidspunkt.

Vi har de fem regioner, og i det her tilfælde synes jeg faktisk, at man har løst opgaven fantastisk, også i forhold til de ønsker, som specielt Socialdemokraterne og De Radikale havde under forhandlingerne på vores område. Når man nu oven i købet ser, hvordan ændringsforslagene er blevet lavet, kan jeg ikke forstå, hvorfor man ikke kan stemme for det her, idet der jo er alle de tiltag, som faktisk var ønskværdige fra oppositionens side.

Vi er meget fortrøstningsfulde, for det, som vi mener er det fulde ansvar over for borgerne, er nemlig, at der er én indgang, og den ene indgang er lige nøjagtig den, vi har skabt ved en etablering af VISO. Det er noget helt nyt. Jeg har stor fortrøstning til, at det kommer til at fungere, for der har man nemlig den mulighed for visitation, som man ikke har haft tidligere.

Derfor tror jeg, at man ved pludselig at have det her uafhængighedsorgan som VISO, der kan rådgive borgerne, altså vil kunne få en anden

samling på tingene, samtidig med at vi bliver nødt til at se i øjnene, at det her område selvfølgelig er et meget følsomt område. Hele diskussionen drejer sig om specialundervisningsområdet og området for vidtgående specialundervisning.

Det er en følsom gruppe, vi taler om. Det er nogle følsomme forældre, der har nogle børn, som selvfølgelig skal have den optimale behandling. Men skal vi ikke også være enige om, at det er 1,4 pct. af de børn, som er i folkeskolen, og på nuværende tidspunkt får 0,7 pct. af børnene i forvejen undervisning i kommunerne.

Vi bevarer jo en hel del af de lands- og landsdækkende institutioner, som der er på nuværende tidspunkt. Så jeg kunne godt tænke mig at høre helt konkret, hvor mange det egentlig drejer sig om. Man kan så sige, at det ikke er særlig forsvarligt, hvis bare et eller to børn ikke får varetaget deres tarv og deres undervisning på korrekt vis.

Det medgiver jeg, og derfor vil jeg holde et vågent øje med, at man hvert år får mulighed for en tilbagerapportering, så man kan se, om der nu bliver holdt øje med situationen derude, som der skal. Vi har nemlig også sammen med det en 4-årig periode til at få implementeret hele den her lovgivning.

Jeg må altså ærligt indrømme, at jeg ikke kan se de store problemer, men det er også ideologi, og det er holdninger. Jeg synes, at argumenterne har været plausible. Jeg synes ligeledes, at de ændringsforslag, der nu er kommet i lovforslaget, er fuldstændig plausible, så derfor er jeg fortrøstningsfuld på området inden for der her lovforslag.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Der var vi nær stødt sammen. (*Munterhed*). Jeg ville ikke rive fru Louise Frevert ned fra talerstolen, men sådan er vores arbejdsgang nu engang herinde.

Jeg anerkender, at der selvfølgelig i de forhandlinger, vi har haft, er sket nogle små fremskridt i form af nogle muligheder, kommunerne kan benytte sig af. Men jeg kan ikke forstå, hvorfor man ikke med den tilgang, som jeg egentlig opfatter at fru Louise Frevert og Dansk Folkeparti har til det her område, i det mindste har sikret en objektiv finansiering.

Vi kan altid diskutere, hvor meget man skal lægge ud i kommunerne, men hvorfor har man ikke sikret, at der er en objektiv finansiering, så

vi undgår hele den diskussion om, hvorvidt der nu er plads til tomgang, hvordan vi sikrer eksperterne, og hvordan udviklingshjælpen er?

Så bare det ene spørgsmål: Hvorfor kun 4 år til udviklingsrådet på det her område? Måske lige endnu et spørgsmål oveni: Hvorfor skal der være den store forskel på socialområdet og specialundervisningsområdet? Vi taler om 0,7 pct. for børnenes vedkommende og vel om halvdelen af de 95.000 voksne. Hvorfor skal der være den voldsomme forskel på den afasiramte og det hjerneskadede barn?

Kl. 22.00

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

For at starte med det sidste spørgsmål:

Det er to forskellige lovgivninger, og når vi taler om serviceloven, så er det et spørgsmål om, hvorvidt man løbende kan forandre tingenes tilstand. Det kan man ikke med den anden lovgivning, så derfor er det et spørgsmål om at beslutte sig.

Til det andet spørgsmål vil jeg nok sige, at der ikke har været nogen intention på noget tidspunkt om, at det her skulle være et besparelsesforslag. Så nøgternt vil jeg sige det. Der bliver ikke taget noget som helst af rammen. Der bliver givet de penge til området, som der hele tiden har været intentioner om at give, så der er ikke nogen besparelser i det, netop derved at vi har lagt ind i ændringsforslaget, at kommunerne er forpligtede til at udbyde denne her undervisning.

Jeg er helt sikker på, at kommunerne udmærket kan finde ud af det på tværs af kommunegrænser i enkelte tilfælde, hvor det ikke har været muligt for dem at opfylde den forpligtelse, de har til at kunne udbyde den pågældende undervisningsgren. Det kan de gøre i dag.

Ja, jeg tror, det var det.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Prøv at lade os være meget konkrete: Vi har fem institutioner for autister med meget vidtgående autisme. De bliver fremover kommunalt ejet.

Det er institutioner, som foretager udredninger i dag på et meget, meget højt plan. De er jo fremover dybt afhængige af, at der kommer en visitering, det vil sige, at der sker noget fra den enkelte kommune. Det er meget, meget dyre pladser, vi taler om. Hvis der bare er en enkelt plads eller to, der står tom for den kommune, der nu kom-

mer til at eje institutionen, så kan vi risikere, at de må lukke. Hvorfor er der forskel på, om man er blinddøv eller dybt autistisk, hvad angår finansieringen af det?

Så måske det sidste spørgsmål: Hvorfor har Dansk Folkeparti ikke ventet med at lave det her, til man havde gennemført analyserne, og lader kommunerne hjemtage det i den takt, de gerne vil? Hvorfor forskellen på autisme og blinddøve? Den er i hvert fald ikke rationel.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Jeg gentager det, der er blevet sagt tidligere. Vi har lyttet, vi har lyttet os frem til det, som var Evalueringsinstitutets anbefaling fra 2003, nemlig at man skulle gøre noget ved denne her situation, og det er det, vi lige nøjagtig har gjort.

Desuden er det her jo et led i decentraliseringen. Vi ønsker, at der skal være en decentralisering i kommunen. Det er jo også der, hvor vandede skilles i vores politiske holdninger til tingene.

Det er lige nøjagtig, hvad vi ønsker i Dansk Folkeparti, men jeg ved godt, at det ikke er det, som Socialdemokraterne ønsker. Det er klart, at så kan vi aldrig nogen sinde blive enige, og det er nok også en af grundene til, at Socialdemokraterne i sidste ende ikke er i stand til at stemme for det her lovforslag.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Man må jo give Dansk Folkepartis ordfører så meget, at der ikke er nogen blusel over at redegøre for udgangspunktet. Det er ideologisk. Amterne skal nedlægges, og så står man der med specialundervisningen, og hvor skal man ellers gøre af den? Det er da også fint at det er udgangspunktet.

Det, vi har haft meget svært ved at forstå gennem forhandlingerne, er, hvorfor man så alligevel lader det sejle, for selv med det udgangspunkt kunne man godt have lavet en model, som sikrede, at kommunerne var forpligtede i et samarbejde til at sørge for rimelige priser, faglig udvikling, at der var pladser til rådighed for hinanden. Jeg tager det som udtryk for en begyndende dårlig samvittighed eller i hvert fald eftertanke, at ordføreren i den grad betoner, at man vil overvåge området, når det nu er blevet sådan, fordi man havde det ideologiske udgangspunkt, at amterne skulle nedlægges.

Men det ærgrer mig, at Dansk Folkeparti er veget tilbage fra at stille nogle langt mere vidtgående krav til regeringen om, hvordan det så skulle håndteres i den ramme. Der er det jo lige meget, om det er 1,4 pct. eller 2 pct., for det er børn med meget specielle behov, det her handler om.

Kl. 22.05

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Der må jeg nok lige sætte grænsen over for fru Margrethe Vestager. Sort samvittighed har jeg ikke, når det drejer sig om at forsvare Dansk Folkepartis politik, tværtimod vil jeg sige.

Hvorfor jeg pointerede det med det ene år og de 4 år, er da simpelt hen, fordi jeg gerne vil være ansvarlig. Vi er ansvarlige. Vi vil gerne være helt sikre på, at den implementeringsperiode fungerer, og at der ikke er noget, der er overladt til tilfældighederne. Vi vil gerne være fuldstændig sikre på, at den lovgivning, som vi 110, 120 pct. står inde for at vedtage forhåbentlig i løbet af de næste par dage, på fredag, er lige nøjagtig det, som har været vores ønske, netop en fuldstændig vej til decentralisering.

Så det har ikke noget at gøre med, at jeg begynder at bliver usikker og ryste på hånden på nogen som helst måde. Tværtimod er det, fordi vi er ansvarlige og gerne vil holde øje med tingene, at jeg udtrykkeligt nævnte det på denne måde. Så det var et spørgsmål om at være vagthund.

Så kan jeg ikke forstå, hvorfor det også på anden måde skal pointeres, at man ligesom vil lade det hele sejle. Tværtimod synes jeg, at det skib, der er blevet sat i søen, sejler en rigtig god, direkte vej med kølen lige ned i vandet ...

Formanden:

Ja tak. Fru Margrethe Vestager for endnu en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu synes jeg personlig ikke, at der er noget som helst graverende ved at komme i tvivl om, hvorvidt det, man har gjort, er det rigtige. Tværtimod er det tit udgangspunktet for at overveje, om ting skal være på en anderledes måde, end de var i udgangspunktet.

Jeg synes, at det er tankevækkende, at det er nødvendigt i den grad at hæve stemmen for at forsvare det, som er udgangspunktet her. Vi har

en diskussion om, hvad der kommer til at ske mellem kommuner, hvoraf nogle ved en fuldstændig historisk tilfældighed bliver driftsherrer for institutioner, som alle de omgivende kommuner er dybt afhængige af for at kunne løfte deres myndighedsansvar. Hvorfor skal de kommuner ikke have en mulighed for at holde den kommune, der ejer institutionen, fast på, at det er et fælles ansvar at kunne stille et højt kvalificeret tilbud til rådighed? Hvorfor skal de have lov til at være ingenting, bare fordi det måske er ganske få børn, det drejer sig om? Hvad er det, der er baggrunden for, at det er blevet til ideologi, at der skal decentraliseres, og at det skal være så vidtgående som overhovedet muligt, når udgangspunktet er, uanset hvordan man vender og drejer det, at det bygger på en tilfældighed, hvor institutionerne oprindeligt blev placeret?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Ideologi er som regel fornuftig for den, der eksempelvis siger tingene. For mit vedkommende vil det være nu her, før var det fru Margrethe Vestagers ideologi, vi her måtte høre på.

Måske er det jo i virkeligheden fru Margrethe Vestager, der bliver lidt usikker, for der har ikke været nogen som helst henvendelser, efter at der har været de sidste forhandlinger partierne imellem. Der er ikke nogen, der har opponeret imod de forandringer, der har været i ændringsforslagene. Det tager jeg som et tegn på, at man faktisk er tilfreds. Så måske er det i virkeligheden fru Margrethe Vestager, der havde ønsket, at fru Margrethe Vestagers parti og fru Margrethe Vestager kunne have været med til at stemme for det her.

Men det er rigtigt, at det aldrig er for sent at fortryde. Så jeg ville da se frem til, at Det Radikale Venstre kunne stemme for det her forslag. Det ville da være dejligt, at vi havde en bred tilslutning til det.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg kan forstå, at fru Louise Freverts tilgang til hele det her lovforslag er, hvor meget man kan flytte, således at Socialdemokratiet og De Radikale vil være med.

Jeg vil så bare spørge fru Louise Frevert: Hvad er grunden til, at tilgangen ikke i stedet for er, hvad det er for nogle konkrete forslag, forældregrupper er kommet med? Og hvordan kan vi imødekomme dem?

Et eksempel er, at Landsforeningen Autisme foreslog, at der i hver region var en skole, der blev centerskole, som så skulle stå for supervision, særlig bistand, udredning af børn osv., således at man i hvert fald ét sted i hver region havde en viden på et højt niveau om, hvad det er, børnene har brug for.

Hvad er grunden til, at fru Louise Frevert ikke i de her forhandlinger om ændringen af lovforslaget har taget det, synes jeg selv, glimrende forslag med?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

I et godt forslag prøver man at være fremkommelig, og det har vi sandelig også været i de forhandlinger, der har været. Det vil jeg nok sige. Vi har oven i købet lyttet, og det, fru Anne Baastrup efterlyser, er, om der er blevet lyttet, og det er der lige nøjagtig.

Kl. 22.10

De forslag, som både SF og Det Radikale Venstre er kommet med, har været fornuftige forslag. Vi har lyttet både til, hvad partierne sagde, og til, hvad forældregrupperne sagde, og derfor er der nemlig blevet implementeret de ændringsforslag, for det er netop om det forpligtende samarbejde.

Der bliver jo ikke noget med, at vi flytter nogle kompetencer væk fra nærområdet, tværtimod vil jeg nok tro, at der vil blive skabt en synergieffekt, sådan at man oven i købet forældrene og institutionerne imellem vil få en større tæthed i lokalområdet og i samarbejdet. Det er i hvert fald de ærlige intentioner, som vi har haft netop ved denne decentralisering.

Vi synes faktisk, at decentralisering er en effektiv ting for demokratiet og for samarbejdet, for kompetencerne lægges jo ud.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil i og for sig bare gerne have svar på mit spørgsmål. Jeg ved, at fru Louise Frevert har sådan en eller anden fornemmelse af, at jo flere kompetencer man får fjernet, jo flere faglige folk der bliver fjernet fra hinanden, jo mere får de udviklet deres individuelle kompetencer. Jeg synes, at det er en ny og meget spændende måde at se på, hvordan folks faglige udvikling bliver. Ja, den er i hvert fald banebrydende, hvis den er korrekt.

Fru Louise Frevert overværede selv den deputation, hvor Morten Carlsson og et par styk-

ker til fra Landsforeningen Autisme kom og sagde, om de ikke bare regionalt kunne få en centerskole, som kunne stå for vidensudvikling og sikkerhed for, at deres autistiske børn i regionen, i de forskellige kommuner, hvor der er mindre institutioner, rent faktisk havde et sted nært, tæt på. I det hele taget taler alle, som ved noget om dette område, om tæt på, relativt tæt på.

Det er helt konkret. Fru Louise Frevert behøver ikke at snakke sort, fru Louise Frevert kan jo bare sige, hun ikke vil svare, men i det mindste bare forholde sig til spørgsmålet.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Jeg snakker ikke sort, jeg snakker dansk, men det er åbenbart ikke tydeligt nok.

Vi er enige om, at man jo ikke bare med et pennestrøg og en vedtagelse af L 108 stryger kompetencen. Kompetencen ligger jo stadig væk på institutionerne. Det er bare et spørgsmål om, hvordan den bliver uddelegeret, og hvordan man i et forpligtende samarbejde i kommunerne kommer til at kunne bruge den kompetence, der er. Der bliver talt om det her, som om kompetencen bare forsvinder med et fingerknips ud i den blå luft. Det gør den jo ikke.

Der er jo en masse gode institutioner ude i landet, der er en masse gode kræfter, som man kan videreføre i de pågældende kommuner. Så jeg synes, at det er lidt trist at høre, at man bare giver befolkningen det indtryk – men jeg ved jo trods alt, at borgerne er klogere – at når man vedtager L 108, så er al kompetencen lige pludselig væk. Det passer jo ikke, for den er jo stadig væk ude i landet og på institutionerne, og der bliver den også ved med at være.

Formanden:

Tak til fru Louise Frevert. Så er det fru Carina Christensen som ordfører.

Carina Christensen (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi fuldt ud tilfredse med, at vi nu samler det fulde myndigheds- og finansieringsansvar for al specialundervisning i kommunerne. Det var en klar anbefaling fra Evalueringsinstituttet i 2003. Den anbefaling fører vi nu ud i livet, og hermed hjælper vi forhåbentlig også de mange familier, som i det nuværende system oplever at være kastebold mellem forskellige myndigheder, nemlig amterne og kommunerne.

Noget andet, vi også opnår, er, at vi sikrer, at beslutningerne om specialundervisning fremover vil blive truffet så tæt på borgerne som overhovedet muligt. Der er én indgang til den offentlige sektor, og det er i kommunerne.

En sidste gevinst er, at vi også får styrket sammenhængen mellem specialundervisningen og den almindelige undervisning i folkeskolen, som jo også er kommunernes ansvar.

I Det Konservative Folkeparti deler vi ikke den bekymring, der har været rejst vedrørende de tilbud og institutioner, der nu overgår fra amterne til kommunerne, når amterne nedlægges. Alle de økonomiske og personalemæssige ressourcer, der i dag ligger i amterne, overføres direkte til kommunerne, og kommunerne vil dermed også uden problemer kunne videreføre det høje faglige niveau.

Samtidig er det jo også det samlede tilbud på de amtslige specialskoler, der overgår til kommunerne, og derfor vil det jo heller ikke være sådan, at man ude på den enkelte skole eller den enkelte institution vil opleve nogen væsentlig forandring i hverdagen.

Kl. 22.15

I dag er det allerede sådan, at man flere steder i landet har ladet kommunerne løse en stor del af opgaverne med specialundervisningen som entreprenører for amterne. Det gælder i Frederiksborg Amt og i Storstrøms Amt, og hidtil har det ikke givet hverken problemer eller vanskeligheder.

Vi er tilfredse med, at det helt klart står i lovforslaget, at kommunerne har pligt til at samarbejde om at tilvejebringe de nødvendige tilbud inden for specialundervisningen. Vi er også tilfredse med, at kommunalbestyrelserne hvert år skal udarbejde en redegørelse til regionen om deres forventede brug af pladser ved de regionale undervisningsinstitutioner. Herved får regionerne et godt planlægningsgrundlag, og de her redegørelser skal som bekendt omfatte de kommende 4 år.

Jeg vil gerne understrege, at specialundervisning og den vidtgående specialundervisning er et meget vigtigt område for De Konservative, og derfor vil vi også følge udviklingen på området meget tæt. Jeg kunne nærmest forstå på den radikale ordfører lige før, at det er noget negativt, at vi vil følge udviklingen meget tæt. Men det har vi altså tænkt os at gøre.

Vi hilser det derfor også velkommen, at de fem regionale udviklingsråd i en 4-årig periode skal følge udviklingen på det her område tæt og

give en årlig redegørelse til Undervisningsministeriet. Herudfra får vi mulighed for at gå i dialog med kommunerne, hvis der er noget, der er behov for vi går ind og retter op på. Men det regner vi selvfølgelig som udgangspunkt ikke med der vil blive. Men det er godt, at vi har det redskab.

Vi støtter det samlede lovforslag, og vi støtter også de af ministeren stillede ændringsforslag.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Fru Carina Christensen er jo en af de få politikere, der har dobbeltjobberi. Hun er også ansat i eller rettere sagt valgt til Fyns Amt. Hun har i hvert fald været det.

Jeg vil stille et spørgsmål til fru Carina Christensen. På Fyn har man samlet de tilbud, man giver til unge udviklingshæmmede, i fire ASV-centre. De dækker hver otte-ti kommuner. Man giver i dag et 3-årigt uddannelses tilbud, hvor man kan få noget FVU; man kan lære at møde kammerater af ens egen observans og fra ens egen gruppe. De skal nu spredes på ti fynske kommuner uden nogen som helst sikkerhed for, at vi giver de her unge mennesker et ordentligt tilbud.

Hvad er det for et tilbud, kommunerne nu fremover skal give til den gruppe, som Fyns Amt har serviceret så voldsomt godt – amtet har i øvrigt været et af de bedste amter? Fru Carina Christensen har selv været med til at vedtage det for de her grupper. De er fremhævet alle steder sammen med et enkelt amt mere. Hvorfor har man ikke villet sikre, at også disse grupper fik et uddannelses tilbud? Vi snakker om 2-3 pct. af en ungdomsårgang.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Vi har flere gange i dag hørt Socialdemokraternes ordfører give udtryk for en enorm mistillid til kommunerne og til kommunernes ønske om og evne til at varetage den opgave, der hedder specialundervisning. Jeg må simpelt hen sige til hr. Carsten Hansen, at vi ikke deler den mistillid til kommunerne. Vi har faktisk meget stor tiltro til, at kommunerne både kan og vil påtage sig den her opgave.

Jeg synes ikke, at vi skal stå og sagsbehandle konkret om Fyn, for det kan vi gøre, når vi mødes hjemme på Fyn, hvilket vi gør af og til. Men når der er nogle unge mennesker, der har behov for vidtgående specialundervisning eller i øvrigt

andre tilbud inden for det her område, så er jeg hundrede procent sikker på, at kommunerne vil påtage sig den her opgave og vil være i stand til at leve op til det ansvar, som vi i dag giver dem.

Så jeg er ikke enig i, at vi skal have den her store, store mistro til kommunerne. De finansierer i dag en stor del af området, og de gør det godt. Der er ingen grund til at tro, at de ikke vil gøre det godt i fremtiden.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Man skulle næsten tro, at man var kommet i kirke med al den tro, der er i dag. Der er ingen viden, der er ingen sikkerhed for de her grupper. På Fyn har vi altså fire centre, som i dag sikrer, at der bliver et 3-årigt uddannelses tilbud for unge udviklingshæmmede på den ene eller den anden måde. Det bliver nu spredt til ti kommuner uden sikkerhed for, at der bliver ansættelse. Når vi kigger loven igennem, står der nogle ganske få bemærkninger. Hvorfor har man ikke sikret disse grupper et uddannelses tilbud, der er statsligt, ligesom det er for alle andre unge? Hvorfor skal de fire centre, som ligger der i dag, splittes op? For de overgår nemlig til de ti kommuner.

Det var bare for at få en anden vinkel på et område, som jeg ved fru Carina Christensen er stolt af og selv har truffet en masse gode beslutninger om, så vi ikke skulle tro, men vide, at der faktisk eksisterer et godt og velordnet tilbud til de grupper på Fyn i dag.

Kl. 22.20

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg vil gerne gentage, at jeg har fuld tiltro til, at kommunerne vil forstå at leve op til det ansvar, som vi pålægger dem. Det er rigtigt, at der sket meget godt i det tidsrum, hvor amterne har haft ansvaret for det her område, men omvendt har der også været store problemer. Alt for mange har oplevet, at de har været kastebold mellem forskellige myndigheder – amterne og kommunerne. Evalueringsinstituttet har i 2003 anbefalet, at man samlede myndighedsansvaret. Det gør vi nu, og vi har valgt at lægge det her myndighedsansvar i kommunerne, og det gør vi bl.a., fordi vi har tiltro til, at de kan leve op til opgaven.

Jeg kan forstå, at hr. Carsten Hansen mener, at hvis vi bare havde valgt at samle myndighedsansvaret i regionerne, havde vi haft løsnin-

gen på alverdens problemer. Det er vi ikke enige i. Vi mener, at kommunerne er det rigtige sted at samle ansvaret.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg bliver en lillebitte smule forvirret. Det er mit indtryk, at Venstres ordfører tilhører noget af det, nogle af os betegner som det gamle Venstre, der stadig væk har en vis kontakt med den liberale åre, og det lød, som om den konservative ordfører havde fået den tale, der burde være holdt af Venstres ordfører. Den her meget, meget, meget store tillid til kommunerne forekommer ret uvant for en konservativ.

De Konservative plejer i meget videre udstrækning at skære igennem og sige: Nej, der må være noget, der er centralt reguleret; nej, der må være nationale standarder; nej, der må være noget, som vi sørger for bliver håndteret på et niveau, der rækker ud over det lokale.

Derfor forstår jeg ikke helt, hvad der har gjort, at man fra konservativ side er gået med til det her. Jeg forstår heller ikke, hvilke kriterier man har lagt til grund, når man har skilt institutionerne ad mellem dem, der skulle være kommunale, og dem, der ikke skulle være kommunale. For når vi lytter til ordføreren, kunne vi tro, at der var meget, der håndteredes regionalt. Det er vel omkring 10 pct. alt i alt. Hvorfor skal de være på det regionale niveau, når der er så mange ting, der kan håndteres i de kommuner, man har meget, meget stor tillid til? Det må jo have gjort indtryk blandt de mange deputationer, vi har haft, som siger, at der skal mellem 80.000 og 100.000 indbyggere til at sikre en skole til autister.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg kan forstå, at den radikale ordfører mener, at det er uvant, at vi i Det Konservative Folkeparti har tiltro til, at kommunerne kan varetage en lang række af opgaver. Det har vi stor tiltro til: De varetager ansvaret for folkeskolen. Man kan selvfølgelig diskutere, hvor godt det er gået, men vi har stor tiltro til, at kommunerne kan løse en lang række opgaver, og det har de gjort godt hidtil, og det kan de også gøre i fremtiden. Vi tror fortsat på, at når det handler om specialundervisning, er det det rigtige sted, vi samler det nu.

Det er rigtigt, at der har været en sondering mellem, om der skal være nogle regionale til-

bud, nemlig det, som dækker landsdels- og landsdækkende tilbud. Der er vi enige i den definition, der har været, at hvis det er nogle tilbud, som går over regionerne, hvor man service- rer helt op til tre, fire eller fem regioner, så er det acceptabelt, at vi siger, at det er et landsdels- dækkende tilbud eller et landsdækkende tilbud. I de få tilfælde og meget særlige situationer, hvor der er ganske få personer med det handi- cap, mener vi, at det har været rigtigt at sige, at det ligger i regionerne, fordi det snarere er et landsmæssigt problem.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det er altid rart at lære noget selv en ret sen, synes jeg efterhånden, tirsdag aften, nemlig at kommunerne efter konservativ opfattelse dri- ver folkeskolen på udmærket vis. Det synes jeg alligevel er sjældent at høre, men det vil jeg tage til efterretning og lægge mig på sinde til andre debatter.

Jeg synes stadig væk, det er mærkeligt, at de kommuner, man har meget stor tillid til, allige- vel ikke kan få lov til at drive det, der er lands- deldsdækkende. Det hænger ikke rigtig sammen. Det kan ikke have undgået at gøre indtryk, når vi har haft deputation på deputation, som siger, at der skal 80.000 eller 120.000 borgere til, hvis man vil drive en skole for de børn, der har den type af autistisk handicap, som faktisk kræver et skoletilbud.

Hvorfor har man ikke taget konsekvensen af det synspunkt, nemlig at der er noget, der er særligt, og som må håndteres på et andet ni- veau, og sagt: Vi vil faktisk godt give den mulig- hed, så den enkelte kommune ikke skal sidde med den byrde selv at finde det tilbud, hvis de andre har lukket det?

Kl. 22.25

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Efter at have hørt den radikale ordførers indlæg skulle man næsten tro, at De Radikale ikke øn- sker, at kommunerne skal drive folkeskolen, men at det måske skal være regionerne, der skal drive folkeskolen. Det er vi ikke enige i.

Det er rigtigt, at der har været utrolig mange deputationer i udvalget vedrørende det her lov- forslag, og det synes jeg er godt. Der har været mange spørgsmål, vi har fået mange svar fra mi- nisteriet, og vi har faktisk haft en både god, grundig og konstruktiv udvalgsbehandling. Vi

har lyttet meget til deputationerne. Vi har også været inde i de konkrete tilfælde og spurgt i mi- nisteriet, spurgt fagfolk på f.eks. autismeområ- det, om der har været grund til, at vi ændrer vo- res definition af, om det kunne være et kommu- nalt ansvar, eller det skulle gå ind under definiti- onen lands- eller landsdeldsdækkende.

De skillelinjer, der er trukket, er vi selvfølge- lig enige i. Det er meningen, at de regionale ud- viklingsråd løbende skal følge udviklingen på det her område. Det kan jo godt være, at vi på en enkelt institution simpelt hen har lavet en fejl- fortolkning og har sagt, at det måske skulle have ligget i kommunerne i stedet for i regionerne.

Vi vil da ikke afvise, at der kan justeres un- derved, men det snit, der er lagt her og nu, mel- lem hvad kommunerne skal have ansvaret for, og hvad regionerne skal have ansvaret for, er vi tilfredse med.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg synes, det er lidt trættende, at vi tilbageven- dende skal have diskussionen om, hvem der har tillid til kommunerne. Det er jo ikke det, vi dis- kuterer her. Det er spørgsmålet om, hvorvidt en opgave er egnet til at lægge i en kommune ned f.eks. 22.000 indbyggere, hvis underlaget måske skal være 100.000 eller 150.000, for at det hænger sammen.

Men jeg vil godt vende tilbage til det spørgs- mål, som hr. Carsten Hansen stillede, hvor jeg synes, at man talte forbi hinanden. Det, vi ikke forstår, er, at man nu flytter alt, hvad der måtte være af ungdomsuddannelser og uddannelser i øvrigt i de nuværende amter, til staten. Den ene- ste ungdomsuddannelse, som man flytter fra re- gionerne til kommunerne, er for de udviklings- hæmmede, og man flytter den til de kommuner, som slet ikke har uddannelsesinstitutioner til unge. Det ved jeg har skabt meget, meget stor bekymring rundt omkring, og jeg kan ikke finde en begrundelse for det.

Der vil det vel være muligt for fru Carina Christensen at give et svar: Hvad er den dybere klogskab, der ligger bag den beslutning?

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg synes faktisk, at det er en meget relevant problemstilling, hr. Ole Stavad rejser, for vi har netop haft repræsentanter fra LIV, tror jeg, der var inde og fortælle om det manglende ung-

domsuddannelses tilbud til de udviklingshæmmede.

Jeg tror sådan set, at det er et problem, som alle politiske partier er meget enige om eksisterer. Jeg tror også, at vi er interesserede i at finde en løsning på det på sigt. Men det er ikke noget nyt problem, og det er sådan set ikke et problem, der er aktuelt i forbindelse med kommunalreformen, som vi behandler nu. Problemet var der også i efteråret og sidste år, og det var der formentlig også, da hr. Ole Stavads parti selv sad i regering. Men det er, som om det aldrig er kommet rigtig op til overfladen og har fået en god og grundig behandling.

Det er rigtigt, at vi her og nu har sagt, at kommunerne skal have ansvaret for det her uddannelses tilbud til de udviklingshæmmede. Jeg synes måske, at det er et godt sted at lægge det, fordi vi i forvejen lægger den vidtgående specialundervisning her. De har i forvejen ansvaret for folkeskolen, og de har dermed også ansvaret for specialundervisningen. På den måde kan man sige, at det hænger meget godt sammen.

Men jeg vil gerne tilkendegive her fra talerstolen, at vi er indstillet på at lave en grundig behandling af, hvor det egentlig ligger bedst i fremtiden, og hvordan vi kan hjælpe de her unge udviklingshæmmede bedst muligt, for det er ikke godt nok, som det er i dag.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Her synes jeg godt, at jeg vil takke for den åbenhed, der bliver signaleret. Jeg tror, at vi er helt enige i at følge den gruppe, der ikke rigtig har haft nogen rettigheder hverken tidligere eller nu, og som heller ikke rigtig får det i denne lovgivning. Men det, der bare er helt uforståeligt, er, at man i den her lovgivning flytter al ungdomsuddannelse og uddannelse i øvrigt, der ligger i de nuværende amter, til staten, men at man flytter nøjagtig den her opgave til kommunerne.

Kl. 22.30

Det, jeg hører fru Carina Christensen sige, er, at selv om man måske ikke er indstillet på og mener, man kan nå at gøre noget ved det her og nu og frem til vedtagelsen senere på ugen, så ligger der et tilsagn fra Det Konservative Folkeparti om – det vil være herligt, hvis ministeren måske efterfølgende vil bekræfte det – at her er en sag, som man er parat til, at vi i fællesskab diskuterer videre for at finde en løsning, så der

også bliver nogle bedre løsninger og nogle flere rettigheder til den gruppe.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Ganske kort: Der er en helt særlig årsag til, at vi ikke har taget den her ungdomsuddannelse med over i staten, for problemet er jo, at der faktisk ikke rigtig er noget tilbud til de her unge udviklingshæmmede i dag. Det er det, vi har hørt fra deputationerne, og det er det, de ønsker vi skaber i fremtiden.

Og ja, indtil videre er opgaven lagt i kommunerne. Jeg synes, at det er et godt sted at lægge den, fordi vi i forvejen lægger specialundervisning i kommunerne med det her lovforslag. Men vi er indstillet på at gå meget konstruktivt ind i et videre forhandlingsforløb om at sikre en bedre løsning end den, vi har i dag.

Formanden:

Tak til fru Carina Christensen. Så er det fru Margrethe Vestager som ordfører.

Margrethe Vestager (RV):

Lovforslaget om specialundervisningen og især den vidtgående specialundervisning, som vi behandler i dag, handler ikke om, at alting er godt i dag, for det er det ikke. Det handler heller ikke om, hvorvidt man har tillid eller mistillid til kommunerne, for det er sådan set sagen uvedkommende. Det handler om en opgaves løsning.

Lovforslaget og diskussionen handler heller ikke om delt myndighedsansvar, for jeg tror, de fleste er enige i, at samlet myndighedsansvar er en god idé. Tværtimod handler det i hvert fald set med radikale øjne i meget vid udstrækning om, hvorvidt kommuner skal overtage, drive og sikre faglig udvikling af institutioner på det højt specialiserede område, hvilket kræver en høj grad af faglighed, og hvilket kræver, at der er et befolkningsunderlag af en vis størrelse, for at man kan sikre fagligheden.

Det handler også om, hvorvidt det skal være strukturelt og principielt, hvordan priserne og økonomien skal være, eller om det skal være i hvert fald tilsyneladende mere eller mindre tilfældigt, hvordan priserne fastsættes. Og det handler især om, hvordan myndighedsansvar overhovedet kan løftes for det, som er sjældent, altså for de mennesker, børn så vel som voksne, der kræver et særligt tilbud, en høj grad af faglighed og dermed også et stort befolkningsunderlag.

I de forhandlinger, vi har haft, håbede vi, at vi kunne etablere en samarbejdsmodel mellem alle kommuner i en region efter en rammeaftalemodel, som det har været nævnt tidligere er set på bl.a. socialområdet. En forpligtende arbejdsdeling og en solidaritet i muligheden for at løfte ansvaret.

Når man hører nogle af regeringsordførerne, kunne man få det indtryk, at samarbejdet mellem kommuner og region er vidtfavnende og dækker mange ting. Det omfatter i hvert fald, tror jeg, ca. 10 pct. af den vidtgående specialundervisning i dag. Det er ikke ret meget. Resten af specialundervisningen decentraliseres med ét slag, uanset om kommunerne ønsker sig det eller ej, uanset hvilke aftaler der er indgået, uanset hvilken samarbejdsmodel man selv vil opfinde i det lokale samarbejde.

Når det er ærgerligt, at det sker på den måde, er det jo, fordi vi gennem de seneste år har udviklet området efter en model med glidende decentralisering, så man overtog opgaver, i takt med at det kunne gøres med sikkerhed for opgavens løsning. Det kunne have givet en helt anden behandling af det her område og en helt anden diskussion, hvis man i stedet for at tage udgangspunkt i, at amterne skulle nedlægges, havde taget udgangspunkt i, at man gerne ville løse opgaven bedre og gerne ville være mere sikker på, at forældrene fik en sammenhængende behandling, og at børnene fik det rigtige tilbud af en høj faglig kvalitet.

For sagsbehandlere, men især for forældre og børn og de voksne, som modtager specialundervisning, er adgangen til viden og faglig udvikling vigtig. Men i mange kommuner tilføres PPR kun i helt marginalt omfang flere ressourcer. Enten bliver kommunen ikke lagt sammen, eller også er der kun meget få ressourcer fra amterne overhovedet at fordele nogen steder, for det har jo ikke har været noget, der har krævet de helt store ressourcetræk hos amterne, selv om alle kommuner nu skal sidde med opgaven.

Kl. 22.35

På samme måde har vi også vores tvivl om, hvor velfungerende VISO vil blive. Det ser flot ud på tegnebrættet og som lovtækst, men spørgsmålet er, om det kommer til at fungere, og hvad det kommer til at omfatte. Det har vi kun set konturerne af.

Det er godt, at forældrene gives adgang til at hente rådgivning hos VISO, men det overrasker os, at det ikke fra begyndelsen var fastlagt sådan i lovforslaget, for det er noget, som er kommet

til senere. Det er meget karakteristisk for den asymmetri og det fravær af gennemtænkning, der har været i forhold til det sociale område og den vidtgående specialundervisning, selv om tingene principielt ligner hinanden både i forhold til deres økonomi, deres faglighed, befolkningsunderlag og andre karakteristika. Vi synes, det er ærgerligt, for det kunne have givet en langt mere konstruktiv og målrettet diskussion om at give de børn og de voksne et bedre tilbud.

Sidst, men ikke mindst hæfter vi os ved, at regeringen ikke har brugt lejligheden til at sørge for at forankre ansvaret, netop myndighedsansvaret, for unge, som i dag ikke får en ungdomsuddannelse under staten. Men man fortæller stolt i lovforslag nr. L 106 bl.a. om gymnasierne, at nu samles al ungdomsuddannelse under staten med en statslig finansiering.

Det er ikke tilfældet for de unge, der hverken tager en gymnasial eller en erhvervsfaglig uddannelse. Det er selvfølgelig unge fra elevgruppen, men det er også andre unge, ikke nogen stor gruppe, ikke ganske mange mennesker. Men det havde været oplagt i stedet for at sprede opgaveløsningen ud på 98 kommuner at samle den centralt i centrale enheder, der så kunne sammensætte ungdomsuddannelsesforløb, som var skræddersyede netop til de unge i forhold til deres talent og deres behov. Det har man fravalgt. Men vi glæder os over, at presset efterhånden er blevet så stort, at man synes, at opgaven er vigtig at tage op.

Et helt oplagt udgangspunkt kunne være at give alle unge ret til 3 års uddannelse efter grundskolen, så der var en rettighed til at tage fra, sådan at man som ung kunne have en forventning om, at der faktisk var nogle, der ville stille op og stille noget til rådighed.

Vi tror ikke, at det er en hensigtsmæssig begyndelse på den proces at kommunalisere området, for det gør, at det, som amterne har bygget op – og i nogle amter jo ganske velfungerende – bliver spredt på mange kommuner. Dermed bliver arbejdet med at samle det igen så meget desto større. Det skulle vi have lavet nu, fordi der faktisk er en indholdsmæssig forskel i, om 14 amter varetager det, eller om 98 kommuner gør.

Vi synes, at der er stillet nogle gode ændringsforslag til lovforslaget samlet set, og vi ærgrer os over, at vi ikke kunne komme længere med dem. Når vi ærgrer os over det, er det ikke, fordi vi synes, at regeringens ramme er god, og heller ikke, fordi vi synes, at det har været godt tilrettelagt, men fordi vi tror, at det kunne have

været bedre, og at vi i videre udstrækning kunne have gjort det bedre for de børn, unge og voksne, som har brug for vidtgående specialundervisning. Man burde i højere grad have gjort det muligt for kommunerne at løfte deres myndighedsansvar med en meget høj kvalitet for brugerne til følge.

Vi stemmer for ændringsforslagene bortset fra det ene, men stemmer imod det samlede lovforslag. Vi synes, at det har eksperimentets karakter, og det ærgrer os, for vi tror, at det kunne have været grebet anderledes og bedre an, hvis man faktisk havde villet løse opgaven bedre og ikke bare nedlægge amterne.

Formanden:

Tak til fru Margrethe Vestager. Så er det fru Anne Baastrup som ordfører.

Anne Baastrup (SF):

Jeg synes, at debatten her i aften har været langt, langt bedre end under førstebehandlingen. Vi har da også brugt utrolig megen tid på at diskutere lovforslaget; hvad det er for børn, unge og voksne, der er omfattet af lovforslaget. Jeg tror da også, at alle ordførere nu har en relativt klar forståelse af, hvad det handler om. Derfor har den her lovbehandling ikke været ligegyldig.

Jeg synes da også, at ordførerne fra Venstre og De Konservative skal have tak for, at de har lyttet undervejs, så der er kommet nogle ændringsforslag ind. Nu tror jeg nok lidt, det handler om, at Socialdemokratiet og De Radikale har forhandlet, så det således er blevet presset noget ind, at der er kommet ændringsforslag. Men det, der ligger her, er i hvert fald bedre end det, vi behandlede under førstebehandlingen.

Kl. 22.40

Det, der bare er en kilde til undren for mig, er, at man ikke i langt højere grad har taget udgangspunkt i de mennesker, som kender til problemerne, nemlig de forældre, organisationer og andre, der har været hos os i deputation og forklaret, hvad det drejer sig om for de konkrete grupper af handicappede. De er kommet med adskillige forskellige forslag inden for den ramme, som de måske er uenige i, men alligevel forslag, som man i langt højere grad burde have taget alvorligt.

De har påpeget de problemer, der kan være i en kommune som f.eks. Vallensbæk Kommune. Jeg fik et brev fra et par forældre forleden dag. Vallensbæk Kommune skal overtage en skole, Kirkebækskolen, for multihandicappede børn.

Der er ikke et eneste barn fra Vallensbæk Kommune, der går i den skole. Så kunne man spørge: Hvorfor skal Vallensbæk Kommune så fortsætte med at drive den skole, for det er jo ikke egne borgere, der har glæde af den? Der har regeringen og regeringspartierne en utrolig tiltro til, at det vil Vallensbæk Kommune selvfølgelig gøre.

Det, jeg ikke forstår, er: Hvorfor har man så ikke skelet til – og undskyld mig en gang til – hvad man har fundet på ovre på det sociale område? Har en kommune en institution, som kommunen overtager, der ellers skulle gå til regionen, så har kommunen forsyningsforpligtelsen inden for den institutions virkefelt. Jeg forstår ikke, hvorfor man har været så stædig, at man ikke har villet give de andre kommuner den sikkerhed, der ligger i, at beliggenhedskommunen vil drive denne institution til gavn for alle, der i øvrigt plejer at blive betjent af den her institution.

Det er en kilde til undren for mig, at man ikke i langt højere grad har hørt, hvad de konstruktive forældre fra bl.a. Autismeforeningen kom med af forslag om centerinstitutioner i hver region, så der i det mindste var ét sted i regionen, hvor de relativt nemt kunne få supervision, bistand og midlertidigt ophold til barnet, inden barnet skulle videre i en institution i kommunen. Det virker på den måde, som om man har fastlagt et ideologisk udgangspunkt, og så har man ikke under nogen omstændigheder villet flytte sig.

Jeg har ikke været inde på hele spørgsmålet om, hvilke institutioner vi kan regne med bliver nedlagt på sigt, fordi de simpelt hen mister klientgrundlaget, idet kommunerne tager børnene hjem. Jeg har ikke været inde på hele spørgsmålet om, hvordan vi overhovedet kan sikre den faglige udvikling af de her institutioner; om befolkningsunderlaget for en enkelt kommune er tilstrækkeligt til at fastholde og udvikle et konkret tilbud.

Kort sagt, der er en lang række spørgsmål, jeg ikke kommer ind på. De er dels blevet berørt i løbet af denne aften, dels har jeg nok efterhånden fået lidt afmagtsfølelse over for det. På trods af at en lang række forældre, organisationer og skoler er kommet og har påpeget konkrete problemer, der kan løses inden for den ramme, som regeringen har fastlagt over hele kommunalreformen, har man alligevel ikke ønsket at imødekomme disse forældres, disse skolers og disse organisationers ønsker. Det er en kilde til undren.

Men vi stemmer for de ændringsforslag, som i øvrigt ligger i forlængelse af forbedringerne; vi stemmer imod det ene, som er en forringelse; og så stemmer vi imod lovforslaget til sidst.

Formanden:

Tak til fru Anne Baastrup. Så er det fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

Ligesom de to foregående ordførere undrer jeg mig også over, at man ikke har set noget mere på, hvad der er lavet af ændringer på det sociale område, så der var nogenlunde samhörighed og nogenlunde den samme måde at bygge det op på på de to områder, som jo ligger så tæt op ad hinanden, og hvor der nogle gange kan være tale om de samme grupper. Men det har man åbenbart ikke ønsket fra regeringens side, og jeg synes ikke, at vi under debatten har fået afklaret, hvad baggrunden er for, at man ikke ønsker at lave den samme ordning for specialundervisningen, som man laver på det sociale område. Jeg synes heller ikke, at vi har fået et klart svar på, hvorfor man samler ungdomsuddannelserne for alle andre unge under staten, men for en lille gruppe unge, nogle af dem, der virkelig har behov for at få nogle gode ungdomsuddannelses-tilbud, lægger man det i kommunerne.

Kl. 22.45

Jeg kunne forstå, at fru Carina Christensen er åben over for, at vi kan se nærmere på det, men det burde man have sikret, at vi tog hånd om nu, i stedet for at kaste sig ud i et eksperiment med hensyn til, om kommunerne kan klare det. Det er en væsentlig del af problemet med dette lovforslag som med mange andre i kommunalreformen: Man laver et gigantisk eksperiment, der bygger på en tro på, at tingene nok skal komme til at fungere.

Hver gang vi efterlyser konkret viden, erfaringer og gode argumenter for, hvorfor man tror, at det her kommer til at fungere, får vi bare at vide, at det er, fordi regeringen har tillid til kommunerne. Jeg synes også, det er vigtigt at have tillid til kommunerne, men der skal være noget at have den tillid i.

Så bliver der sagt, at de medarbejdere, der sidder og varetager opgaverne i amterne i dag, jo bliver flyttet ud i kommunerne. Nu er der altså i dag 13 amter og Bornholms Regionskommu-

ne samt Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune – 15 enheder i alt.

Fra de 13 amter skal man så flytte medarbejderne ud i de nye 98 kommuner. Da jeg ikke går ud fra, at man har tænkt sig at skære medarbejderne i stykker, kan der altså ikke i hver enkelt kommune komme lige så sammensat en specialiseret viden, som der i dag er i amterne. Der vil ikke være økonomi til, at man i hver kommune kan have ansat så mange, som man i dag har i hver amt, og der vil jo heller ikke være sager nok, de kunne tage sig af.

Dermed kommer der til at være mindre ekspertise i hver enkelt kommune, end der i dag er i hvert enkelt amt, og det har jo betydning bl.a. også for udviklingen af tilbuddene. Nu har vi snakket meget om det, der selvfølgelig er helt afgørende, nemlig de tomme pladser og sikringen af, at tilbuddene er der, men de skulle også gerne udvikles løbende, og det har man jo gjort. Igennem de sidste mange år har man set, at her var nye behov, at her var noget nyt, der skulle laves, og så har man sørget for at udvikle tilbuddene.

Men hvis kommunerne ikke har de eksperter, som kan være med til sammen med den enkelte institution at udvikle tilbuddene, har vi ingen sikkerhed for, at den udvikling løbende vil finde sted. Der er også alle de problemer, som har været fremme i debatten, om, at nogle kommuner måske slet ikke har egne borgere på de institutioner, de skal tage sig af, og dermed vil de måske være mindre motiverede til at have med den institution at gøre.

Der er mange store problemer, og det er ikke, fordi vi synes, at tingene fungerer fuldstændig ideelt i dag, men vi er bange for, at det bliver meget værre med det store eksperiment, som man gennemfører her, og som man altså udsætter nogle af de borgere for, der har allermost brug for hjælp; de skal deltage i det eksperiment. Vi er også meget bange for hele den markedstænkning, der ligger i, at en del af det her område fremover skal styres af takster og være et marked, frem for at vi siger, at vi har et fælles ansvar, en fælles omsorg for dem, der har brug for hjælp, så vi giver en samlet finansiering, der sikrer, at institutionerne overlever.

Samlet set kan Enhedslisten ikke stemme for forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Tirsdag den 14. juni 2005 (L 109)

4595

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-17 og 18 vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

39) Anden behandling af lovforslag nr. L 141: Forslag til lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer.

Af videnskabsministeren (Helge Sander).
(Fremsat 31/3 2005. Første behandling 3/5 2005. Betænkning 1/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Kl. 22.50

Den næste sag på dagsordenen var:

38) Anden behandling af lovforslag nr. L 109: Forslag til lov om ændring af lov om produktionskoler, lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (folkeoplysningsloven) og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område. (Konsekvensændringer som følge af kommunalreformen).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 29/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

Afstemning**Formanden:**

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslaget sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Den næste sag på dagsordenen var:

40) Anden behandling af lovforslag nr. L 164: Forslag til lov om ændring af lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet. (Maksimalt bindingsperioder ved udbud af teleterminaludstyr, ophævelse af regler om småforbrugerabonnement og ændring af regler vedrørende frit operatørvalg).

Af videnskabsministeren (Helge Sander).
(Fremsat 27/4 2005. Første behandling 10/5 2005. Betænkning 1/6 2005).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Afstemning

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling

Per Clausen (EL):

Jeg skal meget kortfattet redegøre for tre forhold, som jeg synes man skal være opmærksom på, og to af dem refererer til ændringsforslag, som Enhedslisten har stillet.

Det første er omkring småbrug af abonnenter, hvor vi foreslår, at man skal opretholde den ordening og den mulighed. Det gør vi ikke mindst inspireret af hr. Jørn Dohrmanns indlæg under førstebehandlingen, hvor han lagde meget vægt på, hvor god og fornuftig en ordening det var, og hvor vigtigt det var at bevare den.

Hvis man læser Dansk Folkepartis betænkningensbidrag, vil man da også sige, at det er noget overraskende, at Dansk Folkeparti ikke kan stemme for vores forslag, eftersom de også der argumenterer for, dels at det er fornuftigt, dels at det ikke strider mod EU-reglerne. Men så når de til sidst frem til, at de alligevel ikke støtter det. Og selv om det er sent, synes jeg ærlig talt, at Dansk Folkeparti skylder os et svar på, hvorfor de stemmer imod et forslag, som er fuldstændig identisk med de synspunkter, de har fremført tidligere under førstebehandlingen.

Det andet handler om den såkaldte teknologineutralitet. For det er jo problemet med det forslag, der ligger her, at det formentlig stort set er forældet, inden det er vedtaget. Det skal forstås på den måde, at de bindingsperioder, man lægger ned, i forhold til en række former for telekommunikation ikke kommer til at gælde.

Jeg har godt set, at ministeren i nogle svar har svaret, at årsagen til, at man ikke gør det, er, fordi man foretager en afvejning af forskellige hensyn, nemlig hensynet til at opretholde teknologineutraliteten over for, at man ikke ønsker flere bindinger på det her område end nødvendigt.

Det er selvfølgelig et argument, men jeg synes på den anden side, at det virker besynderligt, at nogle former for telekommunikation ikke skal være belagt med det her. Jeg har lidt den opfattelse, at når man vælger ikke at lave et teknologineutralt forslag nu, er det, fordi man synes, det er meget godt, at det her bliver forældet med jævne mellemrum, for så har man nemlig mulighed for forholdsvis diskret, når den rette tid kommer, at ophæve enhver form for regulering af markedet. Det tror jeg sådan set de fleste er enige med mig i tiden ikke er inde til, og jeg tror heller ikke, at den bliver det foreløbig. Men jeg kan ikke se anden forklaring på, hvorfor man ikke har lavet det teknologineutralt.

Det sidste problem, som jeg vil fremhæve, er jo, at der også er det problem i lovgivningen, at man i forhold til bindingsperioder kun omfatter abonnement og SIM-kort, men at man ikke forhindrer nogen indirekte bindingsformer i f.eks. låne- og lejeaftaler. Det synes jeg også er en svaghed ved loven.

De to af tingene har vi stillet ændringsforslag til, og jeg har ikke hørt nogen rigtig gode argumenter for at stemme imod dem. Derfor har jeg stadig et lille håb om, at der i hvert fald er flere end Enhedslisten, der vil stemme for.

Det skulle så være mine bemærkninger i den her omgang.

Hermed sluttede forhandlingen.

Kl. 22.55

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 3 stemte for, 103 imod.

Ændringsforslag nr. 2, 3 og 5 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 forkastedes, idet 3 stemte for, 102 imod.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

41) Anden behandling af lovforslag nr. L 165: Forslag til lov om internetdomæner, der særligt tildeles Danmark.

Af videnskabsministeren (Helge Sander).
(Fremsat 27/4 2005. Første behandling 10/5 2005. Betænkning 1/6 2005).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Lovforslaget og ændringsforslaget sattes til forhandling under et.

Forhandling

Transport- og energiministeren (Flemming Hansen):

Jeg har i en udtalelse over for udvalget oplyst det under punkt 3 anførte, at i tilslutning til min besvarelse af spørgsmål 62 vil jeg gerne præcisere, at jeg ved udmøntningen af L 136 i form af bekendtgørelse om gennemførelse af kontrolfetersyn og vedligeholdelse af tekniske anlæg vil sikre, at udgifter, som lejeren allerede betaler til vedligeholdelse via den faste husleje, ikke kan indregnes i varme- og varmtvandsregnskabet. Der bliver således ikke tale om nogen dobbeltbetaling.

Det har været diskuteret specielt med ordførerne fra Socialdemokratiet, som ønsker en præcisering her fra Folketingets talerstol, og den skal jeg hermed give: Der vil ikke i forbindelse med fastsættelse af regler om indholdet af eftersyn af tekniske anlæg blive medtaget arbejder, der i dag er omfattet af vedligeholdelsesbegrebet i lejeloven. Der vil derfor ikke blive tale om dobbeltbetaling eller flytning af udgifter fra hensættelser betalt over huslejen til varmeregnskabet.

Endvidere har jeg aftalt med forligspartierne, at jeg vil forelægge udkastet til de bekendtgørelser, der omhandler eftersyn af tekniske anlæg til både Boligudvalget og Det Enerkipolitiske Udvalg, før de bliver udsendt.

Kl. 23.00

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

42) Fortsættelse af anden behandling af lovforslag nr. L 136:

Forslag til lov om fremme af energibesparelser i bygninger.

Af transport- og energiministeren (Flemming Hansen).

(Fremsat 30/3 2005. Første behandling 12/4 2005. Betænkning 4/5 2005. Første del af anden behandling 19/5 2005. Tilføjelse til betænkning 9/6 2005).

Formanden:

Det fremgår af tilføjelsen til betænkningen, at de 5 ændringsforslag i betænkningen er taget tilbage af forslagsstillerne, men at et af disse ændringsforslag er optaget af Per Clausen (EL) og genstillet i tilføjelse til betænkningen.

Ønsker nogen at optage de øvrige 4 ændringsforslag? (*Ophold*). De er herefter bortfaldet.

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Afstemning

Ændringsforslaget forkastedes, idet 3 stemte for, 103 imod.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

43) Anden behandling af lovforslag nr. L 142: Forslag til lov om ændring af lov om registreret partnerskab. (Ligestilling mellem registrerede partnerskaber og heteroseksuelle ægteskaber med hensyn til fremmedadoption af danske og udenlandske børn).

Af Kamal Qureshi (SF) m.fl.
(Fremsat 5/4 2005. Første behandling 27/5 2005. Betænkning 9/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

44) Første behandling af lovforslag nr. L 174: Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion. (Præmiering af ekstra praktikpladser og udbetaling af ydelser til elever i erhvervsuddannelse plus).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 10/6 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Tina Nedergaard (V):

Regeringen har med dette lovforslag taget initiativ til en egentlig præmiering af virksomheder, som tager ekstra elever. Regeringen har vurderet praktikpladssituationen som så alvorlig, at den har fundet det nødvendigt at tage dette skridt for at få sat ekstra gang i antallet af praktikaftaler.

Jeg vil ikke lægge skjul på, at præmieringsordninger ikke er Venstres første valg, når vi arbejder på at skabe flere praktikpladser, men vi hæfter os ved, at regeringen har fremsat et begavet forslag til præmiering, og så vil vi i Venstre faktisk støtte det ud fra devisen, at det er nødvendigt at gøre en ekstra indsats, for så vidt der er unge, som står i en situation, hvor deres muligheder er lukkede, og det kan jo være tilfældet i en situation, hvor vi endnu ikke har fået kørt de korte uddannelser godt i gang. Derfor støtter vi forslaget.

Det er regeringens og også Venstres mål, at flere unge gennemfører en uddannelse i en virksomhed, og at antallet af praktikpladssøgende dermed nedbringes. Vi mener imidlertid, at det er væsentligt at pege på, at de, der står i søgekøen, så langt fra er de samme unge mennesker hele tiden. Størstedelen får inden for forholdsvis kort tid en praktikplads.

Vi har i Venstre sammen med Det Konservative Folkeparti, Det Radikale Venstre og Dansk Folkeparti taget en række initiativer, som i sig selv har skabt 1.800 flere uddannelsesaftaler i 2004 end i 2003. Udviklingen af antallet af praktikpladser er derfor inde i en god gænge, men regeringen vurderer altså, at der er behov for at opjustere måltallene, og det gør man så i form af et praktikpladstilskud eller en præmieringsordning, som honorerer det, at en virksomhed f.eks. tager sin første elev, hvilket kan være forbundet med praktisk bøvvl og måske også en tøven over for den opgave, det er at tage elever.

Det, der er særlig begavet ved dette lovforslag, er således, at man henvender sig til de virksomheder, der ikke har elever, og de virksomheder, som gør en ekstra indsats. De tidligere beslutningsforslag fra Socialdemokraterne, som jeg har forholdt mig til her fra talerstolen, har rettet sig mod et generelt praktikpladstilskud, som ville udløse meget store AER-betalinger, hvor man samtidig kom til at betale for en lang række elever, der alligevel ville være i praktik. Derfor er denne præmieringsordning en del

bedre, og vi finder, at det, at man kan sætte måltallet op for antallet af elever, i sig selv begrundes, at vi kan støtte forslaget.

Helt kort går forslaget ud på, at der kommer et engangsbeløb til de virksomheder, som tager en ekstra elev, på 20.000 kr. det første år, hvor eleven er i virksomheden. Vi håber således, at der er nogle af de hvilende praktikpladser eller næsten sovende praktikpladser, som vi herigenem kan aktivere.

Vi ser frem til, at regeringen med dette yderligere tiltag vil nå de meget flotte måltal, som jo bryder med års tilbagegang i praktikpladsantallet, og derfor støtter vi forslaget.

Kl. 23.05

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Vi skal til at vænne os til, at det er første behandling, så derfor må vi jo blive stående henede.

Jeg har jo fundet citaterne frem.

Jeg vil godt rose regeringen for, at man har taget det her initiativ. Men jeg vil spørge til en enkelt del af det, og hvis jeg skulle have misforstået det, så er det jo, fordi det er kommet så hurtigt indover, men sådan opfatter jeg det: Hvorfor er det sådan, at virksomhederne skal være 3 år gamle, før de kan få de her tilskud? Man kunne godt forestille sig, at der faktisk var et stort potentiale især på håndværksområdet, hvor især byggeområdet, det kender vi begge, traditionelt tager rigtig mange lærlinge. Hvad er begrundelsen for, at en virksomhed skal have bestået så længe for at kunne tage en elev?

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Det, der er afgørende her, er jo, at man får nogle ekstra på banen. Altså kort sagt er vi i Venstre ikke så interesseret i en spekulation, der går på, at nu får man et praktikpladstilskud, og bum-melum så kan man pludselig tage elever. Det, der er relevant, er, at man yder en ekstra indsats, og det betyder, at man måler på de forudgående 3 år. Det er faktisk bl.a. herved, at forslaget adskiller sig fra det tidligere beslutningsforslag med det generelle tilskud, som vi har behandlet. Jeg finder faktisk, at det er meget relevant, at man måler på, hvilken indsats der er gjort hidtil, og hvilken indsats der vil kunne gøres fremover.

Desuden har vi jo gjort den erfaring i samtaler også med tidligere regeringer, at noget, man skal være meget påpasselig med, er ikke at udløse et tilskud til en virksomhed, der principielt

kan lukke ned dagen efter. Der skal være stabilitet i virksomheden.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hr. Carsten Hansen for anden og sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg skal sige, at det er vi sådan set principielt enige i, men vi synes, der især i en række af de små nystartede virksomheder er et specielt forhold, der gør sig gældende, og jeg tror faktisk, vi kunne få en række også gode og ordentlige praktikpladser. Vi har jo de faglige udvalg og praktikpladsudvalg, der skulle godkende dem. Det vil jeg så i øvrigt bare henlede opmærksomheden på.

Jeg skal gøre opmærksom på, at vi støtter forslaget, men der vil blive en række pladser, som vi siger er lidt tvivlsomme. Der skal vi sørge for, og det mener jeg er ministerens opgave, regeringens opgave, at få de praktikpladser sikret så godt, som det nu kan lade sig gøre, altså at kvaliteten er i orden.

Jeg mener faktisk, at hvis vi har en fælles målsætning om ad den her vej at skabe så mange rigtige praktikpladser, så kunne der ligge et potentiale i nystartede virksomheder, og det kan vi jo prøve at spørge ind til, men problemet er, at vi har så kort tid. Vi kunne snakke om 1 år og nystartede virksomheder under 5 år eller et eller andet.

Men jeg vil bare lige høre, om der er en vilje hos Venstre til, at vi gik ad den vej og prøvede at se på, om der var et potentiale her, som vi kunne bruge til at skaffe flere rigtige praktikpladser.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg mener, der bør være vilje hele tiden til at kigge på, hvordan vi bedst muligt stykker erhvervsuddannelsessystemet sammen, men noget af det, der bliver helt relevant, som hr. Carsten Hansen peger på, er jo at sikre, at en præmieringsordning ikke udløser praktikpladser, hvor der rent ud sagt spekuleres lidt i, at man får eleven alt andet lige lidt billigere. Derfor er det jo også væsentligt, at vi i den indsats, der skal gøres nu, i høj grad inddrager de faglige udvalg, som besidder den ekspertise, der er nødvendig.

Med henblik på egentlige ændringer af lovforslaget afventer jeg selvfølgelig også med interesse det samråd, som er bebudet i morgen med

undervisningsministeren. Men som udgangspunkt finder jeg faktisk, at det er relevant, at man har en sikkerhed for, at vi ikke har en åbne-lukke-virksomhed, der udløser et tilskud.

Med det in mente kan det jo godt være, vi ikke er så fremkommelige, som man jo ellers teoretisk godt kunne ønske sig på det her felt, for mange nystartede virksomheder kunne måske have brug for lige den der ekstra belønning, men det er svært at få pengene tilbage, hvis de først er udbetalt.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det er ikke på grund af det fremskredne tidspunkt, at jeg vil kippe med flaget og uddele roser i aften, men simpelt hen på grund af politiken. Jeg synes, det specielt er meget, meget flot af Venstres ordfører, fru Tina Nedergaard, som jo har været hardliner, hver gang der har været socialdemokratiske forslag, der har haft det samme sigte og det samme mål, nemlig at belønne de virksomheder, som gjorde noget, og straffe dem, som undlod at gøre noget.

Derfor er der god grund til at rose, også fordi jeg kan forstå, at Venstre og specielt Venstres ordfører har været udsat for et voldsomt pres fra Dansk Arbejdsgiverforening og fra Dansk Industri, og det er ikke lige deres kop te. Fru Tina Nedergaard gjorde jo også et lille nummer ud af at sige, at det her ikke er Venstres første valg, det er nr. 2. Det må jo så være, fordi man har givet op over for det.

Kl. 23.10

Det, der selvfølgelig er interessant, er, at Venstre her siger, at det primært er virksomheder, der ikke har nogen lærlinge. Jeg måtte forstå det sådan, at det var dem, forslaget skulle rettes imod. Men er det ikke korrekt forstået, at det er til alle, der øger antallet af lærepladser?

Når nu vi har det sådan, at der er rigtig mange virksomheder, der slet ikke bruger den kvote, de har, altså virksomheder, der er godkendt til langt flere pladser, end de har, er det her lovforslag så tilstrækkeligt?

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Jeg skal sige, at på det her fremskredne tidspunkt gælder taletidsreglerne også.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jo, det gælder alle virksomheder, som øger antallet målt på de forudgående 3 år. Det er fuld-

stændig korrekt. Men der, hvor jeg ser en særlig betydning af forslaget, er altså i forhold til virksomheder, som skal overkomme det forholdsvis store bureaukrati, der er ved at tage en ny elev.

Så det her lovforslag er altså ikke udtryk for, at regeringen har givet op, eller at Venstre har givet op. Det er tværtimod udtryk for, at vi har opjusteret måltallene i forhold til, da vi lavede reformen, den såkaldte fase 2. Det er jo også udtryk for, at jeg i hvert fald har kunnet se, at de korte uddannelser tager lidt længere tid at løbe i gang, end vi måske havde håbet på.

Så vil jeg også godt lige afslutningsvis sige om de tidligere beslutningsforslag, at ideologier jo er godt og principielle overvejelser er gode, men antallet af kroner og øre har altså også en betydning. Der adskiller det her lovforslag sig også fra tidligere beslutningsforslag på den måde, at hvis man skulle give et generelt praktikpladstilskud, så var vi oppe i milliardklassen; her holder vi os dog i millionklassen.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hr. Bjarne Laustsen for sin sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det er korrekt opfattet af Venstres ordfører, at Socialdemokratiet roser det her forslag. Sådan bør det også være, når der er et fremskridt. Regeringen skal bestemt ikke have utak for, at den fremsætter det her lovforslag.

Det, jeg tænker på, er jo, hvornår næste skridt kommer. Man afskaffede skolepraktikken, man har sagt nej til at genindføre skolepraktikken, og man har også sagt nej til en tilskudsordning.

Det næste spørgsmål er her: Hvornår kommer det næste ryk? Kommer det til efteråret med at indføre skolepraktikken, hvis det her viser sig ikke at være tilstrækkeligt? Det skal Venstre ikke nogen skrupler over at overveje her i løbet af sommeren, for det er jo da langt bedre, at eleverne får en uddannelse, end at de bare går på kontanthjælp.

Ministeren var jo så flink at oplyse i det sidste samråd, at det kun var 2-4 pct. af de her elever, som var i skolepraktik, der kørte hele forløbet igennem. Det er jo faktisk ret gratis at garantere skolepraktikken, for man når at lave restlæreforløb for resten.

(576)

Tirsdag den 14. juni 2005 (L 174)

4601

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Nu kan vi jo ikke genindføre skolepraktikken, når vi ikke har fjernet den. Det ville jo forudsætte, at vi havde fjernet den. Det har vi ikke, vi har reduceret den.

Lige netop på de uddannelser, hvor vi har grebet fat i skolepraktikken, f.eks. tømreruddannelsen, har vi jo set en fordobling af de uddannelsesaftaler, der er indgået, så det virker jo helt efter hensigten.

Med hensyn til de næste skridt kan jeg da naturligvis varsle, at vi påtænker yderligere skridt, for praktikpladsproblemet er jo nok et evigt aktuelt, som der hele tiden skal findes nye løsninger på. Vi er jo bekendt med, at ministeren vil nedsætte et udvalg, der skal arbejde på at smidiggøre hele området, således at flere kan komme i ordinær praktik.

Der ønsker jeg da også selv at bidrage med gode ideer, som forfølger det spor, vi lagde med reformens fase 2 omkring reduktion af skolepraktikken, forbedret formidling osv., for vi kan se, at nogle af de initiativer, enkelte skoler har taget, jo har en særdeles god effekt, og det spor ønsker vi at forfølge.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og det er hr. Carsten Hansen.

Carsten Hansen (S):

Uden at være voldsom bibelstærk ved jeg, at det er sådan, at man i himmelen glæder sig mere over én omvendt synder, end man glæder sig over hundrede retfærdige.

Jeg vil gerne sige til Venstre og til undervisningsministeren, at her er jo et eksempel på, at vi har stået på denne talerstol og i samråd efter samråd og banket på statsministeren og på undervisningsministeren, for at der nu skulle tages affære, efter at man havde lavet de voldsomme besparelser, dengang man lavede den nuværende ordning.

Jeg kan kun rose, at man kommer med det nu, og vi sagde selvfølgelig også ja til en dispensationsordning med det samme. Jeg forstår bare ikke, at vi skulle skubbe så hårdt på. Vi havde et samråd sidste onsdag morgen, og vi kunne ikke få ministeren til at tilkendegive, hvad der ville ske, hvornår det ville ske osv.

Men jeg tror, man har følt sig voldsomt presset af de seneste undersøgelser, der viser, at ud af 2.300 elever på de syv uddannelser, hvor der

ikke er skolepraktik på de tekniske skoler, er der faktisk 900 elever, som ikke kommer videre.

Kl. 23.15

Derudover er det selvfølgelig et problem for regeringen, at de korte uddannelser ikke har fungeret efter den hensigt. Derfor vil jeg gerne her rose, at man nu *endelig* er blevet klogere.

Vi har siden 2002 – jeg har lige tjekket op – fremsat vores beslutningsforslag, så vidt jeg husker, fire gange, og jeg har samtlige fru Tina Nedergaards taler med om dødvægtstab og konkurrenceevne, og jeg ved søreme ikke hvad, men det fremskredne tidspunkt taget i betragtning skal jeg undlade at gøre mere ud af det, men blot sige, at vi er glade for, at det er kommet nu. Det er sent, og det er måske i virkeligheden for sent for en række af de unge, som er gledet helt ud af uddannelsessystemet, men bedre sent end aldrig.

Vi er selvfølgelig glade for, at der har været et pres, vi opretholder det fortsat, og som hr. Bjarne Laustsen sagde i sin sidste bemærkning til fru Tina Nedergaard: Vi glæder os meget til næste skridt. For det må jo være, at vi får kigget skolepraktikken ordentligt igennem, at vi måske får lavet en anderledes ordning for skolepraktik, praktikcentre, hvor man kan lave noget ordentligt, får fordelt skolepraktikken på en anden måde og laver en gennemførelsesgaranti på de her uddannelser.

Jeg vil også godt takke ministeren for, at han har stillet sig til rådighed for et samråd i morgen, for der er en række uafklarede spørgsmål.

Jeg skal sige, at vi er meget opmærksomme på det med de små håndværksmestre, hvor der er en opblomstring i øjeblikket, og jeg tror, at vi, hvis vi kan snakke fornuftigt med hinanden, måske kan finde nogle fornuftige ordninger. Vi er også enige i, at man ikke bare skal kunne hæve et tilskud på 20.000 kr. sådan ud af den blå luft, men vi kunne måske ud fra det potentiale, der er – det kan vi vel snakke os frem til – måske sikre, at der var nogle flere, som kunne få en plads her.

Så bare til sidst: Regeringen har faktisk nogle rimelig gode målsætninger i deres regeringsprogram. Jeg var sammen med ministeren på en konference forleden, og det er jo sorgeligt at se, at frafaldet er jo større og større. Samtidig ser vi, at andelen af unge, der tager en kompetencegivende uddannelse, falder, og jeg tror, at det har været med til at presse regeringen.

Det her betragter vi som et skridt på vejen, men det er nok kun et lille skridt hen imod at få

taget fat i overgangen, 10. klasse, og få lavet gennemførelsesgarantier for dem, der har mulighed for at få praktik på en anderledes måde.

Men stor ros fra vores side. Vi medvirker konstruktivt og kan gå ind for lovforslaget, men vi har selvfølgelig en række spørgsmål, der skal afklares undervejs.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og det er fru Louise Frevert.

Louise Frevert (DF):

Der kan jo være et yderst motiverende incitament i at lave sådan en præmieringsordning, men så vil jeg også sige, at sådan som man har skruet det sammen her, er det ikke lige vores kop te, selv om man vil tage gennemsnittet for de sidste 3 år og der så vil blive præmieret for de ekstra elever. Så kan man sige, at man synes, det er en god idé, men vi er jo en del af et forlig, og derfor kan jeg lige så godt meddele med det samme, at Dansk Folkeparti vil stemme blankt til det her lovforslag. Vi kan ikke se, at det er hensigtsmæssigt.

Jeg har været arbejdsgiver i mange år, og med sådan nogle præmieringsordninger vil jeg virkelig føle, at det er en form for kollektiv afstraffelse af arbejdsgivere, der ikke har elever. Det her duer altså ikke. Det vil jeg nok sige at det ikke gør, men jeg synes til gengæld ikke, at der er nogen grund til, at vi i Dansk Folkeparti, når vi har et strålende forlig på selve området sammen med Det Radikale Venstre, skal stemme nej.

Så jeg vil bare gentage, at vi vil stemme blankt til det her, og jeg går også ud fra, at mine meget gode kolleger fra Det Radikale Venstre måske også er på den lysende vej, hvad det her angår. Ja, sti, vej, gade eller stræde, det kommer faktisk ud på et her i den sene nattetime, men nu har jeg pointeret det en gang for alle: Når vi kommer frem til tredje behandling, vil vi læne os tilbage, og så vil vi trykke på den gule knap.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og det er fru Carina Christensen.

Carina Christensen (KF):

Det er meget imponerende at se så stor en glæde, der er her i salen på et så sent tidspunkt. Ikke mindst må man sige, at Socialdemokraterne har en stor aften, og det er der da god grund til at glæde sig over.

I Det Konservative Folkeparti støtter vi fuldt ud regeringens mål om, at der i år 2006 skal være oprettet 3.000 ekstra praktikpladser i forhold til antallet af praktikpladser i 2004. Derfor glæder vi os også over, at det faktisk går rigtig godt med at skaffe nye rigtige praktikpladser ude i virksomhederne.

Kl. 23.20

For at fremskynde denne her positive udvikling, vi har været vidne til, endnu mere, laver vi nu denne her præmieringsordning for de virksomheder, der opretter ekstra praktikpladser i forhold til de seneste 3 år. Vi betragter det som et skulderklap til de virksomheder, som gør en god og vigtig indsats for at skaffe praktikpladser. Samtidig håber vi også, at vi med denne her økonomiske gulerod kan motivere virksomheder, der i dag ikke har praktikpladser, til at gå ind i det vigtige arbejde.

Vi kan støtte lovforslaget, som forhåbentlig vil være til stor glæde og gavn for de mange unge mennesker, der ønsker sig en praktikplads.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg vil sådan set bare lige stille fru Carina Christensen det samme spørgsmål, som jeg stillede fru Tina Nedergaard, nemlig om vi ikke skulle undersøge, om der var et potentiale i mere nystartede virksomheder. Vi er vel alle sammen optaget af, at der her måske kunne blive nogle gode lærepladser på sigt, selvfølgelig under fornødent hensyn til kvalitet og praktikgodkendelser ved udvalgene osv. Men måske kunne vi finde nogle ordninger der.

Jeg har haft lejlighed til at få forslaget sendt rundt, efter at det blev fremsat, til nogle af dem, man kender ude i verden, og flere har peget på, at der faktisk kunne ligge et potentiale her. Jeg vil høre, hvordan Det Konservative Folkeparti stiller sig.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Det stiller vi os positivt over for. Jeg synes, det er vigtigt, at vi får ikke alene de etablerede virksomheder på banen her, men så sandelig også de helt nystartede. Så hvis man kan finde en god ordning, der kan få dem med ind, vil vi være positive over for det.

Men jeg synes i hvert fald, at en god ting ved denne her ordning, som vi nu lægger op til, er, at de virksomheder, som i dag er etableret, men aldrig har prøvet at have en elev, nu får en moti-

vation til at bevæge sig ind på praktikpladsområdet. Så allerede der håber vi at kunne hente en masse nye pladser.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg skal fuldt ud tilslutte mig principperne. Vi har fremsat mange forslag om det, så om det er vi jo fuldstændig enige. Jeg er også enig i det synspunkt, at man selvfølgelig ikke bare som nystartet virksomhed skal kunne lukke igen osv., og den afvejning skal vi finde. Men jeg er meget glad for tilkendegivelsen, og jeg vil selvfølgelig tage den op i det videre udvalgsarbejde og håber på, at vi finder nogle løsninger. Selvfølgelig er det også afhængigt af, at vi kan se, hvor mange det drejer sig om.

Men jeg er meget glad for tilkendegivelsen, og jeg håber, at vi kan finde nogle gode løsninger undervejs.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jamen det er jeg sikker på at vi kan.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og det er fru Margrethe Vestager.

Margrethe Vestager (RV):

Når jeg ser på den socialdemokratiske ordfører, kan jeg ikke lade være med at komme til at tænke på filmen »Flyvende farmor«, hvor der er en meget fin sekvens, hvor man synger, og det lyder nogenlunde sådan her: Jul hele året med lys rundt i håret. Det må være ligesom det, alle børn ønsker sig, en juleaften uden for sæsonen. Kan man næsten få det bedre? Det, man har talt for, håbet på og er blevet modsagt i i så mange år, har man fået; og så leveret af den højreregering, vi har i øjeblikket. Det vækker undren. Ikke, at vi ikke kan få lyst til at glæde prøvede socialdemokrater, men at det lige skal ske på det her område, undrer vi os over i Det Radikale Venstre.

Selvfølgelig kan man godt sige noget positivt om, at en arbejdsgiver får en tilskyndelse til at gå f.eks. fra at have ingen elever til at have elever, for det er en omvæltning, der kræver besøg af folk, som skal godkende lærepladsen. Det er en omstillingsproces, det er en ny kultur, som skal ind i en lille virksomhed, når den tager uddannelsesansvar. Det er jo så en kortvarig fornøjelse, kan man sige, for det er en marginal ændring. Det er kun første gang, det sker. Når virk-

somheden har prøvet det én gang, må den blive ved på den hårde måde.

Forslaget har ikke været forhandlet i forligskredsen om erhvervsuddannelser, sådan som min gode kollega fru Louise Frevert også var inde på. Derfor var det en overraskelse for os, at det skulle blive til noget, og at det skulle blive til noget under så hastende omstændigheder. For der er en lang række diskussioner i det her forslag, som vi synes det er vigtigt at tage.

For det første er det overraskende for os, hvorfor den her ordning vil begynde at virke nu, når det ikke har været virksomhedsfuldt med tilskud tidligere. I de sidste mange år har det været god latin, at tilskud af denne her type virker midlertidigt, og at man i allerbedste fald kan håbe på, at det giver et niveauløft, som dog ofte vil være marginalt.

Kl. 23.25

For det andet må man diskutere, om det her er måden at lave en omfordeling mellem de arbejdsgivere, der tager initiativ til at have flere elever, end de havde i forvejen, og dem, der ikke tager initiativ, ligesom der er en omfordeling mellem offentlige arbejdsgivere og private arbejdsgivere. Det bør man også diskutere det rimelige i, herunder også, om staten vil gå foran, sådan at man får lige så mange præmier ind, som man betaler ekstra bidrag. Det ville da være et oplagt minimumsmål.

Sidst, men ikke mindst, ser vi frem til at se høringssvarene. Det står i lovforslaget, at det er sendt i høring i en ret bred kreds, og derfor håber vi, at høringssvarene vil blive stillet til rådighed, inden forslaget skal vedtages. Vi ser også meget frem til samrådet i morgen for at kunne få svar på en række af de her spørgsmål om, hvorfor det her lige pludselig vil virke mirakuløst. Pludselig her i juni måned vil det vise sig at have effekt at gennemføre præmieringsordninger. Det undrer os.

I loyalitet over for forligskredsen og også i loyalitet over for det, som er det fælles mål, nemlig flere praktikpladser, vil vi som Dansk Folkeparti undlade at stemme for forslaget.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Det kan ikke være fru Margrethe Vestager ubekendt, at præmieringsordninger er noget, vi er blevet optaget af i Socialdemokratiet. Vi har specielt haft en ordning med Det Radikale Venstre. Jeg ved ikke, om fru Margrethe Vestager kan huske, hvor mange lærlinge, der var, men det kan

jeg: Der var 36.000 i forhold til de 28.000-29.000, der er i dag.

Alt andet har jo været prøvet, også i fru Margrethe Vestagers ministertid. Det var nemlig sådan, at der blev lavet trepartsaftaler, og at der nu er lavet korte uddannelser og EUD+. Lige meget hjælper det. Der er færre og færre unge, der får en kompetencegivende uddannelse. Her er der et afprøvet instrument, som virker. Hvorfor skulle det ikke virke denne gang? vil jeg spørge fru Margrethe Vestager.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Ja, det kan man jo altid overveje. Nu er det sådan, at man som minister bl.a. støtter sig til den kompetente rådgivning, man får, og rådgivningen har ikke tidligere været sådan, at der kunne være en forventning om, at det ville give en markant forøgelse af antallet af praktikpladser, og at der ville komme en permanent stigning i antallet af praktikpladser.

Det andet, som jeg synes er mærkeligt, og som især må være mærkeligt for regeringen, er, at vi havde et samråd i sidste uge, som handlede om en undersøgelse, der var lavet af kompetente folk på området, som blev afvist af regeringen som ikke udgørende grundlag for nogen type af bekymring. Så synes jeg i hvert fald, at det er mærkeligt, at man ugen efter kommer med et forslag, der skal ud at slukke ildebrand i form af at hente løsningsforslag op af sækken, som de sidste mange år har været afvist som værende uden gavnlig effekt.

Derfor synes jeg, det er mærkeligt, at det her forslag fremkommer på det her tidspunkt, og jeg synes også, at det er meget kortsigtet, fordi det jo som sagt kun virker første gang, man øger antallet af elever. Ellers skal man blive ved med det, hvis man vil blive ved med at få 20.000 kr. i årselevpræmie.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Der er ingen tvivl om, at det på sigt er kortsigtet, kan man sige, fordi det giver et midlertidigt løft. Men det, det kunne bevirke, var jo, at der selvfølgelig kom flere uddannelsesansvarlige til.

I modsætning til den ordening, vi havde sammen med Det Radikale Venstre, som blev afskaffet i 1998, hvor man jo så også hamstrede pladser – det medgiver jeg gerne, man var oppe på 36.000 elevpladser dengang – og som delvis var

finansieret af staten, er det her direkte finansieret arbejdsgiver til arbejdsgiver.

Er Det Radikale Venstre imod det det gulerodsprincip »noget for noget«, når vi snakker uddannelse sådan generelt? Vi har jo set det i andre tilfælde, og derfor vil jeg godt høre, om det er noget, man ikke har lyst til at gå ind for. For de der 240-280 mio. kr. er jo fuldstændig arbejdsgiverfinansieret. Er det et princip, man modsætter sig?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nej, det er sådan set ikke finansieringen, vi har noget imod, og vi synes også, der er udvist en meget stor elegance i at omgå problemet med skattestoppet. Det synes vi er meget elegant. Jeg mener, at der absolut må være stilpoint for, at man på den måde kan komme uden om hele den problemstilling. Det synes jeg er al ære værd. Så det er sådan set ikke finansieringsformen, vi er imod.

Vi synes, det er meget rimeligt, at den ene giver til den anden, det er ikke nær det. Det er et princip, som regeringen i øvrigt er glad for, så det er ikke i finansieringsformen, problemet ligger. Det, som ærgrer os, er, at regeringen må ty til noget, som helt åbenlyst vil have en midlertidig effekt, og at den bl.a. har tvunget sig selv til det ved at begynde at tale om det, fordi der så bliver en forventning om, at det kommer. Og så bliver der færre praktikpladser, end der egentlige burde være, i forventningen om, man kan få et tilskud, som så kommer, hvorefter man måske hamstrer, så der bliver et kunstigt højt niveau, som så måske falder igen.

Det er ikke det, som en anden ordfører tidligere på dagen kaldte en sund struktur, der gør, at der bliver taget et solidt ordentligt uddannelsesansvar med kvalitet i pladserne.

Kl. 23.30

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

I mine ører var der sådan meget afmægtighed i fru Margrethe Vestagers tale og bemærkninger, og det kan godt undre mig lidt på baggrund af Det Radikale Venstres ivrige deltagelse i forliget med regeringen og Dansk Folkeparti, hvor vi har diskuteret det mange gange i salen, og hvor det har lydt, som om det var løsningen på hele praktikpladssituationen. Det er blevet sagt, at det går fremad, og at en midlertidig løsning som

denne her måske kunne give et lille skub fremad.

Men er det udtryk for, at man reelt siger: Vi har en stor mangel på praktikpladser, og vi ved ikke rigtig, hvad vi kan gøre ved det? Her havde man f.eks. i skolepraktikordningen et helt konkret redskab til at samle dem op, som rent faktisk i dag står og mangler praktikpladser?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg er sådan set enig i, at det er et retvisende referat af nogle af de diskussioner, vi har haft i salen om hele spørgsmålet om forliget. Jeg oplever ikke, at vi har en afmægtig holdning til det, men jeg oplever, at vi har en nuanceret holdning til det. Det er sjældent, man kan gribe De Radikale i at være sådan fuldstændig skråsikre på, at vi har fundet den eneste løsning på at løse et kompliceret problem. Tværtimod synes Det Radikale Venstre, at den opgave, som jeg tror vi deler optagetheden af, nemlig at sørge for, at der er så mange praktikpladser som muligt og på en sådan måde, at den unge faktisk kan vælge imellem forskellige typer af praktikpladser, er en kompliceret opgave, som måske i højere grad kræver, at man samarbejder om at løse den, end at man straffer nogle og belønner nogle andre i et game, hvor det kan være meget svært at vurdere, hvorvidt det i virkeligheden giver den stabilitet i antallet af praktikpladser, som der er brug for.

For stabilitet i de her praktikpladser er også er en del af den kvalitet, der bliver, fordi der så er uddannelsesansvarlige på den enkelte virksomhed, som er drevet af det at være uddannelsesansvarlig. De kampagner, som bl.a. de faglige organisationer har ført på nogle områder, har jo også vist sig at være effektive. Måske skulle man stole lidt mere på fagligheden end på præmieringsordninger.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Hvis vi er enige om, at der er en notorisk mangel på praktikpladser, hvis Det Radikale Venstre ikke mener, at det her forslag er en del af en løsning, og hvis Det Radikale Venstre, hvilket jeg heller ikke har forstået, ikke vil genindføre skolepraktikken på det niveau, som den havde før, kunne jeg tænke mig at vide: Hvad er så Det Radikale Venstres bud på at få nye og flere praktikpladser på kort sigt så vel som på lang sigt, så-

dan at så mange unge ikke kommer til at falde ud af uddannelsen på grund af mangel på praktikpladser?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Først vil jeg fremhæve det, som var konklusionen på mit indlæg, nemlig at vi i respekt for forliget undlader at stemme, fordi vi gerne vil markere, at vi må give det en chance, når den faglige vurdering af det at lave en præmieringsordning åbenbart har ændret sig, sådan at man nu tror på, at det kan give en markant stigning af niveauet for antallet af praktikpladser.

Det andet er, at vi jo kan se, at statsministeren prioriterer endog særdeles mange arbejdsdage på at være sammen med spidser inden for erhvervslivet og andre steder. Det kunne være, at han kunne have en egentlig direkte, måske knap så kammeratlig samtale om, hvem der løfter hvilket ansvar i det her forhold. For jeg læser da meget tydeligt det her forslag som et signal om, at der skal løftes, hvis man vil være med i det her.

Det synes jeg måske man skulle have gjort på en anden måde i stedet for på den her måde, hvor det ser ud, som om, synes jeg, man må krybe til korset med holdninger, som man ikke tidligere har haft, og med metoder, som man ikke tidligere har brugt, fordi man gerne vil sende et klokkeklart signal til arbejdsgivere og til industri, privat så vel som offentligt, om, at der her løftes i fællesskab. For uddannelsesansvar skal der tages til gavn for de unge og til gavn for vores samfund.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, hr. Eigil Andersen.

Eigil Andersen (SF):

Som indledning vil jeg sige, at de unge i Danmark ikke bliver behandlet godt af VK-regeringen. Et eksempel er, at regeringen i årets første kvartal har stødt over 200 unge ud i mørket alene i Århus og i København; unge aktive og arbejdsomme mennesker, der gør lige præcis det, som vi alle sammen ønsker. De er konstruktive og i gang med at uddanne sig. De bliver stoppet midt i deres uddannelse af en temmelig brutal regering, der støttes af Dansk Folkeparti og i denne sag desværre også af Det Radikale Venstre.

Disse unge får et grundskud, fordi de bliver forhindret i at fuldføre uddannelsen. De kan ikke få praktikplads hos en privat arbejdsgiver, fordi arbejdsgiverne ikke lever op til deres sociale ansvar, som bl.a. er at uddanne alle unge, så vi bedre kan modstå fremtidens mangel på arbejdskraft. Disse unge har hidtil haft praktik på de tekniske skoler som en redningsplanke under deres uddannelse, en redningsplanke, som regeringen har taget fra dem ved at fjerne 75 pct. af skolepraktikpladserne, som det også tidligere blev nævnt her i debatten, og det endda på trods af, at uddannet arbejdskraft nu engang er et langt bedre udgangspunkt end uuddannet arbejdskraft.

Alene i år ser det ud til, at 3.000-4.000 unge bliver tvunget ud af deres erhvervsuddannelse, og erfaringen er, at 50 pct. af dem, der stopper midt i sådan en uddannelse, desværre aldrig kommer i gang med den anden. Af dem, der stødes ud i mørket, er der en stor gruppe indvandrere, som alle taler meget om, men som også alligevel skubbes ud i mørket.

Generelt er der ifølge undervisningsministerens egne tal 10.000 unge, der mangler en praktikplads, så man kan rolig slå fast, at situationen er alvorlig.

Fra SF's side har vi presset på længe, for at der skulle bruges både pisk og gulerod over for arbejdsgiverne for at få dem til at oprette flere praktikpladser. Derfor er vi glade for, at der nu omsider sker noget med det lovforslag, som undervisningsministeren har fremsat, selv om det sker alt, alt for sent i forhold til den voldsomme nedskæring i antallet af skolepraktikpladser og den generelle praktikpladsmangel.

Det skal siges, at vi dog hellere havde set en model, hvor det var alle arbejdsgivere, der har unge i praktik, der fik et større beløb end i dag. Problemet med lovforslaget er jo, at de arbejdsgivere, der nu skal præmieres med 20.000 kr. pr. plads, er dem, der hidtil har kørt på frihjul og slet ingen elever har taget eller måske kun en enkelt, hvor arbejdsgiverne burde tage flere elever for at leve op til deres sociale ansvar. Denne gruppe arbejdsgivere har de største muligheder for nu at tage nogle ekstra praktikanter ind, og det betyder altså, at de her gratistarbejdsgivere, som jeg vil kalde dem, pludselig får mulighed for en ekstra gevinst. Det er vanskeligheden.

Men som sagt: Lovforslaget er alligevel bedre end ingenting, og det er som nævnt godt, at der sker noget, der kan give nogle flere pladser.

Vi er i SF desuden tilfredse med, at det bliver alle arbejdsgivere, om de har lærlinge ansat eller ej, der skal betale disse ekstrapræmier, idet bidraget til Arbejdsgivernes Elevrefusion hæves fra 950 kr. til 1.090 kr. pr. fuldtidsbeskæftiget medarbejder på arbejdspladsen.

Jeg vil nævne, at der for øjeblikket er mange kommuner og amter, der giver udtryk for, at de vil ansætte færre elever på grund af de usikre økonomiske udsigter som følge af udgifterne ved kommunalreformen og dermed usikkerhed om beskæftigelsens mulige omfang i de nye kommuner.

Her er så en problematik om, hvor mange færre pladser det dyk inden for den kommunale verden vil medføre, hvad den nye præmieringsordning vil betyde af flere pladser, og hvad nettoresultatet af de to modsatrettede tendenser så vil blive. Det og en række andre spørgsmål vil vi gerne have belyst under udvalgsarbejdet, men altså som nævnt ud fra en positiv grundholdning.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Det er jo egentlig fantastisk, at selv Bertel Haarder nu ikke længere kan benægte virkeligheden. Regeringens, Dansk Folkepartis og De Radikales slagting af skolepraktikken har været en fiasko. Hundrevis af unge falder fra erhvervsuddannelserne, fordi de ikke kan få praktikplads.

De seneste tal, fra f.eks. Aarhus tekniske Skole, viser, at 55 pct., altså over halvdelen af eleverne, falder fra på grund af de manglende praktikpladser. Alligevel har det ikke været nok til at få undervisningsministeren til at erkende, at den er gal.

Gang på gang har ministeren, uanset om det har været en minister ved navn Tønæs eller ved navn Haarder, stillet sig op og fortalt, hvor godt det gik. Eleverne har demonstreret og protesteret, har gjort opmærksom på den virkelighed, de oplever, hvor der ikke er praktikpladser nok.

Men nu går den så ikke længere. Virkeligheden er trængt ind på forligspartierne, på regeringen, på De Radikale, på Dansk Folkeparti og også på undervisningsministeren. Derfor kommer der nu det her forslag om en ekstra præmie til arbejdsgiverne for at etablere flere praktikpladser.

Desværre må man sige, at det godt nok er et lille skridt, men et for lille skridt. Der er stadig behov for, at skolepraktikken genindføres med det samme for at samle op på de mange, der er faldet ud af uddannelsessystemet i det seneste halve år. Og der er behov for, at det offentlige omgående opretter langt flere praktikpladser, samtidig med at det offentlige også skal stille krav om oprettelse af praktikpladser hos alle de private, der udfører opgaver eller handler med det offentlige.

Jeg vil egentlig godt have uddybet, hvordan ministeren når frem til, at lige præcis det her forslag med den her præmieringsordning får lige præcis det antal pladser, der mangler, til at komme frem. Det kan sagtens ske gennem skriftlige svar i Uddannelsesudvalget.

Men trods alt og trods de her indvendinger så dog et stort tillykke til eleverne på de tekniske skoler. Det er nu langt om længe lykkedes for dem at få regeringen til at reagere på deres krav om praktikpladser. Nu gælder det om at holde dampen oppe. Regeringen, De Radikale og Dansk Folkeparti skal ikke slippe af sted med kun dette lille skridt. Problemet skal løses for alle de unge, der står uden mulighed for at gennemføre deres uddannelse.

Selv om forslaget kommer meget sent, og selv om forslaget indeholder ganske lidt, er det trods alt en forbedring og et lille skridt fremad, og derfor kan Enhedslisten trods alt støtte forslaget.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Tak for den overvejende positive tilslutning, der er til forslaget, som jeg så forventer kan vedtages ved tredje behandling på fredag. Jeg synes, det har været en god debat også med humoristiske indslag, selv om sagen jo er alvorlig nok.

Lad mig lige minde om et par ting. Det står i regeringsgrundlaget, at vi vil komme med en sådan ordning. Da jeg var i samråd i sidste uge, svarede jeg på forespørgsel, at vi arbejder på sagen. Modellen, der lægges frem, belønner kun tilvækst. Der er ikke noget dødvægtstab, som der har været talt om. Det er ikke nogen penge-maskine. Hver eneste øre, der kommer fra arbejdsgivere, går til arbejdsgivere.

Håndværksrådet, som har medlemsvirksomheder, der tager mange elever, er tilfreds med ordningen. Andre er utilfredse. Men til dem har jeg en meget oplagt løsning, nemlig at de gør som elfaget. Inden for elfaget, der for en tid siden konstaterede, at de manglede 40-50 pct. lærlinge på længere sigt, hvis de ikke fik sat gang i

oprettelsen af pladser, fik man nogle tidligere mestre til at gå rundt og overtale tidligere kolleger til at oprette flere pladser.

Sådan kan et fag jo løse sit langsigtede uddannelsesproblem, sådan kan også de store virksomheder løse en større del af uddannelsesopgaven, og det vil regeringen indtrængende opfordre dem til at gøre. Hvis det lykkes og vi får indarbejdet gode vaner, kan denne ordning heldigvis undværes igen.

Hvis det lykkes, og det skal lykkes, vil vi møde det, der måske bliver fremtidens problem, nemlig at elevmangel bliver mere udbredt end pladsmangel. Derfor skal Ungdommens Uddannelsesvejledning, skolerne og de unge tænke meget i de baner, at vi nu må kræve mobilitet.

Jeg vil ønske, at hr. Eigil Andersen får ret i, at ordningen vil blive brugt af en række af de arbejdsgivere, som hidtil ikke har gjort nok. Så kan man sige, at det da egentlig er uretfærdigt. Men skal vi ikke sige til disse fortabte sønner, at det er nu, de unge har brug for deres indsats. Ordningen er jo ikke mindst til for at få nogle af dem, der hidtil har været efterladende, til nu at gøre en indsats for de unges uddannelse.

Kl. 23.45

Hvad enten man vil kalde det jul hele året, glade grise eller andre morsomme ting, der er blevet sagt, så vil jeg sige, at denne ordning skal sikre, at det mål, som er sat i regeringsgrundlaget om 3.000 ekstra pladser i 2006 i forhold til 2004, nås, at det derved bidrager til, at det i 2010 bliver 85 pct. af de unge, der får en uddannelse, og i 2015 95 pct., der får en uddannelse. Det er et meget ambitiøst mål. Det skal nås. Det er vigtigt for samfundet, hvis der skal være nok til at producere og bære velfærdsstaten i fremtiden.

Det er også forklaringen på, at regeringen ikke har turdet tage den risiko, at vi ikke fik tilstrækkelig mange pladser. Der er fremgang, det har vi fremhævet, men vi vil være sikre på, at fremgangen bliver stor nok. Det er en vigtig del af den samlede strategi for det danske velfærds-samfund, som vi her giver et skub fremad.

Derfor vil jeg igen takke varmt for det store flertal, som vil støtte forslaget, og også takke Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre for, at de trods alt giver det en chance ved at trykke på de gule knapper.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg skal ikke forlænge debatten unødigt meget, men jeg kan da godt forstå, at regeringen frem-

sætter det nu, for konsekvenserne er ved at blive kendt.

Det, jeg vil spørge undervisningsministeren om, er det, jeg har rejst over for Venstres og De Konservatives ordførere, nemlig de små virksomheder. Jeg har som sagt prøvet at have det ud andre steder, og jeg vil høre ministeren, om han er indstillet på, at vi måske kunne se på, om der kunne være et særligt felt, der kunne dyrkes med henblik på, om der også hos en række af de nystartede virksomheder, især håndværksfirmer, kunne skabes en række ekstra praktikpladser.

Det er jo en kendt sag, at når vi laver en sådan ordning, så får vi måske også nogle pladser frem, som vi ikke altid ønsker os, altså dem, som ikke er gode nok. Der har vi i hvert fald tidligere, når man har haft sådan nogle tilskudsordninger, været meget opmærksomme på, at der skulle være tale om en særlig indsats, og har indskærpet over for de faglige udvalg, at her skulle der gøres en ekstraordinær indsats for at sikre, at kvalitet og indhold var godt nok i de pladser, der så kom.

Jeg vil høre, hvad ministeren havde tænkt sig at gøre ved det.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Hr. Carsten Hansen har jo selv foranlediget, at der bliver et samråd i morgen. Der vil jeg møde i stærkeste opstilling og besvare alle spørgsmål.

Man kan jo kun få en elev, hvis man kan godkendes til det, og derfor er jeg ikke enig i, at vi risikerer for dårlige pladser, at der er nogle af de uddannelsespladser, der nu forhåbentlig bliver oprettet, som ikke er gode nok. Vi har et godkendelsessystem, og visse steder er det temmelig skrappt – efter min mening også for skrappt – men det kan vi tage en diskussion om på længere sigt.

Det andet spørgsmål forstod jeg simpelt hen ikke, så måske må jeg med formandens tilladelse få det en gang til.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg tager det tilsagn om samrådet.

Det, jeg spurgte om, var, at der jo er den der 3-års-ordning. Det betyder, at nystartede virksomheder ikke kan tage lærlinge eller elever. Det, som jeg siger, er, at de steder, hvor jeg har snakket med håndværksmestre og også organisationer på området, har de sagt, at det kan være

en svaghed, for der er en række virksomheder, der måske er 1½-2 år gamle, som godt kunne tage elever. Men da det beregnes 3 år tilbage, så vil det jo hindre forholdsvis nystartede virksomheder eller virksomheder, der er over 1 år gamle, i at tage elever.

Da vi er enige om, at formålet jo er at skabe flere praktikpladser til elever i rigtig uddannelse, så vil jeg spørge, om ministeren er villig til at kigge på den gruppes problematik under udvalgsbehandlingen.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil helst ikke svare på spørgsmålet, før jeg får en nøjagtig udlægning af, hvad de foreslåede regler helt præcist betyder for sådan en virksomhed, der kun har eksisteret i 2 år. Jeg er nemlig ikke sikker på, at der er et problem, men det synes jeg vi skal opklare i udvalget i morgen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

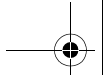
Der er ikke mere på dagsordenen.

Fra statsministeren har jeg modtaget følgende skrivelse af 14. juni 2005:

»Efter statsministerens indstilling er det ved kongelig resolution af 6. juni 2005 besluttet, at ressortansvaret for sager vedrørende lov om benzinforhandlerkontrakter overføres fra justitsministeren til økonomi- og erhvervsministeren.

Jeg tillader mig at anmode formanden om at underrette Folketinget herom.

Sign. Anders Fogh Rasmussen /
Sten Frimodt Nielsen«.

(577)

Tirsdag den 14. juni 2005 (L 174)

4609

Folketingets næste møde afholdes i morgen,
onsdag den 15. juni 2005, kl. 09.00.

Mødet hævet kl. 23.51

Angående dagsordenen skal jeg henvise til
den dagsorden, der er opslået i salen.

